II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

SPRENDIMAI

Turinys

1. Procedūra 5

2. Bendrosios aplinkybės ir nagrinėjamų priemonių apibūdinimas 7

2.1. Bendrosios aplinkybės 7

2.1.1. Pradiniai susitarimai 7

2.1.2. Pradinių susitarimų pratęsimas 7

2.1.3. Bendrovės „Siremar“ privatizavimas ir naujo susitarimo pasirašymas 8

2.2. Priemonės, kurioms taikomi 2011 ir 2012 m. sprendimai 9

2.3. Išsamus priemonių, kurioms taikomas šis sprendimas, aprašymas 9

2.3.1. Pradinio valstybės ir bendrovės „Siremar“ susitarimo pratęsimas 9

2.3.2. Neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimas 12

2.3.3. Bendrovės „Siremar“ privatizavimas, priešpriešinė garantija ir bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas 13

2.3.4. Naujas susitarimas 20

2.3.5. Švartavimosi pirmenybė 22

2.3.6. 2010 m. įstatyme nustatytos priemonės 22

2.4. Pažeidimo nagrinėjimo procedūra Nr. 2007/4609 22

3. Pagrindas pradėti ir pratęsti procedūrą 25

3.1. Pradinio valstybės ir bendrovės „Siremar“ susitarimo pratęsimas 25

3.1.1. Sprendimo Altmark laikymasis ir pagalbos buvimas 25

3.1.2. Suderinamumas 26

3.2. Neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimas 26

3.3. Bendrovės „Siremar“ privatizavimas, priešpriešinė garantija ir bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas 26

3.3.1. Bendrovės „Siremar“ privatizavimas 26

3.3.2. Priešpriešinė garantija 27

3.3.3. Bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas 27

3.3.4. Suderinamumas 27

3.4. Naujas Italijos valstybės ir bendrovės „CdI“ susitarimas 27

3.5. Švartavimosi pirmenybė 28

3.6. 2010 m. įstatyme nustatytos priemonės 28

4. Italijos pastabos 28

4.1. Dėl viešųjų paslaugų įsipareigojimų ir konkurencinės aplinkos 28

4.2. Dėl galimo neteisėto sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimo 29

4.3. Dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo 30

4.3.1. Dėl procedūros skaidraus ir nediskriminacinio pobūdžio 30

4.3.2. Dėl turto, parduoto atskirai nuo bendrovės „Siremar“ verslo padalinio 30

4.3.3. Dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turto susiejimo su nauju susitarimu 31

4.3.4. Dėl nepriklausomo eksperto paskyrimo 31

4.3.5. Dėl pardavimo procedūros skaidrumo 31

4.3.6. Dėl pirmosios ir antrosios bendrovės „Ecorys“ ataskaitos 31

4.3.7. Dėl bylos nacionaliniuose teismuose ir galutinio bendrovės SNS paskelbimo nugalėtoja 32

4.4. Dėl naujo susitarimo atitikties *Altmark* kriterijams 33

4.5. Dėl 6,5 % rizikos priedo, nustatyto CIPE direktyvoje nuo 2010 m. 33

4.6. Dėl naujo susitarimo atitikties 2011 m. VESP sprendimui 34

4.7. Dėl priešpriešinės garantijos 34

4.8. Dėl švartavimosi pirmenybės . . . 35

4.9. Dėl 2010 m. įstatyme nustatytų priemonių . . . 35

4.10. Dėl bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“ ekonominio tęstinumo nebuvimo . . . 36

5. Suinteresuotųjų šalių pastabos . . . 37

5.1. Bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ pastabos . . . 37

5.1.1. Dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūros Nr. 2007/4609 . . . 37

5.1.2. Dėl pradinio susitarimo pratęsimo . . . 37

5.1.3. Dėl galimo neteisėto sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimo . . . 38

5.1.4. Dėl naujo susitarimo . . . 39

5.1.5. Dėl bendrovės „Siremar“ privatizavimo ir priešpriešinės garantijos . . . 39

5.1.6. Dėl bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“ ekonominio tęstinumo nebuvimo . . . 40

5.1.7. Papildomai pateiktas CdS sprendimas dėl priešpriešinės garantijos . . . 41

5.2. Bendrovės SNS pastabos . . . 41

5.2.1. Pirmas pareiškimas . . . 41

5.2.2. Antras pareiškimas . . . 41

5.2.3. Trečias pareiškimas . . . 42

5.3. Bendrovės „Pan Med“ pastabos . . . 43

5.4. Bendrovės „Grandi Navi Veloci“ pastabos . . . 44

5.5. Lipario mero raštas . . . 45

6. Bendrovės „Compagnia delle Isole“ pareiškimai . . . 45

6.1. Pirmas pareiškimas . . . 45

6.2. Antras pareiškimas . . . 46

6.3. Trečias pareiškimas . . . 46

7. Italijos pastabos dėl suinteresuotųjų šalių pastabų ir pareiškimų . . . 47

8. Vertinimas . . . 47

8.1. Pagalbos buvimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį . . . 47

8.1.1. Pradinio bendrovės „Siremar“ ir Italijos susitarimo pratęsimas . . . 48

8.1.2. Neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimas . . . 50

8.1.3. Naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir bendrovės SNS švartavimosi pirmenybe, sudarymas, bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas ir priešpriešinė garantija . . . 51

8.1.4. 2010 m. įstatyme nustatytos priemonės . . . 71

8.1.5. Išvada dėl pagalbos buvimo . . . 73

8.2. Pagalbos teisėtumas . . . 74

8.3. Pagalbos suderinamumas . . . 74

8.3.1. Pradinio valstybės ir bendrovės „Siremar“ susitarimo pratęsimas . . . 74

8.3.2. Neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimas . . . 83

8.3.3. Mokesčių išimtys, susijusios su privatizavimo procesu . . . 84

8.3.4. Išvada dėl pagalbos suderinamumo . . . 84

8.4. Atsakymas į bendrovės „CdI“ pareiškimus . . . 85

9. Išvada . . . 85

10. Susigrąžinimas . . . 86

11. Ekonominis tęstinumas . . . 87

11.1. Perdavimo mastas . . . 87

11.2. Perdavimo kaina . . . 88

11.3. Savininkų tapatybė . . . 89

11.4. Perdavimo laikas . . . 89

11.5. Ekonominė perdavimo logika . . . 89

11.6. Išvada dėl bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės SNS ekonominio tęstinumo . . . 90

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2022/448

2021 m. birželio 17 d.

dėl priemonių SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (ex 2011/NN), kurias Italija taikė bendrovei „Siremar“ ir ją įsigijusiai bendrovei „Società Navigazione Siciliana“

(pranešta dokumentu Nr. C(2022) 4268)

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) ([1]) paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 1999 m. rugpjūčio 6 d. Komisija nusprendė pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl pagalbos, remiantis pradinėmis viešojo paslaugų pirkimo sutartimis (toliau – pradiniai susitarimai) išmokėtos šešioms įmonėms, tuo metu sudariusioms „Tirrenia“ grupę ([2]).

(2) Tyrimo etape Italijos valdžios institucijos paprašė „Tirrenia“ grupės bylą išskaidyti, kad pirmiausia būtų galima priimti galutinį sprendimą tik dėl įmonės „Tirrenia di Navigazione“ (toliau – įmonė „Tirrenia“). Šis prašymas buvo motyvuojamas Italijos valdžios institucijų planu privatizuoti grupę, pradedant bendrove „Tirrenia“, ir jų ketinimu paspartinti procesą šios bendrovės atžvilgiu.

(3) Komisija patenkino Italijos valdžios institucijų prašymą ir Sprendimu 2001/851/EB ([3]) užbaigė procedūrą, pradėtą dėl bendrovei „Tirrenia“ skirtos pagalbos (toliau – 2001 m. sprendimas). Pagalba buvo pripažinta suderinama, jei Italijos valdžios institucijos įvykdys tam tikrus įsipareigojimus.

(4) Sprendimu 2005/163/EB ([4]) (toliau – 2004 m. sprendimas) Komisija pripažino, kad kompensacija, skirta „Tirrenia“ grupės įmonėms, išskyrus bendrovę „Tirrenia“ ([5]), yra iš dalies suderinama su vidaus rinka, t. y. iš dalies suderinama, jeigu Italijos valdžios institucijos įvykdys tam tikrus įsipareigojimus, ir iš dalies nesuderinama su vidaus rinka. 1992–2001 m. apskaitos duomenimis grindžiamame sprendime buvo numatytos sąlygos, skirtos užtikrinti, kad kompensacija būtų suderinama su vidaus rinka visą pradinių susitarimų galiojimo laiką (t. y. iki 2008 m.).

(5) 2009 m. kovo 4 d. sprendimu bylose T-265/04, T-292/04 ir T-504/04 ([6]) (toliau – 2009 m. teismo sprendimas) Bendrasis Teismas 2004 m. sprendimą panaikino.

(6) 2011 m. spalio 5 d. Komisija pradėjo oficialią įvairių papildomų Italijos priimtų priemonių, skirtų buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms, tyrimo procedūrą (toliau – 2011 m. sprendimas). Be kitų aspektų, buvo tiriama kompensacija, suteikta bendrovei „Sicilia Regionale Marittima“ (toliau – bendrovė „Siremar“) už įvairiais jūrų maršrutais nuo 2009 m. sausio 1 d. teiktas paslaugas, ir bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo procesas (žr. 2.3.3 skirsnį).

(7) 2011 m. sprendimas paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([7]). Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti pastabų dėl nagrinėjamų priemonių.

([1]) OL C 28, 2012 2 1, p. 18 ir OL C 84, 2013 3 22, p. 58.
([2]) OL C 306, 1999 10 23, p. 2. Buvusią „Tirrenia“ grupę sudarė bendrovės „Tirrenia di Navigazione S.p.A.“, „Adriatica S.p.A.“, „Caremar – Campania Regionale Maritima S.p.A.“, „Saremar – Sardegna Regionale Marittima S.p.A.“, „Siremar – Sicilia Regionale Marittima S.p.A.“ ir „Toremar – Toscana Regionale Marittima S.p.A.“
([3]) 2001 m. birželio 21 d. Komisijos sprendimas 2001/851/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Italija skyrė „Tirrenia di Navigazione“ laivybos kompanijai (OL L 318, 2001 12 4, p. 9).
([4]) 2004 m. kovo 16 d. Komisijos sprendimas 2005/163/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Italija išmokėjo laivybos kompanijoms „Adriatica“, „Caremar“, „Siremar“, „Saremar“ ir „Toremar“ („Tirrenia“ grupė) (OL L 53, 2005 2 26, p. 29).
([5]) Konkrečiai – bendrovėms „Adriatica“, „Caremar“, „Siremar“, „Saremar“ ir „Toremar“.
([6]) Sprendimas *Tirrenia di Navigazione/Komisija*, sujungtos bylos T-265/04, T-292/04 ir T-504/04, ECLI:EU:T:2009:48.
([7]) OL C 28, 2012 2 1, p. 18.

(8) Italija atsakymą dėl 2011 m. sprendimo pateikė 2011 m. lapkričio 15 d. raštu. Dėl priemonių, kurioms taikomas šis sprendimas, Komisija taip pat gavo pastabų iš bendrovių „Società Navigazione Siciliana S.p.A." (toliau – bendrovė SNS), „Pan Med Lines S.r.l." (toliau – bendrovė „Pan Med") ir „Grandi Navi Veloci S.p.A." (toliau – bendrovė GNV) (žr. 5 skirsnį). Pastabas ji perdavė Italijai ir suteikė jai galimybę atsakyti.

(9) 2012 m. sausio 10 d., tvirtindamos, kad siekia teisinio tikrumo, Italijos valdžios institucijos oficialiai pranešė Komisijai apie viešojo paslaugų pirkimo sutarčių (toliau – susitarimai), kurias turi pasirašyti bet kuris būsimas bendrovių „Tirrenia" ir „Siremar" verslo padalinių įgijėjas ir kuriomis remiantis bus mokama kompensacija už viešosios paslaugos teikimą, projektus.

(10) 2012 m. lapkričio 7 d. Komisija išplėtė tyrimo procedūrą, įtraukdama, *inter alia*, dėl i) neteisėtą bendrovei „Siremar" suteiktos sanavimo pagalbos pratęsimą, ii) galimą pagalbą bendrovei „Compagnia delle Isole" (toliau – bendrovė „CdI"), kuri yra pirmasis bendrovės „Siremar" padalinio įgijėjas privatizavimo būdu, ir iii) kompensaciją už viešąją paslaugą, mokėtiną bendrovei „CdI" pagal naują su Italijos valstybe sudarytą susitarimą. 2012 m. gruodžio 19 d. Komisija priėmė pataisytą to sprendimo versiją ([8]) (toliau – 2012 m. sprendimas, o jei nurodomas kartu su 2011 m. sprendimu – 2011 m. ir 2012 m. sprendimai).

(11) 2012 m. sprendimas paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([9]). Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti pastabų dėl nagrinėjamų priemonių.

(12) Italija atsakymą dėl 2012 m. sprendimo pateikė 2012 m. gruodžio 7 d. ir 13 d. raštais. Dėl priemonių, kurioms taikomas šis sprendimas, Komisija gavo pastabų iš bendrovių „Pan Med Lines S.r.l." (toliau – bendrovė „Pan Med"), „Siremar", SNS ir „CdI" (žr. 5 ir 6 skirsnius). Pastabas ji perdavė Italijai ir suteikė jai galimybę atsakyti.

(13) 2012 m. spalio 5 d. Komisija pasamdė bendrovę „Ecorys Netherlands BV" (toliau – bendrovė „Ecorys") atitinkamo parduodamo bendrovės „Siremar" turto rinkos vertei apskaičiuoti pagal du alternatyvius scenarijus (žr. 2.3.3.7 skirsnį). 2013 m. rugsėjo 4 d. bendrovė „Ecorys" pateikė galutinę ataskaitą (toliau – pirmoji bendrovės „Ecorys" ataskaita). 2013 m. rugsėjo 27 d. Komisija šią ataskaitą nusiuntė Italijai. 2013 m. lapkričio 18 d. Italijos valdžios institucijų prašymu Komisija pateikė bendrovės „Ecorys" ataskaitos vertimą į italų kalbą. 2013 m. gruodžio 17 d. Italija pateikė pastabas, įskaitant savo nepriklausomo eksperto – bendrovės „Banca Profilo S.p.A." – parengtą vertinimą.

(14) 2013 m. birželio 24 d. Komisija išsiuntė raštą kelioms jūrų transporto sektoriuje veikiančioms bendrovėms, prašydama savanoriškai pateikti išsamią informaciją apie maršrutus, kuriuos bendrovė „Siremar" eksploatavo 2009–2012 m., ir jos privatizavimo sąlygas. Atsakymą pateikė tik bendrovė „CdI", tuo metu veiklą vykdžiusi pagal naująjį susitarimą.

(15) 2014 m. sausio 22 d. Sprendimu (ES) 2018/261 ([10]) (toliau – 2014 m. sprendimas) Komisija baigė oficialią tam tikrų Sardinijos regiono priemonių, skirtų bendrovei „Saremar", tyrimo procedūrą (žr. 36 konstatuojamąją dalį).

(16) 2014 m. spalio 15 d. Komisijos tarnybos susitiko su bendrovės „Siremar" ir Italijos valdžios institucijų atstovais. Be to, 2014 m. spalio 23 d. Komisijos tarnybos susitiko su bendrovės „CdI" ir Italijos valdžios institucijų atstovais. Po pastarojo susitikimo bendrovė „CdI" 2014 m. spalio 30 d. Komisijai pateikė papildomos informacijos.

(17) 2012 m. sausio 30 d., 2012 m. kovo 16 d., 2012 m. rugpjūčio 1 d., 2012 m. lapkričio 22 d., 2013 m. balandžio 12 d., 2013 m. birželio 12 d., 2013 m. birželio 27 d., 2013 m. liepos 11 d., 2014 m. liepos 29 d., 2014 m. lapkričio 6 d., 2015 m. spalio 16 d., 2018 m. sausio 25 d., 2018 m. kovo 29 d., 2018 m. rugpjūčio 31 d., 2019 m. kovo 18 d., 2019 m. spalio 16 d., 2020 m. liepos 31 d. ir 2020 m. spalio 29 d. raštais Komisija paprašė Italijos pateikti papildomos informacijos apie bendrovę „Siremar".

(18) Papildomą informaciją apie bendrovę „Siremar" Italija pateikė 2012 m. kovo 28 d., 2012 m. spalio 5 d., 2012 m. spalio 23 d., 2013 m. gegužės 13 d., 2013 m. rugpjūčio 8 d., 2014 m. rugsėjo 19 d., 2014 m. lapkričio 20 d., 2014 m. gruodžio 12 d., 2015 m. vasario 12 d., 2015 m. lapkričio 13 d., 2016 m. balandžio 18 d., 2017 m. rugpjūčio 2 d., 2018 m. balandžio 26 d., 2018 m. gegužės 31 d., 2019 m. gegužės 29 d., 2019 m. liepos 26 d., 2020 m. sausio 3 d., 2020 m. sausio 24 d., 2021 m. vasario 8 d. ir 2021 m. kovo 11 d. raštais ([11]).

([8]) Visi pakeitimai susiję su priemonėmis, skirtomis bendrovei „Saremar".
([9]) OL C 84, 2013 3 22, p. 58.
([10]) 2014 m. sausio 22 d. Komisijos sprendimas (ES) 2018/261 dėl pagalbos priemonių SA.32014 (2011/C), SA.32015 (2011/C), SA.32016 (2011/C), kurias Sardinijos regiono administracija taikė bendrovei „Saremar" (OL L 49, 2018 2 22, p. 22).
([11]) 2019–2020 m. Komisija ir Italija dar kelis kartus neoficialiai keitėsi informacija, pavyzdžiui, e. paštu ir per telefonines konferencijas.

(19) 2020 m. kovo 2 d. Sprendimu (ES) 2020/1411 ([12]) Komisija baigė dėl „Tirrenia“ grupės įmonių (išskyrus bendrovę „Tirrenia“, bet įskaitant bendrovę „Siremar“) 1992–2008 m. laikotarpio tyrimą (toliau – 2020 m. sprendimas dėl „Tirrenia“ grupės). Komisija padarė išvadą, kad jūrų kabotažo transporto paslaugoms teikti suteikta pagalba yra esama pagalba, o tarptautinio jūrų transporto paslaugoms teikti suteikta pagalba atitinka 2011 m. visuotinės ekonominės svarbos paslaugų (toliau – VESP) bendrąsias nuostatas (toliau – 2011 m. VESP bendrosios nuostatos) ([13]).

(20) 2020 m. kovo 2 d. Sprendimu (ES) 2020/1412 ([14]) Komisija baigė oficialią bendrovei „Tirrenia“ ir ją įsigijusiai bendrovei CIN 2009–2020 m. taikytų priemonių tyrimo procedūrą (toliau – 2020 m. sprendimas dėl bendrovių „Tirrenia“ ir CIN).

(21) Šis sprendimas susijęs su visomis pagalbos priemonėmis, kurios galėjo būti taikomos bendrovėms „Siremar“, „CdI“ ir SNS, kaip nurodyta 36 ir 37 konstatuojamosiose dalyse ir kaip nustatyta 2011 ir 2012 m. sprendimuose, taip pat su pagalba, kuri galėjo būti suteikta bendrovei „Unicredit“ pagal priešpriešinę garantiją (žr. 2.3.3.5 ir 3.3.2 skirsnius). Visas likusias priemones, kurioms taikomi tie sprendimai, Komisija nagrinės atskiruose sprendimuose (bylų numeriai – SA.32014, SA.32015 ir SA.32016). Visų pirma, visos tos likusios priemonės yra susijusios su kitomis buvusios „Tirrenia“ grupės bendrovėmis (t. y. „Caremar“, „Laziomar“, „Saremar“ ir „Toremar“).

2. BENDROSIOS APLINKYBĖS IR NAGRINĖJAMŲ PRIEMONIŲ APIBŪDINIMAS

2.1. Bendrosios aplinkybės

2.1.1. *Pradiniai susitarimai*

(22) Iš pradžių „Tirrenia“ grupė priklausė Italijos valstybei: ši ją valdė per bendrovę „Finanziaria per i Settori Industriale e dei Servizi S.p.A“ (toliau – bendrovė „Fintecna“) ([15]); ją sudarė šešios bendrovės – „Tirrenia“, „Adriatica“, „Caremar“, „Saremar“, „Siremar“ ir „Toremar“. Šios bendrovės jūrų transporto paslaugas teikė pagal atskiras viešojo paslaugų pirkimo sutartis, sudarytas su Italijos valstybe 1991 m. ir galiojusias dvidešimt metų: nuo 1989 m. sausio mėn. iki 2008 m. gruodžio mėn. (toliau – pradiniai susitarimai). Bendrovė „Fintecna“ valdė 100 % bendrovės „Tirrenia“ akcinio kapitalo. Bendrovei „Tirrenia“ visiškai priklausė bendrovės „Adriatica“, „Caremar“, „Siremar“, „Saremar“ ir „Toremar“ (toliau kartu – regioninės bendrovės). Bendrovė „Adriatica“, anksčiau teikusi paslaugas įvairiais maršrutais, jungiančiais Italiją su Albanija, Kroatija, Graikija ir Juodkalnija, 2004 m. susijungė su bendrove „Tirrenia“.

(23) Šiomis viešojo paslaugų pirkimo sutartimis buvo siekiama užtikrinti daugelio jūrų transporto paslaugų reguliarumą ir patikimumą; teikiant daugumą iš jų žemyninė Italijos dalis buvo jungiama su Sicilija, Sardinija ir kitomis mažesnėmis Italijos salomis. Šiuo tikslu Italijos valstybė suteikė finansinę paramą skirdama subsidijų, tiesiogiai mokamų kiekvienai „Tirrenia“ grupės įmonei.

(24) Bendrovė „Siremar“, kuri visiškai priklauso bendrovei „Tirrenia“, jūrų kabotažo paslaugas teikė maršrutais tiek tarp Sicilijos ir kelių mažesnių kaimyninių salų, tiek tarp Milaco ir Neapolio. Šie maršrutai tiksliai aprašyti 41 konstatuojamojoje dalyje.

2.1.2. *Pradinių susitarimų pratęsimas*

(25) Pradiniai susitarimai, įskaitant bendrovei „Siremar“ taikomą susitarimą, buvo pratęsti tris kartus.

(26) Pirma, 2008 m. gruodžio 30 d. Dekreto įstatymo Nr. 207 (toliau – Dekretas įstatymas Nr. 207/2008), kurį pakeitė 2009 m. vasario 27 d. Įstatymas Nr. 14, 26 straipsnyje buvo numatytas pradinių susitarimų, turėjusių galioti iki 2008 m. gruodžio 31 d., pratęsimas iki 2009 m. gruodžio 31 d.

([12]) 2020 m. kovo 2 d. Komisijos sprendimas (ES) 2020/1411 dėl valstybės pagalbos Nr. C 64/99 (ex NN 68/99), kurią Italija suteikė laivybos bendrovėms „Adriatica“, „Caremar“, „Siremar“, „Saremar“ ir „Toremar“ („Tirrenia“ grupei) (OL L 332, 2020 10 12, p. 14).

([13]) Komisijos komunikatas „Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (OL C 8, 2012 1 11, p. 15).

([14]) 2020 m. kovo 2 d. Komisijos sprendimas (ES) 2020/1412 dėl priemonių SA.32014, SA.32015, SA.32016 (11/C) (ex 11/NN), kurias Italija taikė bendrovei „Tirrenia di Navigazione“ ir ją įsigijusiai bendrovei „Compagnia Italiana di Navigazione“ (OL L 332, 2020 10 12, p. 45).

([15]) Ekonomikos ir finansų ministerijai (toliau – Ekonomikos ministerija) visiškai priklausanti bendrovė „Fintecna“ specializuojasi akcijų paketų valdymo ir privatizavimo procesų srityse, taip pat įgyvendina projektus, skirtus pramonės, finansinius ar organizacinius sunkumus patiriančioms įmonėms racionalizuoti ir restruktūrizuoti.

(27) Antra, 2009 m. rugsėjo 25 d. Dekreto įstatymo Nr. 135 (toliau – Dekretas įstatymas Nr. 135/2009), kurį pakeitė 2009 m. lapkričio 20 d. Įstatymas Nr. 166 (toliau – 2009 m. įstatymas), 19b straipsnyje buvo nustatyta, kad, atsižvelgiant į „Tirrenia“ grupės įmonių privatizavimą, regioninių bendrovių, išskyrus bendrovę „Siremar“, akcijos, kurias valdė patronuojančioji bendrovė „Tirrenia“, bus perduotos tokia tvarka:

a) bendrovė „Caremar“ – Kampanijos regionui. Vėliau Kampanijos regionas perdavė Lacijaus regionui veiklą tęsiančią įmonę, kuri užtikrino transporto jungtis su Poncos salomis (tokiu būdu sukurdamas bendrovę „Laziomar“) ([16]);

b) bendrovė „Saremar“ – Sardinijos regionui;

c) bendrovė „Toremar“ – Toskanos regionui.

(28) 2009 m. įstatyme taip pat buvo nustatyta, kad Italijos valstybė naujus susitarimus su bendrovėmis „Tirrenia“ ir „Siremar“ sudarys iki 2009 m. gruodžio 31 d. Analogiškai regioninės paslaugos turėjo būti įtvirtintos naujose viešojo paslaugų pirkimo sutartyse, kurias bendrovės „Saremar“, „Toremar“ ir „Caremar“ su atitinkamomis regionų valdžios institucijomis turėjo suderinti iki 2009 m. gruodžio 31 d. (su Sardinija ir Toskana) ir 2010 m. vasario 28 d. (su Kampanija ir Lacijumi). Numatyta skelbti konkursus dėl naujų susitarimų arba viešojo paslaugų pirkimo sutarčių su pačiomis bendrovėmis. Paskui nauji kiekvienos iš šių bendrovių savininkai turėjo pasirašyti atitinkamus susitarimus arba viešojo paslaugų pirkimo sutartis ([17]).

(29) Tuo tikslu pradinių susitarimų (įskaitant bendrovei „Siremar“ taikomą susitarimą) galiojimas buvo pratęstas 2009 m. įstatymu nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2010 m. rugsėjo 30 d.

(30) 2009 m. įstatyme taip pat buvo nustatytos fiksuotos metinės kompensacijos už teikiamas paslaugas viršutinės ribos, taikomos nuo 2010 m. (pratęsus pradinius susitarimus, taip pat pagal naujus susitarimus ir viešojo paslaugų pirkimo sutartis); jų bendra suma sudarė 184 942 251 EUR:

Bendrovė	Didžiausia metinė kompensacija
„Tirrenia“	72 685 642 EUR
„Siremar“	55 694 895 EUR
„Saremar“	13 686 441 EUR
„Toremar“	13 005 441 EUR
„Caremar“	29 869 832 EUR ([18])

1 lentelė. Kompensacijų viršutinės ribos nuo 2010 m.

(31) Galiausiai 2010 m. spalio 1 d. Įstatyme Nr. 163 (toliau – 2010 m. įstatymas), kuriuo pakeistas 2010 m. rugpjūčio 5 d. Dekretas įstatymas Nr. 125 (toliau – Dekretas įstatymas Nr. 125/2010), buvo numatytas papildomas pradinių susitarimų, įskaitant bendrovei „Siremar“ taikomą susitarimą, pratęsimas: nuo 2010 m. spalio 1 d. iki bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ privatizavimo procesų užbaigimo.

2.1.3. *Bendrovės „Siremar“ privatizavimas ir naujo susitarimo pasirašymas*

(32) 2010 m. spalio mėn. buvo pradėta konkurso procedūra, siekiant surasti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkėją (žr. 2.3.3 skirsnį). Šiame kontekste minimas tik bendrovės „Siremar“ verslo padalinys, o ne „Siremar“, nes konkurso procedūra buvo rengiama tik dėl turto ir sutarčių, būtinų vykdyti viešųjų paslaugų įsipareigojimams ([19]), nurodytiems naujame su įgijėju numatomame sudaryti susitarime. Todėl daroma nuoroda į bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, o ne tiesiog į bendrovę „Siremar“. Likęs bendrovės „Siremar“ turtas, pavyzdžiui, greitasis laivas

([16]) Šis perdavimas oficialiai įformintas 2011 m. birželio 1 d.
([17]) 2009 m. Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 10 dalis
([18]) Ši suma buvo suskirstyta į 19 839 226 EUR, kuriuos skyrė Kampanijos regionas, ir 10 030 606 EUR, kuriuos skyrė Lacijaus regionas.
([19]) Šiame sprendime sąvoką „viešųjų paslaugų įsipareigojimai“ reikėtų suprasti plačiai, neaiškinant jos konkrečia Jūrų kabotažo reglamento 2 ir 4 straipsnių (žr. 61 išnašą) ir Jūrų transporto gairių 9 skirsnio (žr. 110 išnašą) prasme, t. y. kaip viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kurie yra alternatyva viešojo paslaugų pirkimo sutartims, t. y. be valstybės atlygio. Iš tiesų Komisija pažymi, kad bendrovėms „Siremar“, „CdI“ ar SNS nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimai buvo susiję su valstybės atlygiu.

„Guizzo“, kuris buvo naudojamas kitiems tikslams, turėjo būti parduotas pagal atskiras procedūras. Be to, pardavimo sandoriu pirkėjui nebuvo perduotos bendrovės „Siremar“ skolos, susidariusios iki pardavimo dienos. Iki šios dienos bendrovė „Siremar“, kuriai taikoma nepaprastoji administravimo procedūra (toliau – bankrutuojanti bendrovė „Siremar“), veikia kaip atskiras subjektas, tačiau pagrindinis tikslas yra atsiskaičius su kreditoriais bendrovę likviduoti.

(33) Bendrovės „SdI“ pateiktas pasiūlymas buvo pripažintas laimėjusiu konkurso procedūrą, ir 2011 m. spalio 20 d. pasirašyta sutartis dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio įsigijimo. Vėliau, 2012 m. liepos 30 d., Italija ir bendrovė „CdI“ pasirašė naują susitarimą dėl jūrų transporto paslaugų teikimo. Šiuo pagrindu 2012 m. liepos 31 d. bendrovės „Siremar“ verslo padalinio nuosavybę Italijos valstybė perdavė bendrovei „CdI“.

(34) Tačiau bendrovė SNS, kuri taip pat buvo pateikusi pasiūlymą dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio, perdavimą užginčijo Italijos administraciniuose teismuose, o šie galiausiai nusprendė, kad konkurso procedūra turi būti iš dalies pakartota, neleidžiant bendrovei „CdI“ teikti naujų pasiūlymų (žr. 93–100 konstatuojamąsias dalis). Taigi bendrovė SNS, pakartotinai pateikusi savo ankstesnį pasiūlymą, laimėjo atnaujintą konkurso procedūrą, 2016 m. balandžio 11 d. perėmė bendrovės „Siremar“ verslo padalinį ir pasirašė naują susitarimą su Italija.

(35) Nuo tos dienos bendrovė SNS paslaugas maršrutais teikia pagal naują susitarimą, o bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ ir bendrovė „CdI“ yra likviduojamos.

2.2. **Priemonės, kurioms taikomi 2011 ir 2012 m. sprendimai**

(36) Atliekant oficialią tyrimo procedūrą, pradėtą pagal 2011 ir 2012 m. sprendimus (taip pat žr. 3 skirsnį), buvo vertinamos šios priemonės:

1. kompensacijos, sumokėtos už VESP teikimą pratęsus pradinius susitarimus (1 priemonė);

2. neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“ teikimo pratęsimas (2 priemonė);

3. buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių privatizavimas ([20]) (3 priemonė);

4. kompensacijos už VESP teikimą pagal būsimus susitarimus ir (arba) viešojo paslaugų pirkimo sutartis (4 priemonė);

5. švartavimosi pirmenybė (5 priemonė);

6. 2010 m. įstatyme nustatytos priemonės (6 priemonė);

7. penkios papildomos priemonės, kurias Sardinijos regionas skyrė bendrovei „Saremar“ (7 priemonė) ([21]).

2.3. **Išsamus priemonių, kurioms taikomas šis sprendimas, aprašymas**

(37) Šiame sprendime nagrinėjamos tik 36 konstatuojamojoje dalyje išvardytos 1–6 priemonės, susijusios su bendrovėmis „Siremar“, „CdI“ arba SNS. Išsamesnis šių priemonių aprašymas pateikiamas tolesniuose skirsniuose.

2.3.1. *Pradinio valstybės ir bendrovės „Siremar“ susitarimo pratęsimas*

2.3.1.1. Viešųjų paslaugų įsipareigojimai

(38) Pradinio susitarimo su bendrove „Siremar“ 1 straipsnyje buvo numatyti penkerių metų planai, kuriuose nurodyti aptarnautini uostai, naudotinų laivų tipai ir reikalingas paslaugų dažnumas. Pradinis sutarimas su bendrove „Siremar“ buvo keičiamas 1994 ir 1995 m.

(39) Pirmas penkerių metų planas (1990–1994 m.) buvo patvirtintas 1990 m. gegužės 29 d. ministro dekretu ir taikomas atgaline data nuo 1990 m. sausio 1 d. Antru planu, apimančiu 1995–1999 m. ir patvirtintu 1996 m. gegužės 14 d. ministro dekretu, maršrutai ir dažnumas iš esmės nebuvo pakeisti.

(40) 2000–2004 m. ir 2005–2008 m. laikotarpiais penkerių metų planai, susiję su bendrove „Siremar“, nebuvo oficialiai patvirtinti. Vietoje to 1999–2008 m. maršrutų tinklas ir reisų dažnumas iš esmės nesikeitė. 2004 m. kovo 9 d. tarpžinybiniame potvarkyje (toliau – 2004 m. potvarkis) nustatyti nedideli su bendrove „Siremar“ susiję pokyčiai dėl senų laivų pakeitimo ir pajėgumų padidinimo esant tam pačiam reisų dažnumui ([22]).

([20]) Jį sudaro atidėtasis bendrovės CIN mokėtinos pirkimo kainos dalies už bendrovės „Tirrenia“ verslo padalinio įsigijimą mokėjimas ir keletas įtariamų papildomų pagalbos priemonių, susijusių su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimu (pvz., priešpriešinė garantija ir valstybės įnašas didinant bendrovės „CdI“ kapitalą).

([21]) 7 priemonė buvo įvertinta 2014 m. sprendime, išskyrus projektą „Bonus Sardo–Vacanza“.

([22]) 2004 m. potvarkiu patvirtinti tam tikri 2000–2004 m. penkerių metų bendrovės „Tirrenia“ plano pakeitimai ir įtrauktos nuostatos dėl kitų „Tirrenia“ grupės bendrovių, įskaitant „Siremar“.

(41) Remdamasi pradiniu susitarimu, kuris buvo pratęstas ir pakeistas (tam tikrų maršrutų atžvilgiu), bendrovė „Siremar“ nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. visus metus paslaugas teikė penkių grupių maršrutais, kurių dažnumas ir laikas priklausė nuo konkretaus maršruto, paslaugos rūšies (keltas ar greitaeigis laivas) ir metų laiko:

— Milaco–Eolijos salų–Neapolio grupėje, kurią sudaro Vulkano, Lipario, Salinos, Filikudžio, Alikudžio, Panarėjos ir Strombolio salos (toliau – Eolijos salos), taip pat Milaco miestas Sicilijoje ir Neapolio miestas Kampanijoje, bendrovė „Siremar“ ir keltų, ir greitaeigių laivų paslaugas teikė dešimčia atskirų maršrutų ([23]);

— 2021 m. birželio 17 d.

— Palermo–Ustikos grupėje bendrovė „Siremar“ ir keltų, ir greitaeigių laivų paslaugas teikė dviem atskirais maršrutais ([24]);

— Porto Empedoklės–Pelagų salų grupėje, kurią sudaro Linozos ir Lampedūzos salos (toliau – Pelagų salos), bendrovė „Siremar“ keltų paslaugas teikė vienu individualiu maršrutu;

— Trapanio–Pantelerijos grupėje bendrovė „Siremar“ keltų paslaugas teikė vienu individualiu maršrutu.

2.3.1.2. Biudžetas ir trukmė

(42) Toliau lentelėje nurodyta bendrovei „Siremar“ sumokėta metinė kompensacija už 2009 m.–2012 m. liepos mėn. laikotarpį:

Metai	Kompensacija
2009 m.	67 009 405 EUR
2010 m.	55 694 895 EUR
2011 m.	55 694 895 EUR
2012 m.	32 348 816 EUR (sausio–liepos mėn.) ([25])

2 lentelė. 2009–2012 m. kompensacija (EUR)

(43) Pradiniame susitarime (su pakeitimais, padarytais 1994 m.) numatyta, kad kasmetinė kompensacija už viešąją paslaugą bus mokama tokia tvarka: iki kiekvienų metų kovo 1 d. sumokamas pradinis avansas, lygus 70 % praėjusiais metais išmokėtos kompensacijos; iki birželio 30 d. – antra išmoka, sudaranti dar 20 %; iki lapkričio 30 d. – galutinė išmoka, apimanti atitinkamų metų kompensacijos likutį, pagrįstą būsimų pajamų ir nuostolių įvertinimu ([26]). Galutiniai rezultatai tikrinami, kai bendrovė rengia metines finansines ataskaitas. Paaiškėjus, kad bendrovė „Siremar“ gavo sumą, didesnę nei grynosios teikiamų paslaugų sąnaudos (pajamos atėmus nuostolius), bendrovė turėjo padengti skirtumą per 15 dienų nuo finansinių ataskaitų patvirtinimo. Infrastruktūros ir transporto ministerijos (toliau – Transporto ministerija), Ekonomikos ir finansų ministerijos ir Ekonominės plėtros ministerijos tarpžinybinės konferencijos dėl metinės subsidijos, nustatytos pagal Įstatymo Nr. 856/1986 11 straipsnį (toliau – tarpžinybinė konferencija), sprendimu nuo 2010 m. lapkričio 25 d. bet kokia kompensacijos permokos suma išskaičiuojama iš būsimų išankstinių subsidijos mokėjimų.

(44) Palyginti su 2010, 2011 ir 2012 m., 2009 m. kompensacija buvo skaičiuojama kitaip, kaip apibūdinta toliau.

— 2009 m. skirta kompensacija

([23]) Keltas: Milacas–Eolijos salos–Neapolis; Milacas–vakarų ir rytų Eolijos salos ir jungtys tarp salų; Milacas–Eolijos (pagrindinės) salos, įsikūręs Milace; Milacas–Eolijos (pagrindinės) salos, įsikūręs Liparyje. Greitaeigis laivas: Milacas–vakarų ir rytų Eolijos salos ir jungtys tarp salų; Milacas–Eolijos (pagrindinės) salos ir jungtys tarp salų, įsikūręs Milace; jungtys tarp salų, įsikūręs Liparyje; Milacas–Eolijos salos ir jungtys tarp salų, įsikūręs Liparyje.

([24]) Keltas: Palermas–Ustika. Greitasis laivas: Ustika–Palermas.

([25]) Šis skaičius – tai bendrovei „Siremar“ sumokėta suma iki „Siremar“ verslo padalinio nuosavybės perdavimo bendrovei „Cdl“. Už likusius 2012 m. mėnesius bendrovei „Cdl“ buvo sumokėta 23 346 079 EUR. Taigi bendra už 2012 m. sumokėta kompensacija sudarė 55 694 895 EUR, atsižvelgiant į 2009 m. įstatyme nustatytą viršutinę kompensacijos ribą.

([26]) Nuo 1988 m. iki 1994 m. antra išmoka nebuvo sumokėta, o likutis turėjo būti sumokėtas iki kiekvienų metų liepos 31 d.

(45) 1979 m. birželio 1 d. Prezidento dekrete Nr. 501 (toliau – Prezidento dekretas Nr. 501/79) nurodyti įvairūs elementai (pajamos ir išlaidos), į kuriuos atsižvelgiama apskaičiuojant jūrų transporto viešųjų paslaugų teikėjams mokėtinas subsidijas Be to, 1986 m. gruodžio 5 d. Įstatyme Nr. 856 (toliau – Įstatymas Nr. 856/86) buvo numatyti tam tikri Italijos jūrų viešųjų paslaugų įsipareigojimų sistemos pakeitimai. Dėl jungčių su didžiosiomis ir mažosiomis salomis jo 11 straipsniu iš dalies pakeisti kompensacijos už viešąsias paslaugas apskaičiavimo kriterijai. Iš tikrųjų subsidija turėjo būti apskaičiuojama remiantis pajamų ir paslaugos sąnaudų skirtumu, nustatytu atsižvelgiant į vidutinius ir objektyvius parametrus, ir turėjo apimti pagrįstą kapitalo grąžą. Tame pačiame straipsnyje taip pat nustatyta, kad viešojo paslaugų pirkimo sutartyse turėjo būti pateiktas subsidijuojamų maršrutų sąrašas, dažnumas ir naudojamų laivų tipai. Subsidijas turėjo patvirtinti atsakingi ministrai. Prezidento dekrete Nr. 501/79 ir Įstatyme Nr. 856/86 nustatyti principai buvo atspindėti pradiniuose susitarimuose.

(46) Iš tikrųjų 2009 m. kompensacija už VESP teikimą buvo apskaičiuojama pagal metodiką, nustatytą pradiniuose susitarimuose, galiojusiuose nuo 1991 m. ir pratęstuose pasibaigus pradinei jų galiojimo pabaigos datai, t. y. 2008 m. gruodžio 31 d. Visų pirma, kompensacija atitiko sukauptus grynuosius nuostolius už paslaugas, teikiamas pagal viešųjų paslaugų teikimo tvarką, prie kurių buvo pridedama kintama suma, atitinkanti kapitalo grąžą.

(47) Įvairūs išlaidų elementai, į kuriuos buvo atsižvelgta apskaičiuojant valdžios institucijų nustatytą kompensaciją, buvo šie: įsigijimo, reklamos ir apgyvendinimo, pakrovimo, iškrovimo ir manevravimo išlaidos, personalo išlaidos, laivų priežiūros išlaidos, administracinės išlaidos, draudimo išlaidos, nuomos ir išperkamosios nuomos išlaidos, degalai, mokesčiai ir nusidėvėjimo išlaidos.

— 2010, 2011 ir 2012 m. skirta kompensacija

(48) Nuo 2010 m. kompensacija už VESP teikimą buvo nustatoma pagal naują metodiką, nustatytą 2007 m. lapkričio 9 d. CIPE ([27]) direktyvoje „Viešųjų paslaugų įsipareigojimų apibrėžimo kriterijai ir bilietų kainų dinamika viešojo intereso jūrų kabotažo sektoriuje“ (toliau – CIPE direktyva) ([28]). CIPE direktyvos preambulėje teigiama, kad ji buvo priimta atsižvelgiant į būsimą valstybinių įmonių, teikiančių jūrų transporto paslaugas pagal viešųjų paslaugų teikimo tvarką, privatizavimą ([29]). CIPE direktyvos nuostatos buvo taikomos „Tirrenia“ grupės įmonių teikiamoms paslaugoms nuo 2010 m.

(49) Taikant CIPE direktyvoje nustatytą metodą, jūrų transporto viešąsias paslaugas teikiančios įmonės gali gauti tinkamą grąžą. Kapitalo grąžos norma (toliau – kapitalo grąža) būdavo apskaičiuojama remiantis vidutine svertine kapitalo kaina (VSKK). Reikalinga nuosavo kapitalo grąža ([30]) turi būti apskaičiuojama pagal kapitalo įkainojimo modelį.

(50) Remiantis šiuo modeliu, nuosavo kapitalo kaina apskaičiuojama pagal i) nerizikingą normą, ii) beta rodiklį (įmonės rizikos profilio įvertinimas, palyginti su akcijų rinka) ir iii) akcijų rinkai taikomu nuosavo kapitalo rizikos priedu.

(51) Visų pirma, nuosavo kapitalo kaina būdavo apskaičiuojama taikant nerizikingos veiklos grąžos normos priedą už papildomos rizikos prisiėmimą. Šis priedas turi būti apskaičiuojamas kaip rinkos rizikos priedas, padaugintas iš jo beta rodiklio, pagal kurį nustatomas konkrečios veiklos rizikingumas rinkos atžvilgiu.

(52) Remiantis CIPE direktyva, nerizikingos veiklos grąžos norma atitinka vidutinį lyginamųjų dešimties metų obligacijų pelningumą, palyginti su ankstesniais dvylika mėnesių, apie kuriuos turima duomenų

(53) CIPE direktyvoje nustatytas rinkos rizikos priedas lygus 4 % Be to, jeigu paslauga teikiama neišimtiniais pagrindais, tariamai didesnė rizika, kurią prisiima veiklos vykdytojas, yra atlyginama prie rinkos rizikos priedo papildomai pridedant 2,5 %

(54) Tačiau bendrovei „Siremar“ mokėtinos kompensacijos, nustatytos 2009 m. įstatyme, suma praktikoje negali viršyti 55 694 895 EUR per metus (žr. 30 konstatuojamąją dalį). Nors 2009 m. įstatyme nustatyta metinės kompensacijos, mokamos visoms „Tirrenia“ bendrovėms už jų viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymą viršutinė riba, CIPE direktyvoje numatytos tam tikros apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad tokių veiklos vykdytojų veiklos išlaidos padengiamos pakankamai.

([27]) CIPE reiškia *Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica*.
([28]) *Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana* Nr. 50, 2008 m. vasario 28 d.
([29]) Pagal 2006 m. gruodžio 27 d. Įstatymo Nr. 296 1 straipsnio 999 punktą ir Dekreto įstatymo Nr. 430/1997 1 straipsnio e punktą.
([30]) Pageidaujama nuosavo kapitalo investuotojo grąžos norma atsižvelgiant į įmonės rizikos profilį ir susijusius pinigų srautus.

(55) Visų pirma, remiantis CIPE direktyva, paslaugų apimtis, didžiausios bilietų kainos ir kompensacija turi būti nustatyti taip, kad būtų padengtos visos leistinos paslaugų teikėjo išlaidos pagal toliau nurodytą lygtį:

$$VA(RSP) + VA(AI(X)) = VA(CA)$$

kur:

— *VA(RSP)* – kompensacijos už viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymą diskontuota vertė;

— *VA(AI(X))* – diskontuota kitų pajamų vertė (bilietų kvitai ir pan.);

— *VA(CA)* – leistina veiklos išlaidų, skolos grąžinimo ir kapitalo grąžos diskontuota vertė.

(56) Jeigu nurodyta lygtis netaikoma, subsidijuojamos veiklos apimtis gali būti sumažinta, taip pat gali būti peržiūrėta paslaugų struktūra (pvz., laivų tipas) arba pakeistos viršutinės bilietų kainų ribos.

(57) Be to, kiekvienai paslaugai taikoma viršutinė bilietų kainų riba, neatskaičius mokesčių ir uosto rinkliavų, kiekvienais metais koreguojama remiantis viršutinės bilietų kainų ribos formule:

$$\Delta T = \Delta P - X$$

kur:

— ΔT – metinis viršutinės bilietų kainų ribos procentinis pokytis;

— ΔP – ataskaitinių metų infliacijos lygis;

— X – realus metinis viršutinių bilietų kainų ribų, nustatytų susitarime, arba viešojo paslaugų pirkimo sutartyse koregavimo koeficientas, kuris išlieka pastovus visą susitarimo arba viešojo paslaugų pirkimo sutarčių galiojimo laiką.

(58) CIPE direktyvoje taip pat nurodyta, kad viršutinė bilietų kainų riba gali būti koreguojama siekiant atspindėti degalų sąnaudų pokyčius, vadovaujantis standartinėmis viešai skelbiamomis kainomis.

2.3.2. *Neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimas*

(59) 2010 m. lapkričio 16 d. Komisija patvirtino sanavimo pagalbą bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“ (toliau – 2010 m. sprendimas) ([31]). Pagalbą sudarė privačių bankų suteiktų kredito linijų garantija iki 95 000 000 EUR sumai. Italija įsipareigojo ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo sanavimo pagalbos priemonės patvirtinimo pateikti Komisijai restruktūrizavimo planą arba įrodymus, kad buvo grąžinta visa paskolos suma ir (arba) buvo nutrauktas garantijos galiojimas.

(60) Vėliau privatūs bankai, t. y. „Banca Infrastrutture Innovazione e Sviluppo“ (toliau – BIIS) ir „Unicredit“, leido suteikti 40 000 000 EUR kredito liniją bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“ (t. y. 25 000 000 EUR bendrovei „Tirrenia“ ir 15 000 000 EUR bendrovei „Siremar“), kurios galiojimo pabaigos diena – 2011 m. birželio 30 d. Valstybė suteikė garantiją kredito linijai 2011 m. vasario 15 d.

(61) Vėliau finansavimas buvo išmokėtas taip:

a) pirmoji dalis – 2011 m. vasario 28 d. (20 000 000 EUR bendrovei „Tirrenia“ ir 12 000 000 EUR bendrovei „Siremar“);

b) antroji dalis – 2011 m. kovo 23 d. (5 000 000 EUR bendrovei „Tirrenia“ ir 3 000 000 EUR bendrovei „Siremar“).

(62) Italija informavo Komisiją, kad atsižvelgiant į tai, kad pirmoji garantuotos paskolos dalis bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“ buvo išmokėta tik 2011 m. vasario 28 d., šešių mėnesių kredito grąžinimo laikotarpis pagal Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (toliau – 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės) ([32]) 25 punkto a papunktį ir 2010 m. sprendimo 32 ir 47 konstatuojamąsias dalis pasibaigs 2011 m. rugpjūčio 28 d.

(63) Iki tos dienos bendrovės „Tirrenia“ ir „Siremar“ paskolos negrąžino, todėl 2011 m. liepos 11 d. BIIS pareikalavo įvykdyti valstybės garantiją. Taigi šią dieną bendrovės „Tirrenia“ skola valstybei siekė 15 121 838,33 EUR. Ją sudaro tiek pagrindinė atitinkamų paskolų suma, tiek bankui nesumokėtos palūkanos.

([31]) OL C 102, 2011 4 2, p. 1.
([32]) OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

(64) Bankroto teismas leido Ekonomikos ministeriją įtraukti į pirmaeilių (it. *prededucibili*) bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ kreditorių sąrašą. Italijos valdžios institucijų teigimu, nepaprastasis įgaliotinis, kuriam pavesta valdyti įmonę, tuo metu laikėsi nuomonės, kad bendrovė „Siremar“ galėtų grąžinti finansavimą iki 2011 m. rugpjūčio 28 d., remiantis planuojamomis bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių privatizavimo pajamomis.

(65) 2011 m. liepos 25 d. pasirašyta bendrovės „Tirrenia“ verslo padalinio pardavimo bendrovei CIN sutartis. Tačiau turto perdavimas, taigi ir mokėjimas, buvo atidėti, daugiausia dėl to, kad iškilo sunkumų gaunant būtinus susijungimo leidimus (pirma iš Komisijos, vėliau – Italijos konkurencijos tarnybos *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (toliau – AGCM)). Galiausiai 2012 m. birželio 21 d. AGCM patvirtino bendrovių „Tirrenia“ ir CIN sandorį, o 2012 m. liepos 19 d. pardavimas buvo užbaigtas. 2011 m. spalio 20 d. pasirašyta bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo bendrovei „CdI“ sutartis. Tačiau šio turto perdavimas taip pat vėlavo, šiuo atveju iki 2012 m. rugpjūčio 1 d. (žr. 93–95 konstatuojamąsias dalis). 2012 m. rugsėjo 18 d. bendrovė „Siremar“ grąžino skolą valstybei, įskaitant palūkanas, iš viso – 15 511 529,35 EUR.

2.3.3. *Bendrovės „Siremar“ privatizavimas, priešpriešinė garantija ir bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas*

(66) 2009 m. gruodžio 23 d. bendrovė „Fintecna“ paskelbė pirmą kvietimą teikti pasiūlymus dėl viso bendrovės „Tirrenia“ akcinio kapitalo, įskaitant jos patronuojamąją bendrovę „Siremar“, įsigijimo. 2010 m. vasario 19 d. 19 įmonių pateikė 16 pasiūlymų. 2010 m. rugpjūčio 4 d., nepavykus deryboms su vieninteliu dalyviu, pateikusiu įpareigojantį pasiūlymą, bendrovė „Fintecna“ paskelbė, kad procedūra nutraukiama. Italijos teigimu, derybos žlugo dėl abejonių, susijusių su pasiūlymo finansiniais klausimais.

(67) Po pirmo privatizavimo bandymo nesėkmės bendrovės „Tirrenia“ ir „Siremar“, susidūrusios su dideliais finansiniais sunkumais, buvo įtrauktos į kolektyvinio nemokumo procedūrą, numatytą Italijos teisės aktuose ir taikomą didelėms bendrovėms – vadinamąją nepaprastąją administravimo procedūrą (it. *amministrazione straordinaria*), ir netrukus buvo paskelbtos nemokiomis. Tiksliau 2010 m. rugsėjo 17 d. bendrovei „Siremar“ buvo leista taikyti nepaprastąją administravimo procedūrą. 2010 m. spalio 5 d. Romos teismas priėmė sprendimą Nr. 381/2010, kuriuo paskelbė bendrovę „Siremar“ nemokia.

2.3.3.1. Nepaprastosios administravimo procedūros taisyklės

(68) Kitaip nei vykdant įprastą bankroto procedūrą, kurios pagrindinis tikslas yra likviduoti nemokią įmonę siekiant patenkinti kreditorių reikalavimus, 1999 m. liepos 8 d. Dekrete įstatyme Nr. 270 (toliau – Dekretas įstatymas Nr. 270/1999) nustatyta nepaprastoji administravimo procedūra yra didelėms įmonėms skirta nemokumo procedūra, kuria siekiama apsaugoti turtą ir užtikrinti veiklos tęstinumą.

(69) Pagal šią procedūrą nemokios įmonės valdymas perduodamas nepaprastajam įgaliotiniui, kurį skiria atsakinga ministerija. Nepaprastasis įgaliotinis siūlo atitinkamos įmonės gaivinimo planą ją restruktūrizuojant arba parduodant jos turtą. Tokiam planui reikalingas išankstinis atsakingos ministerijos patvirtinimas, atsižvelgiant į Priežiūros tarybos (kurios nariai yra ministerijos paskirti ekspertai) nuomonę.

(70) 2003 m. gruodžio 23 d. Dekrete įstatyme Nr. 347 (toliau – Dekretas įstatymas Nr. 347/2003), nustatančiame skubias didelių nemokių įmonių restruktūrizavimo priemones, po pakeitimų pertvarkyto į 2004 m. vasario 18 d. Įstatymą Nr. 39 (toliau – Marzano įstatymas), reglamentuojama nepaprastoji administravimo procedūra, taikoma nemokioms įmonėms, ketinančioms vykdyti šią restruktūrizavimo procedūrą. Šios bendrovės taip pat turi atitikti tam tikrus bendrai taikomus kriterijus, susijusius su praėjusių metų darbuotojų skaičiumi ir įsiskolinimo dydžiu.

(71) Pagal šią procedūrą nemoki įmonė turi pateikti prašymą Italijos ekonominės plėtros ministrui ir prašymą kompetentingam bankroto teismui. Tuomet ministerija priima sprendimą, ar nemokiai įmonei gali būti taikoma procedūra, ir paskiria nepaprastąjį įgaliotinį, kurio veiklą prižiūri stebėtojų taryba, o bankroto teismas nustato bendrovės nemokumo būklę.

(72) Per 180 dienų nuo paskyrimo nepaprastasis įgaliotinis turi pateikti ministerijai restruktūrizavimo planą. Įprasta bankroto procedūra pradedama tik tuo atveju, jeigu ministerija nepritaria tokiam restruktūrizavimo planui, o alternatyvi turto pardavimo procedūra nėra perspektyvi.

(73) 2008 m. rugpjūčio 28 d. Dekreto įstatymo Nr. 134 (toliau – Dekreto įstatymas Nr. 134/2008), kurį pakeitė 2008 m. spalio 27 d. Įstatymas Nr. 166, dėl neatidėliotinų priemonių restruktūrizuoti dideles nemokias įmones (it. *Disposizioni urgenti in materia di ristrutturazione di grandi imprese in crisi*) 4 straipsnio 4c dalyje buvo nustatyti keli Marzano įstatymo pakeitimai. Šie pakeitimai taikomi įmonėms, teikiančioms esmines viešąsias paslaugas, ir, be

kita ko, susiję su galimybe nepaprastajam įgaliotiniui nustatyti nemokios įmonės turto pirkėją derantis su šalimis, užtikrinančiomis ir viešosios paslaugos tęstinumą vidutinės trukmės laikotarpiu, ir operatyvią intervenciją. Dekrete įstatyme Nr. 134/2008 nurodyta, kad pardavimo kaina negali būti mažesnė už ministro įsakymu paskirto nepriklausomo eksperto nustatytą turto rinkos vertę.

(74) Dekretu įstatymu Nr. 134/2008 taip pat nustatyta galimybė nedelsiant įgyvendinti turto perleidimo planą, palyginti su ankstesne tvarka, pagal kurią bendrovė pirma turėjo pateikti restruktūrizavimo planą ministerijai. Galiausiai Dekrete įstatyme Nr. 134/2008 nustatyta, kad tuo atveju, jeigu ministerija negali įgyvendinti ar patvirtinti nei turto perleidimo plano, nei restruktūrizavimo plano, bendrovės atžvilgiu pradedama įprasta bankroto procedūra.

2.3.3.2. Pardavimo procedūra

(75) 2010 m. spalio 4 d. paskelbtas kvietimas pateikti pasiūlymus dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo ([33]) kartu su nauju dvylikos metų susitarimu. Šiuo kvietimu buvo siekiama patikrinti, ar yra potencialių nacionalinių arba tarptautinių įmonių, suinteresuotų įsigyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, kurios galėtų užtikrinti transporto paslaugų tęstinumą. Jis buvo paskelbtas bendrovės „Siremar“ svetainėje, keliuose laikraščiuose ([34]) ir pasirinktose specializuotose svetainėse ([35]). Galutinis terminas, iki kurio buvo galima pateikti paraiškas dėl „Siremar“ verslo padalinio įsigijimo, buvo 2010 m. spalio 20 d.

(76) Pasibaigus galutiniam terminui, šešios šalys (dvi iš jų kartu) pateikė penkias paraiškas dalyvauti konkurse dėl bendrovės „Siremar“. Visos šios šalys įrodė atitinkančios skelbime apie pirkimą nustatytus reikalavimus. Todėl nepaprastasis įgaliotinis pakvietė jas atlikti nuodugnų išsamų bendrovės „Siremar“ verslo padalinio patikrinimą. Galimybė susipažinti su atitinkamais dokumentais buvo suteikta su sąlyga, kad suinteresuotosios šalys pasirašys konfidencialumo susitarimus.

(77) Viena iš šešių šalių nusprendė nedalyvauti išsamaus patikrinimo etape ([36]). Tame etape likusios penkios šalys (dvi iš jų teikė bendrą pasiūlymą) naudojosi virtualiomis duomenų saugyklomis, kuriose laikoma:

a) techninė, teisinė ir finansinė informacija apie parduodamą verslo padalinį;

b) nepaprastojo įgaliotinio parengtas bendrovės „Siremar“ verslo padalinio verslo planas;

c) pardavėjo išsamaus patikrinimo ataskaita ir bendrovės balansas nepaprastosios administravimo procedūros pradžios dieną;

d) naujo dvylikos metų susitarimo, kurį pasirašys laimėjęs dalyvis ir valstybė, projektas;

e) papildoma informacija, kurios potencialiems pirkėjams reikia norint tinkamai įvertinti pardavimo objektą.

(78) 2011 m. vasario 4 d. Ministro dekretu ekonominės plėtros ministras paskyrė banką „Banca Profilo S.p.A.“ nepriklausomu ekspertu, kuriam pavesta atlikti ir bendrovės „Tirrenia“, ir bendrovės „Siremar“ verslo padalinių vertinimą pagal Dekreto įstatymo Nr. 347/2003 4 straipsnio 4c dalį. 2011 m. kovo 8 d. „Banca Profilo S.p.A.“ nustatė, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertė yra 55 mln. EUR. Ši informacija buvo įkelta į duomenų saugyklą visiems potencialiems dalyviams iki įpareigojančių pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.

(79) 2011 m. kovo 15 d., pasibaigus pirminiam įpareigojančių pasiūlymų pateikimo terminui, bendrovės „Siremar“ nepaprastasis įgaliotinis pažymėjo, kad negavo nė vieno pasiūlymo, atitinkančio konkurso taisyklių nuostatas. Todėl procedūra buvo atnaujinta, nustatant naują terminą – 2011 m. balandžio 5 d. Tą dieną bendrovė „CdI“ pateikė 60,1 mln. EUR pasiūlymą, o bendrovė „Ustica Lines“ paprašė pratęsti terminą, kad galėtų užsitikrinti reikiamą finansavimą savo pasiūlymui pateikti. Nepaprastasis įgaliotinis įkėlė bendrovės „CdI“ pasiūlymą į duomenų saugyklą ir paragino kitus dalyvius pateikti geresnius pasiūlymus iki 2011 m. gegužės 23 d. Iki tos dienos buvo gauti šie pasiūlymai:

a) 69 mln. EUR vertės bendrovės „CdI“ pasiūlymas, pagal kurį 20 mln. EUR būtų sumokėta iš anksto, o likusios sumos mokėjimas būtų atidėtas – ji būtų išmokėta per dešimt metų (taikant 1,5 % palūkanas);

b) 55,1 mln. EUR vertės bendrovės SNS pasiūlymas, pagal kurį 30,1 mln. EUR būtų sumokėta iš anksto, o likusios sumos mokėjimas būtų atidėtas – ji būtų išmokėta per aštuonerius metus (taikant 1,5 % palūkanas).

([33]) Daugiau informacijos apie sąvokos „verslo padalinys“ vartojimą šiomis aplinkybėmis pateikta 32 konstatuojamojoje dalyje.
([34]) „The Financial Times“, „Il Corriere della Sera“, „Il Sole 24 Ore“, „La Repubblica“, „Il Giornale“, „Il Mattino“, „Il Giornale di Sicilia“, „La Sicilia“ ir „La Gazzetta del Sud“.
([35]) „Delloyd“, „Naftemporiki“, „Fairplay“, „Lloyd's List“ ir „Tradewinds“.
([36]) Ta šalis buvo bendrovė „D.B. Real Estate 2 S.r.l.“

(80) Bendrovę „CdI“, kad galėtų dalyvauti konkurse, įsteigė bendrovės „Mediterranea Holding di Navigazione S.p.A.“ (toliau – bendrovė „Mediterranea“), „Davimar Eolia Navigazione S.r.l.“ (toliau – bendrovė „Davimar“), „Navigazione Generale Italiana S.p.A.“ ([37]) (toliau – bendrovė NGI), „Lauro.it S.p.A.“, „Isolemar S.r.l.“ ir „Riccardo Sanges & C. S.r.l“ ([38]). Bendrovei „Mediterranea“ priklausė 60 % bendrovės „CdI“ akcijų paketas ([39]). Kiti akcininkai, kuriems priklausė likusios 40 % bendrovės „CdI“ akcijų, buvo privačios įmonės. Bendrovė „Mediterranea“ dalyvavo pirmoje bendrovės „Tirrenia“ privatizavimo procedūroje (žr. 66 konstatuojamąją dalį) ir priklausė Sicilijos regionui (toliau – Sicilija) (43,02 %), bendrovėms „Lauro.it S.p.A.“ (34,36 %), „Isolemar S.r.l.“ (14,61 %) ir „Acies S.r.l.“ (8,11 %).

(81) Bendrovę SNS, kad galėtų dalyvauti konkurse, įsteigė bendrovės „Ustica Lines S.p.A.“ ([40]) ir „Caronte & Tourist S.p.A.“ ([41]) (po 50 % akcijų).

(82) 2011 m. liepos 26 d. po to, kai abiem konkurso dalyviams buvo išsiųsti papildomi prašymai pateikti informaciją iki 2011 m. liepos 18 d., procedūros finansų patarėjas pateikė šias pastabas:

a) bendrovės „CdI“ pasiūlyta suma absoliučia verte buvo didesnė už bendrovės SNS pasiūlytą kainą, tačiau pastarojo pasiūlymo rizikos profilis buvo mažesnis nei pirmojo pasiūlymo;

b) bendrovės SNS pasiūlyta iš anksto mokėtina pardavimo kainos dalis, t. y. 30,1 mln. EUR, buvo visiškai garantuota, o bendrovės „CdI“ pasiūlyta pardavimo kainos dalis, t. y. 20 mln. EUR, buvo garantuota tik iš dalies;

c) bendrovė SNS jau buvo patvirtinusi ir įvykdžiusi 25 mln. EUR kapitalo didinimą, palyginti su 12 mln. EUR kapitalo didinimu, kurį patvirtino, bet tik iš dalies įvykdė bendrovė „CdI“.

(83) 2011 m. rugpjūčio 3 d. Sicilija neatlygintinai suteikė besąlyginę ir neatšaukiamą priešpriešinę 40 mln. EUR garantiją bankui „Unicredit“. Toje priešpriešinėje garantijoje pažymima, kad bankas „Unicredit“ 39 mln. EUR garantiją bendrovei „CdI“ suteikė tik su sąlyga, kad Sicilija suteiks 40 mln. EUR priešpriešinę garantiją.

(84) 2011 m. rugpjūčio 5 d. bendrovė „CdI“ perdavė ypatingajam įgaliotiniui tą pačią dieną banko „Unicredit“ išduotą garantinį raštą, kuriuo bankas įsipareigojo garantuoti bendrovės „CdI“ pasiūlytos pardavimo kainos atidėtas įmokas iki 39 mln. EUR sumos ([42]). Banko „Unicredit“ garantiniame rašte nurodyta, kad garantija suteikiama su sąlyga, kad: 1) bendrovė „CdI“ pasirašys bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo sutartį iki 2011 m. gruodžio 31 d. ir 2) bus patvirtinti Sicilijos generalinio buhalterio įgaliojimai suteikti priešpriešinę garantiją.

(85) Finansų patarėjas ir kiti procedūroje dalyvavę konsultantai patvirtino, kad bendrovė „CdI“ dokumentus pateikė pasibaigus 2011 m. liepos 18 d. terminui, iki kurio turėjo būti pateikti papildomi paaiškinimai ir įrodomieji dokumentai, todėl į juos nebuvo galima atsižvelgti. Todėl 2011 m. rugpjūčio 29 d. bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ stebėtojų taryba pritarė verslo padalinio pardavimui bendrovei SNS, o 2011 m. rugsėjo 1 d. nepaprastasis įgaliotinis paprašė atsakingos ministerijos suteikti leidimą vykdyti šį pardavimą.

(86) 2011 m. rugsėjo 2, 6 ir 7 d. Sicilija išsiuntė raštus tai pačiai ministerijai, pabrėždama, kad bendrovė „CdI“ pasiūlė didžiausią kainą ir kad ji iš dalies priklauso Sicilijai, o tai turėtų būti laikoma pakankama jos finansinio stabilumo garantija. Sicilija taip pat tiesiogiai išsiuntė ministerijai: banko „Unicredit“ garantinį raštą, savo priešpriešinę garantiją ir teisinę išvadą, patvirtinančią generalinio buhalterio įgaliojimus išduoti šią priešpriešinę garantiją. 2011 m. rugsėjo 8 d. ministerija paprašė nepaprastojo įgaliotinio pateikti papildomos informacijos ir paaiškinimų dėl bendrovės „CdI“ pateiktų dokumentų, neatsižvelgiant į tai, kad atitinkami dokumentai buvo pateikti pavėluotai. 2011 m. rugsėjo 22 d. finansų patarėjas pranešė nepaprastajam įgaliotiniui, kad, nepaisant to, jog bendrovė „CdI“ nesilaikė procedūrinių terminų, naujieji dokumentai gerokai sumažino bendrovės „CdI“ rizikos profilį, todėl bendrovės SNS pasiūlymo dabartinė vertė nebegali būti laikoma didesne nei bendrovės „CdI“ pasiūlymo vertė.

(87) 2011 m. rugsėjo 26 d. ministerija kreipėsi į *Presidenza del Consiglio* klausdama, ar Sicilijos priešpriešinė bendrovės „CdI“ finansinių įsipareigojimų garantija gali kelti kokių nors abejonių dėl valstybės pagalbos. *Presidenza del Consiglio* patvirtino, kad, kadangi bankas „Unicredit“ savo sprendimą suteikti garantiją susiejo su Sicilijos priešpriešine garantija, priešpriešinę garantiją reikia vertinti pagal Komisijos pranešimą dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (toliau – Pranešimas dėl garantijų) ([43]).

([37]) Šiuo metu priklauso „Caronte & Tourist“ grupei.
([38]) Vėliau pavadinimas pakeistas į „Sicilia Occidentale Marittima S.r.l.“
([39]) Vėliau padidinta iki 65,32 %
([40]) 2016 m. balandžio 13 d. bendrovės „Ustica Lines“ pavadinimas pakeistas į „Liberty Lines“.
([41]) 2016 m. rugsėjo 1 d. SNS buvo suskaidyta: į bendrovę „Caronte & Tourist“, kuri pagal naują susitarimą teikia paslaugas mišriais maršrutais, ir į bendrovę „Liberty Lines“, kuri pagal naują susitarimą teikia paslaugas tik keleiviniais maršrutais. Šiuo metu kiekviena bendrovė atitinkamus maršrutus eksploatuoja savarankiškai, o bendrovė „SNS S.p.A.“ tapo „SNS Società Consortile per Azioni“ ir atlieka tik ryšių su Italijos ir Sicilijos valdžios institucijomis koordinavimo centro funkciją.
([42]) Garantinis raštas – tai pažadas ateityje tam tikromis aplinkybėmis sudaryti oficialią garantijos sutartį (*fidejussione*). Tačiau banko „Unicredit“ garantinis raštas įpareigoja siuntėją, todėl pagal valstybės pagalbos teisę gali būti laikomas garantija.
([43]) Komisijos pranešimas dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (OL C 155, 2008 6 20, p. 10).

(88) 2011 m. rugsėjo 27 d. nepaprastasis įgaliotinis paprašė ministerijos leidimo pradėti papildomą procedūros etapą. Gavęs tokį leidimą, 2011 m. rugsėjo 29 d. finansų patarėjas pakvietė bendroves „CdI“ ir SNS iki 2011 m. spalio 13 d. pateikti naujus ir pagerintus įpareigojančius pasiūlymus.

(89) Bendrovė „CdI“ pateikė naują ir pagerintą pasiūlymą, kurio struktūra buvo tokia:

a) 69,15 mln. EUR pardavimo kaina, iš kurios 34,65 mln. EUR sumokama iš anksto, o likusi dalis atidedama (13,8 mln. EUR trečių metų pabaigoje, 10,35 mln. EUR šeštų metų pabaigoje, 10,35 mln. EUR aštuntų metų pabaigoje, taikant 1,5 % palūkanas);

b) kaip pardavimo kainos garantija: 2011 m. spalio 12 d. banko „Unicredit“ garantinis raštas (įsipareigojimas garantuoti bendrovės „CdI“ pasiūlytos naujos pardavimo kainos atidėtų mokėjimų sumą, t. y. 34,5 mln. EUR); notaro patvirtintas akcininkų sprendimas padidinti kapitalą iki 21,48 mln. EUR (žr. 2.3.3.4 skirsnį); du bendrovės „MPS Capital Services“ raštai, kuriais įsipareigojama finansuoti pirmąją pardavimo kainos dalį (iki 20 mln. EUR) ir pratęsiama ankstesnė 5 mln. EUR garantija dėl 2011 m. gegužės 23 d. pasiūlymo.

(90) Bendrovė SNS patvirtino 2011 m. gegužės 23 d. pateiktą pasiūlymą.

(91) 2011 m. spalio 13 d. nepaprastasis įgaliotinis ir jo konsultantai pažymėjo, kad bendrovės „CdI“ pasiūlymas atitiko banko „Banca Profilo“ nustatytą verslo padalinio vertę ir buvo finansiškai naudingesnis už bendrovės SNS pasiūlymą. Be to, prie bendrovės „CdI“ pasiūlymo pridėtas verslo planas atitiko reikalavimus ir buvo pakankamai įrodymų, kad bendrovė „CdI“ gali užtikrinti jūrų transporto viešųjų paslaugų teikimo tęstinumą. Todėl nepaprastasis įgaliotinis paprašė ministerijos konkurso laimėtoja paskelbti bendrovę „CdI“.

(92) 2011 m. spalio 14 d. stebėtojų taryba pateikė teigiamą nuomonę ir ministerija leido konkurso laimėtoja paskelbti bendrovę „CdI“.

(93) 2011 m. spalio 20 d. bendrovės „Siremar“ nepaprastasis įgaliotinis ir bendrovė „CdI“ pasirašė bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo sutartį. Tačiau 2011 m. lapkričio 22 d. bendrovė SNS apskundė nepaprastojo įgaliotinio sprendimą sudaryti sutartį dėl verslo padalinio su bendrove „CdI“ Lacijaus regiono administraciniam teismui (*Tribunale Amministrativo Regionale*, toliau – TAR).

(94) 2012 m. birželio 7 d. Lacijaus TAR nusprendė, kad Sicilijos priešpriešinė garantija bankui „Unicredit“ dėl dalies bendrovės „CdI“ pasiūlytos pardavimo kainos yra valstybės pagalba, neatsižvelgiant į tai, ar ji galiausiai buvo įvykdyta, ar atšaukta (toliau – sprendimas Nr. 5172/2012). TAR pripažino bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo procedūrą iš dalies negaliojančia ([44]).

(95) Bendrovė „Mediterranea“ šį sprendimą apskundė *Consiglio di Stato* (toliau – CdS). 2012 m. liepos 18 d. nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių CdS sustabdė sprendimo Nr. 5172/2012 vykdymą (nepriimdamas sprendimo dėl skundo esmės). Todėl 2012 m. liepos 30 d. bendrovė „CdI“ pasirašė naują susitarimą dėl viešosios paslaugos teikimo, o 2012 m. rugpjūčio 1 d. nepaprastasis įgaliotinis perdavė bendrovės „Siremar“ verslo padalinį bendrovei „CdI“.

(96) 2014 m. vasario 7 d. CdS priėmė sprendimą dėl bendrovės „Mediterranea“ pateikto skundo esmės ir padarė išvadą, kad Sicilija pateikė priešpriešinę garantiją nesilaikydama nacionalinės teisės aktuose nustatytų skaidrumo ir nediskriminavimo principų (toliau – sprendimas Nr. 592/14). Savo sprendime CdS nurodė, kad dėl priešpriešinės garantijos kilo grėsmė visiškam dviejų konkurso dalyvių nediskriminavimo principo veiksmingumui, todėl pripažino bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo procedūrą iš dalies negaliojančia (panaikindamas aktą, kuriuo bendrovė „CdI“ paskelbta konkurso nugalėtoja). Visų pirma, banko „Unicredit“ garantija faktiškai priklausė nuo Sicilijos išduotos priešpriešinės garantijos, nors pirmojoje nebuvo aiškiai nurodyta pastaroji (žr. 2.3.3.5 skirsnį).

(97) Bendrovės „CdI“ ir Italijos valstybės pasirašyta pirkimo–pardavimo sutartis, sudaryta po konkurso, CdS sprendimu nebuvo panaikinta. Iš tiesų CdS panaikino tik paskelbimą, nes tai buvo administracinis aktas, bet nepanaikino nei pirkimo–pardavimo sutarties, nei naujo susitarimo, kurie buvo civilinės teisės sutartys. Todėl bendrovė „CdI“ toliau teikė viešąją paslaugą, kaip nustatyta naujame susitarime ([45]).

(98) 2015 m. vasario 9 d. Italijos valdžios institucijų ir bendrovės SNS prašymu Lacijaus TAR priėmė sprendimą dėl savo ankstesnio 2012 m. birželio mėn. sprendimo ir 2014 m. vasario mėn. CdS sprendimo išaiškinimo (toliau – sprendimas Nr. 2351/15). Savo sprendime Lacijaus TAR nurodė, kad paskutinį bendrovės „Siremar“ pardavimo

([44]) Visų pirma, sprendimu Nr. 5172/2012 buvo panaikintas ministerijos leidimas nepaprastajam įgaliotiniui sudaryti sutartį dėl verslo padalinio su bendrove „CdI“.

([45]) Bendrovė „CdI“ taip pat apskundė sprendimą Nr. 592/14, prašydama, kad jį panaikintų tiek CdS (atmesta 2014 m. liepos 4 d.), tiek *Corte di Cassazione* (atmesta 2016 m. sausio 12 d., nutartis paskelbta 2016 m. vasario 4 d.).

procedūros etapą reikia pradėti iš naujo nuo 2011 m. rugsėjo 29 d. ([46]) Lacijaus TAR patvirtino, kad bendrovei „CdI“ neturėtų būti leidžiama dalyvauti šiame naujame procedūros etape. Lacijaus TAR taip pat nusprendė, kad Ekonomikos ministerija turi imtis būtinų priemonių, kad procedūrą būtų galima atnaujinti per 120 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

(99) Siekiant įgyvendinti Lacijaus TAR sprendimą, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“:

— iš procedūros pašalino bendrovės „CdI“ pasiūlymą;

— gavo bendrovės SNS patvirtinimą, kad jos 2011 m. gegužės 23 d. 55,1 mln. EUR pasiūlymas tebegalioja (bendrovė SNS tai patvirtino 2016 m. sausio 19 d.);

— patikrino, ar bendrovės SNS pasiūlymas atitinka būtinus viešųjų paslaugų teikimo reikalavimus ir taikomus teisės aktus;

— patikrino turto vertę, remdamasi nauja ataskaita, kurią parengė bendrovė „Ecorys“ (toliau – antroji bendrovės „Ecorys“ ataskaita) ir kurioje nustatyta 34,4–39,9 mln. EUR vertė (žr. 122 konstatuojamąją dalį);

— panaikino verslo padalinio pirkimo–pardavimo sutartį su bendrove „CdI“ ir pervedė bendrovei SNS 37,1 mln. EUR skolą, kurią jau sumokėjo bendrovė „CdI“ ([47]);

— gavusi 2016 m. balandžio 6 d. ministerijos leidimą, 2016 m. balandžio 11 d. verslo padalinį perdavė bendrovei SNS.

(100) Tą pačią dieną bendrovė SNS ir Transporto ministerija pasirašė naują susitarimą.

2.3.3.3. Pirkimo–pardavimo sutartis su bendrove SNS

(101) Bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės SNS pirkimo–pardavimo sutartyje apibrėžta, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinys perduodamas kaip bendrovės padalinys, skirtas jūrų transporto paslaugoms teikti pagal galiojančius viešųjų paslaugų įsipareigojimus ([48]). Sutarties 4 straipsnyje nustatyta, kad verslo padalinio turtas yra išvardytas pirkimo–pardavimo sutarties priede ir apima visą nematerialųjį ([49]) ir materialųjį ([50]) turtą, kurį bendrovė naudoja vykdydama savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus.

(102) Pagal pirkimo–pardavimo sutarties 5 straipsnį 55,1 mln. EUR pardavimo kaina mokama taip:

a) 37,1 mln. EUR pasirašius pirkimo–pardavimo sutartį (perduodant įsipareigojimą kompensuoti bendrovės „CdI“ išlaidas);

b) likusios sumos mokėjimas atidedamas taip, taikant 1,5 % palūkanas: 9 mln. EUR po 72 mėnesių; 9 mln. EUR po 96 mėnesių.

(103) Pirkimo–pardavimo sutarties 7 straipsnio 6 dalies d punkte nustatyta, kad pirkėjas, vadovaujantis Dekreto įstatymo Nr. 347/2003 4 straipsnio 4c dalimi, gali užtikrinti paslaugos tęstinumą vidutinės trukmės laikotarpiu.

(104) Pirkimo–pardavimo sutarties 7 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad pirkėjas pateiks naujus darbo pasiūlymus visiems administracijos ir įgulos darbuotojams, kurie dalyvauja vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, atsižvelgiant į įgytą kvalifikaciją ir (arba) pareiginių instrukcijų lygiavertiškumą, taip pat galimus susitarimus su profesinėmis sąjungomis. Tame straipsnyje taip pat nustatyta, kaip reikalaujama Dekreto įstatymo Nr. 270/1999 63 straipsnio 2 dalyje, kad pirkėjas dvejus metus negalės atleisti darbuotojų ne dėl darbo drausmės pažeidimų (toliau – darbo jėgos sąlyga). Pagal pirkimo–pardavimo sutarties 7 straipsnio 11 ir 12 dalis pirkėjas privalo reguliariai informuoti pardavėją apie šių įsipareigojimų laikymąsi, o už jų pažeidimą numatytos didelės baudos.

(105) Pirkimo–pardavimo sutarties 8 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad pagal Dekreto įstatymo Nr. 270/1999 63 straipsnio 5 dalį naujasis savininkas neprivalės grąžinti jokių bendrovės „Siremar“ skolų, susidariusių iki verslo padalinio perdavimo.

([46]) Būtent tą dieną finansų patarėjas pakvietė bendroves „CdI“ ir SNS pateikti galutinį pagerintą pasiūlymą, nes 2011 m. rugpjūčio 5 d. bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ priėmė bendrovės „CdI“ pateiktą garantiją (ir priešpriešinę garantiją) (žr. 88 konstatuojamąją dalį).

([47]) 34,6 mln. EUR, pridėjus palūkanas ir infliaciją.

([48]) Ankstesnės bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „Sdl“ sudarytos pirkimo–pardavimo sutarties nuostatos ir sąlygos buvo labai panašios. Dauguma šių sutarčių skirtumų atsirado dėl skirtingų perdavimo aplinkybių, visų pirma skirtingos kainos ir terminų.

([49]) Patentinės ir intelektinės nuosavybės teisės; koncesijos, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės; kitas nematerialusis turtas.

([50]) Sistemos ir mašinos; pramoninė ir komercinė įranga; kitas materialusis turtas.

2.3.3.4. Kapitalo didinimas

(106) 2011 m. spalio 13 d. bendrovės „CdI“ akcininkai įsipareigojo padidinti jos kapitalą iki 21 480 236 EUR. 2012 m. vasario 3 d. bendrovė „Mediterranea“, kuri buvo didžiausia akcininkė, valdanti daugiau kaip 60 % bendrovės „CdI“ akcijų, pati ėmėsi didinti kapitalą, todėl Sicilija nebebuvo didžiausia akcininkė, o jos dalis sumažėjo iki maždaug 43 %

(107) Bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas vyko tuo metu, kai Sicilija buvo didžiausia bendrovės „Mediterranea“ akcininkė, kuri savo ruožtu buvo (ir tebėra) didžiausia bendrovės „CdI“ akcininkė. Didinant kapitalą buvo siekiama įsigyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinį ir vykdyti veiklą pagal naują susitarimą.

2.3.3.5. Priešpriešinė garantija

(108) Privatizavimo metu Sicilija išdavė priešpriešinę garantiją banko „Unicredit“ naudai.

(109) Pirma, 2011 m. rugpjūčio 3 d., kaip aprašyta 83 konstatuojamojoje dalyje, Sicilija išdavė priešpriešinę garantiją banko „Unicredit“ naudai, kuri leido pastarajam po dviejų dienų išduoti pirmą garantinį raštą, kuriuo bankas įsipareigojo garantuoti atidėtas bendrovės „CdI“ pasiūlytos pardavimo kainos dalis (t. y. 39 mln. EUR). Tame rašte buvo aiškiai nurodyta, kad garantijos galiojimas priklauso nuo Sicilijos priešpriešinės garantijos galiojimo.

(110) Antra, 2011 m. spalio 7 d., vėlesniame procedūros etape, Sicilija patvirtino, kad gali suteikti priešpriešinę garantiją atidėtiems naujos pardavimo kainos mokėjimams iki 34,6 mln. EUR sumos. 2011 m. spalio 12 d. Sicilija pakeitė 2011 m. rugpjūčio 3 d. priešpriešinę garantiją, garantuodama mokėjimus iki 36 mln. EUR. Tą pačią dieną bankas „Unicredit“ pateikė antrą garantinį raštą, kuris buvo įtrauktas į laimėjusį bendrovės „CdI“ pasiūlymą, aprašytą 89 konstatuojamojoje dalyje, nenurodydamas, kad Sicilijos priešpriešinė garantija (su pakeitimais) tebegalioja.

(111) 2011 m. lapkričio 20 d. Sicilijos priešpriešinė garantija buvo pakeista visų bendrovės „CdI“ akcininkų priešpriešine garantija. 2012 m. sausio 31 d. Sicilija išsiuntė raštą bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“, kuriame nurodė, kad 2011 m. spalio 12 d. priešpriešinė garantija turi būti laikoma atšaukta. 2012 m. vasario 3 d. bankas „Unicredit“ pateikė raštą, kuriuo patvirtino, kad jo garantija dėl atidėtų pardavimo kainos dalių nepriklauso nuo Sicilijos priešpriešinės garantijos.

2.3.3.6. Banko „Banca Profilo“ tyrimas

(112) Kaip apibūdinta pirmiau (žr. 78 konstatuojamąją dalį), ekonominės plėtros ministras paskyrė banką „Banca Profilo“ nepriklausomu ekspertu, kuriam pavesta atlikti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertinimą pagal Marzano įstatymo 4 straipsnio 4c dalį. 2011 m. kovo 8 d. bankas „Banca Profilo“ paskelbė ataskaitą, kurioje aprašė vertinimo metodikas ir naudotus duomenis, įskaitant pačios bendrovės „Siremar“ 2011–2022 m. verslo planą. Šioje ataskaitoje buvo nurodyta apskaičiuota bendrovės „Siremar“ verslo padalinio verčių skalė.

(113) Banko „Banca Profilo“ vertinimas grindžiamas keliomis prielaidomis, įskaitant, visų pirma, kad naujoji viešojo paslaugų pirkimo sutartis būtų taikoma iki jos galiojimo pabaigos ir todėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinys gautų kompensaciją už viešąsias paslaugas už jūrų transporto maršrutų, nurodytų toje sutartyje, eksploatavimą. Vertinimo ataskaitoje bankas „Banca Profilo“ naudoja diskontuoto pinigų srauto (toliau – DPS) ir ekonominės pridėtinės vertės (toliau – EPV) metodus kaip pagrindinę metodiką, o rinkos kartotinių ir nuosavybės metodus kaip antraeilę metodiką kontrolės tikslais.

(114) Taikydamas DPS metodiką, bankas „Banca Profilo“ atsižvelgia į: i) pinigų srautus, sukuriamus iki naujo susitarimo galiojimo pabaigos; ii) bendrovės „Siremar“ verslo padalinio likvidacinę vertę naujo susitarimo galiojimo pabaigos dieną, remiantis prielaida, kad po šios dienos nebus galima tęsti veiklos. Taikydamas EPV metodiką, bankas „Banca Profilo“ vertina: i) pakoreguotą apskaitinę vertę; ii) neigiamą/teigiamą prestižą; iii) bendrovės „Siremar“ verslo padalinio likvidacinę vertę naujo susitarimo galiojimo pabaigos dieną. Šis vertinimas grindžiamas bendrovės pramonės plano duomenimis ir paties banko „Banca Profilo“ skaičiavimais.

(115) Taikant antraeiles metodikas, buvo atlikti šie veiksmai. Rinkos kartotinių analizė grindžiama banko „Banca Profilo“ skaičiavimais naudojantis „Bloomberg“ duomenis apie devynias panašias jūrų transporto bendroves. Nuosavybės metodą sudaro į balansą įtraukto turto grynosios vertės įvertinimas, tačiau su kai kuriais turto ir įsipareigojimų koregavimais ir papildomai nurodoma nematerialiojo turto apskaičiuotoji vertė.

(116) Bankas „Banca Profilo“ priėjo prie išvados, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertė jo vertinimo metu svyravo nuo 55 iki 61 mln. EUR. Todėl mažiausia šios bendrovės kaina turėtų būti 55 mln. EUR.

2.3.3.7. Pirmoji bendrovės „Ecorys“ ataskaita ir antroji bendrovės „Ecorys“ ataskaita

(117) Vykdydama tyrimą, Komisija pavedė bendrovei „Ecorys“ nustatyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio rinkos vertę. Konsultanto buvo prašoma i) nustatyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio rinkos vertę kartu su nauju susitarimu, ii) nustatyti verslo padalinio rinkos vertę netaikant jokių sąlygų ir iii) nustatyti, ar darbo jėgos sąlyga mažino pardavimo kainą.

(118) Siekdama nustatyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio, susieto su nauju susitarimu, vertę, bendrovė „Ecorys“ pirmoje ataskaitoje taikė pagrindines metodikas, kurias taikė ir bankas „Banca Profilo“. Visų pirma, bendrovė „Ecorys“ taikė diskontuoto pinigų srauto ir ekonominės pridėtinės vertės metodikas.

(119) Pirma, bendrovė „Ecorys“ padarė išvadą, kad, jeigu bendrovės „Siremar“ verslo padalinys būtų parduotas be jokių sąlygų ir visų pirma be naujos sutarties dėl viešosios paslaugos teikimo, bendrovė būtų buvusi parduota jos likvidacine verte ([51]), t. y. už – 0,3 mln. EUR. Bendrovė „Ecorys“ pažymėjo, kad ši likvidacinė vertė yra neigiama ir nurodė, kad todėl neatidėliotinas likvidavimas (iš esmės laivų pardavimas) nebuvo perspektyvi alternatyva rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo požiūriu. Bendrovė „Ecorys“ šią išvadą grindė prielaida, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinys negalėtų pelningai tęsti veiklos negaudamas kompensacijos už viešąsias paslaugas. Bendrovė „Ecorys“ apibūdino bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ eksploatuojamus viešųjų paslaugų maršrutus kaip „labai nuostolingą veiklą, kuriai būdingas mažas keleivių skaičius ir kuri yra visiškai priklausoma nuo finansavimo pagal susitarimus“. Be to, anot bendrovės „Ecorys“, „galimybė pakeisti paslaugų kokybę ir daugiau laisvės nustatyti bilietų kainas nėra pakankamos sąlygos, kad šie maršrutai taptų ekonomiškai perspektyvūs verslo požiūriu“.

(120) Antra, siekdama nustatyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio, susieto su nauju susitarimu, vertę, bendrovė „Ecorys“ darė prielaidą, kad naujas susitarimas nebus pratęstas pasibaigus jo galiojimo laikotarpiui, todėl bendrovė „Siremar“ bus likviduota ([52]). Remdamasi tuo, bendrovė „Ecorys“ nustatė, kad parduodamo bendrovės „Siremar“ verslo padalinio minimali rinkos vertė sudarė 57 mln. EUR (t. y. beveik 5 % didesnė nei banko „Banca Profilo“ nustatyta vertė).

(121) Trečia, bendrovė „Ecorys“ palygino ir bendrovės „Tirrenia“, ir bendrovės „Siremar“ verslo padalinių darbuotojų ir kelių panašių keltų bendrovių darbuotojų skaičių ir padarė išvadą, kad bendrovės „Siremar“ darbuotojų skaičius ir personalo išlaidų struktūra „nesiskiria nuo šių panašių bendrovių pagal tai, kurią bendrų pajamų dalį sudaro darbo sąnaudos ([53]), ir darbo sąnaudų ir darbuotojų skaičiaus santykį“ ([54]). Šiuo pagrindu bendrovė „Ecorys“ padarė išvadą, kad nėra elementų, rodančių, jog darbo jėgos būklė turėjo reikšmingos įtakos bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertei.

(122) Kaip paaiškinta 99 konstatuojamojoje dalyje, Italija, prieš užbaigdama pardavimo bendrovei SNS procedūrą, taip pat pavedė parengti antrąją bendrovės „Ecorys“ ataskaitą, kad patikrintų, ar bendrovės SNS atnaujintame pasiūlyme atsispindi verslo padalinio, su kuriuo bus sudaryta viešojo paslaugų pirkimo sutartis, rinkos vertė 2015 m. rugpjūčio 31 d. Šioje antrojoje bendrovės „Ecorys“ ataskaitoje, paskelbtoje 2015 m. spalio 28 d., kaip pagrindinė vertinimo priemonė taikytas diskontuotų pinigų srautų metodas, o išvadų patikimumui patikrinti – nuosavybės metodas. Naujas įvertis, kurį bendrovė „Ecorys“ nustatė taikydama diskontuotų pinigų srautų metodą, buvo 34,4 mln. EUR, darant prielaidą, kad naujas susitarimas galios iki 2024 m. liepos 31 d. Jeigu naujo susitarimo galiojimas būtų pratęstas iki 2026 m. liepos 31 d., apskaičiuotoji bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertė būtų 35,7 mln. EUR. Vertė, nustatyta taikant nuosavybės vertinimo metodą, sudarė 39,9 mln. EUR.

(123) Galiausiai tą ataskaitą papildė dviejų bendrovės SNS parengtų verslo planų palyginimas: pirmojo, apimančio 2011–2022 m. laikotarpį ir parengto 2011 m. gegužės mėn., ir antrojo, apimančio 2016–2027 m. laikotarpį ir parengto 2016 m. vasario mėn. Bendrovė „Ecorys“ padarė išvadą, kad abiejų planų prielaidos nebuvo identiškos ir jie nebuvo vienodai išsamūs (pvz., antrajame verslo plane nebuvo pateiktas maršrutų ir reisų sąrašas). Visų pirma, pagrindiniai planų skirtumai buvo šie: prielaidos dėl laivyno naudojimo, amortizacijos, personalo išlaidų ir ankstesnių bendrovės „CdI“ duomenų, kurių nebuvo pirmajame verslo plane, naudojimas. Be to, bendrovė „Ecorys“ parengė vieno puslapio vertinimą, kuriuo Italijos valdžios institucijoms patvirtino antrojo bendrovės SNS 2016–2027 m. verslo plano vidinį loginį nuoseklumą.

([51]) Bendrovė „Ecorys“ šią vertę apskaičiavo kaip išlaidų, patirtų atleidžiant visus darbuotojus, ir pakoreguotos grynosios bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turto vertės skirtumą. Atlikus analizę nustatyta, kad bendrovės „Siremar“ turto likvidacinė vertė sudaro – 0,3 mln. EUR. Išlaidos išeitinėms išmokoms, sudarančios 36,6 mln. EUR, yra gerokai didesnės nei pakoreguota grynojo turto rinkos vertė.

([52]) Bendrovė „Ecorys“ pažymėjo, kad, nors negalima atmesti tokio pratęsimo, netikrumas ir patikimos informacijos apie būsimo pratęsimo sąlygas stoka leidžia pagrįstai nustatyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertę, neatsižvelgiant į galimą viešųjų paslaugų teikimo tvarkos pratęsimą ateityje.

([53]) Bendrovė „Ecorys“ mano, kad šis santykis parodo, ar darbo sąnaudos turi didelę įtaką bendrovės „Siremar“ verslo padalinio biudžetui, palyginti su panašiomis įmonėmis.

([54]) Bendrovė „Ecorys“ mano, kad šis santykis parodo, ar bendrovės „Siremar“ verslo padalinio darbo sąnaudos yra neproporcingos, palyginti su panašiomis įmonėmis.

2.3.4. *Naujas susitarimas*

2.3.4.1. Pagalbos gavėjas

(124) Iš pradžių bendrovė „CdI“ laimėjo konkursą dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio ir 2012 m. liepos 30 d. pasirašė naują susitarimą dėl jūrų maršrutų eksploatavimo. Vėliau, 2016 m. balandžio 11 d., bendrovė SNS pakeitė bendrovę „CdI“ ir pradėjo eksploatuoti tuos pačius maršrutus.

2.3.4.2. Maršrutai

(125) Pagal naują susitarimą bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS turėjo teikti keleivių vežimo ir keltų paslaugas 20 kabotažo maršrutų, suskirstytų į penkias grupes, kartais skirtingu dažnumu ir (arba) maršrutais sezono metu ir ne sezono metu ([55]) (žr. 3 lentelę).

Keltų jungtys (mišrios)	Keleivinio transporto jungtys (greitieji laivai)
Milaco–Eolijos salų–Neapolio grupė	
C/1: Milacas–Vulkanas–Liparis–Rinela–Panarėja–Džinostra–Strombolis–Neapolis ir atgal (visus metus, dvi jungtys per savaitę) C/2: Milacas–Vulkanas–Liparis–Rinela–Salina ir atgal (visus metus, viena jungtis per dieną, paslauga neteikiama sekmadienį ne sezono metu) C/3: Milacas–Vulkanas–Liparis–Salina–Panarėja–Džinostra–Strombolis ir atgal (visus metus, dvi jungtys per savaitę) C/4: Milacas–Vulkanas–Liparis–Salina–Rinela–Filikudis–Alikudis ir atgal (visus metus, penkios jungtys per savaitę sezono metu ir keturios per savaitę ne sezono metu) C/6: Liparis–Vulkanas– Milacas ir atgal (visus metus, viena jungtis per dieną)	ALC/2: Milacas–Vulkanas–Liparis–Rinela–Salina ir atgal (visus metus, bent viena jungtis per dieną) ALC/3: Milacas–Vulkanas–Liparis–Salina–Panarėja–Džinostra–Strombolis ir atgal (visus metus, bent viena jungtis per dieną) ALC/4: Milacas–Vulkanas–Liparis–Salina–Rinela–Filikudis–Alikudis ir atgal (visus metus, bent viena jungtis per dieną) ALC/6: Liparis–Vulkanas– Milacas ir atgal (visus metus, viena jungtis per dieną) ALC/2 A: Liparis–Rinela–Salina–Liparis (visus metus, keturios jungtys per savaitę sezono metu, trys per savaitę ir viena per dieną iki Salinos ne sezono metu)
Palermo–Ustikos grupė	
D/1: Palermas–Ustika ir atgal (visus metus, viena jungtis per dieną)	ALD/1: Ustika–Palermas ir atgal (visus metus, bent viena jungtis per dieną)
Trapanio–Egadų salų grupė	
D/2: Trapanis–Favinjana–Levancas–Maretimas ir atgal (visus metus, bent viena jungtis per dieną) D/3: Trapanis–Favinjana–Levancas–Trapanis (visus metus, dvi jungtys per dieną sezono metu, 12 per savaitę ir retesnės jungtys su Levancu ne sezono metu)	ALD/2: Trapanis–Favinjana–Levancas–Maretimas ir atgal (visus metus, dvi jungtys per dieną) ALD/3: Trapanis–Favinjana–Levancas– Trapanis (visus metus, bent viena jungtis per dieną) ALD/2 BIS: Maretimas–Levancas–Favinjana–Trapanis ir atgal (visus metus, bent viena jungtis per dieną) ALD/3 BIS: Trapanis–Favinjana–Levancas–Trapanis (visus metus, bent dvi jungtys per dieną)

([55]) Šiame sprendime sąvoka „sezonas“ reiškia vasarą, o sąvoka „ne sezonas“ – gerokai ilgesnį likusį metų laiką.

Keltų jungtys (mišrios)	Keleivinio transporto jungtys (greitieji laivai)
Trapanio–Pantelerijos grupė	
D/4: Trapanis–Pantelerija ir atgal (visus metus, viena jungtis per dieną sezono metu, šešios per savaitę ne sezono metu)	
Porto Empedoklės–Pelagų salų grupė	
D/5: Porto Empedoklė–Linoza–Lampedūza ir atgal (visus metus, šešios jungtys per savaitę)	

3 lentelė. Maršrutai, kuriuos eksploatuoja bendrovė „CdI“, o vėliau – bendrovė SNS pagal naują susitarimą

(126) Naujo susitarimo A priede nustatyta, kaip turi būti eksploatuojamas kiekvienas iš 3 lentelėje nurodytų maršrutų (pvz., laivų tipas, sezoninis dažnumas). Be to, naudotojų mokamos bilietų kainos negali viršyti naujo susitarimo 6 straipsnyje nustatytų ir tame pačiame A priede nustatytų ribų.

2.3.4.3. Trukmė

(127) Tiek naujo Sicilijos ir bendrovės „CdI“ susitarimo, tiek naujo Sicilijos ir bendrovės SNS susitarimo trukmė yra dvylika metų. Sutartis su bendrove SNS įsigaliojo 2016 m. balandžio 12 d. ir baigs galioti 2028 m. balandžio 11 d.

2.3.4.4. Viešųjų paslaugų įsipareigojimai

(128) Nustatyti viešųjų paslaugos įsipareigojimai yra susiję su eksploatuojamomis jūrų transporto jungtimis (žr. 125 konstatuojamąją dalį), atitinkamiems eksploatuojamiems jūrų maršrutams paskirtų laivų tipu ir pajėgumais, atsarginio laivo turėjimu, kad būtų užtikrintas paslaugos tęstinumas, paslaugos dažnumu ir didžiausiomis bilietų kainomis, nustatytomis kiekvieno atitinkamo maršruto paslaugos naudotojams.

2.3.4.5. Kompensacija

(129) Metinė kompensacija, kurią turi gauti bendrovė, kuriai pavesta vykdyti viešųjų paslaugų įsipareigojimus, apibrėžtus naujame susitarime, pagal teisės aktus negali viršyti 55 694 895 EUR. Kompensacijos suma turi būti nustatyta remiantis CIPE direktyvoje nustatyta metodika (žr. 48–58 konstatuojamąsias dalis). Abiem bendrovėms buvo sumokėta tokia kompensacija:

	„CdI“ sumokėta kompensacija	SNS sumokėta kompensacija
2012 m.	23 346 079 EUR (rugpjūčio–gruodžio mėn.)	—
2013 m.	55 694 895 EUR	—
2014 m.	55 694 895 EUR	—
2015 m.	55 694 895 EUR	—
2016 m.	15 397 836 EUR	40 297 059 EUR
2017 m.	—	55 694 895 EUR
2018 m.	—	55 694 895 EUR
2019 m.	—	55 694 895 EUR

4 lentelė. 2012–2019 m. kompensacija

(130) Naujo susitarimo 8 straipsnyje nustatyta, kad subsidijuojamos veiklos apimtis reguliariai peržiūrima kas trejus metus siekiant įsitikinti, ar nėra finansinio disbalanso. Be to, naujo susitarimo 9 straipsnyje nustatyta, kad, esant labai konkrečioms aplinkybėms, susijusioms su netikėtais ir struktūriniais pajamų ar išlaidų pokyčiais, ir bet kuriuo atveju tik po kiekvieno trejų metų laikotarpio pirmųjų metų šalys gali inicijuoti tokią peržiūrą anksčiau.

2.3.5. *Švartavimosi pirmenybė*

(131) Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 21 dalyje buvo nustatyta, kad, siekiant užtikrinti teritorinį tęstinumą su salomis ir atsižvelgiant į jų viešųjų paslaugų įsipareigojimus, bus išlaikytos buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių, įskaitant bendrovę „Siremar“, nustatytos švartavimosi sąlygos ir pirmenybė paskirstant naujus laiko tarpsnius pagal Italijos jūrų transporto institucijų nustatytas procedūras, kaip numatyta 1994 m. sausio 28 d. Įstatyme Nr. 84 ir Italijos jūrų transporto kodekse.

2.3.6. *2010 m. įstatyme nustatytos priemonės*

(132) 2010 m. įstatyme buvo nustatyta galimybė buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms, įskaitant bendrovę „Siremar“, naudoti finansinius išteklius, jau skirtus laivynui atnaujinti ir modernizuoti ([56]), kad būtų patenkinti neatidėliotini likvidumo poreikiai. Visų pirma, pasinaudojus dviem priemonėmis ([57]), visos „Tirrenia“ grupės atnaujinimui apmokėti jau buvo skirta 23 750 000 EUR, iš jų 7 215 800 EUR – bendrovei „Siremar“. Buvusios „Tirrenia“ grupės įmonės, kurios pasinaudojo šiomis lėšomis likvidumo tikslais, vėliau turėjo jas grąžinti, kad vis tiek būtų galima atlikti būtiną laivų atnaujinimą. Tas atnaujinimas buvo būtinas siekiant atitikti tam tikrus tarptautinius saugos standartus pagal 1996 m. Stokholmo susitarimą ([58]).

(133) Be to, 2010 m. įstatyme buvo nustatyta, kad:

a) pradiniai susitarimai pratęsiami nuo 2010 m. spalio 1 d. iki bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ privatizavimo procesų pabaigos (taip pat žr. 31 konstatuojamąją dalį);

b) Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnis, kurį pakeitė 2009 m. įstatymas su pakeitimais, iš dalies keičiamas įterpiant 24a dalį. Remiantis ta dalimi, mokesčių išimtis taikoma visiems oficialiems veiksmams ir operacijoms, kurie atliekami įgyvendinant Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 1–15 punktų nuostatas. Tie punktai susiję su jūrų kabotažo sektoriaus liberalizavimu privatizuojant „Tirrenia“ grupę;

c) siekdami užtikrinti viešųjų paslaugų tęstinumą ir prisidėti prie buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių privatizavimo proceso, atitinkami regionai gali naudoti fondo *Aree Sottoutilizzate* (toliau – FAS) ([59]) lėšas pagal 2009 m. kovo 6 d. CIPE direktyvą Nr. 1/2009 ([60]).

2.4. **Pažeidimo nagrinėjimo procedūra Nr. 2007/4609**

(134) Po ankstesnio Komisijos tarnybų ir Italijos valdžios institucijų bendravimo Komisijos generalinis direktorius, atsakingas už energetiką ir transportą, 2008 m. gruodžio 19 d. Italijai išsiuntė prašymą pateikti informacijos. Šis prašymas, be kita ko, buvo susijęs su tuo metu vykdyta viešųjų paslaugų maršrutų peržiūra ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijas, kurias Italija numatė pagal siūlomus naujus susitarimus. Be to, Italijos buvo paprašyta pateikti daugiau informacijos apie „Tirrenia“ grupės privatizavimo planus.

(135) Italijos valdžios institucijos 2009 m. balandžio 28 d. rašte pateikė išsamų atsakymą. Jos:

— pažymėjo, kad pradinių susitarimų pratęsimas iki 2009 m. gruodžio 31 d. yra būtinas siekiant liberalizuoti jūrų kabotažo sektorių Italijoje privatizuojant „Tirrenia“ grupę;

— teigė, kad „Tirrenia“ grupei skirta kompensacija už viešąsias paslaugas yra būtina siekiant užtikrinti teritorinį tęstinumą su salomis per jūrų transporto jungtis, kurių rinkoje negalėjo užtikrinti privatūs veiklos vykdytojai;

([56]) Kaip nustatyta Dekreto įstatymo Nr. 78/2009, kurį pakeitė Įstatymas Nr. 102/2009 (toliau – Įstatymas Nr. 102/2009), 19 straipsnio 13a dalyje ir Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 19 dalyje.

([57]) Visos lėšos (t. y. 7 000 000 EUR), skirtos pagal Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 19 dalį, ir 16 750 000 EUR iš Įstatyme Nr. 102/2009 numatytų lėšų.

([58]) Šie saugos standartai vėliau buvo detalizuoti 1998 m. kovo 17 d. Tarybos direktyvoje 98/18/EB, kuri į Italijos teisę perkelta 2000 m. vasario 4 d. Dekretu įstatymu Nr. 45, 2003 m. balandžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/24/EB, kuri į Italijos teisę perkelta 2005 m. kovo 8 d. Dekretu įstatymu Nr. 52, ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/25/EB, kuri į Italijos teisę perkelta 2005 m. kovo 14 d. Dekretu įstatymu Nr. 65.

([59]) FAS yra nacionalinis fondas, kurio lėšomis remiamas Italijos regioninės politikos įgyvendinimas.

([60]) *Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana* Nr. 137, 2009 m. birželio 16 d.

— pabrėžė, kad išsamus maršrutų racionalizavimo procesas buvo baigtas 2009 m. kovo 10 d. Atliekant racionalizavimą buvo atsižvelgiama į atitinkamus socialinius, užimtumo ir ekonominius aspektus, taip pat poreikį apsaugoti esmines jungtis, užtikrinančias teritorinį tęstinumą, ir apėmė konsultacijas su šešiais atitinkamais regionais. Šis racionalizavimas leistų sumažinti grynąsias viešųjų paslaugų sąnaudas maždaug 66 mln. EUR ir būtų atleista maždaug 600 įgulos narių, dirbančių visoje „Tirrenia“ grupėje. Italija taip pat priminė, kad 2009 m. racionalizavimas papildė ankstesnes pastangas (2004, 2006 ir 2008 m.) sumažinti „Tirrenia“ grupės teikiamas paslaugas;

— paaiškino, kad racionalizavimo tikslai buvo i) išlaikyti jungtis, būtinas teritoriniam tęstinumui tarp salų bei salų ir žemyninės dalies ir teisei į sveikatą, studijas ir judumą užtikrinti, ii) racionalizuoti jungtis, jeigu buvo privačių veiklos vykdytojų, kurie teikia paslaugas tomis pačiomis jungtimis tuo pačiu laikotarpiu su panašiomis kokybės ir tęstinumo garantijomis, ir iii) racionalizuoti sezoninius ir greitojo susisiekimo maršrutus, kuriais vežami tik žmonės;

— apžvelgė maršrutų, kuriuos „Tirrenia“ grupės įmonės eksploatavo 2008 m., skaičių ir sumažėjusį maršrutų, kuriuos „Tirrenia“ grupės įmonės eksploatuotų 2009 m., skaičių. Italijos valdžios institucijų teigimu, pastarieji maršrutai būtų naujų susitarimų, kurie turėjo būti sudaryti su naujaisiais „Tirrenia“ grupės įmonių savininkais, pagrindas.

(136) 2009 m. gruodžio 21 d. Komisijos generalinis direktorius, atsakingas už energetiką ir transportą, išsiuntė raštą Italijos valdžios institucijoms, pažymėdamas, be kita ko, kad:

— atsižvelgiant į radikalų jūrų kabotažo sektoriaus pertvarkymą Italijoje ir didelį socialinį poveikį, kurį, Italijos valdžios institucijų teigimu, būtų turėjęs privatizavimas, jeigu konkursai būtų buvę vykdomi tiesiog siekiant sudaryti viešojo paslaugų pirkimo sutartis, konkurso organizavimas sudarant tokias sutartis su laivybos įmonėmis buvo priimtinas iš principo ir kaip išimtis, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Europos laivų savininkų nediskriminavimo principo, nustatyto Tarybos reglamente (EEB) Nr. 3577/92 ([61]) (toliau – Jūrų kabotažo reglamentas);

— kompensacija už viešąsias paslaugas turėjo būti skiriama tik tiems maršrutams, kuriais kiti veiklos vykdytojai nuolat neteikė paslaugų visus metus. Šiuo atžvilgiu buvo paprašyta paaiškinti, ar tam tikruose bendrovių „Tirrenia“ ir „Caremar“ maršrutuose rinka nepakankama. Rašte taip pat buvo pažymėta, kad tik vietos maršrutų (o ne tarptautinių maršrutų) įtraukimas į viešojo paslaugų pirkimo sutartį gali būti pateisinamas teritorinio tęstinumo tikslu;

— „Tirrenia“ grupės viešojo paslaugų pirkimo sutarčių galiojimas baigėsi 2008 m. gruodžio 31 d., o Italijos numatyta privatizacija gali užtrukti ilgiau, nei numatyta. Todėl rašte buvo pabrėžta galimybė išsiųsti oficialų pranešimą dėl netinkamo Jūrų kabotažo reglamento įgyvendinimo.

(137) 2010 m. sausio 22 d. Italijos valdžios institucijos atsakė į 2009 m. gruodžio 21 d. Komisijos tarnybų raštą. Jos:

— atkreipė dėmesį į tai, kad Komisija iš esmės sutiko su siūlomu „Tirrenia“ grupės privatizavimo metodu kartu su naujomis viešojo paslaugų pirkimo sutartimis;

— pateikė paaiškinimų dėl maršrutų, dėl kurių Komisija pateikė įvairių klausimų;

— nurodė, kad kvietimas pareikšti susidomėjimą bendrovės „Tirrenia“ (įskaitant bendrovę „Siremar“) pardavimu buvo paskelbtas 2009 m. gruodžio 23 d. Italija pažymėjo ketinanti baigti visos „Tirrenia“ grupės privatizavimą iki 2010 m. rugsėjo 30 d.;

— paprašė Komisijos patvirtinti, ar dėl rinkos nepakankamumo pateikti argumentai yra pakankami.

(138) 2010 m. sausio 29 d. ([62]) Komisija išsiuntė oficialų pranešimą dėl netinkamo Jūrų kabotažo reglamento įgyvendinimo. Šiame rašte Komisija priminė, kad tame reglamente numatyta, jog valstybei narei sudarant viešojo paslaugų pirkimo sutartis arba nustatant viešųjų paslaugų įsipareigojimus neturi būti diskriminuojami jokie Bendrijos laivų savininkai. Pagal Jūrų kabotažo reglamento 4 straipsnio 3 dalį galiojančios viešojo paslaugų

([61]) 1992 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3577/92, taikantis laisvės teikti paslaugas principą jūrų transportui valstybėse narėse (jūrų kabotažas) (OL L 364, 1992 12 12). Komisija pažymi, kad Jūrų kabotažo reglamente nenustatytas reikalavimas, kad valstybės narės privatizuotų savo jūrų transporto bendroves; jos turi tik liberalizuoti šią specifinę rinką.

([62]) Oficialus pranešimas buvo parengtas 2010 m. sausio 28 d., tačiau Italijai pateiktas tik kitą dieną.

pirkimo sutartys gali galioti iki atitinkamos sutarties galiojimo pabaigos. Tačiau Komisija pažymėjo, kad „Tirrenia“ grupės įmonės ir toliau teikė jūrų transporto paslaugas, kai nustojo galioti atitinkamos viešojo paslaugų pirkimo sutartys (pradiniai susitarimai). Visų pirma, tie susitarimai turėjo galioti iki 2008 m. pabaigos, tačiau Italija kelis kartus pratęsė jų galiojimą. Todėl Komisija paragino Italijos valdžios institucijas pateikti savo pastabas.

(139) Be to, 2010 m. sausio 29 d. Komisijos generalinis direktorius, atsakingas už energetiką ir transportą, atsakė į Italijos valdžios institucijų 2010 m. sausio 22 d. raštą. Generalinis direktorius nurodė, kad dėl maršrutų Genuja–Porto Toresas, Genuja–Olbija–Arbataksas ir Čivitavekija–Olbija pateiktų pagrindimų pakako anksčiau pareikštoms abejonėms išsklaidyti. Be to, generalinis direktorius palankiai įvertino tai, kad Italija, gavusi jo ankstesnį prašymą, iš naujo susitarimo su bendrove „Tirrenia“ projekto išbraukė tarptautinį maršrutą. Dėl klausimų, susijusių su bendrovės „Caremar“ eksploatuojamais maršrutais, tik kai kurių iš šių maršrutų pagrindimai buvo laikomi pakankamais. Todėl Italijos buvo paprašyta pateikti daugiau paaiškinimų dėl kai kurių bendrovės „Caremar“ maršrutų. Generalinis direktorius priminė, kad viešojo paslaugų pirkimo sutartys gali būti sudaromos tik dėl tų maršrutų, kuriems būdingas rinkos nepakankamumas. Generalinis direktorius pabrėžė, kad jo atsakymas susijęs tik su Jūrų kabotažo reglamento reikalavimų laikymusi, o ne kokiais nors valstybės pagalbos klausimais.

(140) 2010 m. kovo 29 d. Italijos valdžios institucijos atsakė į 2010 m. sausio 29 d. Komisijos oficialų pranešimą. Jos:

— priminė, kad 2009 m. gruodžio 21 d. rašte (žr. 136 konstatuojamąją dalį) Komisijos tarnybos iš esmės sutiko su „Tirrenia“ grupės privatizavimu, numatant sudaryti naujas viešojo paslaugų pirkimo sutartis su įmonėmis;

— pažymėjo, kad pradinių susitarimų pratęsimą skatino tik būtinybė užtikrinti viešųjų jūrų transporto paslaugų teikimo tęstinumą iki atitinkamų privatizavimo procesų pabaigos;

— patvirtino savo ketinimą iki 2010 m. rugsėjo 30 d. įvykdyti privatizavimo procesą, kad iki tos dienos būtų liberalizuotas jūrų kabotažo sektorius;

— pateikė bendrovės „Tirrenia“ (įskaitant bendrovę „Siremar“) privatizavimo proceso apžvalgą. Visų pirma, Italija nurodė, kad, paskelbus kvietimą pareikšti susidomėjimą, 2010 m. vasario 19 d. 19 įmonių pateikė 16 paraiškų. Deramo patikrinimo etape duomenų saugykla buvo atverta 2010 m. kovo 22 d. ir bus atidaryta iki 2010 m. gegužės mėn. pabaigos. Tuo metu Italija tikėjosi, kad pirkimo–pardavimo sutartis bus pasirašyta iki 2010 m. liepos mėn. vidurio, o nuosavybės teisė bus perduota iki 2010 m. rugsėjo mėn.;

— paaiškino, kad bendrovės „Toremar“ konkurso procedūroje kituose šios procedūros etapuose dalyvaus 11 suinteresuotųjų šalių;

— pabrėžė, kad nuolatinis netikrumas, atsirasiantis tęsiant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, gali kelti grėsmę privatizavimo procesams ir neigiamai paveikti parduodamų bendrovių vertę;

— įsipareigojo visapusiškai bendradarbiauti su Komisija, siekiant išsklaidyti bet kokias likusias abejones tiek dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūros, tiek dėl galimų valstybės pagalbos klausimų.

(141) 2010 m. rugsėjo 10 d. *ad hoc* posėdžio metu Italijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ privatizavimo procedūra buvo atšaukta paskutiniame etape ir todėl privatizavimas nebus baigtas iki rugsėjo 30 d. Be to, Italijos valdžios institucijos pranešė, kad taip pat vėluojama sudaryti sutartis vykdant konkursus dėl bendrovių „Caremar“, „Saremar“, „Siremar“ ir „Toremar“. Vėliau 2010 m. įstatymu buvo pratęstas pradinių susitarimų galiojimas iki bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ privatizavimo procesų pabaigos.

(142) Atsižvelgdama į šiuos pokyčius, 2010 m. lapkričio 24 d. Komisija išsiuntė papildomą oficialų pranešimą. Tame rašte Komisija:

— pažymėjo, kad pradiniai susitarimai su bendrovėmis „Tirrenia“, „Siremar“, „Caremar“, „Saremar“ ir „Toremar“ buvo pratęsti automatiškai ir nesurengus konkursų;

— pabrėžė, kad nors toliau buvo taikomos minėtos viešojo paslaugų pirkimo sutartys, nebuvo baigta nė viena pardavimo konkurso procedūra;

— nurodė pasiliekanti teisę, prireikus, pareikšti pagrįstą nuomonę (atsižvelgiant į pastabas, kurias gali pateikti Italija).

(143) 2012 m. birželio 21 d. Komisija parengė pagrįstą nuomonę dėl trijų buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių („Caremar“, „Laziomar“ ir „Saremar“) privatizavimo. Kadangi kitų trijų bendrovių („Tirrenia“, „Toremar“ ir „Siremar“) konkurso procedūros buvo baigtos 2011 m ([63])., tos bendrovės nebuvo įtrauktos į pagrįstą nuomonę. Komisija pažymėjo, kad, praėjus daugiau nei trejiems metams nuo įprastinio atitinkamų pradinių susitarimų galiojimo pabaigos, Italija nebuvo surengusi konkurencinių procedūrų dėl bendrovių „Caremar“, „Laziomar“ ir „Saremar“ vykdomo jūrų kabotažo viešojo paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo. Priešingai, tie susitarimai buvo pratęsti automatiškai ir neribotam laikui, užkertant kelią kitiems Bendrijos laivų savininkams konkuruoti dėl tų sutarčių sudarymo.

(144) 2012 m. rugpjūčio 8 d. Italijos valdžios institucijos atsakė į pagrįstą nuomonę teigdamos, kad skelbimai apie konkursus dėl bendrovių, su kurioms buvo sudarytos naujos viešojo paslaugų pirkimo sutartys, buvo arba bus skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Visų pirma, skelbimas dėl bendrovės „Caremar“ paskelbtas 2012 m. liepos 20 d., o skelbimas dėl bendrovės „Laziomar“ išsiųstas paskelbti 2012 m. rugpjūčio 1 d. Galiausiai dėl bendrovės „Saremar“ 2012 m. rugpjūčio 2 d. buvo priimtas įstatymas, kuriame nustatytas reikalavimas tokį skelbimą paskelbti iki 2012 m. spalio 2 d.

(145) 2014 m. sausio 13 d. bendrovė „Compagnia Laziale di Navigazione“ tapo naująja bendrovės „Laziomar“ savininke ir pasirašė dešimties metų viešojo paslaugų pirkimo sutartį dėl susisiekimo su Ponto salynu. 2015 m. liepos 16 d. bendrovė „ATI SNAV-Rifim“ perėmė bendrovės „Caremar“ nuosavybės teisę ir su ja buvo sudaryta devynerių metų viešojo paslaugų pirkimo sutartis. Galiausiai, priėmus 2014 m. sprendimą, bendrovė „Saremar“ buvo likviduota, o 2016 m. kovo mėn. su bendrove „Delcomar“ buvo sudaryta viešojo paslaugų pirkimo sutartis dėl maršrutų tarp Sardinijos ir mažųjų salų.

(146) 2016 m. liepos 15 d. raštu Italijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad buvo privatizuotos visos buvusios „Tirrenia“ grupės įmonės. 2016 m. gruodžio 8 d. Komisija nusprendė baigti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

3. PAGRINDAS PRADĖTI IR PRATĘSTI PROCEDŪRĄ

3.1. Pradinio valstybės ir bendrovės „Siremar“ susitarimo pratęsimas

3.1.1. *Sprendimo Altmark laikymasis ir pagalbos buvimas*

(147) 2011 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad viešųjų paslaugų įsipareigojimai nebuvo pakankamai aiškiai apibrėžti, todėl Komisija negalėjo tvirtai nuspręsti, ar nebuvo padaryta akivaizdžių klaidų. Visų pirma, net jei Italijos valdžios institucijos teigė, kad bendrovės „Siremar“ konkurentai, eksploatuojantys maršrutus, kuriais vykdoma VESP užduotis, yra ūkio subjektai, lygiai taip pat teikiantys jūrų transporto paslaugas už viešąją kompensaciją, iš anksto neapibrėžusi reikiamų paslaugų lygio, Komisija negalėjo padaryti išvados, ar šiais maršrutais iš tikrųjų reikia teikti viešąsias paslaugas.

(148) Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad kompensacija atitinka antrąjį sprendimo *Altmark* ([64]) kriterijų, nes jos apskaičiavimo kriterijai buvo nustatyti iš anksto ir atitiko skaidrumo reikalavimus. Visų pirma, Komisija pažymėjo, kad šie kriterijai yra apibūdinti pradiniame susitarime (dėl kompensacijos už 2009 m.) ir CIPE direktyvoje (dėl kompensacijos nuo 2010 m.).

(149) Tačiau, Komisijos nuomone, kompensacija neatitiko trečiojo sprendimo *Altmark* kriterijaus ir veiklos vykdytojams galėjo būti mokama per didelė kompensacija už viešųjų paslaugų užduočių atlikimą. Visų pirma, Komisija abejojo, ar 6,5 % rizikos priedas, taikomas nuo 2010 m., atspindi tinkamą rizikos dydį, nes bendrovė „Siremar“ *prima facie* neprisiėmė rizikos, kuri paprastai prisiimama teikiant tokias paslaugas.

(150) Preliminaria Komisijos nuomone, kompensacija neatitiko ir ketvirtojo *Altmark* kriterijaus, nes nebuvo paskelbtas konkursas dėl pradinių susitarimų pratęsimo. Be to, Komisija pažymėjo, kad negavo jokių įrodymų, pagrindžiančių teiginį, kad bendrovė „Siremar“ nagrinėjamas paslaugas iš tikrųjų teikė mažiausia bendruomenei kaina.

(151) Todėl Komisija padarė preliminarią išvadą, kad 2009–2011 m. bendrovei „Siremar“ sumokėta kompensacija už viešąsias paslaugas yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Be to, Komisija laikėsi nuomonės, kad ši pagalba turėtų būti laikoma nauja pagalba.

(152) 2012 m. sprendime Komisija laikėsi nuomonės, kad, jei 2012 m. nepakito nė viena iš sąlygų, pagal dar kartą pratęstą pradinį susitarimą nuo 2012 m. sausio 1 d. iki naujo susitarimo įsigaliojimo bendrovei „Siremar“ skirta kompensacija taip pat yra valstybės pagalba.

([63]) NET jeigu oficialus bendrovių „Tirrenia“, „Toremar“ ir „Siremar“ nuosavybės teisės perdavimas įvyko tik 2012 m.
([64]) Žr. 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

3.1.2. *Suderinamumas*

(153) 2011 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad kompensacijai už viešąsias paslaugas už 2009–2011 m. netaikomas nei 2005 m. VESP sprendimas ([65]), nei 2005 m. VESP bendrosios nuostatos ([66]). Todėl Komisija tą priemonę įvertino tiesiogiai pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį ir jai kilo abejonių, ar buvo laikomasi taikytinų suderinamumo sąlygų.

(154) 2012 m. sprendime Komisija pažymėjo, kad 2012 m. sausio 31 d. įsigaliojo naujas VESP dokumentų rinkinys, kurį sudaro 2011 m. VESP sprendimas ([67]) ir 2011 m. VESP bendrosios nuostatos. Tačiau Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad kompensacija už viešąsias paslaugas pagal pratęstą pradinį susitarimą negali būti laikoma suderinama su vidaus rinka ir jai yra taikomas reikalavimas pranešti pagal 2011 m. VESP sprendimą.

(155) 2010 m. įstatyme buvo numatyta pratęsti pradinį susitarimą nuo 2010 m. rugsėjo 30 d. iki privatizavimo proceso pabaigos. Priimant 2010 m. įstatymą, bendrovė „Siremar“ patyrė sunkumų (žr. 67 konstatuojamąją dalį). Todėl kompensacija, kurią bendrovė gavo nuo 2010 m. spalio 1 d. iki jos privatizavimo, negalėjo būti vertinama remiantis 2011 m. VESP bendrosiomis nuostatomis. Vietoj to, remdamasi 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 9 punktu, Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad ši pagalba turėtų būti vertinama remiantis 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis.

(156) Komisija pažymėjo, kad šiuo atveju nebuvo laikomasi 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatytų suderinamumo kriterijų, todėl laikėsi išankstinės nuomonės, kad sunkumų patiriančiai bendrovei „Siremar“ išmokėta kompensacija yra nesuderinama restruktūrizavimo pagalba.

3.2. **Neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimas**

(157) 2012 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad sanavimo pagalba buvo neteisėtai pratęsta nuo 2011 m. rugpjūčio 28 d. iki 2012 m. rugsėjo 18 d., o sanavimo pagalbos pratęsimas šiuo laikotarpiu yra nesuderinama pagalba bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“ bei galbūt jų atitinkamiems pirkėjams. Visų pirma, Komisija pažymėjo, kad Italija per šešis mėnesius nuo pirmosios sanavimo pagalbos išmokos šioms bendrovėms nepateikė restruktūrizavimo ar likvidavimo plano, kaip reikalaujama pagal 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires. Komisija laikėsi nuomonės, kad taip pat nebuvo įvykdytos sanavimo pagalbos pratęsimo sąlygos, nustatytos 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse.

3.3. **Bendrovės „Siremar“ privatizavimas, priešpriešinė garantija ir bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas**

3.3.1. *Bendrovės „Siremar“ privatizavimas*

(158) 2011 m. sprendime Komisija išreiškė abejonių, ar bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo konkurso procedūra buvo pakankamai skaidri ir besąlygiška, kad būtų užtikrinta, jog pardavimas vykdomas rinkos kaina.

(159) Pirma, Komisija pažymėjo, kad, nors kvietimas pareikšti susidomėjimą buvo paskelbtas keliuose laikraščiuose ir daugelyje interneto svetainių, šiame kvietime nebuvo detalizuotas pardavimo dalykas ir nebuvo pateikti aiškūs nurodymai konkurso dalyviams dėl tolesnių procedūros etapų. Kvietime taip pat nebuvo nurodyti jokie kvalifikacinės atrankos arba atrankos kriterijai ar kitos sąlygos, kuriuos turėjo atitikti konkurso dalyviai, išskyrus privalomą sąlygą toliau teikti viešąsias paslaugas. Be to, visa svarbi informacija apie turtą, kuriam taikoma pardavimo procedūra, konkurso dalyviams buvo pateikta tik deramo patikrinimo etape.

(160) Antra, Komisija taip pat laikėsi nuomonės, kad kai kurie privatizavimo reikalavimai galėjo riboti konkurso dalyvių skaičių ir (arba) turėti įtakos pardavimo kainai. Komisija pakartojo savo nusistovėjusią praktiką, susijusią su valstybės valdomų ar valstybei priskiriamų įmonių turto pardavimu: neekonominiai veiksniai, į kuriuos neatsižvelgtų privatus pardavėjas, pavyzdžiui, viešosios tvarkos, užimtumo ar regioninės plėtros klausimai, rodo valstybės pagalbos buvimą, jeigu dėl jų potencialiam pirkėjui nustatomi dideli įpareigojimai ir dėl to gali sumažėti pardavimo kaina.

([65]) 2005 m. lapkričio 28 d. Komisijos sprendimas dėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma, skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas (OL L 312, 2005 11 29, p. 67).

([66]) Bendrijos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (OL C 297, 2005 11 29, p. 4).

([67]) 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas dėl SESV 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma, skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas (OL L 7, 2012 1 11, p. 3).

(161) Bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių pardavimo procedūros buvo grindžiamos Marzano įstatyme nustatyta tvarka (žr. 70 konstatuojamąją dalį). Todėl Komisija abi procedūras vertino kartu. Ji laikėsi nuomonės, kad parduodant verslo padalinius, kuriems buvo patikėti nauji susitarimai, pirkėjai buvo įpareigoti teikti viešąsias paslaugas pagal iš anksto nustatytus kokybės, dažnumo ir bilietų kainų įsipareigojimus, nustatytus naujuose susitarimuose. Komisija laikėsi nuomonės, kad, nustatydama tokius įpareigojimus, valstybė siekė viešojo intereso tikslų, o ne gauti didžiausią kainą. Komisijos nuomone, buvo labai maža tikimybė, kad privatus pardavėjas būtų teikęs tokią pat svarbą nepertraukiamam viešųjų paslaugų teikimui.

(162) Be to, Komisija laikėsi nuomonės, kad privatus pardavėjas, veikiantis įprastomis rinkos sąlygomis, nebūtų nustatęs įpareigojimo dvejus metus neatleisti darbuotojų.

(163) Dėl pirmiau nurodytų priežasčių Komisija preliminariai padarė išvadą, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo procedūra nebuvo pakankamai skaidri ir besąlygiška, kad būtų užtikrinta, jog pardavimas būtų vykdomas rinkos kaina. Todėl Komisija negalėjo atmesti galimybės, kad parduotai ekonominei veiklai arba pirkėjui buvo suteiktas ekonominis pranašumas.

(164) Remdamasi turima informacija, Komisija taip pat laikėsi nuomonės, kad bet kuri pagalba, kuri galėjo atsirasti vykdant privatizavimo procesą, būtų buvusi nesuderinama.

3.3.2. *Priešpriešinė garantija*

(165) 2012 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad Sicilijos suteikta priešpriešinė garantija dėl atidėtų bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo kainos mokėjimų galėjo būti pagalba bendrovei „CdI“, kaip skolininkei, ir bankui „Unicredit“, kaip pirmajam garantui.

(166) Iš tiesų atrodė, kad priešpriešinė garantija leido bendrovei „CdI“ pasinaudoti garantija, kuri kitaip nebūtų buvusi suteikta arba būtų buvusi suteikta kitomis, ne tokiomis palankiomis sąlygomis. Komisija pažymėjo, kad, remiantis turima informacija, neatrodo, jog už priešpriešinę garantiją būtų buvę atlyginta.

(167) Be to, Komisija pažymėjo, kad generalinio buhalterio padėtis, atrodo, darė įtaką sprendimų priėmimo procesui Sicilijoje. Atsižvelgdama į jo dalyvavimą kasdieniniame bendrovės „Mediterranea“ valdyme ir didelę pastarosios kapitalo dalį bendrovėje „CdI“, Komisija laikėsi nuomonės, kad priešpriešinė garantija galėjo būti suteikta siekiant sudaryti palankesnes sąlygas bendrovei „CdI“ vykdant pardavimą, o ne rinkos sąlygomis.

(168) Komisija taip pat pažymėjo, kad dokumentai, kuriuos Italija pateikė siekdama įrodyti, jog priešpriešinė garantija nesukėlė jokių pasekmių, nebuvo parengti anksčiau, nei bendrovė „CdI“ paskelbta konkurso nugalėtoja. Priešingai, abu dokumentai buvo parengti po to, kai bendrovė SNS pateikė skundą Komisijai.

(169) Galiausiai, Komisijos nuomone, priešpriešinė garantija taip pat galėjo suteikti ekonominį pranašumą bankui „Unicredit“, kaip pirmajam garantui, nes sumažino riziką, susijusią su jo paties garantija, nebent už priešpriešinę garantiją būtų atlyginta atitinkama priemoka.

(170) Remdamasi pirmiau išdėstytais argumentais, Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad priešpriešinė garantija galėjo būti pagalba bankui „Unicredit“ ir bendrovei „CdI“.

3.3.3. *Bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas*

(171) 2012 m. sprendime Komisija laikėsi nuomonės, kad bendrovės „Mediterranea“ kapitalo didinimas galėjo suteikti pranašumą bendrovei „CdI“ tiek, kiek Sicilija nesielgė kaip privatus rinkos investuotojas. Be to, Komisija laikėsi nuomonės, kad bendrovės „Mediterranea“ kapitalo didinimas buvo finansuojamas iš valstybės išteklių ir priskirtinas valstybei.

(172) Todėl Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad kapitalo didinimas galėjo būti pagalba bendrovei „CdI“.

3.3.4. *Suderinamumas*

(173) 2011 m. sprendime Komisija, remdamasi turima informacija, laikėsi nuomonės, kad bet kuri pagalba, kuri galėjo atsirasti vykdant privatizavimo procesą, būtų buvusi nesuderinama.

(174) 2012 m. sprendime Komisija, remdamasi turima informacija, laikėsi nuomonės, kad tiek priešpriešinė garantija, tiek bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas galėjo būti veiklos pagalba, kuri iš esmės yra nesuderinama su vidaus rinka.

3.4. **Naujas Italijos valstybės ir bendrovės „CdI“ susitarimas**

(175) 2012 m. sprendime Komisija laikėsi preliminarios nuomonės, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkėjui (tuo metu bendrovei „CdI“) skirta kompensacija neatitiko sprendime *Altmark* nustatytų kriterijų, todėl laikoma pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

(176) Komisija priėjo prie šios išvados atsižvelgdama į šias aplinkybes:

a) konkurentai, kurie teikė panašias paslaugas, eksploatavo bent tam tikrus maršrutus, kuriuos eksploatavo ir bendrovė „CdI“;

b) dėl kompensacijos apskaičiavimo pagal CIPE direktyvą veiklos vykdytojui buvo mokama per didelė kompensacija už viešųjų paslaugų teikimą dėl tų pačių priežasčių, kaip nurodytos 2011 m. sprendime;

c) atrodo, kad nebuvo laikomasi ketvirtojo sprendimo *Altmark* kriterijaus ([68]), atsižvelgiant į tai, kad konkursas buvo paskelbtas dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio, su kuriuo buvo sudarytas naujas susitarimas, o ne pačios viešojo paslaugų pirkimo sutarties, ir nebuvo įrodyta, kad tai leido pasirinkti konkurso dalyvį, galintį teikti paslaugas mažiausia bendruomenei kaina.

(177) Bendrovės „CdI“ kompensacijos suderinamumą Komisija pirma vertino pagal 2011 m. VESP sprendimą. Tačiau, kadangi atrodė, kad sutarties trukmė yra didesnė nei 10 metų, ir jai kilo abejonių dėl kompensacijos proporcingumo, ji laikėsi išankstinės nuomonės, kad kompensacijos negalima laikyti suderinama remiantis 2011 m. VESP sprendimu. Vėliau Komisija įvertino pagalbos suderinamumą pagal 2011 m. VESP bendrąsias nuostatas ir nustatė, kad jai kilo abejonių, ar įvykdytos visos tų bendrųjų nuostatų suderinamumo sąlygos.

3.5. **Švartavimosi pirmenybė**

(178) 2011 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad tuo atveju, kai už švartavimosi pirmenybę nėra atlyginama, priemonė yra reguliavimo pranašumas, kuris nereiškia jokio valstybinių išteklių perdavimo ir todėl negali būti laikomas valstybės pagalba. Jeigu švartavimosi pirmenybė būtų atlyginta, Komisija laikėsi nuomonės, kad tiek, kiek bendrovė „Siremar“ teikia tikras VESP ir ši pirmenybė suteikiama tik vežant tais maršrutais, kuriais teikiamos tos VESP, ja nebūtų suteikiamas papildomas ekonominis pranašumas, nes tai būtų būdinga teikiant VESP.

(179) Kadangi Komisijai kilo abejonių dėl VESP užduoties teisėtumo, ji negalėjo padaryti išvados dėl priemonės suderinamumo, jeigu ji būtų pagalba.

3.6. **2010 m. įstatyme nustatytos priemonės**

(180) 2011 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad 2010 m. įstatyme nustatytos priemonės yra valstybės pagalba buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms, įskaitant bendrovę „Siremar“. Šias priemones sudarė: 1) galimas laivų atnaujinimui skirtų lėšų panaudojimas likvidumo tikslais; 2) mokesčių išimtys, susijusios su privatizavimo procesu; 3) galimas FAS lėšų naudojimas. Iš tiesų Komisija pažymėjo, kad visos pirmiau minėtos priemonės leido buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms išvengti išlaidų, kurias jos paprastai turėtų padengti iš savo finansinių išteklių. Todėl šios bendrovės galėjo pagerinti savo bendrą finansinę padėtį.

(181) Komisija taip pat laikėsi išankstinės nuomonės, kad šios priemonės tikriausiai yra veiklos pagalba, kuria sumažinamos sąnaudos, kurias netaikant šių priemonių būtų patyrusi bendrovė „Siremar“ ir kitos buvusios „Tirrenia“ grupės įmonės, todėl šios priemonės turėtų būti laikomos nesuderinamomis su vidaus rinka.

4. ITALIJOS PASTABOS

(182) Po 2011 m. ir 2012 m. sprendimų Italija pateikė keletą raštų ir dokumentų dėl visų šiame sprendime vertinamų priemonių. Šiame skirsnyje apibendrinami pagrindiniai pateikti argumentai ir informacija ([69]).

4.1. **Dėl viešųjų paslaugų įsipareigojimų ir konkurencinės aplinkos**

(183) Italija pateikė bendrovės „Siremar“ eksploatuojamų maršrutų, kuriems taikomi viešųjų paslaugų įpareigojimai, sąrašą, įskaitant sezoninį dažnumą ir tvarkaraščius, konkurencinę aplinką ir priežastis, dėl kurių buvo nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimai.

(184) Dėl tikrų VESP buvimo Italija atkreipė dėmesį į tai, kad bendrovei „Siremar“ ir vėliau bendrovėms „CdI“ ir SNS nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimai užtikrina reguliarumo, tęstinumo ir kokybės atžvilgiu priimtiną paslaugą, sujungiančią Siciliją su jos mažesnėmis salomis. Šia paslauga prisidedama prie ekonominio tų salų vystymosi, kartu užtikrinant svarbiausius salų bendruomenių judumo poreikius ir konstitucijoje įtvirtintą teisę į teritorinį tęstinumą. Atsižvelgdama į tai, Italija pažymėjo, kad viešųjų paslaugų įsipareigojimai visiškai atitinka

([68]) Kriterijus išsamiai apibūdintas 303 konstatuojamosios dalies d punkte.
([69]) Italija taip pat daug rėmėsi 5.1 skirsnyje pateiktomis nepaprastojo įgaliotinio pastabomis.

SESV 174 ir paskesnių straipsnių ir Deklaracijos Nr. 30 dėl salų regionų (kuri pridedama prie Amsterdamo sutarties Baigiamojo akto) tikslus. Italija taip pat rėmėsi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) jurisprudencija, kurioje patvirtinta, kad tikslas užtikrinti pakankamas reguliarias laivybos paslaugas į salas, iš salų ir tarp salų yra teisėtas viešojo intereso tikslas ([70]).

(185) Visų pirma, Italija pažymėjo, kad dėl struktūrinių sąlygų visiems šiems maršrutams reikia nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kad būtų užtikrintas teritorinis tęstinumas. 41 konstatuojamojoje dalyje aprašytos penkios maršrutų grupių laikomos didmiesčio jūrų rajonais: visų šių salų gyventojai yra priklausomi nuo pagrindinės Sicilijos salos, kurioje teikiamos pagrindinės paslaugos ir užtikrinamas užimtumas. Tuo pat metu turizmo verslas yra svarbus tik sezono metu. Todėl laivybos bendrovės yra komerciškai suinteresuotos eksploatuoti maršrutus tik sezono metu. Ne sezono metu turistų paklausa beveik išnyksta, todėl neįmanoma pelningai eksploatuoti nė vieno iš šių maršrutų taip reguliariai ir dažnai, kad būtų patenkinta naudotojų paklausa.

(186) Atsižvelgiant į tai, tiek bendrovei „Siremar“, tiek kitiems veiklos vykdytojams, kuriuos Sicilija atrinko atviro konkurso būdu, buvo pavesta vykdyti viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kad būtų užtikrintas patikimas ir stabilus susisiekimas tarp šių salų ir tarp jų bei Sicilijos. Nesubsidijuojami veiklos vykdytojai negalėtų užtikrinti teritorinio tęstinumo, nes jie šias jungtis eksploatuotų tik sezono metu. Be to, Italija pažymėjo, kad bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, valdomi laivai dažnai prisišvartuoja prie salų naktį, o tai kainuoja brangiau, kad gyventojai, vykstantys mokytis arba dirbti, ryte galėtų vykti pačiu pirmu reisu ir būtų užtikrintas susisiekimas prireikus skubios medicinos pagalbos.

(187) Be to, Italija teigė, kad paslaugos, kurias teikia viešųjų paslaugų įsipareigojimus prisiėmusios įmonės, ir paslaugos, kurias teikia laisvai veiklą vykdančios įmonės, nebūtų visiškai panašios. Visų pirma, tik pirmųjų teikiamų paslaugų reguliarumas, tęstinumas ir kokybė yra visiškai garantuojami dėl aiškių įpareigojimų, nustatytų susitarimuose, o privatūs veiklos vykdytojai priklausytų tik nuo apskaičiuotos savo investicijų grąžos. Šiuo atžvilgiu Italija pateikė maršruto La Madalena–Palau pavyzdį, kai bendrovė „Enermar“, eksploatavusi jį komercinėmis sąlygomis, nutraukė paslaugą be išankstinio įspėjimo. Priešingai, bendrovė „Saremar“, kuri šį maršrutą eksploatavo pagal viešojo paslaugų pirkimo sutartį, privalėjo tęsti paslaugą ir taip iš esmės užtikrinti teritorinį tęstinumą.

(188) Galiausiai Italija nurodė, kad 2004 m. sprendime ([71]) Komisija jau buvo nustačiusi, kad bendrovės „Siremar“ eksploatuojamų grupių maršrutais joks kitas privatus veiklos vykdytojas negalėtų patenkinti viešųjų paslaugų poreikių, visų pirma susijusių su paslaugų tęstinumu ištisus metus ir naudojamų laivų tipu. Todėl, siekiant pašalinti akivaizdų rinkos nepakankamumą, reikėjo valstybės kompensacijos. Po to Italija paaiškino, kad per pastaruosius metus padėtis nepasikeitė.

4.2. **Dėl galimo neteisėto sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimo**

(189) Italijos valdžios institucijos primena, kad 2011 m. gegužės 16 d. raštu yra informavusios Komisiją, jog bendrovė „Tirrenia“ ir bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ grąžins valstybės garantuojamas paskolas, kai bus užbaigtas bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių pardavimas, panaudodamos bet kurio pardavimo lėšas, nes abiem bendrovėms buvo taikoma viena nepaprastoji administravimo procedūra ir jas administravo vienas nepaprastasis įgaliotinis. Atsižvelgiant į tai, kad 2011 m. pavasarį buvo vykdomos abi pardavimo procedūros ir 2011 m. liepos 25 d. bendrovė CIN pasirašė bendrovės „Tirrenia“ verslo padalinio pardavimo sutartį, tiek Italijos valdžios institucijos, tiek bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ buvo įsitikinusios, kad pagalba gali būti grąžinta iki 2011 m. rugpjūčio 28 d. termino.

(190) Tačiau bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių pardavimas netikėtai užtruko dėl vėlesnių įvykių. Visų pirma, bendrovės „Tirrenia“ verslo padalinio pardavimas vėlavo, nes reikėjo gauti Komisijos leidimą vykdyti susijungimą (žr. 65 konstatuojamąją dalį), o bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimas vėlavo dėl iš naujo pradėtos procedūros ir susijusio bylinėjimosi, kaip aprašyta 2.3.3.2 skirsnyje. Todėl bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ turėjo teikti paslaugas gerokai ilgiau, nei planuota, padengdama su tuo susijusias išlaidas. Italijos teigimu, bendrovės „Siremar“ likvidavimo planas buvo paskelbtas bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ svetainėje anksčiau, nei baigėsi šešių mėnesių terminas, nustatytas 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse. Italija priduria, kad Komisijai visada buvo teikiama naujausia informacija apie privatizavimo proceso pažangą. Visa bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ mokėtina suma, įskaitant palūkanas, buvo grąžinta valstybei praėjus vos 48 dienoms po to, kai vykdant nepaprastojo administravimo procedūrą buvo gauta pirmoji įmoka už parduodamus bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinius.

([70]) Žr. Sprendimo *Analir ir kt.*, C-205/99, ECLI:EU:C:2001:107, 27–28 punktus.
([71]) Italija visų pirma nurodė 2004 m. sprendimo 105–110 ir 123–153 konstatuojamąsias dalis.

4.3. **Dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo**

4.3.1. *Dėl procedūros skaidraus ir nediskriminacinio pobūdžio*

(191) Italija pažymėjo, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimas buvo vykdomas laikantis Marzano įstatymo. Nors šiame įstatyme nurodyta galimybė nustatyti pirkėją privačių derybų metu, tai netrukdo laikytis atvirumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų. Be to, šiuo atveju yra ir kitų teisės nuostatų, pagal kurias aiškiai reikalaujama organizuoti skaidrius ir nediskriminacinius konkursus. Visų pirma, 2010 m. įstatymo 1 straipsnio 5a dalies b punkte nustatytas reikalavimas, kad nepaprastasis įgaliotinis užtikrintų, jog procedūros „truktų kuo trumpiau pagal nepaprastąją administravimo procedūrą, laikantis konkurencingumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų, kurie turi būti taikomi pardavimui“.

(192) Italijos tvirtinimu, Dekreto įstatymo Nr. 347/2003 4 straipsnio 4c dalyje numatyta tvarka suteikė papildomų skaidrumo ir nediskriminavimo garantijų, ypač atsižvelgiant į tai, kad parduodamo verslo padalinio rinkos vertę nustatė nepriklausomas ekspertas, o ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas buvo pasirenkamas pagal kainą.

(193) Italija teigė, kad visos šalys turėjo vienodas galimybes susipažinti su visa informacija, reikalinga siekiant aiškiai identifikuoti parduodamą turtą ir parengti pasiūlymą. Iš tikrųjų buvo parduodamas turtas ir sutartiniai santykiai, būdingi viešųjų paslaugų teikimui:

a) laivai ir papildoma įranga, reikalinga viešųjų paslaugų įsipareigojimams vykdyti;

b) sutartys su strateginiais tiekėjais dėl paslaugų, reikalingų įprastam veiklos vykdymui;

c) teisinis reikalavimas pateikti pasiūlymą dėl personalo, būtino veiklai vykdyti, įdarbinimo remiantis laivyno personalo sąrašais (daugiau informacijos pateikta 195 konstatuojamojoje dalyje).

(194) Italija taip pat paaiškino, kad vienas iš bendrovės „Siremar“ laivų, kuris nebuvo būtinas viešosioms paslaugoms teikti, buvo parduotas taikant atskirą pardavimo procedūrą. Todėl šis laivas nebuvo įtrauktas į konkursą dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio (taip pat žr. 4.3.2 skirsnį).

(195) Konkrečiai dėl pareigos neatleisti darbuotojų Italija pabrėžė, kad bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių pardavimui netaikomas Civilinio kodekso 2112 straipsnis, todėl darbuotojai nėra automatiškai perkeliami (pagal jų galiojančias sutartis) į konkursą laimėjusias įmones. Vienintelė juridinė konkurso laimėtojų prievolė buvo įdarbinti pardavėjo personalą (sudarant naujas sutartis) ir dvejus metus neatleisti darbuotojų, kaip reikalaujama pagal Dekreto įstatymo Nr. 270/1999 63 straipsnio 2 dalį. Tačiau tai nereiškė, kad bendrovės „Siremar“ darbuotojai bus automatiškai perkelti į pirkėjo įmonę. Be to, ši prievolė buvo taikoma tik darbuotojų, kurie pagal verslo planą ir verslo padalinio laivų personalo sąrašus buvo laikomi būtinais tolesniam viešosios paslaugos teikimui, atžvilgiu.

(196) Italija teigė, kad tokią prievolę, nustatytą bendrojoje nacionalinėje teisėje ir užtikrinančią veiklos tęstinumą ir viešųjų paslaugų teikimą, tomis pačiomis sąlygomis būtų nustatęs ir privatus pardavėjas.

(197) Paskelbus kvietimą pareikšti susidomėjimą italų ir anglų kalbomis nepaprastosios administravimo procedūros svetainėje ir daugelyje nacionalinių bei tarptautinių laikraščių ir specializuotų svetainių, buvo gautos penkios paraiškos (žr. 76 ir 77 konstatuojamąsias dalis). Italija laikosi nuomonės, kad tai rodo, jog šio kvietimo turinys leido aiškiai nustatyti, kas parduodama, ir taikytinos procedūros pobūdį, tuo pat metu apsaugant neskelbtiną komercinę informaciją (pirmiausia siekiant apsaugoti potencialių pirkėjų interesus). Deramo patikrinimo etape įmonėms buvo suteikta išsami informacija apie, be kita ko, konkretų parduodamą turtą, verslo planą ir naujo susitarimo projektą (žr. 77 konstatuojamąją dalį).

(198) Todėl Italija teigė, kad visoms įmonėms, norinčioms įsigyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, buvo skaidriai ir nediskriminuojant suteikta informacija, reikalinga pirkimo pasiūlymui pateikti remiantis visais žinomais faktais.

4.3.2. *Dėl turto, parduoto atskirai nuo bendrovės „Siremar“ verslo padalinio*

(199) Italija paaiškino, kad nepaprastasis įgaliotinis paskelbė nepriklausomus, skaidrius ir nediskriminacinius konkursus parduoti septynis laivus ([72]), kurie nebuvo reikalingi bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“ teikiant viešąsias paslaugas. 2010 m. gruodžio 10 d. kvietimai pareikšti susidomėjimą buvo paskelbti nacionaliniuose ir tarptautiniuose laikraščiuose, taip pat kai kuriuose specializuotuose leidiniuose. Pasibaigus du kartus pratęstam terminui,

([72]) Buvo surengti du konkursai – vienas dėl bendrovės „Tirrenia“ greitųjų keltų „Avinas“, „Jautis“, „Ožiaragis“, „Skorpionas“, „Scatto“ ir bendrovės „Siremar“ greitojo kelto „Guizzo“, taip pat atskiras konkursas dėl bendrovės „Tirrenia“ motorlaivio „Domiziana“.

dėl šešių greitųjų keltų, įskaitant priklausiusį bendrovei „Siremar“, buvo gauti tik pasiūlymai juos išardyti. Buvo bandoma gauti didesnės kainos pasiūlymų, tačiau tokių pasiūlymų negauta. 2011 m. liepos 12 ir 14 d., gavęs Ekonominės plėtros ministerijos leidimą, nepaprastasis įgaliotinis pardavė laivus didžiausią pasiūlymą pateikusiam konkurso dalyviui.

4.3.3. *Dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turto susiejimo su nauju susitarimu*

(200) Visų pirma, Italija tvirtino, kad sprendimas privatizuoti turtą kartu su nustatomais viešųjų paslaugų įsipareigojimais buvo priimtas siekiant užtikrinti sklandų jūrų kabotažo sektoriaus liberalizavimą. Italija nurodo, kad ši strategija buvo iš anksto aptarta su Komisija (žr. 2.4 skirsnį) ir buvo laikoma, kad ji iš esmės atitinka Jūrų kabotažo reglamentą.

(201) Be to, Italija laikėsi nuomonės, kad, atsižvelgiant į tuo metu vyravusias rinkos sąlygas, bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių turtą buvo tikslinga susieti su naujais susitarimais. Ekonomikos nuosmukio metu ir gerokai sumažėjus jūrų transporto sektoriaus paklausai, galimybė naudoti verslo padalinių laivyną eksploatuojant viešųjų paslaugų maršrutus, nustatytus naujuose susitarimuose, būtų perspektyvios verslo galimybės, o ne veiksnys, mažintis verslo padalinių rinkos vertę. Todėl, Italijos nuomone, tai negalėjo turėti neigiamos įtakos konkurso procedūrai ir gautai kainai.

(202) Šiuo atžvilgiu Italija priminė, kad iš septynių laivų, nepriskirtų bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padaliniams (žr. 199 konstatuojamąją dalį), šeši turėjo būti parduoti išardymui. Italija mano, kad, atsižvelgiant į tuometinį jūrų transporto rinkos sudėtingumą ir ekonominį nuosmukį, nebuvo įmanoma pasiekti geresnės bendrovės turto kainos, net jeigu konkurso procesas būtų pakartotas arba turtas nebūtų susietas su nauju susitarimu.

(203) Galiausiai Italija pažymėjo, kad nei bendrovė SNS, nei kiti sektoriaus veiklos vykdytojai neturėjo tokio dydžio ir specifikacijų laivyno ir įgulų, kokių reikia naujame susitarime numatytoms paslaugoms teikti ([73]). Todėl vienintelis būdas sėkmingai patikėti šias paslaugas buvo sujungti jas su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turtu, kad veiklos vykdytojas būtų tinkamai pasirengęs vykdyti viešųjų paslaugų įsipareigojimus.

4.3.4. *Dėl nepriklausomo eksperto paskyrimo*

(204) Italija teigė, kad 2010 m. gruodžio 16 d. penkios pagrindinės finansų įstaigos, neturinčios rizikos pozicijų, susijusių su „Tirrenia“ grupe, buvo pakviestos pateikti pasiūlymus dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertės nustatymo. Iki nustatyto termino nė viena iš pakviestų įstaigų nepateikė pasiūlymo.

(205) Vėliau bankas „Banca Profilo“ išreiškė susidomėjimą teikti nepriklausomo patarėjo paslaugas tomis pačiomis sąlygomis, kaip nustatyta atrankos procedūroje. 2011 m. vasario 4 d. dekretu ministras nurodė, kad bankas „Banca Profilo“ bus nepriklausomas ekspertas siekiant nustatyti bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių rinkos vertę.

4.3.5. *Dėl pardavimo procedūros skaidrumo*

(206) Italija apibūdino bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo procedūrą ir Italijos administracinių teismų sprendimus (žr. 2.3.3.2 skirsnį), kuriais patvirtinta, kad buvo laikomasi bendrųjų konkurencingumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principų. Buvo taikoma Dekreto įstatymo Nr. 347/2003 4 straipsnio 4c dalyje nustatyta procedūra, kuri leido visiškai pasiekti nepaprastosios administravimo procedūros tikslus, įskaitant gauti didžiausią galimą pardavimo kainą. Tą lėmė tam tikros apsaugos priemonės, įtrauktos į procedūrą, visų pirma dėl nepriklausomo eksperto nustatytos minimalios kainos. Be to, visos šalys, kurios išreiškė susidomėjimą procedūra, laiku gavo visą reikiamą informaciją, kad galėtų pateikti pasiūlymą.

(207) Italija taip pat patvirtino, kad sutarties sudarymo kriterijus gavus kelis pasiūlymus buvo didžiausia kaina, kaip nustatyta konkrečiose procedūrai taikomose taisyklėse.

4.3.6. *Dėl pirmosios ir antrosios bendrovės „Ecorys“ ataskaitos*

(208) Tyrimo metu Italija buvo paraginta pateikti pastabų (žr. 13 konstatuojamąją dalį) dėl pirmosios bendrovės „Ecorys“ ataskaitos. Italija pritarė bendrovės „Ecorys“ išvadai, kad nei privatizavimo susiejimas su naujo susitarimo sudarymu, nei darbo jėgos sąlyga nesumažino bendrovės „Siremar“ verslo padalinio rinkos vertės.

([73]) 2010 m. bendrovės „Siremar“ verslo padalinį sudarė 18 laivų ir beveik 500 darbuotojų.

(209) Minėto susiejimo klausimu Italija visų pirma nurodė bendrovės „Ecorys“ pareiškimą, kad pardavimo metu vienintelė turto pardavimo viešųjų paslaugų teikimo tvarka alternatyva buvo bendrovės „Siremar“ verslo padalinio likvidavimas. Italija taip pat pakartojo, kad krizės keltų sektoriuje metu, kai paklausa smarkiai sumažėjo, galimybė naudoti bendrovės „Siremar“ laivyną susitarime nustatytiems viešųjų paslaugų maršrutams vykdyti buvo gera verslo galimybė, o ne veiksnys, galintis sumažinti turto vertę.

(210) Kalbėdama apie darbo jėgos sąnaudas, Italija pabrėžė bendrovės „Ecorys“ išvadą, kad nėra elementų, rodančių, jog ši sąlyga turėjo reikšmingos įtakos bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertei. Italija taip pat priminė, kad ši sąlyga buvo grindžiama Dekreto įstatymo Nr. 270/1999 63 straipsnio 2 dalimi ir buvo taikoma tik tiems darbuotojams, kurie reikalingi atitinkamai veiklai užtikrinti pagal laivyno personalo sąrašus. Laivyno personalo sąrašuose i) nustatoma kokybinė ir kiekybinė įgulos sudėtis, reikalinga laivui valdyti pagal saugios laivybos teisės aktus; ii) jie yra nustatomi ministro dekretu ir iii) juos parengia komitetas, kurio nariais, turinčiais patariamąjį vaidmenį, yra organizacijų, atstovaujančių laivų darbuotojams ir savininkams, atstovai. Be to, Italija pridūrė, kad, nors bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkėjas turėjo pasiūlyti įdarbinti visus darbuotojus, kurių reikia siekiant užtikrinti viešųjų paslaugų teikimą, jis tai turėjo padaryti remdamasis ne anksčiau galiojusiomis, o naujomis darbo sutartimis.

(211) Konkrečiau, dėl verslo padalinio vertės pirmojoje bendrovės „Ecorys“ ataskaitoje padaryta išvada, kad apskaičiuotoji bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertė galėjo būti maždaug 4,6 % didesnė už Italijos valdžios institucijų paskirto eksperto „Banca Profilo“ nustatytą vertę. Tačiau Italija laikėsi nuomonės, kad šį skirtumą galima paaiškinti tuo, jog abu ekspertai turėjo pasikliauti kelių techninių parametrų prognozėmis ir kad natūralu, jog tokios prognozės skiriasi. Be to, Italija pažymėjo, kad dėl bendrovių SNS ir „CdI“ dviejų pasiūlymų kaina, gauta per pirmą perdavimą bendrovei „CdI“ (69,15 mln. EUR), buvo 14 mln. EUR didesnė už banko „Banca Profilo“ nustatytą minimalią kainą. Italijos valdžios institucijos taip pat pateikė banko „Banca Profilo“ parengtą priešpriešinį vertinimą, kuriame jis išsamiai paaiškino skirtumus, palyginti su bendrovės „Ecorys“ ataskaita, teigdamas, kad jo prielaidos geriau atspindi nagrinėjamą situaciją ([74]).

(212) Be to, Italija pažymėjo, kad teisė į bendrovės „Siremar“ verslo padalinio nuosavybę buvo perleista praėjus daugiau nei dvejiems metams nuo ataskaitinės datos, kurią, nustatydami vertę, naudojo ir bankas „Banca Profilo“, ir bendrovė „Ecorys“. Per tą laikotarpį bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turto vertė sumažėjo, o ekonominės perspektyvos gerokai pablogėjo. Dėl šios priežasties Italija padarė išvadą, kad negali būti abejonių, jog tą dieną, kai buvo užbaigtas bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimas, šalių sutartos kainų sąlygos visiškai atspindėjo įmonės turto rinkos vertę.

(213) Galiausiai dėl vėlesnių privatizavimo procedūros etapų Italija taip pat pateikė antrąją bendrovės „Ecorys“ ataskaitą, kurioje patvirtinta, kad bendrovės SNS pasiūlymas atitiko bendrovės „Siremar“ verslo padalinio rinkos vertę, kuri buvo atnaujinta praėjus daugiau nei ketveriems metams po pirmojo vertinimo (žr. 2.3.3.7 skirsnį). Todėl, net jei galutinė pardavimo bendrovei SNS 2016 m. kaina buvo mažesnė, nei nurodyta pirmojoje bendrovės „Ecorys“ ataskaitoje, į kurią dėl procedūrinių taisyklių nepaprastasis įgaliotinis turėjo neatsižvelgti, Italija mano, kad šalių sutartos kainų sąlygos visiškai atspindėjo parduodamo įmonės turto rinkos vertę.

4.3.7. *Dėl bylos nacionaliniuose teismuose ir galutinio bendrovės SNS paskelbimo nugalėtoja*

(214) Italija pateikė kelis raštus, kuriais informavo Komisiją apie įvairius nacionalinių administracinių teismų nagrinėjamų bylų etapus ir galutinį sprendimą dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimo bendrovei SNS (žr. 93–100 konstatuojamąsias dalis).

(215) Italija teigė, kad šie pokyčiai nekelia abejonių dėl atviro, skaidraus ir nediskriminacinio bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo procedūros pobūdžio (žr. 4.3.5 skirsnį). Iš tiesų Italija pabrėžė, kad jos administracinių teismų sprendimuose nebuvo pripažinta, jog pardavimo procedūra buvo rengiama ir vykdoma ydingai, o dėmesys buvo sutelktas į vieną bendrovės „CdI“ pasiūlymo elementą, t. y. priešpriešinę garantiją, apie kurią bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nežinojo, kai konkurso nugalėtoja pirmą kartą buvo paskelbta bendrovė „CdI“ ([75]). Todėl Italija padarė išvadą, kad, taikant sprendimą Nr. 592/14, kaip aprašyta 96–100 konstatuojamosiose dalyse, procedūra buvo teisingai užbaigta verslo padalinį perduodant bendrovei SNS.

([74]) Visų pirma, šie skirtumai susiję su nerizikingomis ir rinkos rizikos normomis, beta rodikliais ir skolos kaina. Pavyzdžiui, bankas „Banca Profilo“ taikė 10 metų Italijos Vyriausybės obligacijų normą kaip nerizikingą palūkanų normą, nes bendrovės „Siremar“ verslo padalinys veiklą vykdo tik Italijoje. Tačiau bendrovė „Ecorys“ taikė mažesnes Vokietijos Vyriausybės obligacijų normas ir dėl to, banko „Banca Profilo“ teigimu, buvo nepakankamai įvertina verslo padalinio kapitalo kaina. Be to, tiek bendrovė „Ecorys“, tiek bankas „Banca Profilo“ priemokai naudojo Italijos rinkos rizikos priemoką, tačiau bankas „Banca Profilo“ pridėjo 1 % specifinę riziką, susijusią su tuo, kad bendrovė „Siremar“ veikia tik Sicilijoje – ši rizika yra didesnė už Italijos vidurkį.

([75]) Kadangi banko „Unicredit“ parengtame garantiniame rašte nebuvo nurodyta, kad esama kokios nors priešpriešinės garantijos.

4.4. **Dėl naujo susitarimo atitikties *Altmark* kriterijams**

(216) Italija pakartojo, kad apie kompensaciją už viešąsias paslaugas, mokėtiną pagal naują susitarimą, ji pranešė tik dėl teisinio tikrumo, nes, jos manymu, ši priemonė nėra valstybės pagalba (žr. 9 konstatuojamąją dalį). Visų pirma, Italijos valdžios institucijos teigė, kad keturių *Altmark* kriterijų laikomasi dėl šių priežasčių:

a) jūrų transporto paslaugos, kurias Italijos valdžios institucijos nustatė naujame susitarime, yra būtinos Sicilijos mažesniųjų salų ekonominiam vystymuisi, jas teikiant taip pat tenkinami esminiai tų salų bendruomenių transporto poreikiai, užtikrinant Italijos Konstitucijoje įtvirtintą teisę į teritorinį tęstinumą. Naujame susitarime aiškiai nurodytos paslaugos, laivai, tvarkaraščiai ir tarifų apribojimai. Todėl Italija teigė, kad viešosios paslaugos įsipareigojimai yra aiškiai apibrėžti ir yra laikomasi pirmojo *Altmark* kriterijaus;

b) parametrai, kuriais remiantis buvo apskaičiuota kompensacija, išsamiai paaiškinti CIPE direktyvoje ir taikomi naujame susitarime (ir jo prieduose), o didžiausios kompensacijos sumos yra nustatytos 2009 m. įstatyme. Todėl Italija teigė, kad šie parametrai yra nustatyti iš anksto objektyviai ir skaidriai ir yra laikomasi antrojo *Altmark* kriterijaus;

c) viešųjų paslaugų teikėjas prisiima visą veiklos riziką (taip pat žr. 4.5 skirsnį) ir gauna fiksuoto dydžio subsidiją, kuri nebūtinai užtikrina, kad bus visiškai padengtos jo sąnaudos. Dėl šios priežasties Italija tvirtino, kad 6,5 % grąžos norma atitinka veiklą ir už viešąsias paslaugas nemokama per didelė kompensacija. Todėl laikoma, kad laikomasi ir trečiojo *Altmark* kriterijaus;

d) bendrovės „Siremar“ verslo padalinys buvo privatizuotas atviro konkurso būdu parduodant turtą, reikalingą viešajai paslaugai teikti ir susietą su nauju dvylikos metų susitarimu dėl šios paslaugos teikimo. Kadangi konkurso procedūra atitiko konkurencijos, skaidrumo ir nediskriminavimo principus, o sutarties sudarymo kriterijus buvo aukščiausia kaina, Italija teigė, kad laikomasi ir ketvirtojo *Altmark* kriterijaus.

4.5. **Dėl 6,5 % rizikos priedo, nustatyto CIPE direktyvoje nuo 2010 m.**

(217) Italija atkreipė dėmesį, kad, nepaisant teisės aktais numatyto 6,5 % rizikos priedo, 2009 m. bendrovei „Siremar“ išmokėta kompensacija sudarė 67 009 405 EUR. Nuo 2010 m. nustatyta didžiausia kompensacijos suma buvo 55 694 895 EUR. Italija pažymėjo, kad tai yra 25 % sumažėjimas. Tai priverstų bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkėją labiau efektyvinti veiklą, kad išlaidos neviršytų fiksuotos subsidijos sumos per visą naujo susitarimo galiojimo laiką ir ateityje kompensuotų infliaciją ilguoju laikotarpiu.

(218) Italija pažymėjo, kad CIPE direktyvoje numatyta, jog 6,5 % rizikos priedas bus naudojamas nustatant kapitalo grąžą remiantis VSKK (žr. 49–58 konstatuojamąsias dalis). Tačiau, kadangi 2009 m. įstatyme kompensacijos dydis ribojamas, siekiant patikrinti, ar kompensacija nepermokėta, apskaičiavimas buvo supaprastintas taikant 6,5 % fiksuoto dydžio kapitalo grąžą. Šis metodas taikomas pagal naują susitarimą. Italijos valdžios institucijos taip pat įrodė, kad, taikant visą CIPE direktyvoje nustatytą metodiką, kapitalo grąža, bent jau kai kuriais metais, galėjo būti didesnė nei 6,5 % (t. y. 8,87 %). Dėl šios priežasties Italija mano, kad supaprastintas požiūris yra atsargus ir neleidžia bendrovėms „Siremar“, „CdI“ ar SNS gauti didesnės kompensacijos, nei nustatyta CIPE direktyvoje.

(219) Italija taip pat teigė, kad 6,5 % kapitalo grąža atspindi bendrovėms „Siremar“, „CdI“ ar SNS patikėtos veiklos riziką, o už viešąją paslaugą nebuvo sumokėta per didelė kompensacija dėl šių priežasčių:

a) tam tikruose makroekonominiuose tyrimuose tam tikrai šaliai ar geografinei vietovei priskiriamas rizikos priedas. IESE verslo mokyklos duomenimis, 6,4 % būtų tinkamas tokios šalies kaip Italija rizikos dydis. Todėl 6,5 % rizikos priedas būtų pagrįsta grąža;

b) naujame susitarime numatyta, kad kompensacijos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į prognozuojamą pajamų ir išlaidų dinamiką. Kitaip nei pradiniuose susitarimuose, naujame susitarime nenumatyta jokia visiška ar automatinė kompensacija už padidėjusias veiklos sąnaudas (pvz., darbo, degalų, frachtavimo ir pan.). Riziką, susijusią su bet kokiu išlaidų padidėjimu, taip pat riziką, susijusią su eismo intensyvumu, visiškai prisiimtų veiklos vykdytojas. Visų pirma, veiklos vykdytojas prisiima visą su paslauga susijusią riziką ir neturi jokių garantijų, kad jam skirtos kompensacijos pakaks jo išlaidoms padengti. Taip yra net ir atsižvelgiant į naujo

susitarimo 8 ir 9 straipsnius, nes veiklos vykdytojas vis tiek susiduria su rizika, kad tarp tokio disbalanso atsiradimo ir momento, kai galima atlikti koregavimus, praeis nemažai laiko. Italija pateikė bendrovių „CdI“ ir SNS atskirų maršrutų metines ataskaitas už laikotarpį nuo 2012 m. rugpjūčio mėn. iki 2019 m. gruodžio mėn., siekdama įrodyti, kad pagal naują susitarimą nebuvo mokama per didelė kompensacija ([76]);

c) pirmaisiais pradinio susitarimo pratęsimo metais, t. y. 2009 m., buvo taikoma pradiniame susitarime nustatyta kompensacijos apskaičiavimo metodika, į kurią nebuvo įtrauktas 6,5 % rizikos priedas. Italija pateikė išsamų kompensacijos už tuos metus apskaičiavimą pagal pradinį susitarimą ir atskirų maršrutų ataskaitas. Kitais pratęsimo metais, t. y. 2010 m., 2011 m. ir 2012 m. sausio–liepos mėn., buvo taikoma CIPE kompensacijos apskaičiavimo metodika, į kurią buvo įtrauktas 6,5 % rizikos priedas. Tačiau Italija pabrėžė, kad, be CIPE metodikos, nuo 2010 m. taip pat taikoma 2009 m. įstatyme nustatyta 55,7 mln. EUR viršutinė riba. Šios sumos nepakaktų bendrovės „Siremar“ viešųjų paslaugų įsipareigojimams vykdyti dėl padidėjusių degalų sąnaudų, euro ir JAV dolerio kurso pokyčių ir krizės Italijos krovininio ir keleivinio jūrų transporto sektoriuje. Šiam teiginiui pagrįsti Italija pateikė nepaprastosios administravimo procedūros ketvirčio ataskaitas, 2010 m. kiekvieno maršruto ataskaitas ir 2010 m. balandžio ir birželio mėn. raštus, kuriuos bendrovė „Tirrenia“ ir bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ siuntė Transporto ministerijai ([77]).

4.6. **Dėl naujo susitarimo atitikties 2011 m. VESP sprendimui**

(220) NET manydama, kad pagal naują susitarimą sumokėta kompensacija už viešąsias paslaugas nėra valstybės pagalba, Italija vis tiek pateikė argumentų, kodėl ši priemonė atitiktų 2011 m. VESP sprendimą, jeigu ji būtų pagalba.

(221) Italija priminė, kad Komisija, vertindama tikrąjį VESP pobūdį, tik patikrina, ar valstybė narė nepadarė akivaizdžios klaidos nustatydama, kad paslauga yra VESP. Atsižvelgdama į tai, Italija apibūdino naujame susitarime nurodytus maršrutus ir atkreipė dėmesį į tai, kad visoms jungtims struktūriškai reikia nustatyti bendrovės „Siremar“ ir kitų veiklos vykdytojų viešųjų paslaugų įsipareigojimus.

(222) Italija taip pat pateikė metinių keleivių srautų duomenis už dvejus finansinius metus iki tų metų, kuriais buvo pavesta teikti VESP (t. y. 2010 ir 2011 m.), siekdama įrodyti, kad 300 000 keleivių riba, nustatyta 2011 m. VESP sprendimo 2 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose, nebuvo viršyta vežant atskirais bendrovės „Siremar“ eksploatuojamais maršrutais. Be to, Italija tvirtino, kad laikomasi 2011 m. VESP sprendimo 2 straipsnio 4 dalies, nes parduodant bendrovės „Siremar“ verslo padalinį konkurencingo, skaidraus ir nediskriminacinio konkurso tvarka buvo laikomasi visų Jūrų kabotažo reglamento reikalavimų.

(223) Italija teigė, kad naujas susitarimas atitinka visas pavedimams taikomas sąlygas, nurodytas 2011 m. VESP sprendimo 4–9 straipsniuose. Visų pirma, susitarime detalizuoti viešųjų paslaugų įsipareigojimai, jų trukmė, kompensavimo mechanizmas (remiantis CIPE direktyva ir 2009 m. įstatymu) ir bet kokio per didelės kompensacijos išvengimo ir susigrąžinimo mechanizmai. Galiausiai Italija atkreipė dėmesį į galiojančias priemones, įskaitant teisių gynimo ir sankcijų sistemą, kuriomis siekiama užtikrinti griežtą naujo susitarimo sąlygų laikymąsi.

4.7. **Dėl priešpriešinės garantijos**

(224) Italija teigė, kad potencialių konkurso dalyvių per konkursą pateiktuose dokumentuose nebuvo nurodyta, kad yra priešpriešinė garantija, kuria grindžiamas banko „Unicredit“ garantinis raštas, pridėtas prie bendrovės „CdI“ laimėjusio pasiūlymo. Iš tiesų tame rašte nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nebuvo užsiminta apie Sicilijos priešpriešinės garantijos buvimą. Italijos teigimu, konkursą laimėjo bendrovė „CdI“, nes jos pasiūlymas atitiko visus būtinus reikalavimus ir buvo naudingesnis už bendrovės SNS pasiūlymą. Italija taip pat teigė, kad ryšio tarp garantinio rašto ir Sicilijos priešpriešinės garantijos nebuvimą patvirtina aplinkybė, jog net Sicilijai atšaukus šią priešpriešinę garantiją ([78]), bankas „Unicredit“ patvirtino savo įsipareigojimą bendrovei „CdI“ ir vėliau suteikė banko garantiją, skirtą bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“, kad padengtų bendrovės „CdI“ dalinius mokėjimus ([79]).

([76]) Komisija atkreipia dėmesį, kad buvo šių duomenų spragų, susijusių su nacionalinių teismų nagrinėjamomis bylomis ir dviem sprendimais dėl verslo padalinio (visų pirma, 2015 m. duomenų nepatvirtino išorės konsultantas, taip pat nepateikti 2016 m. sausio 1 d.–balandžio 10 d. duomenys).

([77]) Tuose raštuose bendrovės teigė, kad 2009 m. įstatymu nustatytų kompensacijų už viešąsias paslaugas dydžių nepakaks grynosioms paslaugų teikimo sąnaudoms padengti dėl padidėjusių naftos kainų. 2010 m. birželio mėn. rašte teigiama, kad „kol kas“ bendrovei „Siremar“ šios sumos pakanka, tačiau jau buvo numatoma, kad bendrovei „Tirrenia“ trūks 23,1 mln. EUR.

([78]) Regiono generalinio buhalterio raštu.

([79]) 2012 m. vasario 3 d. bankas „Unicredit“ grąžino bendrovės „CdI“ priešpriešinę garantiją Sicilijai ir patvirtino, kad jo garantija nesusijusi su Sicilijos priešpriešine garantija. Garantija įsigaliojo 2012 m. liepos 31 d., kai buvo baigtas bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimas.

(225) Italija taip pat pateikė tam tikrus dokumentus, kad įrodytų, jog priešpriešinė garantija nesuteikė bendrovei „CdI“ atrankiojo pranašumo ir todėl nelaikytina valstybės pagalba. Visų pirma, Italija pateikė: 2011 m. lapkričio 20 d. bendrovės „CdI“ akcininkų (t. y. Sicilijos, bendrovių „Mediterranea“, „Isolemar S.r.l.“, „Lauro.it S.p.A.“ ir „Davimar“) pasirašytą garantijos susitarimą, kuriuo jie sutiko bendrai suteikti iki 35 mln. EUR priešpriešinę garantiją bendrovės „CdI“ laimėjusiam pasiūlymui, ir 2012 m. gegužės 10 d. banko „Unicredit“ raštą, kuriuo bendrovė „CdI“ informuojama apie jos garantijai taikomas sąlygas, visų pirma ne mažesnę kaip 250 bazinių punktų metinę priemoką. Italijos teigimu, priešpriešinėje garantijoje negalėjo būti valstybės pagalbos elementų, jei jos vėlesnis panaikinimas neturėjo jokio poveikio garantijos gavėjo teisėms ir pareigoms. Taigi, šie dokumentai rodytų, kad šiuo atveju nėra sąlygų, kuriomis remiantis būtų galima nuspręsti, jog garantija yra pagalba, kaip nurodyta nusistovėjusioje Sąjungos teismų praktikoje.

4.8. **Dėl švartavimosi pirmenybės**

(226) Italijos valdžios institucijos teigė, kad skiriant švartavimosi pirmenybę nebuvo ar nėra naudojami jokie valstybiniai ištekliai. Iš tiesų visi keltų operatoriai reguliariai moka mokesčius atitinkamoms uostų direkcijoms už švartavimąsi, nepriklausomai nuo to, ar jie teikia viešąsias paslaugas, ar ne. Ši švartavimosi pirmenybė taikoma tik viešųjų paslaugų maršrutams ir Komisija jai pritarė 2011 m. sausio 24 d. raštu, išsiųstu vykdant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą Nr. 2007/4609 (žr. 2.4 skirsnį), tiek, kiek ji buvo taikoma tik tiems maršrutams. Be to, Italija paaiškino, kad bendrovė „Siremar“ ir jos teisių ir pareigų perėmėjai nemokėjo ir nemoka papildomo mokesčio už šią švartavimosi pirmenybę.

(227) Kadangi už švartavimosi pirmenybę nereikia mokėti jokio mokesčio, piniginio pranašumo, suteikiamo bendrovei „Siremar“ ir jos teisių ir pareigų perėmėjams, jeigu toks yra, negalima įvertinti kiekybiškai. Tačiau Italija pažymėjo, kad praktikoje švartavimosi pirmenybė taikoma tik tam tikromis aplinkybėmis dėl daugumos uostų dydžio ir išankstinio atvykimo ir išvykimo laikų tvarkaraščių sudarymo.

4.9. **Dėl 2010 m. įstatyme nustatytų priemonių**

(228) Italija neginčijo, kad bendrovė „Siremar“ gavo 7 215 800 EUR laivų modernizavimui, reikalingam užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinių saugos standartų (toliau – Stokholmo lėšos). Tačiau Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad šios lėšos buvo panaudotos tik laivų modernizavimo išlaidoms padengti. Iš tiesų iki 2011 m. spalio 21 d., kai buvo pasirašyta pirkimo–pardavimo sutartis su bendrove „CdI“, buvo likusi nepanaudota tik 580 600 EUR suma. Šias likusias lėšas bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ išleido 2012 m. sausio mėn., iki verslo padalinio perdavimo bendrovei „CdI“, atlikdama tam tikrus būtinus darbus, kurie dar nebuvo atlikti, laive „Martini“.

(229) Dėl veiksmams ir operacijoms, susijusioms su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimu, netaikomų mokesčių, kaip nustatyta 2010 m. įstatyme, Italijos valdžios institucijos visų pirma pažymėjo, kad nemokumo bylose pelnas nustatomas pagal Konsoliduoto pelno mokesčio įstatymo 183 straipsnyje nustatytas taisykles. Remiantis šiuo straipsniu, įmonės pelnas už laikotarpį nuo bankroto bylos iškėlimo iki jos užbaigimo yra įmonės turto bylos pradžioje ir likusio turto jos pabaigoje skirtumas. Todėl iki bylos užbaigimo neįmanoma numatyti, ar yra mokestinis įsipareigojimas ir koks yra jo dydis.

(230) Dėl netiesioginių mokesčių Italijos valdžios institucijos pabrėžė, kad numatytos išimtys buvo skirtos administraciniam supaprastinimui. Apmokestinimo požiūriu jų poveikis gali būti laikomas nereikšmingu ir turinčiu nedidelę įtaką dokumentų įforminimo mokesčiams, kurie renkami vienodo dydžio tarifais. Konkrečiau tai susiję su registracijos mokesčiu (168 EUR už dokumentą), žemės registravimo ir hipotekos registravimo mokesčiais (kiekvienas po 168 EUR) ir žyminiu mokesčiu (14,62 EUR už keturias šalis). Be to, Italijos valdžios institucijos pažymėjo, kad pagal bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo bendrovėms „CdI“ ir SNS sutarčių 9 straipsnį visus mokesčius turėjo sumokėti pirkėjas. Dėl perdavimo bendrovei SNS Italijos valdžios institucijos paaiškino, kad pagal Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 24a punktą buvo taikomas nustatytas 245 EUR registracijos mokestis.

(231) Galiausiai Italijos valdžios institucijos paaiškino, kad FAS lėšos nebuvo naudojamos siekiant skirti papildomą kompensaciją buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms, įskaitant bendrovę „Siremar“. Vietoje to, šios lėšos buvo skirtos biudžeto asignavimams, skirtiems kompensacijoms už viešąsias paslaugas buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms mokėti, papildyti, jei būtų paaiškėję, kad šių biudžeto asignavimų nepakanka. Italija pažymi, kad Dekreto įstatymo Nr. 125/2010 1 straipsnio 5b dalimi regionams buvo suteikiama galimybė panaudoti FAS lėšas finansuojant

įprastą kompensaciją už viešąsias paslaugas (jos dalį) ir taip užtikrinti viešųjų jūrų transporto paslaugų tęstinumą. Be to, Italija paaiškino, kad pagal Dekreto įstatymo Nr. 185/2008 26 straipsnį „Tirennia“ grupei buvo numatyta skirti po 65 mln. EUR 2009, 2010 ir 2011 m. ir 195 mln. EUR atitinkamai buvo skirti iš FAS lėšų. Vėliau šios lėšos buvo pervestos į Transporto ministerijos sąskaitą, iš kurios buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms („Tirrenia“, „Siremar“, „Caremar“, „Toremar“ ir „Saremar“) buvo mokama kompensacija už viešąsias paslaugas. Todėl ši priemonė būtų susijusi tik su lėšų paskirstymu Italijos valstybės biudžete kompensacijoms už viešąsias paslaugas mokėti.

4.10. **Dėl bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“ ekonominio tęstinumo nebuvimo**

(232) Italija teigė, kad tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“ nėra ekonominio tęstinumo dėl toliau nurodytų priežasčių:

a) *pardavimo dalykas*: Italija pažymėjo, kad iš pradžių bendrovę „Siremar“ buvo ketinama parduoti kaip bendrovės „Tirrenia“ dalį (ji buvo pastarosios patronuojamoji įmonė). Po nesėkmingo bandymo privatizuoti, buvo surengti atskiri konkursai dėl dalies atitinkamos bendrovės turto (t. y. atitinkamai bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių). Be to, buvo parduodama tik dalis bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ turto, kuris anksčiau neturėjo jokio funkcinio savarankiškumo; turtas, nebūtinas viešosioms paslaugoms teikti, buvo parduodamas atskirai. Be to, bendrovė „CdI“ neperėmė bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ skolų, susidariusių iki perdavimo;

b) *ekonominė veikla*: naujame susitarime nustatytos viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymo sąlygos, taikomos bendrovei „CdI“, iš esmės skiriasi nuo sąlygų, nustatytų pradiniame susitarime su bendrove „Siremar“. Visų pirma, naujame susitarime numatyti kitokie kompensacijos už viešųjų paslaugų teikimą apskaičiavimo kriterijai (nustatytas maksimalus dydis, o ne visiškai padengiami nuostoliai, patirti teikiant viešąją paslaugą) ir suteikiama daugiau lankstumo nustatant bilietų kainas keleiviams (vietoje nustatytų kainų taikant viršutines kainų ribas). Italija laikėsi nuomonės, kad reikšmingas kompensavimo būdo pakeitimas neišvengiamai įpareigojo pirkėją didinti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio organizacinį efektyvumą. Galiausiai Italija teigė, kad vien tik viešojo savininko turto perdavimas privačiam savininkui reiškia esminius verslo padalinio organizacinius ir valdymo pokyčius;

c) *naudojimosi darbo jėgos nutraukimas*: Italija atkreipė dėmesį į tai, kad darbuotojai nebuvo automatiškai perkeliami į pirkėjo įmonę. Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ atleido darbuotojus ir buvo atsakinga už visas su senosiomis sutartimis susijusias išlaidas. Pirkėjas buvusiems darbuotojams pateikė naujus darbo pasiūlymus, jeigu buvo laikoma, kad darbuotojai reikalingi perduotos veiklos vykdymui (t. y. viešosios paslaugos teikimui). Jeigu buvę darbuotojai pasiūlymą priėmė, jie buvo įdarbinami pagal naują, kitą sutartį;

d) *perdavimo kaina*: Italija nurodė, kad nepriklausomas ekspertas nustatė bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertę ir tai, kad pastarojo pardavimo konkurse vienintelis pasiūlymų atrankos kriterijus buvo didžiausia kaina;

e) *skirtingi pardavėjo ir pirkėjo akcininkai:* Italija pažymėjo, kad pirkėjas buvo nustatytas viešojo konkurso, kuriame dalyvavo kaip įmanoma daugiau potencialių konkurso dalyvių, būdu. Šis konkursas buvo organizuojamas laikantis konkurencijos, skaidrumo ir nediskriminavimo principų, o konkurso nugalėtojas buvo nustatytas pagal aukščiausios kainos kriterijų. Be to, Italija nurodė 2011 m. lapkričio 23 d. AGCM sprendimą Nr. 23023 ([80]), pagal kurį joks atskiras bendrovės „Mediterranea“ akcininkas nebūtų galėjęs vykdyti išimtinės ar bendros bendrovės „Siremar“ verslo padalinio kontrolės. Iš tiesų 65,32 % konkursą laimėjusios bendrovės „CdI“ kontroliavo bendrovė „Mediterranea“. Sicilijai priklausė 43,02 % bendrovės „Mediterranea“ akcijų, o likusios akcijos bendrai priklausė trims privačioms šalims. Šios šalys valdė paprastąsias akcijas arba „A klasės akcijas“, o Sicilija – „B klasės akcijas“, kurioms taikomi tam tikri apribojimai. Pavyzdžiui, Sicilija negalėjo skirti savo pareigūnų ar direktorių į bendrovės valdybą. Dėl šių priežasčių Italija teigė, kad pardavėjo tapatybė skyrėsi nuo pirkėjo tapatybės ir kad pardavėjas negalėjo vykdyti jokios kontrolės ar net paprasčiausiai kištis į bendrovės „Siremar“ verslo padalinio valdymą po to, kai jis buvo perduotas bendrovei „CdI“;

f) *ekonominė sandorio logika*: sandoriu buvo siekiama liberalizuoti bendrovės „Siremar“ vykdomą jūrų transporto veiklą, kad būtų laikomasi Jūrų kabotažo reglamento. Be to, pirmas kvietimas pareikšti susidomėjimą buvo paskelbtas 2010 m. spalio 4 d., o Komisijos oficiali tyrimo procedūra pradėta 2011 m. spalio 5 d. sprendimu. Todėl Italija laikėsi nuomonės, kad sandoriu nebuvo siekiama apeiti valstybės pagalbos taisykles, nes jis buvo planuojamas ir vykdomas siekiant įgyvendinti svarbų pramonės projektą.

([80]) C11320 – Compagnia delle Isole/Ramo di azienda di Tirrenia di Navigazione (Siremar), Provvedimento n. 23023 del 23 novembre 2011.

5. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

5.1. **Bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ pastabos**

(233) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pateikė vieną pagrindinį pastabų rinkinį ir vieną vėlesnį raštą. Vėliau kelis kartus taip pat buvo neoficialiai keičiamasi informacija, išsamiai apie tai informavus Italijos valdžios institucijas, siekiant išsiaiškinti tam tikrus aktualius klausimus ar gauti konkrečios informacijos. Be to, dėl daugumos pagalbos priemonių bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pateikė argumentų, kurie buvo panašūs į Italijos pateiktus argumentus.

5.1.1. *Dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūros Nr. 2007/4609*

(234) Atsakydama į 2012 m. sprendimą 2013 m. balandžio 19 d. gautu raštu, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ visų pirma nurodė Komisijos pažeidimo procedūrą Nr. 2007/4609 dėl netinkamo Jūrų kabotažo reglamento taikymo (taip pat žr. 2.4 skirsnį). Šiuo atžvilgiu bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nurodė 2009 m. gruodžio 21 d. raštą (žr. 136 konstatuojamąją dalį) dėl Italijos ketinimo skelbti konkursus ne dėl viešojo paslaugų pirkimo sutarčių, o dėl laivybos įmonių, su kuriomis sudarytos tokios sutartys, pardavimo. Tame rašte buvo pažymėta, kad, atsižvelgiant į numatomą radikalų sektoriaus pertvarkymą ir socialinį poveikį, kuris būtų daromas, jeigu organizuojant konkursus nebūtų numatytas bendrovių pardavimas, pasirinktos procedūros buvo priimtinos iš esmės ir kaip išimtis, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Bendrijos laivų savininkų nediskriminavimo principo.

(235) 2012 m. birželio 21 d. (žr. 143 konstatuojamąją dalį) Komisija išsiuntė Italijai pagrįstą nuomonę dėl vėlavimo vykdyti konkursus dėl jūrų kabotažo viešųjų paslaugų, kurias teikia bendrovės „Caremar“, „Laziomar“ ir „Saremar“, pirkimo sutarčių sudarymo praėjus daugiau nei trejiems metams po įprastos atitinkamų sutarčių galiojimo pabaigos. Kadangi Italijos valdžios institucijos buvo užbaigusios vykdyti konkursus dėl jūrų kabotažo viešųjų paslaugų, kurias teikė bendrovės „Tirrenia“, „Siremar“ ir „Toremar“, pirkimo sutarčių sudarymo, pagrįsta nuomonė nebuvo susijusi su tomis bendrovėmis. Tuo remdamasi ir atsižvelgdama į ankstesnį Italijos valdžios institucijų ir Komisijos tarnybų bendravimą, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tvirtino, kad Komisija nustatė, jog bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimas atitiko Jūrų kabotažo reglamento 4 straipsnį.

(236) Remdamasi Europos teismų praktika ([81]), bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tvirtino, kad, nustačius viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kurie atitinka Jūrų kabotažo reglamento reikalavimus, turi būti laikoma, kad jie atitinka Sąjungos teisę ir nereikia atlikti papildomo patikrinimo pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį. Bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ teigimu, kadangi atlikus pažeidimo nagrinėjimo procedūrą nustatyta, kad iki privatizavimo nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimai dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio eksploatuojamų maršrutų buvo pagrįsti atsižvelgiant į Jūrų kabotažo reglamentą, negali kilti abejonių dėl tokios išvados, atsižvelgiant į Komisijos oficialią tyrimo procedūrą, nustatytą SESV 108 straipsnio 2 dalyje ([82]). Todėl bet kokie papildomi veiksmai pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį turėtų būti taikomi tik kitoms priemonėms, kurios nesusijusius su papildomų išlaidų, patiriamų dėl viešųjų paslaugų įsipareigojimų, teisėtai patikėtų ir vykdomų pagal Jūrų kabotažo reglamentą, kompensavimu.

(237) Galiausiai bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nurodė 2009 m. sprendimą, kuriuo buvo panaikintas 2004 m. sprendimas, ir galimybę, kad tame sprendime įvertinta kompensacija už viešąsias paslaugas gali būti laikoma esama pagalba. Jeigu buvusiai „Tirrenia“ grupei suteikta pagalba iš tikrųjų būtų laikoma esama pagalba, toks vertinimas tikriausiai būtų taikomas ir kompensacijai, sumokėtai už bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vykdytus viešųjų paslaugų įsipareigojimus laikotarpiu iki privatizavimo, dėl toliau nurodytų priežasčių:

a) pradinio susitarimo pratęsimas buvo tikrai būtinas siekiant užtikrinti viešųjų paslaugų teikimą, kol bus sudarytas naujas susitarimas, vykstant bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimui. Todėl jis buvo laikomas pagrįstu, atsižvelgiant į Komisijos pažeidimo nagrinėjimo procedūros rezultatus;

b) vieninteliai reikšmingi pakeitimai, padaryti nuo 2009 m. sausio 1 d., buvo bendros skiriamos kompensacijos už viešąsias paslaugas sumos sumažinimas.

5.1.2. *Dėl pradinio susitarimo pratęsimo*

(238) Dėl realių VESP teikimo maršrutais, kuriuos pagal pradinį susitarimą eksploatavo bendrovės „Siremar“ verslo padalinys, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pirmiausia išvardijo jungtis, kuriomis ji pratęsimo laikotarpiu teikė viešąsias paslaugas. Tam tikrais metų laikotarpiais kai kuriais maršrutais buvo konkurencija. Tačiau šie veiklos vykdytojai taip pat teikė viešąsias paslaugas ir jiems buvo mokama atitinkama kompensacija. Todėl

([81]) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ visų pirma nurodo 2005 m. birželio 15 d. Sprendimo *Fred Olsen, SA*, T-17/02, ECLI:EU:T:2005:218, 215 punktą.

([82]) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nurodo 2005 m. gegužės 10 d. Sprendimą *Italija/Komisija*, C-400/99, ECLI:EU:C:2005:275, ir 2009 m. kovo 4 d. Sprendimą *Tirrenia di Navigazione/Komisija*, sujungtos bylos T-265/04, T-292/04 ir T-504/04, ECLI:EU:T:2009:48.

bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pažymėjo, kad šių veiklos vykdytojų buvimas nekelia abejonių dėl tikrų VESP buvimo. Be to, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pateikė 2010 ir 2011 m. eksploatuotų maršrutų keleivių duomenis, iš kurių matyti, kad visų atskirų maršrutų vidutinis metinis keleivių srautas buvo mažesnis nei 300 000 ([83]). Tuo remiantis, 2011 m. VESP sprendimo 2 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose nustatytos sąlygos būtų įvykdytos. Be to, kadangi kompensacija, sumokėta remiantis pradinių susitarimų galiojimo pratęsimu, buvo patvirtinta vykdant pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, buvo laikomasi ir sąlygos, nustatytos atitinkamai 2011 ir 2005 m. VESP sprendimų 2 straipsnio 4 dalyje ir 2 straipsnio 2 dalyje.

(239) Be to, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tvirtino, kad Italija jai nesumokėjo per didelės kompensacijos. Pirma, bendrovė pateikė nuorodą į „Corte dei Conti“ ataskaitą, kurioje patvirtinta pradinio susitarimo 3 straipsnyje nustatyta metodika, skirta buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių kompensacijos sumai nustatyti. Antra, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pažymėjo, kad nepaprastosios administravimo procedūros metu (2010 m. rugsėjo mėn.–2012 m. liepos mėn.) subsidijos suma buvo maždaug 16 mln. EUR mažesnė absoliučia verte ir maždaug 25 % mažesnė santykine verte, palyginti su vidutine subsidijų, kurias bendrovė gavo per dvejus ankstesnius metus (2008–2009 m.), suma. Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pažymėjo, kad kompensacija už viešąsias paslaugas, sumokėta iki 2009 m. pabaigos, leido bendrovei „Siremar“ subalansuoti pajamas ir išlaidas bei tęsti veiklą, nepaisant laipsniškai blogėjančių jos ekonominių ir finansinių perspektyvų. Tačiau ilgainiui bendrovė „Siremar“ tapo vis labiau priklausoma nuo subsidijų: nuo 1999 m. iki 2008 m. jų dalis apyvartoje padidėjo nuo 64 % iki 77 % Vėliau, nuo 2010 m. 2009 m. įstatymu kompensacijos dydis buvo apribotas ir buvo gerokai mažesnis nei ankstesniais metais. Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ teigė, kad dėl to valstybės subsidija nebūtų galėjusi padengti jos veiklos sąnaudų. Todėl bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ padarė išvadą, kad tais metais, kai buvo pratęstas pradinio susitarimo galiojimas, negalėjo būti kompensacijos permokos, o naujoji kompensacijos apskaičiavimo metodika priverstų naująjį verslo padalinio savininką pertvarkyti padalinio veiklą, kad padidintų jo veiksmingumą.

5.1.3. *Dėl galimo neteisėto sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimo*

(240) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ priminė, kad 2011 m. gegužės 16 d. Italijos valdžios institucijos informavo Komisiją, jog įvykdžius bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ nepaprastąsias administravimo procedūras bus grąžinta sanavimo pagalba, patvirtinta 2010 m. sprendimu, kai bus parduoti bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padaliniai, panaudojant šių padalinių pardavimo pajamas. Tačiau Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pažymėjo, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo užbaigimas vėlavo dėl nenumatytų įvykių, todėl bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ turėjo teikti paslaugas gerokai ilgiau, nei planuota, ir padengti susijusias išlaidas. Tačiau visa sanavimo pagalba valstybei buvo grąžinta vienkartiniu mokėjimu 2012 m. rugsėjo 18 d., t. y. praėjus vos 48 dienoms po bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimo, įvykusio 2012 m. rugpjūčio 1 d.

(241) Dėl Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 25 punkto c papunktyje nustatyto reikalavimo bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nurodė, kad bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ likvidavimo planas buvo paskelbtas nepaprastosios administravimo procedūros svetainėje ([84]) gerokai anksčiau, nei baigėsi minėtas šešių mėnesių terminas. Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pridūrė, kad visa svarbi informacija apie tolesnę privatizavimo proceso pažangą, kuri, jos manymu, iš esmės buvo restruktūrizavimo planas, kaip apibrėžta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse, buvo reguliariai teikiama Komisijai pagal valstybės pagalbos ir susijungimo patvirtinimo procedūras. Taigi bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ teigė, kad Komisija buvo visiškai informuota ir šis planas buvo realus, nuoseklus ir plataus užmojo, kad būtų galima atkurti bendrovės „Siremar“ gyvybingumą, kaip reikalaujama Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse.

(242) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ taip pat tvirtino, kad bendrovė „Siremar“ nustojo būti sunkumus patiriančia įmone, kai tik gavo sanavimo pagalbą, kuri jai leido reguliariai teikti viešąsias paslaugas tinkamai valdant likvidavimo procesą. Jos nuomone, nagrinėjamu laikotarpiu ši veikla buvo vykdoma reguliariai ir nebuvo jokių sutrikimų, kurie paprastai būdingi sunkumus patiriančiai įmonei. Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pridūrė, kad privatizavimo pabaiga sutapo su visišku restruktūrizavimo plano įgyvendinimu. Tai apėmė struktūrinius bendrovės „Siremar“ organizavimo ir valdymo pakeitimus, užtikrinančius jos ilgalaikio pelningumo atkūrimą. Galiausiai bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pažymėjo, kad 2010 m. sprendimu buvo patvirtinta, jog principo „vienas kartas, vienintelis kartas“ buvo laikomasi ir praeityje, kai buvo teikiama bet kokia sanavimo ir restruktūrizavimo pagalba arba neteisėta pagalba, pavyzdžiui, mokant kompensaciją už viešųjų paslaugų įsipareigojimus. Todėl bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tvirtino, kad Italijos valdžios institucijos galėjo pagrįstai tikėtis, jog ta kompensacija nėra valstybės pagalba.

([83]) Tačiau Komisija pažymi, kad vieno maršruto (ALC/2) 2010 ir 2011 m. vidutinis keleivių skaičius buvo 300 357,5.
([84]) Žr. http://www.tirreniadinavigazioneamministrazionestraordinaria.it/ (nurodyta bendrovės), taip pat ×http://www.siremar-in-as.it/.

5.1.4. *Dėl naujo susitarimo*

(243) Dėl taikytos procedūros bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tvirtino, kad 2012 m. sausio 10 d. Italija pranešė Komisijai apie naują susitarimą tik dėl teisinio tikrumo. Iš tiesų bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nesutiko su Komisijos nuomone 2012 m. sprendime, kad ši priemonė gali būti neteisėta pagalba, suteikta pažeidžiant pareigą nesiimti veiksmų pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį.

(244) Iš esmės bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pateikė keturis *Altmark* kriterijus ir argumentavo, kodėl, jos nuomone, kiekvieno kriterijaus buvo laikomasi, todėl naujame susitarime nėra valstybės pagalbos elemento.

(245) Pirma, bendrovei buvo patikėta teikti VESP (1-asis *Altmark* kriterijus): naujo susitarimo 3 straipsnyje aiškiai nustatytos paslaugos, kurios turi būti teikiamos, o jo A priede išsamiai nustatyti naudojamų laivų tipai ir laiko juostos, nurodant vakare ir naktį teikiamų paslaugų reikalavimus ir bilietų kainų apribojimus. Antra, kompensacijos apskaičiavimo parametrai buvo iš anksto nustatyti skaidriai ir objektyviai (2-asis *Altmark* kriterijus): naujame susitarime, jo prieduose ir CIPE direktyvoje buvo išsamiai aprašyta skaičiavimo metodika. Trečia, buvo kompensuojamos tik grynosios viešųjų paslaugų teikimo sąnaudos (3-iasis *Altmark* kriterijus): naujame susitarime nustatyta, kad kompensuojama tik už paslaugas, kurios teikiamos kaip viešoji užduotis. Elementai, į kuriuos reikia atsižvelgti apskaičiuojant sąnaudas ir pagrįstą pelną, t. y. 6,5 % rizikos kapitalo grąža, buvo išvardyti CIPE direktyvoje ir naujo susitarimo B ir C prieduose. Ketvirta, turi būti nustatyta minimalaus dydžio kompensacija (4-asis *Altmark* kriterijus): bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ teigė, kad „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo konkursas buvo skaidrus, atviras ir nediskriminacinis, o kompensacijos apskaičiavimo metodas reikalavo didesnio paslaugos teikėjo efektyvumo.

(246) Nepaisant *Altmark* argumentų, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ taip pat stengėsi išsklaidyti Komisijos abejones dėl naujo susitarimo atitikties 2011 m. VESP sprendime nustatytoms sąlygoms.

(247) Visų pirma, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ teigė, kad, remiantis 2010 ir 2011 m. keleivių srautų duomenimis, 2011 m. VESP sprendimo 2 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose nustatyta keleivių skaičiaus riba nėra pažeista. Be to, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tvirtino, kad laikomasi ir 2011 m. VESP sprendimo 2 straipsnio 4 dalyje numatytos sąlygos, atsižvelgiant į pažeidimo nagrinėjimo procedūros rezultatus (taip pat žr. 5.1.1 skirsnį) ir po bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo.

(248) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nurodė argumentus, kurie buvo pateikti jos *Altmark* pagrindime, siekiant įrodyti, kad laikomasi 2011 m. VESP sprendimo 4 straipsnio a ir b punktuose nustatytų reikalavimų. Be to, naujame susitarime nustatytos išsamios kompensacijos apskaičiavimo, kontrolės ir peržiūros parametrų taisyklės bei kompensacijos permokos vengimo ir susigrąžinimo tvarka, taip pat privalomi reikalavimai, taikomi esminiams teikiamų paslaugų aspektams (kainai, kokybei ir kiekiui) (2011 m. VESP sprendimo 4 straipsnio d ir e punktai). Be to, didžiausios kiekvieno maršruto bilietų kainos vienam asmeniui ar transporto priemonei yra nustatytos naujo susitarimo A priede, atskiriant standartines bilietų kainas ir sumažintas bilietų kainas, taikomas salų gyventojams. Metinė kompensacija už viešųjų paslaugų įsipareigojimus yra nustatyta visam susitarimo galiojimo laikotarpiui. Tačiau yra mechanizmas, skirtas kas trejus metus persvarstyti orientacinius ekonominius parametrus, taip pat yra abiem šalims palanki apsaugos sąlyga, jeigu įvyktų nenumatytų ir struktūrinių tam tikrų ekonominių parametrų pokyčių, viršijančių nustatytą ribą. Galiausiai, siekiant užtikrinti visišką pirmiau aprašytų reikalavimų laikymąsi, naujame susitarime nustatyta griežta ir išsami nuobaudų, taikomų paslaugų teikėjui, sistema, grindžiama atgrasymo principu. Priežiūros ministerijoms taip pat suteikti įgaliojimai atlikti patikrinimus ir patikras bei gauti informacijos, kad būtų galima įvertinti, kaip įvykdomi susitarime nustatyti įpareigojimai (2011 m. VESP sprendimo 5 straipsnis). Galiausiai bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tvirtino, kad ji laikėsi kitų taikomų 2011 m. VESP sprendimo nuostatų (6–9 straipsniai), nustatydama bendrąsias nuostatas, reguliuojančias atvirą, skaidrų ir nediskriminacinį konkursą, koks buvo surengtas parduodant bendrovės „Siremar“ verslo padalinį.

5.1.5. *Dėl bendrovės „Siremar“ privatizavimo ir priešpriešinės garantijos*

(249) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ priminė pagrindinius konkurso etapus ir vėlesnius įvykius. Ji pabrėžė, kad nepaprastasis įgaliotinis parengė ir vykdė konkursą tokiu būdu, kuris buvo laikomas tinkamiausiu siekiant gauti kuo didesnę vertę, ir kad pagal teisės aktus jis turėjo nustatyti apsaugos priemones, užtikrinančias konkurso skaidrumą, nešališkumą ir sąžiningumą. Visų pirma, nepriklausomas ekspertas nustatė minimalią kainą, o

konkursą laimėjusio pasiūlymo atranka buvo grindžiama aukščiausios kainos kriterijumi. Be to, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pažymėjo, kad, vertindama pagalbą, kuri galėjo būti suteikta privatizuojant, Komisija turėtų vadovautis teismų praktika GRAWE ([85]), kurioje teigiama, kad, privatizavus valstybės valdomą įmonę, galima daryti prielaidą, kad rinkos kaina atitinka aukščiausią gautą pasiūlymą, jeigu toks pasiūlymas yra patikimas ir turi ekonominę vertę.

(250) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ taip pat teigė, kad nebuvo jokių konkurso sąlygų, dėl kurių sumažėtų parduodamo turto vertė arba sumažėtų potencialių pirkėjų skaičius. Visų pirma, tai taikoma 2011 m. sprendime nurodytoms sąlygoms, susijusioms su: i) darbuotojų skaičiaus išlaikymu; ii) laivų susiejimu su viešųjų paslaugų įsipareigojimais vykdant vieną konkurso procedūrą. Dėl pirmosios sąlygos bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pabrėžė, kad ji yra susijusi su privaloma nuostata, nustatyta bendrojo pobūdžio teisės aktu ir taikoma be išimties ne ilgiau kaip dvejus metus. Dėl antros sąlygos bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pažymėjo, kad galimybė naudoti verslo padalinio laivyną susitarime nustatytiems viešųjų paslaugų maršrutams eksploatuoti atrodo kaip perspektyvi verslo galimybė, o ne kaip neigiamas veiksnys, turintis įtakos parduodamo verslo padalinio vertei, ypač jūrų transporto sektoriaus nuosmukio metu.

(251) Konkrečiu Sicilijos priešpriešinės garantijos klausimu bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ teigė, kad konkurso dalyvių per konkursą pateiktuose dokumentuose nėra jokių įrodymų apie priešpriešinės garantijos buvimą. Visų pirma, 2011 m. spalio 12 d. banko „Unicredit“ garantiniame rašte nebuvo jokios aiškios ar numanomos nuorodos į Sicilijos išduotą priešpriešinę garantiją. Be to, bankas „Unicredit“ išlaikė savo įsipareigojimą garantuoti atidėtus pardavimo kainos dalies mokėjimus net ir po to, kai Sicilija atšaukė savo priešpriešinę garantiją. Iš tiesų to, kad pardavimas buvo baigtas gerokai vėliau nei Sicilija atšaukė savo priešpriešinę garantiją, pakaktų išvadai, kad tarp banko „Unicredit“ garantinio rašto ir Sicilijos priešpriešinės garantijos nebuvo jokio reikšmingo ryšio.

(252) Dėl šių priežasčių bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ padarė išvadą, kad Komisijos abejonės dėl pagalbos buvimo privatizuojant bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, įskaitant Sicilijos išduotą priešpriešinę garantiją, buvo nepagrįstos.

5.1.6. *Dėl bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“ ekonominio tęstinumo nebuvimo*

(253) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nurodė šias bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo ypatybes: perdavimo dalykas (turtas ir įsipareigojimai); šalių ekonominė veikla, darbo jėga ir tapatybė; pardavimo kaina; veiksmo logika ir laikas. Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tvirtino, kad šiuo atveju visi šie elementai rodė ekonominio tęstinumo nebuvimą tarp nepaprastojo administratoriaus, pardavusio bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, ir įgijėjo.

(254) Visų pirma, Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pažymėjo, kad:

a) perdavimo bendrovei „CdI“ dalykas buvo labiau ribotas, nei numatyta iš pradžių, nes buvo parduodamas tik bendrovės „Siremar“ verslo padalinys, o ne visa bendrovė „Tirrenia“ (įskaitant bendrovę „Siremar“). Be to, užbaigus pardavimą buvo panaikinti visi neįvykdyti įsipareigojimai, susiję su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turtu;

b) pats sandorio pobūdis, t. y. privatizavimas, suponuoja akivaizdų ekonominės veiklos tęstinumo nebuvimą, atsižvelgiant į organizacinę struktūrą, sprendimų priėmimo procesus, valdymo kriterijus ir veiklos strategijas;

c) kaip nustatyta Dekreto įstatymo Nr. 270/1999 56 straipsnio 3a dalyje, Italijos civilinio kodekso 2112 straipsnis netaikomas parduodant įmones, teikiančias svarbiausias viešąsias paslaugas, užtikrinant, kad nenutrūktų darbo jėgos tęstinumas;

d) nepriklausomas ekspertas nustatė mažiausią pardavimo kainą; pardavimo procedūra buvo skaidri ir nediskriminacinė, o didžiausia kaina buvo vienintelis sutarties sudarymo kriterijus;

e) abi šalys buvo viena nuo kitos nepriklausomos, nes Sicilijos turimos bendrovės „Mediterranea“ akcijos neleido jai daryti jokios įtakos įmonei (žr. 232 konstatuojamosios dalies e punktą);

f) bendrovės „Siremar“ verslo padalinio konkurso procedūra buvo pradėta 2010 m. spalio 4 d., o Komisija oficialų tyrimą pradėjo tik 2011 m. spalio 5 d. sprendimu. Taigi sandoriu negalėjo būti siekiama apeiti valstybės pagalbos taisykles. Priešingai, sandorio tikslas buvo privatizavimo būdu liberalizuoti jūrų transporto sektorių, kaip nustatyta Jūrų kabotažo reglamente.

([85]) 2012 m. vasario 28 d. Sprendimas *Grazer Wechselseitige Versicherung AG/Europos Komisija*, T-282/08, ECLI:EU:T:2012:91.

5.1.7. *Papildomai pateiktas CdS sprendimas dėl priešpriešinės garantijos*

(255) 2014 m. vasario 12 d. bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ pateikė sprendimą Nr. 592/14 dėl Sicilijos pateiktos priešpriešinės garantijos (žr. 96 konstatuojamąją dalį) ir pateikė savo preliminarų vertinimą. Visų pirma, sprendimas Nr. 592/14:

a) buvo grindžiamas nacionaline teise, pripažįstant, kad Komisija turi išimtinę kompetenciją vertinti bet kokios valstybės pagalbos, apie kurią pranešta arba kuri yra neteisėta, suderinamumą su vidaus rinka;

b) jame buvo daroma prielaida, kad dėl priešpriešinės garantijos kilo pavojus visiškam dviejų konkurso dalyvių nediskriminavimo principo veiksmingumui;

c) todėl juo bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo procedūra buvo pripažinta iš dalies negaliojančia.

(256) Dėl paskutinio punkto, jau tame etape nepaprastosios administravimo procedūros vykdytojas pažymėjo, kad negalima atmesti galimybės, jog bus naujai paraginta imtis teisiškai būtinų veiksmų, kad būtų užbaigtas bendrovės „Siremar“ privatizavimo procesas.

5.2. **Bendrovės SNS pastabos**

(257) Atliekant tyrimą, bendrovė SNS pateikė keturis raštus: trimis pateikė informacijos, o vienu – oficialų prašymą Komisijai atliekant „Tirrenia“ grupės tyrimą pirmenybę skirti bendrovei „Siremar“. Vėliau kelis kartus taip pat buvo neoficialiai keičiamasi informacija, išsamiai apie tai informavus Italijos valdžios institucijas, siekiant išsiaiškinti tam tikrus aktualius klausimus ar gauti konkrečios informacijos. Šiame skirsnyje bus apibendrinti tik tie trys pareiškimai ([86]).

5.2.1. *Pirmas pareiškimas*

(258) Pirmame pareiškime, išsiųstame 2012 m. vasario 22 d. po 2011 m. sprendimo priėmimo, bendrovė pateikė atnaujintą informaciją apie bendrovės „Siremar“ privatizavimo procesą ir tam tikrus paaiškinimus, susijusius su 2011 m. spalio 12 d., po paskutinio 2011 m. rugsėjo 29 d. prašymo pateikti geresnius pasiūlymus, Sicilijos pateikta priešpriešine garantija. Visų pirma, bendrovė SNS nurodė, kad ši priešpriešinė garantija: 1) nebuvo proporcinga Sicilijos turimoms bendrovės „Mediterranea“ akcijoms; 2) buvo pateikta Sicilijos savo iniciatyva ir už ją nebuvo atlyginta; 3) buvo suteikta be jokios kompensacijos ar rizikos sumažinimo iš bendrovės „CdI“ akcininkų pusės. Be to, bendrovė SNS Komisijai pateikė pačią priešpriešinę garantiją. Ji taip pat teigė, kad tos priešpriešinės garantijos tekste aiškiai nurodyta, jog jos buvo reikalaujama tam, kad bankas „Unicredit“ suteiktų garantiją dėl atidėtų pardavimo kainos mokėjimų. Taigi bendrovė SNS padarė išvadą, kad priešpriešinė garantija buvo neteisėta valstybės pagalba bendrovei „CdI“ ir galbūt bankui „Unicredit“.

5.2.2. *Antras pareiškimas*

(259) Antrame pareiškime, išsiųstame 2013 m. kovo 21 d. po 2012 m. sprendimo priėmimo, bendrovė priminė įvairius privatizavimo procedūros etapus ir susijusias teismo bylas iki tos dienos (žr. 2.3.3.2 skirsnį). Ji taip pat informavo apie keltų operatoriaus NGI skundą Transporto ministerijai dėl to, kad sutartis dėl susisiekimo su Egadų, Pantelerijos ir Ustikos salomis buvo sudaryta su bendrove „CdI“ ([87]). Po to ji paaiškino, kaip Sicilija netiesiogiai valdė bendrovės „CdI“ akcijas, ir pateikė argumentų, kodėl tiek priešpriešinė garantija, tiek kapitalo didinimas yra valstybės pagalbos priemonės.

(260) Pirma, bendrovės SNS nuomone, Sicilijos netiesioginiai valdomos bendrovės „CdI“ akcijos negali būti laikomas smulkiojo akcininko dalimi, neturinčia jokios įtakos bendrovės valdymui. Iš tiesų Sicilija kišdavosi į visus strateginius bendrovės „CdI“ sprendimus. Visų pirma, skundo pateikėjas nurodė, kad Vincenzo Emanuele tuo pat metu ėjo Sicilijos generalinio buhalterio ir bendrovės „Mediterranea“ stebėtojų tarybos pirmininko pareigas, todėl galėjo daryti įtaką bendrovės „CdI“ sprendimams. Pagal Italijos civilinio kodekso 2409g straipsnį stebėtojų taryba atlieka kontrolės funkcijas. Jai, be kita ko, pavesta vykdyti šias pareigas: skirti ir atšaukti valdybą; tvirtinti balansą; vykdyti funkcijas, priskirtas *Collegio Sindacale* pagal Italijos civilinio kodekso 2403 straipsnį; skatinti ieškinių dėl žalos atlyginimo pareiškimą valdybos nariams; akcininkams kasmet raštu pateikti atnaujintą informaciją. Be to, pagal bendrovės „Mediterranea“ įstatus stebėtojų tarybai suteikta papildoma kompetencija balsuoti dėl valdybos rengiamų strateginių veiklos ir finansinių bei verslo planų. Bendrovė SNS taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad, steigiant bendrovę „Mediterranea“, Sicilija paskyrė du iš trijų bendrovės valdybos narių. Galiausiai bendrovė SNS pažymėjo, kad bendrovių „Mediterranea“ ir „CdI“ smulkieji akcininkai iš dalies buvo tie patys, o tai padidino Sicilijos įtaką. Visų pirma, bendrovės „Lauro.it S.p.A.“ ir „Isolemar S.r.l.“ buvo ir „Mediterranea“, ir „CdI“ smulkieji akcininkai.

([86]) 2012 m. sausio 30 d. bendrovė SNS taip pat pateikė skundą dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo procedūros, kuris įregistruotas bylos numeriu SA.34292.

([87]) Transporto ministerija atmetė bendrovės NGI reikalavimus, tačiau pastaroji jų neatsisakė ir paprašė ministerijos sustabdyti maždaug 55 mln. EUR dydžio metinės kompensacijos mokėjimą. Bendrovė SNS nepateikė šio susirašinėjimo ir nepateikė išsamios informacijos apie tolesnius veiksmus, jei tokių buvo imtasi.

(261) Antra, dėl priešpriešinės garantijos bendrovė SNS pažymėjo, kad, kai konkursą turėjo laimėti bendrovė SNS ir pasibaigus procedūriniam terminui, bendrovė „CdI“ pakeitė savo pasiūlymą ir pasiūlė pakeisti anksčiau pateiktą „Commercial Fidi“ garantiją banko „Unicredit“ garantija, kuriai priešpriešinę garantiją suteikė Sicilija. Vėliau, 2011 m. spalio 12 d., po paskutinio prašymo pateikti pagerintus pasiūlymus, bankas „Unicredit“ pateikė naują garantinį raštą bendrovei „CdI“, kuriame nenurodė jokios priešpriešinės garantijos. Tačiau tą pačią dieną Sicilija patvirtino savo priešpriešinę garantiją bankui „Unicredit“, pakeisdama sumas taip, kad jos atitiktų banko „Unicredit“ rašte nurodytas sumas. Bendrovė SNS taip pat pažymėjo, kad Sicilija ne tik netiesiogiai valdė bendrovės „CdI“ akcijas, bet ir buvo smulkusis banko „Unicredit“ akcininkas (0,62 %) ir su juo palaikė glaudžius santykius ([88]).

(262) Bendrovė SNS mano, kad nepaprastosios administravimo procedūros vykdytojas būtų perdavęs bendrovės „Siremar“ verslo padalinį bendrovei SNS, jei bankas „Unicredit“ nebūtų suteikęs garantijos bendrovei „CdI“. Atsižvelgdama į tai, bendrovė SNS teigė, kad, remiantis valstybės pagalbos teismų praktika ir Pranešimu dėl garantijų, priešpriešinė garantija atitiko valstybės pagalbos priemonės apibrėžtį, nes ja bendrovei „CdI“ buvo suteiktas atrankusis ekonominis pranašumas, leidžiant jai laimėti konkursą dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio, naudojant valstybinius išteklius ir iškraipant konkurenciją bei prekybą. Iš tiesų bendrovė SNS teigė, kad priemonė taip pat gali būti pagalba bankui „Unicredit“, nes jo garantijos bendrovei „CdI“ rizikos profilis atitinkamai sumažėjo.

(263) Trečia, bendrovė SNS apibūdino bendrovės „CdI“ kapitalo didinimą ir bendrovių „CdI“ ir „Mediterranea“ akcininkų struktūros pokyčius per tam tikrą laiką. Bendrovė SNS pirma pažymėjo, kad po kapitalo didinimo dviem etapais nuo 1 mln. iki 21 480 263 EUR bendrovė „Mediterranea“ vis dar valdė didžiąją dalį bendrovės „CdI“ akcijų. Bendrovė SNS taip pat pažymėjo, kad dviejų kapitalo didinimo etapų metu Sicilija buvo didžiausia bendrovės „CdI“ akcininkė, nors vėliau jos dalis buvo sumažinta iki 43,02 % Bendrovė SNS mano, kad sprendimai didinti kapitalą ir suteikti priešpriešinę garantiją buvo susiję ir nė vienu iš jų nebuvo siekiama pelno. Iš tiesų, joks privatus investuotojas nebūtų pritaręs kapitalo didinimui ir tuo pačiu metu suteikęs tokią priešpriešinę garantiją, atsižvelgiant į atitinkamas sumas ir abiejų priemonių laiką. Galiausiai bendrovė SNS atkreipė dėmesį į tai, kad privatūs partneriai, dalyvavę didinant bendrovės „CdI“ kapitalą, turėjo gerokai mažiau akcijų nei Sicilija (maždaug pusę) ir niekada nebūtų dalyvavę didinant kapitalą, jei Sicilija nebūtų skyrusi didžiosios dalies lėšų iš viešųjų išteklių. Todėl bendrovė SNS teigė, kad bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas taip pat atitiko visas sąlygas, kad būtų laikomas valstybės pagalba.

(264) Galiausiai bendrovė apibūdino problemas, kilusias bendrovei „CdI“ vykdant naują susitarimą (didelį vėlavimą, atšaukiamus reisus ir didesnes bilietų kainas) ir turėjusias įtakos galutiniams naudotojams, ir paprašė Komisijos baigti tyrimą tik dėl priešpriešinės garantijos ir kapitalo didinimo.

5.2.3. *Trečias pareiškimas*

(265) 2019 m. liepos 31 d. išsiųstame trečiame pareiškime bendrovė SNS pateikė preliminarias pastabas dėl mažųjų salų, su kuriomis susisiekimas užtikrinamas pagal naują susitarimą. Sicilijos mažųjų salų yra keturiolika, kiekviena iš jų turi savo gyventojus ir susisiekimo jūra poreikius, todėl joms reikia reguliaraus ir dažno susisiekimo jūra su žemynine dalimi, taip pat ir siekiant tiekti būtiniausias prekes, pavyzdžiui, maistą, vandenį, degalus ir paštą. Daugelyje šių salų nėra ligoninių ar vidurinių mokyklų, todėl pacientai ir mokiniai, norėdami patenkinti ugdymo ir sveikatos poreikius, priklauso nuo stabilaus ir nebrangaus susisiekimo ([89]). Bendrovė SNS taip pat pažymėjo, kad visi šių salų evakuacijos planai gaivalinių nelaimių atvejais arba civilinės saugos tikslais pagrįsti jūrų jungtimis, numatytomis pagal naują susitarimą.

(266) Tada bendrovė SNS teigė, kad, jos nuomone, pagal naują susitarimą jai išmokėta kompensacija nėra valstybės pagalba, nes ji atitinka *Altmark* kriterijus. Visų pirma, bendrovė SNS palygino savo atvejį su 2014 m. sprendime vertintomis bendrovės „Saremar“ teikiamomis paslaugomis ir pabrėžė keletą elementų, kurie taikomi bendrovei SNS, bet nebuvo taikomi toms paslaugoms:

a) aiškiai apibrėžti viešųjų paslaugų įsipareigojimai, reikalingi siekiant išspręsti istoriškai susiklosčiusį rinkos nepakankamumą (1-asis *Altmark* kriterijus). Iš tiesų, bendrovei SNS pavesti viešųjų paslaugų įsipareigojimai yra aiškiai apibrėžti pagal visas jų charakteristikas, t. y. maršrutus, laivo tipą, paslaugų dažnumą, standartus, patogumą, saugą, didžiausias bilietų kainas ir pan., o viešųjų paslaugų teikimo tvarka yra būtina, kad būtų galima mažinti istorinio rinkos nepakankamumo problemą, susijusią su jūrų susisiekimu tarp Sicilijos ir jos mažųjų salų. Pavyzdžiui, bendrovė SNS pažymėjo, kad jos metinės pajamos iš bilietų sudaro vos 30 % maršrutų pagal naują susitarimą sąnaudų, o tai aiškiai rodo, kad šios paslaugos rinkos sąlygomis jokiomis

([88]) Sicilija turėjo atstovą banko „Unicredit“ valdyboje, o bankas „Unicredit“ valdė Sicilijos iždą ir pensijų fondus.
([89]) Iš tiesų tik trijose iš šių salų yra vidurinė mokykla ir tik dviejose – ligoninė (vienoje iš jų nėra ginekologijos ir akušerijos skyriaus).

aplinkybėmis negali būti teikiamos ir istoriškai niekada nebuvo teikiamos. Vienintelė išimtis yra bendrovių SNAV ir „Alilauro“ siūlomi Neapolio–Eolijų salų grupės maršrutai, eksploatuojami negaunant valstybės kompensacijos. Tačiau šios paslaugos teikiamos tik sezono metu, kitokio tipo laivais, nei reikalaujama pagal naują susitarimą, ir nesiekia Milaco (Sicilijoje). Šios paslaugos iš esmės skirtos turistams, keliaujantiems iš likusios Italijos dalies į Eolijų salas ir atgal sezono metu, todėl jų negalima lyginti su bendrovės SNS teikiamomis paslaugomis;

b) kompensavimo mechanizmas, aiškiai nustatytas CIPE direktyvoje ir naujame susitarime (2-asis *Altmark* kriterijus). Iš tiesų kompensacijos dydis aiškiai nustatytas remiantis CIPE direktyva, joje yra išsamiai aprašytas kompensacijos apskaičiavimo metodas, t. y. sąnaudų elementai, į kuriuos atsižvelgiama, ir investuoto kapitalo grąža. Bendrovė SNS pažymėjo, kad tai taip pat atitinka 2011 ir 2012 m. sprendimuose išreikštą išankstinę Komisijos nuomonę;

c) kompensacijos suma, proporcinga patirtoms sąnaudoms (įskaitant pagrįstą maržą – 3-iasis *Altmark* kriterijus). Iš tiesų bendrovei SNS skirta kompensacija yra būtina ir proporcinga, kad būtų padengtos sąnaudos, patirtos vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, ir užtikrintas pagrįstas pelnas. Nustatytas 6,5 % rizikos priedas atitinka Italijos makroekonominę analizę ir yra būtinas siekiant užtikrinti, kad būtų ne tik padengtos išlaidos, patirtos teikiant jūrų transporto paslaugas, bet ir garantuotas tinkamas atlygis už investuotą kapitalą. Bendrovė SNS pažymėjo, kad nesant pastarosios sąlygos, joks privatus veiklos vykdytojas niekada nenuspręstų vykdyti viešųjų paslaugų įsipareigojimų, kaip apibrėžta naujame susitarime;

d) verslo padalinys perduotas ir naujas susitarimas sudarytas po gerai parengtos atviro konkurso procedūros (4-asis *Altmark* kriterijus). Iš tiesų bendrovė SNS pažymėjo, kad ji buvo pasirinkta įvykdžius konkurso procedūrą, kuri leido pasirinkti konkurso dalyvį, galintį teikti paslaugas mažiausia kaina bendruomenei. Tiksliau, be kitų konkurso reikalavimų, reikalavimas, kad konkursą laimėjęs veiklos vykdytojas perimtų bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, buvo vienintelis galimas būdas užtikrinti teritorinį tęstinumą, nes nė viena konkurse dalyvavusi bendrovė neturėjo pakankamai laivų ir įgulų reikalingoms paslaugoms teikti.

(267) Be to, bendrovė SNS papildomai pažymėjo, kad kompensacija pagal naują susitarimą taip pat atitinka 2011 m. VESP sprendime nustatytas suderinamumo sąlygas. Iš tiesų viešųjų paslaugų įsipareigojimai, kuriuos turi vykdyti bendrovė SNS, yra aiškiai nustatyti ir apibrėžti pagal visas jų savybes. Be to, susitarime su bendrove SNS:

a) nurodytas viešųjų paslaugų įsipareigojimų pobūdis ir trukmė;

b) įvardyta įmonė ir teritorija;

c) pateiktas kompensacijos mechanizmo aprašas ir jos apskaičiavimo, valdymo ir peržiūros kriterijai;

d) nurodyta kompensacijos permokos išvengimo ir grąžinimo tvarka.

5.3. **Bendrovės „Pan Med“ pastabos**

(268) 2012 m. vasario 29 d. išsiųstame atsakyme dėl 2011 m. sprendimo bendrovė „Pan Med“ nurodė sutinkanti su tam tikromis to sprendimo dalimis, susijusiomis su Komisijos atliktu preliminariu vertinimu, kad privatizavimas, švartavimosi pirmenybė ir 2010 m. įstatyme nustatytos priemonės yra pagalba.

(269) Atsakydama į 2012 m. sprendimą 2013 m. balandžio 19 d. išsiųstu raštu, bendrovė „Pan Med“ pažymėjo ketinanti pradėti eksploatuoti tam tikrus naujus maršrutus, tačiau tvirtino, kad konkurencijai trukdo nesuderinama pagalba, suteikta buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms ir jų pirkėjams. Toliau konstatuojamosiose dalyse apibendrinamos bendrovės „Pan Med“ pastabos, susijusios su bendrove „Siremar“.

(270) Bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“ suteiktos sanavimo pagalbos klausimu bendrovė „Pan Med“ teigė, kad nuo 2011 m. rugpjūčio 28 d., t. y. dienos, iki kurios ši pagalba turėjo būti nutraukta, iki jos grąžinimo maždaug po metų ir dviejų mėnesių abi bendrovės gavo naudos iš neteisėtos sanavimo pagalbos. Visų pirma, sanavimo pagalba nebūtų atitikusi Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių ir nebūtų buvusi įtraukta į išsamų restruktūrizavimo planą. Todėl, bendrovės „Pan Med“ nuomone, ji prilygo veiklos pagalbai bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“.

(271) Dėl naujų susitarimų bendrovė „Pan Med“ pateikė savo pastabas dėl tikro VESP, kurias teikė bendrovės CIN ir „CdI, pobūdžio, daugiausia dėmesio skirdama pirmosios bendrovės eksploatuojamiems maršrutams (t. y. jungtims tarp Sicilijos ir žemyninės dalies, o ne jungtims tarp Sicilijos ir mažesniųjų salų, kuriuos eksploatuoja bendrovė „CdI“). Bendrovė „Pan Med“ tvirtino, kad nei vietos gyventojų judumo poreikiai, nei ekonominės

plėtros poreikiai negali pateisinti viešosios kompensacijos šiems veiklos vykdytojams. Bendrovė „Pan Med“ atkreipė dėmesį į tai, kad tikslo užtikrinti teritorinį tęstinumą nereikėtų siekti sudarant atsitiktinai pasirinktų maršrutų grupes, nes tai neatspindi bendrojo intereso ir buvo nustatyta prieš beveik 25 metus. Be to, bendrovė „Pan Med“ teigė, kad kompensacija už viešųjų paslaugų teikimą suteikia galimybę veiklos vykdytojams gauti didesnį nei pagrįstas pelną, taigi ji neatitiktų trečiojo *Altmark* kriterijaus ([90]). Visų pirma, bendrovė „Pan Med“ tvirtino, kad CIPE direktyvoje nustatytas 6,5 % rizikos priedas nėra pateisinamas, nes veiklos vykdytojams nereikėtų prisiimti jokios verslo rizikos.

(272) Savo rašte bendrovė „Pan Med“ taip pat aprašė keletą naujų maršrutų, kuriuos nusprendė eksploatuoti, ir naują kasdienę paslaugą maršrutu Gaeta–Milacas, kurią vis dar vertino. Bendrovės „Pan Med“ nuomone, ši paslauga buvo komerciškai perspektyvi. Tačiau projektas strigo dėl biurokratinių kliūčių ir bendrovės „CdI“ bei kitų veiklos vykdytojų pasipriešinimo ([91]). Ši paslauga konkuravo su keltų paslaugomis, kurias bendrovė „CdI“ teikė maršrutu Neapolis–Eolijos salos–Milacas (taip pat su bendrovės „Tirrenia“ teikiama paslauga maršrutu Neapolis–Palermas). Konkurencinės padėties bendrovės „CdI“ eksploatuojamais kabotažo maršrutais klausimu bendrovė „Pan Med“ priminė, kad Komisija jau yra pažymėjusi, jog konkuruojantys veiklos vykdytojai teikia panašias mišrias paslaugas bent jau šiais maršrutais: Milacas–Eolijos salos–Neapolis, Trapanis–Pantelerija ir Palermas–Ustika. Tai, bendrovės „Pan Med“ nuomone, rodo, kad rinka iš tikrųjų gali tenkinti viešųjų paslaugų įsipareigojimų, kurie buvo pasirinktinai pavesti bendrovei „CdI“, poreikius.

(273) Bendrovė „Pan Med“ padarė išvadą, kad pagalba, suteikta pratęsiant pradinį susitarimą, sanavimo pagalba ir pagalba, suteikta pagal naują susitarimą, yra neteisėta ir nesuderinama ir turi būti susigrąžinta iš atitinkamų pagalbos gavėjų (t. y. pradinių bendrovių arba naujųjų savininkų, priklausomai nuo atitinkamos priemonės ir ekonominio tęstinumo buvimo).

5.4. **Bendrovės „Grandi Navi Veloci“ pastabos**

(274) Atsakydama į 2011 m. sprendimą, bendrovė „Grandi Navi Veloci“ 2012 m. kovo 1 d. raštu pateikė pastabų dėl:

a) Jūrų kabotažo reglamento 4 straipsnio pažeidimo, kurį padarė bendrovė „Saremar“;

b) metinės kompensacijos, kuri buvo skiriama bendrovei „Saremar“ už jos viešųjų paslaugų įsipareigojimus;

c) bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių privatizavimo;

d) bendrovei „Saremar“ suteiktos švartavimosi pirmenybės;

e) kitų pagalbos priemonių, kurios buvo skirtos buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms vykdant privatizavimą;

f) bendrovei „Saremar“ jau suteiktos pagalbos neteisėtumo ir būtinybės sustabdyti ir preliminariai susigrąžinti tą pagalbą ([92]).

Bendrovė „Grandi Navi Veloci“ teigė, kad b ir e punktuose išvardytos pagalbos priemonės yra nauja pagalba, kuri yra neteisėta ir nesuderinama su SESV. Tačiau bendrovės „Grandi Navi Veloci“ pastabose daugiausia dėmesio skiriama konkrečiam bendrovės „Saremar“ atvejui, kuris nenagrinėjamas šiame sprendime. Toliau apibendrinamos šios pastabos, kurios taip pat yra svarbios šiam sprendimui.

(275) Dėl tariamo Jūrų kabotažo reglamento pažeidimo bendrovė „Grandi Navi Veloci“ pažymėjo, kad pagal šį reglamentą valstybės narės gali įsikišti, jei rinkos sąlygomis negalima teikti tinkamų paslaugų, ir skirti subsidijas, susijusias su viešųjų paslaugų įsipareigojimais pačių valstybių narių nustatytais maršrutais. Tačiau valstybių narių intervencija turi apsiriboti esminiais reikalavimais, nustatytais Jūrų kabotažo reglamente, ir atitikti nediskriminavimo reikalavimą visų Bendrijos laivų savininkų, suinteresuotų teikti paslaugas tais maršrutais, atžvilgiu. Kadangi Italija, nepaskelbusi atviro konkurso, maršrutus skyrė tik buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms, ji pažeidė Jūrų kabotažo reglamento 4 straipsnio 1 ir 2 dalis. Be to, bendrovė „Grandi Navi Veloci“ pažymi, kad, jei tais maršrutais konkurentai teiktų tokias pačias paslaugas, nebūtų įvykdytos *Analir* byloje nustatytos sąlygos ([93]).

([90]) Bendrovė „Pan Med“ pateikė 2010 m. maršruto Ravena–Katanija sąnaudų ir pajamų apskaičiavimo pavyzdį, pagal kurį būtų gauta 8,3 mln. EUR pelno, taigi jį eksploatuojanti bendrovė „Tirrenia“ būtų gavusi per didelę kompensaciją. Tačiau 2020 m. sprendimo „Tirrenia“/CIN 259 punkte ir 91 išnašoje Komisija padarė išvadą, kad, kadangi 2010 m. bendrovė „Tirrenia“ patyrė nuostolių eksploatuodama šį maršrutą, šio nepagrįsto teiginio toliau vertinti nereikia.

([91]) Bendrovė „Pan Med“ pateikė keletą raštų, išsiųstų vietos savivaldos institucijoms ir uostų direkcijoms, kuriuose prašoma išduoti reikiamus leidimus, kad būtų galima pradėti eksploatuoti šį maršrutą.

([92]) Pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1), 11 straipsnį.

([93]) Sprendimas *Analir ir kt.*, C-205/99, ECLI:EU:C:2001:107.

(276) Dėl švartavimosi pirmenybės bendrovė „Grandi Navi Veloci“ neginčijo Komisijos išankstinės nuomonės, kad priemonė nėra valstybės pagalba, nes nėra prarandami valstybiniai ištekliai. Tačiau bendrovė „Grandi Navi Veloci“ tvirtino, kad švartavimosi pirmenybės perdavimas naujiems buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių savininkams, kaip nustatyta Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 21 dalyje, savaime yra Jūrų kabotažo reglamento 4 straipsnio pažeidimas. Bendrovė „Grandi Navi Veloci“ nurodė du AGCM 1995 ir 1997 m. priimtus sprendimus (*segnalazioni*), o dėl bendrovės „Caremar“ pažymėjo, kad ši pirmenybė gali turėti neigiamos įtakos konkurencijai, ypač jeigu naudos gavėjas turi išimtinę teisę į ekonominiu požiūriu vertingiausius švartavimosi laiko tarpsnius.

(277) Dėl bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ verslo padalinių privatizavimo bendrovė „Grandi Navi Veloci“ pritarė išankstinei Komisijos nuomonei, išreikštai 2011 m. sprendime, kad procedūros nebūtų buvusios pakankamai skaidrios ir besąlygiškos, kad būtų galima atmesti pagalbos buvimo galimybę. Be to, bendrovė „Grandi Navi Veloci“ teigė, kad Italijos valdžios institucijos neribotą laiką vilkino „Tirrenia“ grupės įmonių, įskaitant regionines bendroves, privatizavimą, nepaisant garantijų, kurios, kaip įtariama, ne vienus metus buvo pateikiamos Komisijai ir įformintos 2001 m. sprendime (jo 4 ir 12 konstatuojamosiose dalyse) ir 2004 m. sprendime (jo 5 ir 45 konstatuojamosiose dalyse). Bendrovė „Grandi Navi Veloci“ teigė, kad būsimo privatizavimo perspektyvos buvo naudojamos kaip koziris derantis su Komisija, kad iki 2008 m. pabaigos „Tirrenia“ grupės įmonėms būtų galima mokėti kompensaciją už viešąsias paslaugas.

5.5. **Lipario mero raštas**

(278) 2019 m. gruodžio 2 d. Lipario ir kitų Eolijos salų, išskyrus Saliną ([94]), meras, pasibaigus procedūriniams terminams, skirtiems suinteresuotosioms trečiosioms šalims pareikšti savo nuomonę dėl 2011 ir 2012 m. sprendimų, pateikė raštą.

(279) Šiame rašte meras pabrėžė jūrų transporto sektoriaus svarbą kasdieniam Eolijos salų gyventojų gyvenimui. Meras visų pirma pabrėžė, kad šios salos yra gerokai mažesnės nei Sardinija ar Sicilija, todėl jūrų kabotažo jungtys yra labai svarbios. Meras pažymėjo, kad šioms saloms, ypač mažiausioms, šios jungtys reikalingos pagrindinėms maisto ir vaistų atsargoms. Be patikimo ir dažno susisiekimo šioms saloms grėstų masinė emigracija, kol jos taptų negyvenamos. Be to, meras pabrėžė, kad turizmas yra pagrindinė šių salų ekonominė veikla ir kad turizmui, ypač sezono metu, būtinas veiksmingas ir efektyvus transportas. Šiuo klausimu meras pažymėjo, kad šių transporto paslaugų naudotojų paklausa yra palyginti nedidelė, bet stabili ne sezono metu, daugiausia susijusi su į darbą važiuojančiais ir iš jo grįžtančiais ir salų gyventojais, o sezono metu ji yra didesnė, daugiausia dėl turistų. Todėl susisiekimui su Eolijos salomis reikalinga valstybės parama, o jos nutraukimas būtų pragaištingas pagrindinėms tose salose gyvenančių žmonių teisėms ir poreikiams.

6. **BENDROVĖS „COMPAGNIA DELLE ISOLE“ PAREIŠKIMAI**

(280) 2014 m. spalio 23 d. bendrovė „CdI“ dalyvavo susitikime su Komisijos ir Italijos valdžios institucijų atstovais. Bendrovė taip pat pateikė tris pareiškimus, tačiau visais atvejais nesilaikydama procedūrinių terminų, iki kurių suinteresuotosios trečiosios šalys galėjo pareikšti savo nuomonę dėl 2011 ir 2012 m. sprendimų. Bendrovė „CdI“ nei vieno iš šių pareiškimų nepateikė užpildžiusi privalomą skundo formą, nurodytą Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 ([95]) 24 straipsnio 2 dalyje. Vis dėlto Komisija apibendrins šiuos pareiškimus tolesniuose skirsniuose ir į juos atsižvelgs atlikdama vertinimą.

6.1. **Pirmas pareiškimas**

(281) Pirmame 2013 m. rugpjūčio 8 d. rašte, išsiųstame Komisijos prašymu, bendrovė „CdI“ pateikė išsamius duomenis apie maršrutus, kuriuos ji eksploatavo nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. Pateiktą informaciją, be kitų duomenų, sudarė eksploatuojamų maršrutų sąrašas su šie duomenys apie juos:

1. sezonas, kuriuo maršrutas yra eksploatuojamas ([96]);

2. naudojamų laivų tonažas;

3. bendras reisų skaičius;

4. vidutinis keleivių ir automobilių skaičius per reisą;

5. vidutinis krovinių kiekis (tiesiniais metrais) per reisą;

([94]) T. y. Vulkano, Lipario, Salinos, Filikudžio, Alikudžio, Panarėjos ir Strombolio salos.

([95]) 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

([96]) Bendrovės „CdI“ atveju visi maršrutai buvo eksploatuojami visus metus.

6. vidutinės bendros pajamos per reisą (EUR);

7. vidutinis reiso darbuotojų skaičius ir išlaidos (EUR) ([97]).

(282) Be to, bendrovė „CdI“ nurodė, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinį įsigijo nepriklausomam ekspertui atlikus vertinimą ir kad nebuvo jokio ekonominio tęstinumo su bankrutuojančia bendrove „Siremar“.

6.2. **Antras pareiškimas**

(283) Antrame pareiškime, išsiųstame 2014 m. spalio 23 ir 30 d., bendrovė „CdI“ pateikė pastabas dėl priešpriešinės garantijos.

(284) Pirma, ji pažymėjo, kad Sicilija nusprendė įsteigti bendrovę „Mediterranea“, turėdama aiškius politinius ir ekonominius tikslus: remti mažųjų salų bendruomenes teikiant jūrų kabotažo paslaugas „savo jėgomis“ ir suteikti kapitalo, reikalingo kvalifikuotam ir aiškiai apibrėžtam dalyvavimui teikiant šias paslaugas. Šiuo atžvilgiu, siekdama savo veiklos tikslo, bendrovė „CdI“ pateikė keletą pirkimo pasiūlymų bendrovei „Siremar“, iš kurių paskutiniai buvo pateikti 2011 m. birželio 9 d., liepos 18 d. ir spalio 13 d.

(285) Antra, ji teigė, kad verslo padalinio perdavimas buvo teisėtas, ir pateikė konkurso procedūros ir susijusių nacionalinių teismų nagrinėtų bylų dokumentus. Bendrovė „CdI“ teigė, kad bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ ir Ekonominės plėtros ministerija žinojo apie priešpriešinės garantijos buvimą ir vis tiek perdavė bendrovės „Siremar“ verslo padalinį bendrovei „CdI“ praėjus 10 mėnesių po konkurso. Visų pirma, bendrovė „ CdI“ pasidalijo su Komisija 2014 m. balandžio 15 d. Romos teismo sprendimu, kuriuo buvo panaikinti bet kokie ieškovams pateikti baudžiamieji kaltinimai, nes teismas padarė išvadą, kad nepaprastosios administracinės procedūros vykdytojas žinojo apie Sicilijos priešpriešinę garantiją, kai perdavė verslo padalinį bendrovei „CdI“. Kadangi baudžiamosiose bylose priimtuose galutiniuose sprendimuose nustatytų faktų negalima ginčyti susijusiose procedūrose, bendrovė „CdI“ teigė, kad tai įrodo, jog priešpriešinė garantija buvo visiškai teisėta ir kartu neturėjo lemiamos reikšmės konkurso rezultatams ([98]).

(286) Trečia, bendrovė „CdI“ pažymėjo, kad Sicilija pasiūlė priešpriešinę garantiją kaip investuotojas, turintis įmonės akcijų paketą, o ne kaip valdžios institucija. Kadangi, norint gauti banko „Unicredit“ garantiją dėl atidėtų pardavimo kainos mokėjimų, reikėjo priešpriešinės garantijos, visi jos akcininkai, įskaitant privačias šalis „Lauro.it S.p.A.“, „Davimar“ ir „Isolemar S.r.l.“, suteikė priešpriešinę garantiją. Priešpriešinę garantiją dėl pirmo bendrovės „CdI“ pasiūlymo jie suteikė dar prieš Sicilijai pateikiant savo priešpriešinę garantiją, nes viešojo administravimo institucijų sprendimų priėmimo procedūros ilgesnės. Iš tiesų dėl to delsimo bendrovė „CdI“ iš pradžių rėmėsi „Commercial Fidi“ garantija, kurią vėliau pakeitė banko „Unicredit“ garantinis raštas, į kurį buvo įtraukta sustabdomoji sąlyga dėl Sicilijos generalinio buhalterio įgaliojimų išduoti priešpriešinę garantiją patikrinimo (žr. 84 konstatuojamąją dalį). Tačiau tai nėra svarbu dėl dviejų priežasčių: pirma, nepaprastasis įgaliotinis į tai neatsižvelgė ir paprašė surengti dar vieną pasiūlymų pateikimo raundą; antra, kitų šalių priešpriešinės garantijos buvo išsamios. Todėl bendrovė „CdI“ padarė išvadą, kad Sicilijos priešpriešinė garantija buvo įprastas verslo sandoris ir nesuteikė jokio pranašumo nei bendrovei „CdI“, nei bankui „Unicredit“.

6.3. **Trečias pareiškimas**

(287) 2015 m. liepos 15 d. išsiųstame trečiame rašte bendrovė „CdI“ pirma nurodė Italijos valdžios institucijų pateiktus argumentus dėl verslo padalinio kainos, kuri atitiko privataus pardavėjo kriterijų, ir dėl ekonominio tęstinumo tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“ nebuvimo. Bendrovė „CdI“ visų pirma teigė, kad sprendimai Nr. 5172/2012 ir 592/14 šios išvados nekeičia, nes juose daugiausia dėmesio skiriama vienam privatizavimo procedūros dalykui, t. y. Sicilijos priešpriešinei garantijai. TAR ir CdS sprendimai neturėjo jokio poveikio mechanizmams, įdiegtiems siekiant užtikrinti ekonominio tęstinumo nebuvimą: perdavimo ir viešųjų paslaugų pagal naują susitarimą apimčiai, kaip apibrėžta 2010 m. įstatyme, ir Dekreto įstatymo Nr. 270/1999 56 straipsnio 3a dalies nuostatoms dėl darbo jėgos. Be to, Sicilija išdavė priešpriešinę garantiją, o nepaprastasis įgaliotinis ir Ekonominės plėtros ministerija prižiūrėjo verslo padalinio perdavimą. Todėl tokios priešpriešinės garantijos buvimas negali kelti abejonių dėl pardavimo procedūros teisėtumo. Bendrovė „CdI“ taip pat informavo Komisiją, kad 2015 m. balandžio 20 d. įvyko įvairių susijusių institucijų ir suinteresuotųjų šalių ([99]) susitikimas, kuriuo buvo siekiama užtikrinti tinkamą sprendimų Nr. 5172/2012 ir 592/14 taikymą.

([97]) Buvo nurodytas įgulos personalas, taip pat kiekvienam maršrutui paskirtų papildomų ar sausumoje likusių darbuotojų skaičiaus.
([98]) Bendrovė „CdI“ taip pat pateikė informacijos apie Italijos administraciniuose teismuose vykusius procesus ir informavo Komisiją, kad ji *Corte di Cassazione* apskundė CdS sprendimą Nr. 592/14 (žr. 96 konstatuojamąją dalį ir 45 išnašą).
([99]) Tai buvo: Ministro Pirmininko kanceliarijos sekretorius, Ekonominės plėtros ministerija, Transporto ministerija, regionas, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“, bendrovės SNS ir „CdI“.

(288) Be to, bendrovė „CdI“ teigė, kad procedūros apsaugos priemonės užtikrino, jog už bendrovės „Siremar“ verslo padalinį sumokėta kaina buvo reali jo rinkos kaina po pagalbos suteikimo, o tai reiškia, kad tokios pagalbos vertė iš tikrųjų jau buvo įtraukta į pardavimo kainą ([100]). Taip aiškinant, pardavėjas būtų išsaugojęs bet kokios valstybės pagalbos pranašumą, nes jo turto rinkos kaina buvo atitinkamai didesnė, todėl pirkėjas neturėtų grąžinti tos pagalbos. Todėl bet koks vykdomasis raštas dėl susigrąžinimo, kuris gali būti skirtas bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“, neturėtų būti taikomas bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkėjui.

7. ITALIJOS PASTABOS DĖL SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABŲ IR PAREIŠKIMŲ

(289) Komisija perdavė Italijai 5 ir 6 skirsniuose apibendrintas pastabas ir pareiškimus. Tačiau 2015 m. gegužės 13 d. raštu Italija pateikė pastabas tik dėl antro bendrovės SNS pareiškimo (žr. 5.2.2 skirsnį).

(290) Visų pirma, Italija pažymėjo, kad paskutiniame pardavimo procedūros etape, kurio galutinis terminas buvo 2011 m. spalio 13 d., nepaprastasis įgaliotinis aiškiai patarė konkurso dalyviams neteikti pasiūlymų, kurie būtų paremti bet kokia garantija, suteikta pažeidžiant valstybės pagalbos taisykles. Todėl bendrovė „CdI“ pateikė savo pasiūlymą kartu su banko „Unicredit“ garantiniu raštu, kuriame nebuvo jokios nuorodos į priešpriešinę Sicilijos garantiją, tačiau garantinio rašto galiojimui vis tiek buvo taikomos kitos sąlygos ([101]). Todėl ministerijos leidimas buvo suteiktas darant prielaidą, kad buvo visiškai laikomasi procedūros taisyklių.

(291) Italija taip pat teigė, kad bendrovės „Mediterranea“ kapitalo didinimas buvo atliktas *pari passu* su kitais privačiais bendrovės „CdI“ akcininkais ir dėl šios priežasties jis nebuvo susijęs su valstybės pagalba. Be to, Italija pakartojo, kad Sicilijos akcijos pagal įstatymus skyrėsi nuo privačių bendrovės „CdI“ akcininkų akcijų, todėl jos įtaka bendrovėje buvo labai ribota.

8. VERTINIMAS

8.1. Pagalbos buvimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį

(292) SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

(293) SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijai taikomi visi kartu. Todėl siekiant nustatyti, ar priemonės, dėl kurių priimamas šis sprendimas, yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, turi būti vykdomos visos minėtos sąlygos. Tai reiškia, kad finansinė parama turėtų būti:

a) suteikta valstybės narės arba iš valstybinių išteklių,

b) palaikanti tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą,

c) iškraipanti arba galinti iškraipyti konkurenciją,

d) daranti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

(294) Pirma, Komisija pažymi, kad naujas susitarimas turėtų būti vertinamas kartu su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimu. Toks bendras vertinimas yra tinkamas, nes iš esmės Italija organizavo viešųjų paslaugų pirkimo konkursą (t. y. naują susitarimą), kurį laimėjęs konkurso dalyvis turėjo įsigyti iš bendrovės „Siremar“ įvairaus turto (daugiausia laivų), reikalingo viešųjų paslaugų įsipareigojimams, nustatytiems toje viešojo paslaugų pirkimo sutartyje, vykdyti.

(295) Antra, Komisija pažymi, kad priimant šį sprendimą Italijos valdžios institucijos ir bendrovė „CdI“ jau buvo anuliavusios ir pirkimo–pardavimo sutartį, ir sudarytą naują susitarimą. Pastarasis, susietas su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu, vėliau perduotas bendrovei SNS. Iš tiesų, kaip aprašyta 99 ir 100 konstatuojamosiose dalyse, pradinis naujo susitarimo sudarymas ir bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimas bendrovei „CdI“ buvo visiškai panaikintas, o 2016 m. balandžio 11 d. abu šie sandoriai galiausiai buvo sudaryti su bendrove SNS. Be to, kadangi naujo susitarimo sudarymas ir verslo padalinio pardavimas yra neatsiejamai susiję, neįmanoma vertinti nė vienos iš šių

([100]) Bendrovė rėmėsi 2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimu *Banks*, C-390/98, ECLI:EU:C:2001:456, ir 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimu *Vokietija/Komisija*, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238.

([101]) Dvi sąlygos: bendrovė „CdI“ turėjo laimėti konkursą dėl verslo padalinio ir pirkimo–pardavimo sutartis turėjo būti pasirašyta iki 2011 m. gruodžio 31 d.

dviejų priemonių atskirai, net ir ribotą laikotarpį. Atsižvelgiant į tai, baigti tyrimą dėl pradinio naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu, sudarymo su bendrove „CdI“ laikotarpiu nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. iki 2016 m. balandžio 10 d. būtų logiškai neįmanoma, nes tai reikštų, kad ta pati procedūra būtų vertinama du kartus (vieną kartą dėl tarpinio sandorio su bendrove „CdI“ ir vieną kartą dėl galutinio sandorio su bendrove SNS) ([102]). Todėl šiame sprendime bus vertinamas tik naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu, sudarymas tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės SNS. Kadangi nuo 2016 m. balandžio 11 d. įsigaliojusio naujo susitarimo sąlygos iš esmės buvo tokios pačios, kaip ir 2012 m. rugpjūčio 1 d.–2016 m. balandžio 10 d. taikytos sąlygos, o verslo padalinys taip pat buvo iš esmės toks pats, Komisija, vertindama naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu, sudarymą su bendrove SNS, įtraukė visą susijusią informaciją, kurią ji surinko atlikdama oficialų tyrimą dėl 2012 m. rugpjūčio 1 d.–2016 m. balandžio 10 d. laikotarpio.

(296) Galiausiai Komisija pažymi, kad švartavimosi pirmenybė, kuri taikoma tik viešųjų paslaugų maršrutams, yra neatsiejamai susijusi su bendrovės „Siremar“ ir ją įsigijusios bendrovės SNS teikiamomis VESP. Todėl ši priemonė bus vertinama kartu su toms bendrovėms suteikta kompensacija už viešąsias paslaugas (žr. 8.1.1, 8.1.3 ir 8.3.1 skirsnius).

8.1.1. *Pradinio bendrovės „Siremar“ ir Italijos susitarimo pratęsimas*

8.1.1.1. Valstybiniai ištekliai

(297) Kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ji turi būti priskirtina valstybei ir tiesiogiai arba netiesiogiai įgyvendinta iš valstybės išteklių.

(298) Italijos valstybė patikėjo bendrovei „Siremar“ jūrų maršrutų eksploatavimą, kaip nurodyta pradiniame susitarime, kuris buvo pratęstas. Pradinis susitarimas buvo sudarytas su valstybe, o susijusią kompensaciją už viešąsias paslaugas bendrovei „Siremar“ moka valstybė iš nacionalinio biudžeto. Todėl kompensacija už viešąsias paslaugas bendrovei „Siremar“ priskirtina valstybei ir yra skiriama iš valstybinių išteklių.

(299) Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad, Italijos tvirtinimu, visi keltų operatoriai reguliariai moka mokesčius atitinkamoms uosto direkcijoms už švartavimąsi, tačiau bendrovė „Siremar“ nemokėjo jokio papildomo mokesčio už švartavimosi pirmenybę. Vis dėlto Komisija mano, kad iš esmės Italija galėjo nuspręsti nustatyti papildomą mokestį už švartavimosi pirmenybę, o to nepadarius valstybė negavo pajamų. Be to, kadangi švartavimosi pirmenybė suteikiama teisės aktais (žr. 131 konstatuojamąją dalį), ji yra priskirtina valstybei.

8.1.1.2. Atrankumas

(300) Kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ji turi būti atrankioji. Nagrinėjama kompensacija už viešąsias paslaugas už jūrų transporto paslaugų teikimą skiriama tik bendrovei „Siremar“, taigi ji yra atrankioji. Kadangi švartavimosi pirmenybė buvo suteikta tik buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms, įskaitant bendrovę „Siremar“, ji taip pat yra atrankioji.

8.1.1.3. Ekonominis pranašumas

(301) Komisija primena, kad bendrovei suteiktos kompensacijos už viešąsias paslaugas negali būti laikomos ekonominiu pranašumu tam tikromis griežtai apibrėžtomis sąlygomis.

(302) Visų pirma, Sprendime *Altmark* ([103]) Teisingumo Teismas nusprendė, kad, kai valstybės priemonė turi būti vertinama kaip kompensacija už įmonių gavėjų suteiktas paslaugas, siekiant vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, tokios įmonės negauna realios finansinės naudos, ir todėl ši priemonė nesudaro joms palankesnių konkurencinių sąlygų nei kitoms įmonėms, kurios su jomis konkuruoja, ir nepatenka į SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

(303) Tačiau Teisingumo Teismas taip pat aiškiai nustatė, kad siekiant, jog konkrečiu atveju tokia kompensacija už viešąsias paslaugas nebūtų priskirta valstybės pagalbai, ji turi atitikti visus keturis kriterijus (toliau – *Altmark* kriterijai), kurie apibendrinti toliau:

a) kompensaciją gaunanti įmonė turi būti faktiškai įpareigota vykdyti įpareigojimus teikti viešąją paslaugą, o šie įpareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti (1-asis *Altmark* kriterijus);

b) kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, turi būti objektyviai ir skaidriai nustatyti iš anksto (2-asis *Altmark* kriterijus);

c) kompensacija negali viršyti visų ar dalies būtinų sąnaudų, susidariusių dėl įsipareigojimų, susijusių su viešąja paslauga, vykdymu, atsižvelgiant į gautas pajamas ir pagrįstą pelną (3-asis *Altmark* kriterijus);

([102]) Bet kuriuo atveju Komisija pažymi, kad šiuo metu bendrovė „CdI“ yra likviduojama ir veiklos nevykdo. Todėl bet kokios jai suteiktos pagalbos tyrimas būtų betikslis (žr. 408 ir 413 konstatuojamąsias dalis).

([103]) Žr. 2003 m. liepos 24 d. Sprendimą *Altmark Trans*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

d) kai įmonė, vykdanti viešosios paslaugos įpareigojimus, kiekvienu konkrečiu atveju nėra pasirinkta vadovaujantis viešųjų pirkimų procedūra, kuri leistų pasirinkti paraišką pateikusią organizaciją, galinčią teikti šias paslaugas mažiausiomis visuomenei išlaidomis, reikalingos kompensacijos dydis turi būti nustatytas remiantis išlaidų analize, kurių tipinė įmonė, gerai valdoma ir turinti pakankamai transporto priemonių, kad galėtų atitikti būtinus viešosios paslaugos reikalavimus, būtų patyrusi vykdydama šias pareigas, atsižvelgiant į atitinkamas gaunamas įplaukas ir protingą pelną, susijusį su šių įsipareigojimų vykdymu (4-asis *Altmark* kriterijus).

(304) Komisija patikslino, kaip ji taiko *Altmark* kriterijus, savo Komunikate dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą (toliau – VESP komunikatas) ([104]).

(305) Atsižvelgiant į tai, kad *Altmark* kriterijai turi būti įvykdyti visi kartu, dėl neatitikimo kuriam nors iš šių kriterijų Komisija darytų išvadą, kad vertinama priemone pagalbos gavėjui suteikiamas ekonominis pranašumas. Taigi Komisija pirmiausia įvertins atitikimą 4-ajam *Altmark* kriterijui.

(306) Pagal 4-tąjį *Altmark* kriterijų kompensacija turi neviršyti mažiausios būtinos sumos, kad nebūtų laikoma valstybės pagalba. Laikoma, kad šis kriterijus vykdomas, jeigu kompensacijos už viešąsias paslaugas gavėjas pasirinktas konkurso tvarka, sudarančia sąlygas atrinkti konkurso dalyvį, galintį reikiamą VESP bendruomenei teikti mažiausia kaina, arba, jeigu konkursas neįvyko, jeigu kompensacija apskaičiuota remiantis veiksmingai veikiančios įmonės sąnaudomis.

(307) Bendrovė „Siremar“ nebuvo pasirinkta viešojo konkurso tvarka, kai pradinis susitarimas buvo pratęstas kelis kartus nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 31 d. Italija tik pratęsė jau galiojančią sistemą, suteikdama iš anksto nustatytam veiklos vykdytojui teisę toliau gauti kompensaciją už viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymą.

(308) Be to, Italijos valdžios institucijos nepateikė Komisijai jokios informacijos, iš kurios būtų matyti, kad kompensacijos dydis buvo nustatytas remiantis analize išlaidų, kurių turėtų vidutinė įmonė, gerai veikianti ir aprūpinta tinkamomis transporto priemonėmis, kad atitiktų reikalavimus, keliamus viešajai paslaugai teikti, patirtų vykdydama šiuos įsipareigojimus atsižvelgiant į su jais susijusias pajamas ir pagrįstą pelną. Italija tik tvirtino, kad nuo 2010 m. pradėjus taikyti 2009 m. įstatyme nustatytą didžiausią kompensacijos sumą, bendrovės „Siremar“ kompensacija už viešąsias paslaugas gerokai sumažėjo. Tačiau Italija neįrodė, kad bendrovės „Siremar“ patiriamos išlaidos, susijusios su viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymu, atitiko vidutinės, gerai veikiančios ir aprūpintos tinkamomis transporto priemonėmis įmonės išlaidas.

(309) Todėl Komisija daro išvadą, kad šiuo atveju kompensacija neatitiko 4-ojo *Altmark* kriterijaus.

(310) Atsižvelgdama į tai, kad šiuo atveju kompensacija neatitinka visų keturių *Altmark* kriterijų, Komisija daro išvadą, kad kompensacija už jūrų maršrutų eksploatavimą pratęsus pradinį susitarimą bendrovei „Siremar“ buvo suteiktas ekonominis pranašumas.

(311) Dėl švartavimosi pirmenybės Komisija pirmiausia primena, kad Italijos konkurencijos institucija AGCM bent du kartus nustatė, kad ši priemonė turi ekonominę vertę (žr. 276 konstatuojamąją dalį). Nepaisant to, bendrovė „Siremar“ nemoka jokio mokesčio už švartavimosi pirmenybę (žr. 226 konstatuojamąją dalį). Be to, Komisija pažymi, kad švartavimosi pirmenybė bent jau teoriškai gali sumažinti veiklos vykdytojo išlaidas (pvz., garantuota švartavimosi vieta gali sutrumpinti laukimo laiką uostuose ir dėl to sumažėti degalų sąnaudos) arba padidinti jo pajamas (pvz., tam tikru metu gali būti didesnė keleivių paklausa). Iš tikrųjų tiek, kiek švartavimosi pirmenybė leidžia greičiau įplaukti į doką, keltų paslaugos naudotojai gali rinktis keltų operatorių, kuriam taikoma ši priemonė. NET jeigu toks poveikis pasireikštų tik retais atvejais arba būtų ribotas, švartavimosi pirmenybė vis tiek galėtų būti bendrovei „Siremar“ suteikiamas ekonominis pranašumas.

8.1.1.4. Poveikis konkurencijai ir prekybai

(312) Jeigu valstybės narės teikiama pagalba stiprinama įmonės padėtis, palyginti su kitomis įmonėmis, kurios konkuruoja Sąjungos valstybių narių prekybos srityje, tokia prekyba turi būti laikoma prekyba, kuriai pagalba daromas poveikis ([105]). Užtenka, kad konkurencijai atvirose rinkose pagalbos gavėjas konkuruotų su kitomis įmonėmis ([106]).

([104]) OL C 8, 2012 1 11, p. 4.
([105]) Žr., visų pirma, Sprendimo *Philip Morris/Komisija*, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, 11 punktą; Sprendimo *Ferring*,C-53/00, ECLI:EU:C:2001:627, 21 punktą ir Sprendimo Italija/Komisija, C-372/97, ECLI:EU:C:2004:234, 44 punktą.
([106]) Sprendimas *Het Vlaamse Gewest/Komisija*, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

(313) Pagalbos gavėjas veiklą vykdo konkuruodamas su kitomis įmonėmis, kurios Sąjungoje teikia jūrų transporto paslaugas, ypač po Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4055/86 ([107]) ir Jūrų kabotažo reglamento, liberalizuojančio tarptautinio jūrų transporto ir jūrų kabotažo rinką, įsigaliojimo. Todėl kompensacija už jūrų maršrutų eksploatavimą pratęsus pradinį susitarimą gali daryti įtaką Sąjungos prekybai ir iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje. Dėl tų pačių priežasčių ši išvada tinkama ir dėl švartavimosi pirmenybės.

8.1.1.5. Išvada

(314) Kadangi vykdomi visi SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijai, Komisija daro išvadą, kad kompensacija už viešąsias paslaugas, mokama remiantis kelis kartus iš eilės pratęstu pradiniu susitarimu, ir švartavimosi pirmenybė yra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“.

8.1.1.6. Nauja arba esama pagalba

(315) Komisija visų pirma primena, kad pagal Reglamento (ES) 2015/1589 1 straipsnio c punktą nauja pagalba yra „visa pagalba, t. y. pagalbos sistemos ir individuali pagalba, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus“. Iš tiesų SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad apie planus suteikti naują pagalbą ar pakeisti esamą pagalbą Komisija turi būti laiku informuota ir šie planai negali būti įgyvendinti, kol procedūroje nepriimtas galutinis sprendimas ([108]).

(316) Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ mano, kad, jeigu iki 2008 m. bendrovei „Siremar“ skirta kompensacija už viešąsias paslaugas būtų laikoma esama pagalba remiantis Jūrų kabotažo reglamento 4 straipsnio 3 dalimi, tai būtų taikoma ir kompensacijai, mokamai remiantis pratęstu pradiniu susitarimu (237 konstatuojamoji dalis). Komisija pažymi, kad iki 2008 m. bendrovei „Siremar“ mokėta kompensacija už jūrų transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus buvo įvertinta 2020 m. sprendime dėl „Tirrenia“ grupės ir buvo iš tiesų priskirta esamai pagalbai (žr. 19 konstatuojamąją dalį).

(317) Tačiau, vadovaudamasi Europos teismų pozicija ([109]), Komisija mano, kad pakanka iš dalies pakeisti (t. y. pratęsti) pagalbos schemos ar individualios pagalbos, kurios galiojimo terminas buvo aiškus (šiuo atveju – 2008 m. gruodžio 31 d.), trukmę, kad ji būtų nauja pagalba, nepriklausomai nuo to, ar buvo pakeistos kitos priemonės ypatybės. Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad kompensacija už viešąsias paslaugas, mokama remiantis kelis kartus iš eilės pratęstu pradiniu susitarimu, turėtų būti laikoma nauja pagalba. Taigi bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ argumentai turėtų būti atmesti.

(318) Komisija pažymi, kad nei Italijos valdžios institucijos, nei bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ neginčijo, kad švartavimosi pirmenybė yra esama pagalba. Todėl Komisija šią priemonę vertins kaip naują pagalbą.

8.1.2. *Neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimas*

(319) 2010 m. sprendimo 34–40 konstatuojamosiose dalyse Komisija jau nustatė, kad sanavimo pagalbos priemonė, apie kurią pranešta, yra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

(320) 2010 m. sprendime Komisija pripažino, kad sanavimo pagalba bendrovei „Siremar“, apie kurią pranešta, yra suderinama su vidaus rinka. Remdamasi 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis, Italija įsipareigojo per šešis mėnesius pateikti Komisijai restruktūrizavimo (arba likvidavimo) planą arba įrodymą, kad buvo grąžinta visa paskola ir (arba) garantija buvo nutraukta.

(321) Pirma garantuotos paskolos dalis buvo išmokėta bendrovei „Siremar“ 2011 m. vasario 28 d., taigi šešių mėnesių terminas baigiasi 2011 m. rugpjūčio 28 d.

(322) Iki tos dienos Italija nepateikė Komisijai restruktūrizavimo (ar likvidavimo) plano. 2011 m. liepos 11 d. bendrovė BIIS pareikalavo įvykdyti garantiją ir o nuo tos dienos bendrovė „Siremar“ tapo valstybės skolininke (žr. 63 konstatuojamąją dalį). 2012 m. rugsėjo 18 d. bendrovė „Siremar“ grąžino valstybei mokėtiną sumą (žr. 65 konstatuojamąją dalį). Iki tos dienos bendrovei „Siremar“ ir toliau visapusiškai buvo taikoma sanavimo pagalbos priemonė.

(323) Italijos valdžios institucijos nei tvirtino, nei įrodė, kad sanavimo pagalbos pratęsimas nebūtų valstybės pagalba. Jos tik pateikė argumentų (žr. 4.2 skirsnį), kodėl priemonė būtų suderinama net ir pasibaigus šešių mėnesių terminui.

([107]) 1986 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 4055/86 dėl laisvės teikti paslaugas principo taikymo jūrų transporto paslaugoms tarp valstybių narių bei valstybių narių ir trečiųjų šalių (OL L 378, 1986 12 31).

([108]) Sprendimas *DEI ir Komisija/Alouminion tis Ellados*, C-590/14 P, ECLI:EU:C:2016:797, 45 punktas.

([109]) Sprendimas *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava ir kt./Komisija*, sujungtos bylos T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, ECLI:EU:T:2002:59, 175 punktas.

(324) Todėl Komisija mano, kad sanavimo pagalbos pratęsimas pasibaigus šešių mėnesių terminui, t. y. nuo 2011 m. rugpjūčio 28 d. iki 2012 m. rugsėjo 18 d., taip pat yra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

8.1.3. *Naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir bendrovės SNS švartavimosi pirmenybe, sudarymas, bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas ir priešpriešinė garantija*

(325) Siekdama nuspręsti, ar naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir švartavimosi pirmenybe, sudarymas yra bendrovei SNS suteiktas pranašumas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Komisija turi įvertinti, ar jis atitinka *Altmark* kriterijus (žr. 301–304 konstatuojamąsias dalis).

8.1.3.1. 1-asis *Altmark* kriterijus

(326) Komisija primena, kad nėra vienodos ir tikslios apibrėžties, kokia paslauga yra laikytina VESP pagal Sąjungos teisę, pirmąjį *Altmark* kriterijų arba SESV 106 straipsnio 2 dalį. VESP komunikato 46 straipsnis suformuluotas taip:

„Kadangi Sąjungos taisyklėse VESP mastas neapibrėžtas, valstybėms narėms palikta didelė laisvė tam tikrą paslaugą pripažinti VESP ir paslaugos teikėjui suteikti kompensaciją. Komisijos kompetencija šioje srityje apsiriboja tikrinimu, ar valstybė narė nepadarė akivaizdžios klaidos pripažindama paslaugą VESP, ir vertinimu, ar kompensacija apima valstybės pagalbą. Kai egzistuoja konkrečios Sąjungos taisyklės, valstybių narių veikimo laisvė dar labiau susijusi su šiomis taisyklėmis, nepažeidžiant Komisijos užduoties įvertinti, ar VESP buvo teisingai pripažinta atsižvelgiant valstybės pagalbos kontrolės paskirtį.“

(327) Todėl nacionalinės valdžios institucijos turi teisę laikytis pozicijos, kad tam tikros paslaugos yra visuotinio intereso ir turi būti teikiamos pagal ĮTVP siekiant užtikrinti viešojo intereso apsaugą, kai rinkos jėgų nepakanka garantuoti, kad jos bus teikiamos reikiamu lygmeniu ar reikiamomis sąlygomis.

(328) Kabotažo srityje viešųjų paslaugų įsipareigojimams taikomos išsamios Sąjungos taisyklės yra nustatytos Jūrų kabotažo reglamente, o taisyklės, pagal kurias nagrinėjama galima valstybės pagalba jūrų transporto paslaugas teikiančioms įmonėms – Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos jūrų transportui (toliau – Jūrų transporto gairės) ([110]).

(329) Jūrų kabotažo reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybė narė gali sudaryti su laivybos kompanijomis, teikiančiomis reguliarias paslaugas į salas, iš jų arba tarp jų, visuomenės aptarnavimo sutartis arba nustatyti joms visuomenės aptarnavimo [viešųjų paslaugų] įsipareigojimus kaip sąlygą kabotažo paslaugoms teikti. Kai valstybė narė sudaro visuomenės aptarnavimo sutartis arba nustato visuomenės aptarnavimo [viešųjų paslaugų] įsipareigojimus, neturi būti diskriminuojami jokie Bendrijos laivų savininkai.“

(330) Jūrų kabotažo reglamento 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kas gali būti viešojo paslaugų pirkimo sutarties objektas:

— transporto paslaugos, atitinkančios nustatytus tęstinumo, reguliarumo, masto ir kokybės standartus,

— papildomos transporto paslaugos,

— transporto paslaugos nurodytais tarifais, kurioms taikomos nustatytos sąlygos, ypač tam tikrų kategorijų keleiviams arba tam tikrais maršrutais,

— paslaugų pritaikymas faktiniams poreikiams.

(331) Vadovaujantis Jūrų transporto gairių 9 skirsniu, „įsipareigojimus teikti viešąsias paslaugas galima nustatyti arba viešųjų paslaugų sutartis (VPS) galima sudaryti dėl paslaugų, nurodytų Reglamento (EEB) Nr. 3577/92 4 straipsnyje“ t. y. reguliarias paslaugas į salas, iš jų arba tarp jų.

([110]) Komisijos komunikatas C(2004) 43 „Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos jūrų transportui“ (OL C 13, 2004 1 17, p. 3).

(332) Iš nustovėjusios teismų praktikos matyti, kad viešųjų paslaugų įsipareigojimai gali būti nustatyti tik tada, jeigu yra poreikis užtikrinti tinkamas reguliarias jūrų transporto paslaugas, kurių negalima užtikrinti vien rinkos jėgomis ([111]). Komunikate dėl Jūrų kabotažo reglamento aiškinimo ([112]) patvirtinta, kad „spręsti, kuriuose maršrutuose reikia nustatyti įsipareigojimus teikti viešąsias paslaugas, turi valstybės narės (tam tikrais atvejais – ir regionų bei vietos valdžios institucijos), o ne laivo savininkai. Įpareigojimai teikti viešąsias paslaugas pirmiausia gali būti numatyti reguliarioms salų kabotažo paslaugoms, jei rinkoje tokių tinkamų paslaugų nepakanka.“ Be to, Jūrų kabotažo reglamento 2 straipsnio 4 dalyje viešųjų paslaugų įsipareigojimai apibrėžiami kaip įsipareigojimai, kurių atitinkamas Bendrijos laivo savininkas neprisiimtų arba neprisiimtų tokiu mastu, arba tokiomis pačiomis sąlygomis, jei jis galvotų apie savo komercinius interesus.

(333) Kaip nustatyta teismų praktikoje ([113]), siekdama patikrinti, ar egzistuoja tikras viešųjų paslaugų poreikis ir ar viešojo paslaugų pirkimo sutartis (t. y. naujas susitarimas) buvo būtina ir proporcinga, o taip pat, ar vykdomas pirmasis *Altmark* kriterijus, Komisija įvertins, ar:

1. buvo naudotojų paklausa;

2. rinkos dalyviai negalėjo patenkinti šio poreikio nesant valdžios institucijų nustatyto įpareigojimo (rinkos nepakankamumo buvimas);

3. tiesiog nustatytų viešųjų paslaugų įsipareigojimų nepakako tam trūkumui ištaisyti (mažiausiai žalingas požiūris).

1) Naudotojų paklausa

(334) Šiuo atveju bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, buvo patikėta teikti mišrias keleivinio ir krovininio transporto paslaugas ir tik keleivinio transporto greitaeigiais laivais paslaugas keliais maršrutais. Bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, nustatyti viešųjų paslaugos įsipareigojimai yra susiję su eksploatuojamomis jūrų transporto jungtimis, atitinkamiems eksploatuojamiems jūrų maršrutams paskirtų laivų tipu ir pajėgumais, atsarginio laivo turėjimu, kad būtų užtikrintas paslaugos tęstinumas, paslaugos dažnumu ir didžiausiomis bilietų kainomis, nustatytomis kiekvieno atitinkamo maršruto paslaugos naudotojams (t. y. mažesnėmis bilietų kainomis mažesniųjų salų gyventojams ir didesnėmis kainomis kitiems keleiviams).

(335) Kaip aprašyta 184 konstatuojamojoje dalyje, Italija nustatė naujame susitarime numatytus viešųjų paslaugų įsipareigojimus i) siekdama užtikrinti teritorinį Sicilijos ir jos mažesniųjų salų tęstinumą ir ii) prisidėti prie atitinkamų salų ekonominio vystymosi, teikiant reguliarias ir patikimas jūrų transporto paslaugas. Komisija mano, kad tai iš tikrųjų gali būti pagrįsti viešojo intereso tikslai.

(336) Iki to laiko, kai bendrovei „CdI“ iš pradžių buvo patikėta eksploatuoti jūros maršrutus, kaip apibrėžta naujame susitarime, šiuos maršrutus eksploatavo bendrovė „Siremar“, remdamasi pradiniais susitarimais. Iš tikrųjų Komisija pažymi, kad aptariami maršrutai buvo eksploatuojami beveik be pokyčių daugelį metų, t. y. bent jau nuo pradinio susitarimo įsigaliojimo ([114]). Sudarydamos naują susitarimą 2012 m., Italijos valdžios institucijos, visų pirma Sicilija, laikėsi nuomonės, kad šios paslaugos tebėra būtinos naudotojų poreikiui patenkinti.

(337) Siekdama įrodyti tikrą naudotojų paklausą, Italija pateikė statistinių duomenų, iš kurių matyti, kad 2010 m. bendrovė „Siremar“ iš viso pervežė 1 342 402 keleivius ir 311 114,50 tiesinių metrų krovinių eksploatuodama maršrutus, sugrupuotus į penkias grupes. Atitinkami 2011 m. rodikliai sudarė 1 332 400 ir 290 704,70. Tai rodo, kad per dvejus metus iki tol, kol bendrovei „CdI“ buvo patikėti jos viešųjų paslaugų įsipareigojimai, atitinkamais maršrutais buvo didelė bendra jūrų transporto paslaugų paklausa.

(338) Tačiau norint nustatyti, ar naudotojų paklausa kiekviename iš dvidešimties nagrinėjamų maršrutų, sugrupuotų į penkias grupes, yra reali, būtina atlikti išsamesnį vertinimą. Šiuo tikslu Italija pateikė 2007–2019 m. kiekvieno maršruto statistiką ([115]). Šiuos statistinius duomenis sudaro bendras keleivių skaičius arba tiesiniai pervežamų krovinių metrai per metus, todėl buvo galima apskaičiuoti reisų vidurkius. 5 lentelėje pateikti du tokie 2010 ir 2019 m. rodikliai. Iš šių duomenų matyti, kad abiem metais dauguma reisų į abi puses aptariamais maršrutais buvo vežama daugiau nei šimtas keleivių. 2010 m. tik keturiais maršrutais buvo vežama vidutiniškai mažiau nei šimtas keleivių, o 2019 m. – tik trimis maršrutais. Komisija pažymi, kad nedidelį keleivių skaičių tais atskirais

([111]) Žr. Sprendimą *Analir ir kt.*, C-205/99, ECLI:EU:C:2001:107.

([112]) Komisijos komunikatas dėl Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3577/92, taikančio laisvės teikti paslaugas principą jūrų transportui valstybėse narėse (jūrų kabotažas), aiškinimo, Briuselis, COM(2014) 232 *final*, 2014 4 22.

([113]) Žr. Sprendimo *SNCM/Komisija*, T-454/13, ECLI:EU:T:2017:134, 130 ir 134 punktus.

([114]) Be to, Komisija pažymi, kad penkių grupių maršrutai jau buvo eksploatuojami skiriant tam tikrą viešąją kompensaciją praėjusio amžiaus šeštajame dešimtmetyje.

([115]) Italija pateikė tik 2015 m. įverčius, kurių nepatvirtino išorės konsultantas, kaip reikalaujama pagal naują susitarimą, ir nepateikė duomenų apie laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki balandžio 15 d., kai bendrovė „CdI“ rengėsi grąžinti verslo padalinį bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“, ir laikotarpį nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d., kai bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ vykdė viešųjų paslaugų įsipareigojimus.

maršrutais galima paaiškinti nedideliu gyventojų skaičiumi ir atitinkamų salų mažumu, taip pat palyginti trumpais ir dažnais reisais, kurie būtini siekiant patenkinti tų salų gyventojų judumo poreikius. Komisija taip pat išanalizavo kiekvienų metų iki 2019 m. pabaigos atskirų maršrutų statistinius duomenis ([116]). Komisija atkreipia dėmesį, kad per visus metus buvo užregistruotų reisų ir keleivių skaičiaus įvairiais maršrutais svyravimų. Tačiau taip yra todėl, kad tai labai mažos salos, turinčios ribotą uostų infrastruktūrą ir esančios palyginti netoli viena kitos. Dėl to reikia dažnai koreguoti tvarkaraščius, kad būtų atsižvelgta į vietos poreikius (pavyzdžiui, kelionių į mokslo ar darbo vietą modelius) ir sumažintos bet kokios susisiekimo problemos (pavyzdžiui, jei prieplauka remontuojama ir vienu metu galima priimti tik mažesnius laivus arba mažiau laivų vienu metu, vienas iš grupės maršrutų gali būti neeksploatuojamas tam tikrą laiką, o kitų tos grupės maršrutų dažnumas gali būti padidintas). Tačiau, remiantis Komisijos turimais duomenimis, nėra jokių požymių, kad naudotojų paklausa, susijusi su kokiu nors maršrutu ar maršrutų grupe, būtų išnykusi ar iš tikrųjų išnyko.

		Vidutinis keleivių skaičius/reisas ([117])		**Vidutinis krovinių kiekis/reisas** ([118])	
Mišraus transporto maršrutai		**2010 m.**	**2019 m.**	**2010 m.**	**2019 m.**
Milaco–Eolijos salų–Neapolio grupė	C/1	(…)	(…)	(…)	(…)
	C/2	(…)	(…)	(…)	(…)
	C/3	(…)	(…)	(…)	(…)
	C/4	(…)	(…)	(…)	(…)
	C/6	(…)	(…)	(…)	(…)
Palermo–Ustikos grupė	D/1	(…)	(…)	(…)	(…)
Trapanio–Egadų salų grupė	D/2	(…)	(…)	(…)	(…)
	D/3	(…)	(…)	(…)	(…)
Trapanio–Pantelerijos grupė	D/4	(…)	(…)	(…)	(…)
Trapanio–Pelagų salų grupė	D/5	(…)	(…)	(…)	(…)
		Vidutinis keleivių skaičius/reisas			
Tik keleiviniai maršrutai		**2010 m.**	**2019 m.**		
Milaco–Eolijos salų (– Neapolis) grupė	ALC/2	(…)	(…)		
	ALC/2a	(…)	(…)		
	ALC/3	(…)	(…)		
	ALC/4	(…)	(…)		
	ALC/6	(…)	Netaikoma ([119])		
Palermo–Ustikos grupė	ALD/1	(…)	(…)		
Trapanio–Egadų salų grupė	ALD 2/3	(…)	(…)		
	ALD 2/3 a	(…)	(…)		

5 lentelė. 2010 m. (bendrovės „Siremar“) ir 2019 m. (bendrovės SNS) naudotojų paklausos statistiniai duomenys

([116]) Tam iliustruoti, 5 lentelėje pateikiami 2019 m. atskirų maršrutų statistiniai duomenys. Siekdama trumpinti tekstą, Komisija nepateikia visų kitų metų, kuriais bendrovė „CdI“ arba SNS teikė paslaugą, duomenų.

([117]) Bendras keleivių skaičius, padalytas iš bendro reisų į abi puses skaičiaus per laikotarpį.

([118]) Bendras krovinių kiekis (tiesiniais metrais), padalytas iš bendro reisų į abi puses skaičiaus per laikotarpį.

([119]) Nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. maršrutas buvo pakeistas – nustatyti du papildomi „ALC/2“ (kelionės pirmyn) ir „ALC/2 a“ (kelionės atgal) reisai.

(339) Siekdama įrodyti, kad naudotojų paklausa išliko, kai bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, pradėjo eksploatuoti maršrutus pagal naują susitarimą, Italija pateikė papildomų statistinių duomenų. Iš 6 lentelės duomenų matyti, kad nuo 2013 m. bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, vežė daugiau keleivių ir krovinių nei bendrovė „Siremar“ 2010 m. ir 2011 m. (žr. 337 konstatuojamąją dalį). Nors skirtingais metais būta svyravimų, šie duomenys patvirtina, kad naudotojų paklausa išliko ir net padidėjo pastaraisiais metais

	Pervežtų keleivių sk.	**Pervežta krovinių (tiesiniais metrais)**
2012 m. (rugpjūčio–gruodžio mėn.)	(…)	(…)
2013 m.	(…)	(…)
2014 m.	(…)	(…)
2015 m. ([120])	(…)	(…)
2016 m. (balandžio–gruodžio mėn.) ([121])	(…)	(…)
2017 m.	(…)	(…)
2018 m.	(…)	(…)
2019 m.	(…)	(…)

6 lentelė. 2012–2019 m. statistiniai duomenys (mišrūs ir tik keleiviniai maršrutai, kuriuos eksploatavo bendrovės „CdI“ ir SNS)

(340) Komisija mano, kad minėti statistiniai duomenys (žr. 337. 338 ir 339 konstatuojamąsias dalis) aiškiai rodo, jog kiekvienu iš dvidešimties nagrinėjamų viešųjų paslaugų maršrutų, suskirstytų į penkias grupes, yra tikra keleivių ir krovinių vežimo paslaugų paklausa. Todėl galima daryti išvadą, kad šios paslaugos patenkina tikrą naudotojų paklausą, taigi tenkina ir realius visuomenės poreikius.

2) Rinkos nepakankamumas

(341) VESP komunikato 48 punkte nustatyta, kad „Komisija mano, kad su tam tikrais viešosios paslaugos įpareigojimais nederėtų susieti veiklos, kurią patenkinamai ir su valstybės apibrėžtu viešuoju interesu suderinamomis sąlygomis, pvz., susijusiomis su kaina, objektyviais kokybės reikalavimais, tęstinumu ir galimybe naudotis paslauga, jau vykdė arba gali vykdyti įprastomis rinkos sąlygomis veikiančios įmonės“ ([122]). Todėl Komisija turi išnagrinėti, ar paslauga būtų buvusi nepakankama, atsižvelgiant į viešosios paslaugos reikalavimus, kuriuos valstybė narė nustatė sudariusi naują susitarimą, jeigu būtų teikiama tik rinkos sąlygomis. Šiuo klausimu VESP komunikato 48 punkte pažymima, kad „Komisijos vertinimas apsiriboja patikrinimu, ar valstybė narė nepadarė akivaizdžios klaidos“.

(342) Ankstesniuose sprendimuose Komisija jau nagrinėjo, ar šių grupių maršrutų atveju buvo rinkos nepakankamumas. Visų pirma, 2004 m. sprendime Komisija pažymėjo, kad, kalbant apie bendrovę „Siremar“, nė vienas privatus Italijos veiklos vykdytojas ištisus metus neteikė panašių paslaugų, kurios galėtų patenkinti visus penkerių metų planuose nustatytus viešųjų paslaugų reikalavimus, pagal (tuometinio) viešojo veiklos vykdytojo eksploatuojamų maršrutų grupes ([123]). Ši išvada susijusi su 1992–2008 m. laikotarpiu ir nėra ginčijama nei 2009 m. teismo sprendime, kuriuo panaikintas 2004 m. sprendimas, nei 2020 m. sprendime dėl „Tirrenia“ grupės, kuriame padaryta išvada, kad bendrovei „Siremar“ suteikta kompensacija už viešąją paslaugą buvo esama pagalba.

(343) Tačiau 2012 m. sprendime Komisija pažymėjo, kad laikotarpiu iki pirmo naujo susitarimo sudarymo kiti veiklos vykdytojai teikė reguliarias paslaugas atitinkamais maršrutais ([124]). Tuo metu Italija teigė, kad Sicilija, vykdydama kelias konkurso procedūras, pasirinko šiuos kitus veiklos vykdytojus, kad jie teiktų papildomas viešąsias paslaugas pagal atskiras sutartis. Prieš pradėdama vertinimą, Komisija atkreipia dėmesį į šiuos dalykus.

([120]) 2015 m. duomenis patvirtino ne išorės konsultantas, kaip kitais metais, o Italijos valdžios institucijos, remdamosi bendrovės „CdI“ dokumentais.
([121]) Italija nepateikė jokių duomenų apie laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki balandžio 10 d. Italija teigia, kad šie statistiniai duomenys nebuvo renkami, nes tuo metu bendrovė „CdI“ rengėsi grąžinti verslo padalinį bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“.
([122]) Sprendimo *Analir ir kt.*, C-205/99, ECLI:EU:C:2001:107, 71 punktą.
([123]) Žr. 2004 m. sprendimo 135 konstatuojamąją dalį.
([124]) Žr. 2012 m. sprendimo 101–103 ir 201 konstatuojamąsias dalis.

(344) Pirma, šis vertinimas apima tik konkurencinę padėtį rinkoje iki 2012 m. liepos mėn., nes Italijos valdžios institucijos, nustatydamos su viešųjų paslaugų įsipareigojimus, vertino tik šį laikotarpį. Nors naujame susitarime nustatyti konkretūs viešųjų paslaugų įsipareigojimai, susiję su nustatomomis bilietų kainomis (įskaitant pigesnius bilietus mažesniųjų salų gyventojams), Italija nepagrindė viešosios paslaugos būtinybės teigdama, kad bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, turi užtikrinti, jog bilietų kainos nagrinėjamais maršrutais būtų mažesnės už kitų veiklos vykdytojų bilietų kainas. Atliekant tyrimą Italija teigė, kad tiek, kiek kiti veiklos vykdytojai teiktų keltų paslaugas maršrutais, kuriuos eksploatuoja bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, šios konkuruojančios paslaugos skirtųsi savo tęstinumu ir dažnumu visais metais, nebūtų lygiavertės (pagal uostus arba paslaugos rūšį, pvz., skirta tik keleiviams, o ne mišri), nebūtų tokios pačios kokybės arba būtų taip pat subsidijuojamos pagal atskiras sutartis. Todėl Komisija neatliko lyginamosios bilietų kainų, kurias nustatė visi veiklos vykdytojai nagrinėjamais maršrutais, analizės. Priešingai, Komisija sutelkė dėmesį į galimus tęstinumo, reguliarumo, pajėgumų ir kokybės skirtumus (žr. 330 konstatuojamąją dalį), taip pat tai, ar konkuruojantys veiklos vykdytojai taip pat buvo subsidijuojami pagal atskiras sutartis.

(345) Antra, kitų veiklos vykdytojų siūlomos panašios paslaugos pagal naujame susitarime nustatytas maršrutų grupes taip pat buvo teikiamos valstybei skiriant kompensacijas kaip Sicilijos nustatytos papildomos VESP ([125]). Iš esmės tai, kad pagal naujame susitarime nustatytas maršrutų grupes paslaugas teikia ir kiti VESP teikėjai, neleidžia abejoti šių grupių VESP pagrįstumu ir net jį sustiprina, nes rodo, kad šių jungčių poreikis buvo toks didelis ir (arba) įvairus, kad jį galėjo patenkinti tik keli veiklos vykdytojai. Iš tiesų tai, kad tam tikros grupės maršrutais paslaugas teikia ir kiti veiklos vykdytojai, negali reikšti, kad pagal tą grupę tinkamas paslaugas būtų galima teikti tik remiantis rinkos jėgomis, jei tie kiti veiklos vykdytojai taip pat gauna valstybės kompensacijas pagal atskiras sutartis, kad galėtų teikti paslaugas.

(346) Trečia, Italija nustatė penkias grupes, sudarytas iš 20 maršrutų, arba jungčių tinklus, kurie turi būti įtraukti į naują susitarimą ([126]). Komisija pažymi, kad pagal Komunikato dėl Jūrų kabotažo reglamento ([127]) 5.5.3 skirsnį „Valstybės narės dažnai pageidauja, kad viešai aptarnaujami maršrutai tarp įvairių salų būtų įtraukiami į vieną grupę, nes taip galima užtikrinti masto ekonomiją ir pritraukti veiklos vykdytojų. Grupių sudarymas iš esmės neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, jeigu tai neskatina diskriminacijos ir pernelyg neiškreipia rinkos. Dėl tinkamiausios grupės dydžio turėtų būti sprendžiama atsižvelgiant į tai, kokia sąveika būtų tinkamiausia siekiant patenkinti pagrindinius transporto poreikius“.

(347) Šiuo atveju planavimo tikslais maršrutai buvo sugrupuoti į geografines grupes, siekiant nustatyti spragas ar dubliavimąsi ir užtikrinti nuoseklų bei išsamų šių salų gyventojų susisiekimą tiek su Sicilija, tiek su kitomis salomis, ypač santykinai didesnėmis. Iš tiesų iš 3 lentelės matyti, kad kiekvieną grupę sudarantys maršrutai dažnai sutampa ir papildo vienas kitą ([128]). Atsižvelgdama į tai, kad tam tikros būtinosios paslaugos, pavyzdžiui, mokyklos, didelės maisto prekių parduotuvės ir specializuotos medicinos paslaugos, teikiamos tik Sicilijoje arba santykinai didesnėse salose, Italija nusprendė nustatyti maršrutų grupes, o ne atskirus maršrutus. Iš tiesų, nors privatūs veiklos vykdytojai užtikrina tam tikras jungtis tarp santykinai didesnių salų (pvz., Liparo ir Pantelerijos) ir Sicilijos, jie nesiūlo susisiekimo su visomis salomis ir tarp jų ištisus metus. Atsižvelgdama į poreikį užtikrinti susisiekimą tarp kelių mažų salų, esančių įvairiose ir kartais gana atokiose vietose, Komisija mano, kad Italija nepadarė akivaizdžios klaidos nustatydama penkias maršrutų grupes, kurias, atsižvelgiant į atitinkamos salos ar salyno ypatybes, sudaro vienas ar keli maršrutai. Dėl šių priežasčių, atsižvelgdama į konkrečias šios bylos aplinkybes, Komisija nevertino kiekvienos atskiros jungties, o sutelkė dėmesį į kiekvieną grupę kaip į vientisą jungčių su salynu ar sala arba tarp jų rinkinį.

(348) Šiomis aplinkybėmis, remdamasi konkurencine padėtimi iki pirmojo pavedimo 2012 m. liepos 30 d. ir vadovaudamasi suinteresuotųjų šalių pastabomis (žr. 5 skirsnį), Komisija išnagrinėjo kiekvieną maršrutų grupę, kad patikrintų, ar Italija nepadarė akivaizdžios klaidos nustatydama rinkos nepakankamumą:

— Milacas–Eolijos salos–Neapolis. Bendrovė „CdI“ eksploatavo, o bendrovė SNS eksploatuoja penkis maršrutus, kuriais plaukioja keltų laivai, ir penkis maršrutus, kuriais plaukioja greitaeigiai laivai, jungiančius Eolijos salas su Sicilija ir žemynine šalies dalimi ([129]). 2009–2012 m. laikotarpiu konkurentai šioje grupėje buvo bendrovės „Ustica Lines“, NGI, SNAV ir „Alilauro“. Bendrovės „Ustica Lines“ ir NGI ištisus metus eksploatavo maršrutus, jungiančius Milacą su Eolijos salomis, už tai gaudamos valstybės kompensaciją pagal atskiras sutartis:

([125]) Kadangi šis sprendimas netaikomas kitų veiklos vykdytojų teikiamoms paslaugoms, Komisija nekomentuos, ar jų teikiamos paslaugos yra tikros VESP.

([126]) Išsamesnė informacija apie maršrutus ir dažnumą pateikta 3 lentelėje. Pratęsimo laikotarpiu (2009–2012 m.) šis dažnumas iš esmės nesikeitė, nedidelių skirtumų būta tik keliais atskirais maršrutais ir (arba) metų laikotarpiais.

([127]) Žr. 112 išnašą.

([128]) Ilgainiui gali būti keičiamas ir atskirų grupę sudarančių maršrutų tvarkaraštis – žr. 119 išnašą.

([129]) Reikia pažymėti, kad nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. bendrovė SNS eksploatuoja tik keturis skirtingus greituosius maršrutus (žr. 119 išnašą).

bendrovė „Ustica Lines“ teikė greitojo susisiekimo paslaugas dviem maršrutais, o NGI – mišrias paslaugas vienu maršrutu. Bendrovės SNAV ir „Alilauro“ teikė greitųjų laivų paslaugas tik sezono metu maršrutais, jungiančiais Neapolį ir Eolijos salas, negaudamos valstybės kompensacijos. Komisija pirmiausia pažymi, kad konkurentai nesiūlė paslaugų, kurios būtų panašios į bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, paslaugas pagal maršrutų aprėptį, dažnumą ir pajėgumą. Priešingai, jie eksploatavo tik vieną ar du maršrutus, o jų teikiamų paslaugų pajėgumai ir dažnumas buvo gerokai mažesni. Visų pirma, bendrovė NGI teikė keltų paslaugas laivais, kuriems buvo taikomi skirtingi pajėgumo reikalavimai. Bendrovių SNAV ir „Alilauro“ teikiamos paslaugos neužtikrino susisiekimo su Milacu, nes jų maršrutai jungė tik Neapolį su Eolijos salomis ir užtikrino susisiekimą tarp šių salų. Be to, šie privatūs veiklos vykdytojai neteikė paslaugų šiais maršrutais ne sezono metu. Todėl šių paslaugų negalima lyginti su paslaugomis, kurias pagal naują susitarimą iš pradžių teikė bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS. Bendrovė „Pan Med“ teigė, kad šios grupės maršrutais konkurentai siūlė panašias paslaugas (žr. 272 konstatuojamąją dalį). Tačiau bendrovė „Pan Med“ neįvardijo šių konkurentų ir neįrodė, kodėl mano, kad jų paslaugos yra panašios arba palyginamos su bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, teikiamomis paslaugomis. Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad visi veiklos vykdytojai, teikę paslaugas šiais maršrutais ištisus metus, tai darė gaudami valstybės kompensaciją. Tai, taip pat geografinės ir demografinės šių salų aplinkybės (jų gyventojų skaičius svyruoja nuo maždaug 100 Alikudžio saloje iki maždaug 10 700 Lipario saloje) rodo, kad vien rinkos jėgų nepakako, kad būtų užtikrintas toks susisiekimo lygis, kokio reikia teritoriniam tęstinumui užtikrinti. Iš tiesų Komisija daro išvadą, kad joks kitas veiklos vykdytojas, atsižvelgdamas tik į savo komercinius interesus, nebūtų teikęs tokio lygio paslaugų, kokių reikalaujama pagal naują susitarimą. Todėl Italija nepadarė akivaizdžios klaidos vertindama, kad šiai maršrutų grupei būdingas rinkos nepakankamumas;

— Trapanis–Egadų salos. Bendrovė „CdI“ eksploatavo, o bendrovė SNS eksploatuoja du maršrutus, kuriais plaukioja keltų laivai, ir keturis maršrutus, kuriais plaukioja greitaeigiai laivai ([130]). Bendrovės „Ustica Lines“ ir „Traghetti delle Isole“ ([131]) taip pat ištisus metus eksploatavo maršrutus, jungiančius Egadų salas su Sicilija, ir atitinkamai teikė greitaeigių laivų ir keltų paslaugas. Komisija pirmiausia pažymi, kad bendrovės „Ustica Lines“ ir „Traghetti delle Isole“ gavo kompensacijas iš Sicilijos už šių paslaugų teikimą pagal atskiras sutartis. Be to, bendrovei „Traghetti delle Isole“ taikomas dažnumo reikalavimas buvo kitoks, nei taikomas bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, nes bendrovė „Traghetti delle Isole“ neprivalėjo siūlyti kasdienio susisiekimo, kaip tai darė bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS. Be to, bendrovė „Traghetti delle Isole“ teikė keltų paslaugas laivais, kuriems buvo taikomi skirtingi pajėgumo reikalavimai, įskaitant, pavyzdžiui, vežti pavojingus krovinius. Bendrovei „Ustica Lines“ taikomas dažnumo reikalavimas buvo panašus į bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, teikiamų paslaugų dažnumą (kelios jungtys per dieną). Tačiau bendrovė „Ustica Lines“ paslaugas teikė laivais, kuriems taikomi skirtingi pajėgumo reikalavimai. Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad visi veiklos vykdytojai, teikę paslaugas šiais maršrutais ištisus metus, tai darė gaudami valstybės kompensaciją. Tai, taip pat geografinės ir demografinės šių salų aplinkybės (bendras gyventojų skaičius Favinjanos, Levanco ir Maretimo salose sudaro maždaug 4 300) rodo, kad vien rinkos jėgų nepakako, kad būtų užtikrintas toks susisiekimo lygis, kokio reikia teritoriniam tęstinumui užtikrinti. Iš tiesų Komisija daro išvadą, kad joks kitas veiklos vykdytojas, atsižvelgdamas tik į savo komercinius interesus, nebūtų teikęs tokio lygio paslaugų, kokių reikalaujama pagal naują susitarimą. Todėl Italija nepadarė akivaizdžios klaidos vertindama, kad šiai maršrutų grupei būdingas rinkos nepakankamumas;

— Porto Empedoklė–Pelagų salos. Bendrovė „CdI“ teikė, o bendrovė SNS teikia tiek keltų, tiek greitaeigių laivų paslaugas visus metus. Bendrovė „Ustica Lines“ buvo vienintelis kitas veiklos vykdytojas, kuris teikė greitojo susisiekimo paslaugas šiuo maršrutu ištisus metus, o sezono metu teikė papildomas greitojo susisiekimo paslaugas. Komisija pirmiausia pažymi, kad bendrovė „Ustica Lines“ gavo kompensaciją iš Sicilijos už šių paslaugų teikimą pagal atskirą sutartį. Be to, bendrovė „Ustica Lines“ teikė tik keleivinio transporto paslaugas, neveždama krovinių ir kitokiu dažnumu. Todėl jos paslaugų negalima lyginti su paslaugomis, kurias pagal naują susitarimą teikė bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS. Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad tik vienas veiklos vykdytojas paslaugas šios grupės maršrutais teikė ištisus metus, už tai gaudamas valstybės kompensaciją. Tai kartu su geografine ir demografine šių salų padėtimi (bendras gyventojų skaičius Linozos ir Lampedūzos salose – maždaug 6 500) rodo, kad vien rinkos jėgų nepakako, kad būtų užtikrintas toks susisiekimo lygis, kokio reikia teritoriniam tęstinumui užtikrinti. Iš tiesų Komisija daro išvadą, kad joks kitas veiklos vykdytojas, atsižvelgdamas tik į savo komercinius interesus, nebūtų teikęs tokio lygio paslaugų, kokių reikalaujama pagal naują susitarimą. Todėl Italija nepadarė akivaizdžios klaidos vertindama, kad šiai maršrutų grupei būdingas rinkos nepakankamumas;

([130]) Pratęsimo laikotarpiu keturi greitojo susisiekimo maršrutai buvo sugrupuoti į du duomenų teikimo tikslais.
([131]) Šiuo metu koordinavimą ir kontrolę vykdo „Caronte & Tourist“ grupė.

— Trapanis–Pantelerija. Bendrovė „CdI“ teikė, o bendrovė SNS teikia keltų paslaugas visus metus. Bendrovė „Traghetti delle Isole“ buvo vienintelis kitas veiklos vykdytojas, teikęs keltų paslaugas šiuo maršrutu ištisus metus. Komisija pirmiausia pažymi, kad bendrovė „Traghetti delle Isole“ taip pat gavo kompensacijas iš Sicilijos už šių paslaugų teikimą pagal atskiras sutartis. Be to, bendrovė „Traghetti delle Isole“ teikė panašaus dažnumo kaip ir bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, keltų paslaugas laivais, kuriems buvo taikomi skirtingi pajėgumo reikalavimai, įskaitant, pavyzdžiui, vežti pavojingus krovinius. Bendrovė „Pan Med“ teigė, kad šios grupės maršrutais konkurentai siūlė panašias paslaugas (žr. 272 konstatuojamąją dalį). Tačiau bendrovė „Pan Med“ neįvardijo šių konkurentų ir neįrodė, kodėl mano, kad jų paslaugos yra panašios arba palyginamos su bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, teikiamomis paslaugomis. Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad vienintelis veiklos vykdytojas, teikęs paslaugas šiuo maršrutu ištisus metus, tai darė gaudamas valstybės kompensaciją. Tai, taip pat geografinės ir demografinės Pantelerijos (mažos salos, kurios gyventojų skaičius yra maždaug 7 800) aplinkybės rodo, kad vien rinkos jėgų nepakako, kad būtų užtikrintas toks susisiekimo lygis, kokio reikia teritoriniam tęstinumui užtikrinti. Iš tiesų Komisija daro išvadą, kad joks kitas veiklos vykdytojas, atsižvelgdamas tik į savo komercinius interesus, nebūtų teikęs tokio lygio paslaugų, kokių reikalaujama pagal naują susitarimą. Todėl Italija nepadarė akivaizdžios klaidos vertindama, kad šiai maršrutų grupei būdingas rinkos nepakankamumas;

— Palermas–Ustika. Bendrovė „CdI“ teikė, o bendrovė SNS teikia tiek keltų, tiek greitųjų laivų paslaugas ištisus metus. Bendrovės „Ustica Lines“ ir NGI maršrutą eksploatavo ištisus metus: pirmoji teikė greitųjų laivų paslaugą, o antroji – keltų paslaugą. Komisija pirmiausia pažymi, kad bendrovės „Ustica Lines“ ir NGI taip pat gavo kompensacijas iš Sicilijos už šių paslaugų teikimą pagal atskiras sutartis. Be to, abu veiklos vykdytojai teikė keltų paslaugas laivais, kuriems buvo taikomi skirtingi pajėgumo reikalavimai, įskaitant bendrovei NGI taikomą reikalavimą vežti pavojingus krovinius. Be to, dažnumo reikalavimas taip pat buvo kitoks, nei taikomas bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, nes kiti veiklos vykdytojai neprivalėjo siūlyti kasdienio susisiekimo, kaip tai darė bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS. Bendrovė „Pan Med“ teigė, kad šios grupės maršrutais konkurentai siūlė panašias paslaugas (žr. 272 konstatuojamąją dalį). Tačiau bendrovė „Pan Med“ neįvardijo šių konkurentų ir neįrodė, kodėl mano, kad jų paslaugos yra panašios arba palyginamos su bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, teikiamomis paslaugomis. Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad visi veiklos vykdytojai, paslaugas šios grupės maršrutais teikę ištisus metus, už tai gavo valstybės kompensaciją. Tai kartu su geografine ir demografine Ustikos padėtimi (tai labai mažos sala, kurios gyventojų skaičius yra maždaug 1 300) rodo, kad vien rinkos jėgų nepakako, kad būtų užtikrintas toks susisiekimo lygis, kokio reikia teritoriniam tęstinumui užtikrinti. Iš tiesų Komisija daro išvadą, kad joks kitas veiklos vykdytojas, atsižvelgdamas tik į savo komercinius interesus, nebūtų teikęs tokio lygio paslaugų, kokių reikalaujama pagal naują susitarimą. Todėl Italija nepadarė akivaizdžios klaidos vertindama, kad šiai maršrutų grupei būdingas rinkos nepakankamumas.

(349) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad pavedimo metu vien rinkos jėgų nepakako viešųjų paslaugų poreikiams patenkinti. Šiuo atžvilgiu Komisija taip pat pažymi, kad visų grupių maršrutais, kuriuos šiuo metu pagal naują susitarimą eksploatuoja bendrovė SNS, tam tikra prasme panašios kitų veiklos vykdytojų teikiamos paslaugos taip pat buvo subsidijuojamos ir bet kuriuo atveju nebuvo visiškai lygiavertės tęstinumo, reguliarumo, pajėgumų ir kokybės požiūriu, todėl nevisiškai atitiko Italijos naujame susitarime nustatytus viešųjų paslaugų poreikius.

3) Mažiausiai žalingas požiūris

(350) Komisija pažymi, kad Italijos valdžios institucijos nusprendė sudaryti viešojo paslaugų pirkimo sutartį su vienu veiklos vykdytoju (bendrove „CdI“, vėliau bendrove SNS), o ne nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimus keliems veiklos vykdytojams. Remdamasi Italijos pateikta informacija, Komisija sutinka, kad nustatant viešųjų paslaugų įsipareigojimus nebūtų buvę galima patenkinti naudotojų paklausos (kaip aprašyta pirmiau, žr. 334–340 konstatuojamąsias dalis). Norint visus metus teikti reguliarias paslaugas visų grupių maršrutais, reikia kompensacijos už viešąsias paslaugas. Jei yra privačių veiklos vykdytojų, kurie negauna kompensacijos už viešąją paslaugą, paslaugos teikiamos tik sezono metu (žr. 348 konstatuojamąją dalį). Be to, išanalizavus išsamias kiekvieno maršruto ataskaitas pagal naują susitarimą matyti, kad visų bendrovės SNS maršrutų eksploatavimas 2017, 2018 ir 2019 m. yra struktūriškai nuostolingas, todėl neskiriant kompensacijos už viešąją paslaugą jie nebūtų eksploatuojami pageidaujamu dažnumu, pajėgumais ir kokybe ([132]). Bendrovė „Ecorys“ priėjo prie panašios išvados savo ataskaitoje Komisijai (žr. 119 konstatuojamąją dalį). Be to, Komisija atsižvelgia į Italijos argumentą,

([132]) Nuo 2016 m. balandžio 11 d. iki gruodžio 31 d. bendrovė SNS pranešė apie teigiamus ALC/6 ir ALD/3 a maršrutų rezultatus. Tačiau Komisija pažymi, kad didžiąją 2016 m. ne sezono dalį (nuo sausio 1 d. iki balandžio 10 d.), kai maršrutai paprastai nėra pelningi, paslaugas teikė bendrovė „CdI“. Todėl tai, kad bendrovė SNS tuo laikotarpiu neteikė paslaugos, greičiausiai iškreipė šių maršrutų 2016 m. finansinius rezultatus.

kad viešojo paslaugų pirkimo sutartis taip pat buvo būtina atsižvelgiant į bendrovės „Siremar“ privatizavimą. Konkrečiau, Italija tvirtino, kad bendrovės „Siremar“ turto konkursas kartu su nauja viešojo paslaugų pirkimo sutartimi leido i) užtikrinti viešųjų jūrų paslaugų tęstinumą, ii) padidinti naudą valstybei ir iii) išsaugoti darbo vietas. Dėl šių priežasčių Komisija pritarė, kad Italija rengtų konkursą dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio kartu su nauju susitarimu (žr. 136 konstatuojamąją dalį). Tai darydama Komisija taip pat pripažino ir šiame sprendime pakartoja, kad Italija nepasikliovė pasikliovusi visiems veiklos vykdytojams taikomais viešųjų paslaugų įsipareigojimais ir nusprendė sudaryti viešojo paslaugų pirkimo sutartį; iš pradžių su bendrove „CdI“, vėliau – bendrove SNS.

Išvada

(351) Remdamasi pirmiau pateiktu vertinimu, Komisija daro išvadą, kad Italija nepadarė akivaizdžios klaidos nustatydama, kad bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, pavestos paslaugos yra VESP. Taigi Komisijos abejonės, išreikštos 2012 m. sprendime, yra išsklaidytos.

(352) Siekdama padaryti išvadą, kad yra laikomasi 1-ojo *Altmark* kriterijaus, Komisija vis tiek turi patikrinti, ar bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, buvo pavesti aiškiai apibrėžti viešųjų paslaugų įsipareigojimai. Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, kad viešųjų paslaugų įsipareigojimai yra aiškiai aprašyti naujame susitarime ir jo prieduose (kuriuose, pavyzdžiui, pateikiamos kiekvieno maršruto laivų specifikacijos). Analogiškai, susitarime, 2009 m. įstatyme ir CIPE direktyvoje išsamiai aprašytos kompensaciją reglamentuojančios taisyklės. Naujo susitarimo galiojimo laikas taip pat yra aiškus (12 metų), jame bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, nurodyta kaip viešųjų paslaugų teikėja ir nustatytos priemonės, kaip išvengti bet kokios kompensacijos permokos ir ją susigrąžinti (taip pat žr. 2.3.4 skirsnį). Todėl Komisija daro išvadą, kad yra laikomasi 1-ojo *Altmark* kriterijaus.

Švartavimosi pirmenybė

(353) Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 21 dalyje aiškiai nurodyta, kad švartavimosi pirmenybė yra būtina siekiant užtikrinti teritorinį tęstinumą su salomis ir atsižvelgiant į buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių, įskaitant bendrovę „Siremar“, viešųjų paslaugų įsipareigojimus. Iš tikrųjų, jeigu įmonėms, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, nebūtų teikiama švartavimosi pirmenybė, jos (kartais) galėtų būti priverstos laukti savo eilės įplaukti į doką ir dėl to vėluoti, todėl nebūtų pasiektas tikslas piliečiams užtikrinti patikimą ir patogų susisiekimą. Iš tiesų reguliarus tvarkaraštis yra būtinas, kad būtų patenkinti mažesniųjų salų gyventojų judumo poreikiai ir būtų prisidedama prie atitinkamų salų ekonominio vystymosi. Be to, kadangi naujame susitarime yra nustatyti tam tikri laiko įpareigojimai, pavyzdžiui, atsižvelgti į kitų transporto priemonių (pvz., autobusų) tvarkaraščius, švartavimosi pirmenybe padedama užtikrinti, kad uostai krantines ir švartavimosi laiką paskirstytų taip, jog viešųjų paslaugų teikėjas galėtų vykdyti savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus. Ši švartavimosi pirmenybė buvo perduota bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, po bendrovės „Siremar“ verslo padalinio įsigijimo. Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad ši priemonė suteikta tam, jog bendrovė „CdI“, o vėliau bendrove SNS, galėtų vykdyti savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kurie yra tikra VESP (žr. 351 konstatuojamąją dalį). Todėl švartavimosi pirmenybė taip pat atitinka Sprendime *Altmark* nustatytą 1-ąjį kriterijų.

8.1.3.2. 2-asis *Altmark* kriterijus

(354) Komisija primena, kad 2012 m. sprendime (žr. jo 205 konstatuojamąją dalį) ji laikėsi išankstinės nuomonės, kad yra vykdoma antroji sprendimo *Altmark* sąlyga.

(355) Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad parametrai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, buvo iš anksto nustatyti ir atitiko skaidrumo reikalavimus pagal antrąjį *Altmark* kriterijų.

(356) Konkrečiau, parametrai, kuriais remiantis buvo apskaičiuota kompensacija, išsamiai paaiškinti CIPE direktyvoje ir taikomi naujame susitarime (ir jo prieduose), o didžiausios kompensacijos sumos yra nustatytos 2009 m. įstatyme. Kompensacijos apskaičiavimo metodas, įskaitant, pavyzdžiui, išlaidų elementus, į kuriuos atsižvelgiama, išsamiai aprašytas CIPE direktyvoje. Kadangi švartavimosi pirmenybė nenumato jokio lėšų pervedimo paslaugą teikiančiam veiklos vykdytojui, Komisija mano, kad ši priemonė atitinka antrąjį *Altmark* kriterijų.

(357) Todėl Komisija daro išvadą, kad yra laikomasi 2-ojo *Altmark* kriterijaus.

8.1.3.3. 3-asis *Altmark* kriterijus

(358) Remiantis trečiuoju *Altmark* kriterijumi, kompensacija neturi viršyti to, kas būtina, siekiant padengti visas ar dalį išlaidų, kurios patiriamos vykdant viešosios paslaugos įsipareigojimus, atsižvelgiant į gautas atitinkamas įplaukas ir nuosaikų pelną.

(359) Tačiau sprendime *Altmark* nėra pateikta tiksli pagrįsto pelno apibrėžtis. VESP komunikate nustatyta, kad pagrįstą pelną reikėtų suvokti kaip kapitalo grąžos normą, kurios reikėtų vidutinei įmonei, svarstančiai, ar visuotinės ekonominės svarbos paslaugą teikti visu pavedimo laikotarpiu, ir kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į galinčios kilti rizikos mastą. Rizikos mastas priklauso nuo sektoriaus, paslaugos rūšies ir kompensavimo mechanizmo ypatumų.

(360) 2012 m. sprendime Komisija išreiškė abejonių dėl bendrovei „CdI“ sumokėtos kompensacijos proporcingumo. Visų pirma, Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad 6,5 % rizikos priedas neatspindi tinkamo rizikos dydžio, nes bendrovė „CdI“ *prima facie* neprisiėmė rizikos, kuri paprastai prisiimama teikiant tokias paslaugas. Konkrečiau, sąnaudų elementai, į kuriuos atsižvelgiama apskaičiuojant kompensaciją, apima visas išlaidas, susijusias su paslaugos teikimu, ir atsižvelgiama į, pvz., degalų kainų pokyčius. Todėl Komisija tame etape nusprendė, kad bendrovei „CdI“ galėjo būti sumokėta per didelė kompensacija.

(361) Komisija pažymi, kad tam tikri naujame susitarime nustatyto kompensavimo metodo aspektai iš tiesų sumažina bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, patiriamą komercinę riziką. Visų pirma, didžiausios bilietų kainos, kurias gali taikyti veiklos vykdytojas, kasmet koreguojamos atsižvelgiant į infliaciją ir degalų išlaidų pokyčius. Be to, naujame susitarime yra tam tikrų sąlygų, kuriomis siekiama išlaikyti viešųjų paslaugų ekonominę ir finansinę pusiausvyrą (žr. 130 konstatuojamąją dalį). Visų pirma, tuo atveju, jeigu kompensacijos už viešąsias paslaugas nepakaktų paslaugų, kurias teikti pavesta nauju susitarimu, teikimo išlaidoms padengti, pagal šias sąlygas leidžiama patikslinti: i) šių paslaugų apimtį, ii) paslaugų teikimo būdą (pvz., laivų tipą) arba iii) didžiausias bilietų kainas.

(362) Tačiau pirmiau minėtoms sąlygoms taikomi įvairūs apribojimai. Visų pirma, pagal naujo susitarimo 8 straipsnį viešųjų paslaugų ekonominė ir finansinė pusiausvyra peržiūrima tik kas trejus metus. Jeigu iš šios peržiūros matyti, kad kompensacijos nepakanka viešųjų paslaugų išlaidoms padengti, veiklos vykdytojas ir Italijos valdžios institucijos gali susitarti tik dėl pakeitimų kitam trejų metų laikotarpiui. Jeigu pajamos iš viešųjų paslaugų ar jų išlaidos rodo nenumatytus struktūrinius skirtumus, kurie yra daugiau kaip 3 % didesni ar mažesni už naujame susitarime nustatytas vertes, pagal jo 9 straipsnį šalims leidžiama prašyti (atsižvelgiant į įvairias sąlygas) peržiūrėti ekonominę-finansinę pusiausvyrą. Remiantis abiem straipsniais, tokie pakeitimai (jeigu jų yra) yra derybų procedūros rezultatas ir, kol nebus pasiektas susitarimas, veiklos vykdytojas privalo toliau teikti viešąsias paslaugas be pakeitimų. Dėl to bendrovė „CdI“ iš dalies patiria riziką, kad kompensacijos nepakaks paslaugos teikimo išlaidoms padengti. Nors naujo susitarimo 8 ir 9 straipsniai gali būti naudojami ekonominei ir finansinei pusiausvyrai atkurti, pakeitimai bus taikomi tik ateityje ir atgaline data nėra taikomi.

(363) Kaip paaiškinta 49–58 konstatuojamosiose dalyse, CIPE direktyvoje numatyta, kad 6,5 % rizikos priedas bus naudojamas nustatant kapitalo grąžą pagal VSKK formulę. Visų pirma, bendrovės „Siremar“ atveju Italija iš pradžių atsižvelgė į tos formulės beta rodiklį, kuris lygus 0,56. Beta rodiklis atspindi veiklos vykdytojo vykdomos veiklos riziką, o jo dydis rodo, kad Italija, apskaičiuodama kapitalo grąžą, atsižvelgė į tai, kad veiklos vykdytojo vykdomos veiklos rizika yra gerokai mažesnė už rinkos riziką. Vis dėlto, atliekant oficialų tyrimą (žr. 218 konstatuojamąją dalį), Italija patikslino, kad buvo nuspręsta supaprastinti skaičiavimą taikant 6,5 % fiksuoto dydžio kapitalo grąžą, nes kompensacijos dydis ribojamas pagal 2009 m. įstatymą. Italijos valdžios institucijos taip pat įrodė, kad, taikant visą CIPE direktyvoje nustatytą metodiką, kapitalo grąža, bent jau kai kuriais metais, būtų didesnė nei 6,5 % (t. y. 8,87 %). Dėl šios priežasties Italija mano, kad supaprastintas požiūris yra konservatyvus ir neleidžia veiklos vykdytojui gauti didesnės kompensacijos, nei nustatyta CIPE direktyvoje.

(364) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, 2020 m. „Tirrenia“/CIN sprendimo 363 konstatuojamojoje dalyje Komisija palygino 6,5 % kapitalo grąžą, kuri buvo taikoma ir apskaičiuojant tiriamos bendrovės (t. y. CIN) kompensaciją, ir vidutinę kapitalo grąžą, kurią 2011 m. (metais prieš pirmą pavedimą bendrovei „CdI“) gavo lyginamosios grupės bendrovės. Lyginamąją grupę sudarė atrinkti keltų operatoriai, siūlantys susisiekimą jūra

Italijoje arba tarp Italijos ir kitų valstybių narių ([133]). Komisija pažymi, kad bendrovė „Siremar“ yra veiklos vykdytojas, dydžiu panašus į bendrovę CIN. Tačiau aptariami maršrutai skiriasi nuo bendrovės CIN eksploatuojamų maršrutų, nes yra trumpesni ir jungia mažesnes salas. Komisija mano, kad nors lyginamoji grupė vis tiek yra svarbi bendrovei „Siremar“, pastarosios veikla gali būti laikoma rizikingesne, o tai reiškia, kad didesnis rizikos priedas nebūtų nepagrįstas. Iš analizės matyti, kad bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, taikyta panaudoto kapitalo grąža yra šiek tiek mažesnė už lyginamosios grupės gautą vidutinę grąžą. Šiuo palyginimu iliustruojama, kad metais prieš pavedimą bendrovei „CdI“ 6,5 % kapitalo grąža jūrų transporto sektoriuje nebuvo nepagrįsta.

(365) Svarbiausia, kaip Komisija pažymi, nepaisant sumos, kurią veiklos vykdytojas turėtų teisę gauti pagal minėtą metodiką (įskaitant kapitalo grąžą), vėliau praktikoje bendrovė SNS negali gauti daugiau nei 2009 m. įstatyme nustatyta didžiausia suma (t. y. 55 694 895 EUR). Tas pats pasakytina apie bendrovę „CdI“ tuo laikotarpiu, kai ji teikė viešąsias paslaugas pagal naują susitarimą. Ši suma, kuri buvo nustatyta 2009 m. ir niekada nebuvo keičiama atsižvelgiant į infliaciją, greičiausiai buvo konservatyvi, nes ji buvo beveik 17 % mažesnė už sumą, kuri buvo reikalinga bendrovei „Siremar“ paslaugai teikti tais pačiais metais ([134]). Nepriklausomai nuo to, ar bendrovei „CdI“ arba SNS buvo pavesti viešųjų paslaugų įsipareigojimai, iš 7 lentelėje pateiktų faktinių 2012–2019 m. duomenų matyti, kad visais metais kompensacija už viešąsias paslaugas buvo nepakankama grynosioms paslaugos išlaidoms padengti, įskaitant 6,5 % kapitalo grąžą ([135]). 2012 m. bendrovė „CdI“ gavo nedidelę kompensacijos permoką, kurią su kaupu kompensavo 2013 ir 2014 m. patirti nuostoliai. Tačiau bendrovė „CdI“ teikė paslaugą tik rugpjūčio–gruodžio mėnesiais. Šis laikotarpis apima pelningiausią mėnesį, kai turistų paklausa yra didžiausia (rugpjūčio mėn.), ir neapima pirmų metų mėnesių, kai paklausa būna labai maža. Panašus vertinimas taikomas ir 2016 m. bendrovės SNS gautai kompensacijai. Tais metais bendrovės SNS gauta kompensacijos permoka, kuri taip pat buvo su kaupu kompensuota vėlesniais metais, susidarė dėl to, kad bendrovė SNS paslaugą teikė tik 2016 m. balandžio 11 d.–gruodžio 31 d. laikotarpiu, kuris neapima pirmų trijų tų metų mėnesių. Vadovaudamasi 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 47 punktu, Komisija vertina, ar per visą sutarties galiojimo laiką nebuvo sumokėta per didelė kompensacija. 2012–2019 m. bendrovės SNS ir „CdI“ kartu gavo maždaug 30,3 mln. EUR mažiau nei suma, apskaičiuota taikant metodiką, įskaitant 6,5 % grąžą. Šis rodiklis patvirtina, kad naujo susitarimo peržiūros sąlygos neapsaugo veiklos vykdytojo nuo visos rizikos, susijusios su viešųjų paslaugų teikimu. Nepaisant svyravimų skirtingais metais, viso laikotarpio bendrovės „Siremar“ verslo padalinio panaudoto kapitalo grąža (iki 2019 m.) buvo tik maždaug – 4,7 % vietoje 6,5 %, kaip iš pradžių numatė Italija. Iš tiesų bendra kompensacijos suma, kurią bendrovės „CdI“ ir SNS gavo 2012–2019 m., yra mažesnė nei grynosios išlaidos, patirtos teikiant viešąsias paslaugas, net darant prielaidą, kad kapitalo grąža yra lygi 0 % Kaip matyti iš 7 lentelės, bendrovėms „CdI“ ir SNS kartu būtų reikėję maždaug 12,7 mln. EUR papildomos kompensacijos vien jų grynosioms išlaidoms padengti. Išvada, kad naujo susitarimo peržiūros sąlygos neapsaugo veiklos vykdytojo nuo visos rizikos, susijusios su viešųjų paslaugų teikimu, taikytina ir pačiai bendrovei SNS (2016–2019 m.): bendrovė SNS gavo maždaug 23,3 mln. EUR mažiau nei suma, apskaičiuota taikant metodiką, įskaitant 6,5 % kapitalo grąžą; bendrovės SNS panaudoto kapitalo grąža tėra maždaug – 11,8 % vietoje 6,5 %, kaip iš pradžių numatė Italija, ir bendrovei SNS būtų reikėję maždaug 15 mln. EUR papildomos kompensacijos vien jos grynosioms išlaidoms padengti.

([133]) Visų pirma, tai buvo bendrovės „Minoan Lines Shipping“, „La Méridionale“, „Moby“, „Grandi Navi Veloci“, „Liberty Lines“ (anksčiau – „Ustica Lines“), „Grimaldi Group“, „Corsica Ferries“, SNAV ir „Caronte & Tourist“. Buvusios „Tirrenia“ grupės įmonės (pvz., „Caremar“, „Toremar“) nebuvo įtrauktos į lyginamąją grupę. Į lyginamąją grupę įtrauktos dvi bendrovės, kurios vėliau vykdys veiklą pagal naują susitarimą – „Liberty Lines“ (buvusi „Ustica Lines“) ir „Caronte & Tourist“ – įsteigusios bendrąją įmonę SNS. Tačiau tuo metu šios dvi bendrovės teikė skirtingas paslaugas, kurios nepateko į pradinio susitarimo taikymo sritį. Todėl Komisija jų nepašalino iš lyginamosios grupės.

([134]) Komisija primena, kad 2009 m. buvo paskutiniai metai, kai bendrovė „Siremar“ veikė įprastomis sąlygomis (t. y. dar nebuvo pradėta jos nepaprastoji administravimo procedūra).

([135]) Tais metais grynasis kapitalas, kurį kasmet investuodavo bendrovės „CdI“ ir SNS, vidutiniškai sudarė 33,8 mln. EUR.

Public service routes	1/8/2012 - 31/12/2012 (CdI)	2013 (CdI)	2014 (CdI)	2015 (CdI)	11/4/2016 - 31/12/2016 (SNS)	2017 (SNS)	2018 (SNS)	2019 (SNS)	Grand total
Revenues	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
– Costs	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
– Amortizations	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
= Net cost of public service	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
+ Reasonable profit (6,5 %)	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
= Eligible for compensation	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
+ Actual compensation	23,346,079 €	55,694,895 €	55,694,895 €	55,694,895 €	40,297,059 €	55,694,895 €	55,694,895 €	55,694,895 €	397,812,508 €
= Over/undercompensation	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	– 30,340,068 €

7 lentelė. Viešosios paslaugos, kurią bendrovės „CdI“ ir SNS teikė 2012–2019 m., grynosios išlaidos

(366) Be to, Komisija teigiamai vertina tai, kad naujo susitarimo 5 straipsnyje yra reikalavimas, jog veiklos vykdytojas kiekvienais metais Sicilijai siųstų savo valdymo ataskaitas (suskirstytas pagal maršrutus ir patvirtintas nepriklausomo auditoriaus), kad pastaroji galėtų patikrinti, ar nebuvo sumokėta per didelė kompensacija. Tai suteikia papildomą apsaugą užtikrinant, kad veiklos vykdytojas negautų naudos iš per didelės kompensacijos. Italijos valdžios institucijos taip pat pateikė šias 2012–2019 m. valdymo ataskaitas, todėl Komisija galėjo atlikti 7 lentelėje pateiktus skaičiavimus ([136]).

(367) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad veiklos vykdytojui suteikta kompensacija už viešąsias paslaugas neviršija to, kas būtina padengti išlaidas, patirtas vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, atsižvelgiant į atitinkamas pajamas ir pagrįstą pelną. Konkrečiau, Komisija mano, kad CIPE direktyvoje numatytas 6,5 % rizikos priedas turi būti vertinamas kartu su didžiausia kompensacijos suma, nustatyta 2009 m. įstatyme. Turint tai omenyje, kapitalo grąža, kurios bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, galėjo tikėtis iš anksto, atitiko riziką, kurią ji prisiėmė teikdama viešąsias paslaugas pagal naują susitarimą. Todėl Komisijos abejonės dėl trečiosios sprendimo *Altmark* sąlygos įvykdymo yra išsklaidytos.

(368) Dėl švartavimosi pirmenybės ir galimos dėl jos sumokėtos per didelės kompensacijos Italija teigė, kad bet kokia piniginė nauda, gaunama dėl švartavimosi pirmenybės, negali būti įvertinta kiekybiškai (žr. 227 konstatuojamąją dalį). Bet kuriuo atveju Komisija pažymi, kad tiek, kiek šia priemone būtų sumažintos viešųjų paslaugų teikėjo veiklos išlaidos arba padidintos pajamos, šis poveikis būtų visiškai atspindėtas veiklos vykdytojo vidaus apskaitoje. 365 konstatuojamojoje dalyje pateikta Komisijos analizė patvirtino, kad 2012–2019 m. bendrovės „CdI“ ir SNS negavo per didelės kompensacijos. Tai pasakytina ir apie pačią SNS, kai ji teikė paslaugas pagal naują susitarimą (2016–2019 m.). Todėl Komisija daro išvadą, kad ir švartavimosi pirmenybė atitinka trečiąjį *Altmark* kriterijų.

8.1.3.4. 4-asis *Altmark* kriterijus

(369) Ketvirtasis *Altmark* kriterijus vykdomas, jeigu kompensacijos už teikiamą VESP gavėjas pasirinktas konkurso tvarka, kuria sudaromos sąlygos atrinkti konkurso dalyvį, galintį reikiamą VESP bendruomenei teikti mažiausia kaina, arba, jei konkursas neįvyko, jeigu kompensacija apskaičiuota remiantis veiksmingai veikiančios įmonės sąnaudomis.

(370) VESP komunikato 63 punkte nustatyta, kad paprasčiausias būdas valdžios institucijoms vykdyti ketvirtąjį sprendimo *Altmark* kriterijų – rengti atvirą, skaidrią ir nediskriminacinę viešojo pirkimo procedūrą, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/17/EB ([137]) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB ([138]).

(371) Be to, VESP komunikato 65 punkte nustatyta, kad, remiantis Teisingumo Teismo praktika, valstybės pagalbos buvimo galimybė viešojo pirkimo procedūra pašalinama tik tuomet, kai ją surengus galima atrinkti konkurso dalyvį, galintį teikti paslaugą „mažiausia bendruomenei kaina“.

(372) Komisija pažymi, kad šiuo atveju konkurso procedūra vyko prieš įsigaliojant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/24/ES ([139]) (kuri taikoma viešojo pirkimo sutartims, sudarytoms dėl jūrų transporto paslaugų teikimo) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2014/25/ES ([140]). Tuo metu buvo taikomos Direktyva 2004/17/EB ir Direktyva 2004/18/EB. Tačiau Direktyva 2004/17/EB netaikoma jūrų transporto paslaugoms, kokias teikia bendrovė „Siremar“ ([141]).

([136]) išskyrus 2015 m. ir pirmuosius 2016 m. mėnesius (žr. 120 ir 121 išnašas). Nors Komisija apgailestauja, kad Italija nepateikė šių duomenų, ji pažymi, kad jie susiję tik su paskutiniu laikotarpiu, kai paslaugą teikė bendrovė „CdI“, o Komisijos vertinime daugiausia dėmesio skiriama bendrovei SNS, kaip paaiškinta 295 konstatuojamojoje dalyje.

([137]) 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 1).

([138]) 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 114).

([139]) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

([140]) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

([141]) Iš tikrųjų Direktyvos 2004/17/EB 5 straipsnyje aiškiai nustatyta, kad ji taikoma tik geležinkelio, automatinių sistemų, tramvajų, troleibusų, autobusų arba funikulierių transporto paslaugoms.

(373) Viešojo pirkimo sutartims dėl jūrų, pakrančių ar upių transporto paslaugų taikoma Direktyva 2004/18/EB, kaip nustatyta jos 20 konstatuojamojoje dalyje. Tačiau vandens transporto paslaugos yra išvardytos tos direktyvos II B priede, o tai rodo ([142]), kad joms taikomi tik jos 23 straipsnis ir 35 straipsnio 4 dalis. Tai reiškia, kad pagal Direktyvą 2004/18/EB jūrų transporto paslaugų pirkimo viešajai sutarčiai taikomi tik įpareigojimai, susiję su techninėmis specifikacijomis (23 straipsnis) ir pareiga paskelbti apie sutarties sudarymą (po to, kai sutartis buvo sudaryta, taigi pasibaigus sutarties sudarymo procedūrai, o ne jai prasidėjus: 35 straipsnio 4 dalis. Visos kitos Direktyvoje 2004/18/EB nustatytos taisyklės, įskaitant nuostatas dėl skelbtinų pranešimų turinio (36 straipsnio 1 dalis) ir nuostatas dėl atrankos kriterijų (45–52 straipsniai), jūrų transporto paslaugų viešojo pirkimo sutartims netaikomos.

(374) Be to, Direktyva 2004/18/EB bet kuriuo atveju netaikoma paslaugų koncesijoms, kaip apibrėžta jos 1 straipsnio 4 dalyje ([143]). Komisija pažymi, kad paslaugų koncesijoms, kurios susijusios su tam tikrais tarpvalstybiniais interesais, vis dėlto taikomi bendrieji SESV skaidrumo ir vienodo požiūrio principai.

(375) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad Direktyva 2004/18/EB gali būti taikoma tik viešojo pirkimo sutarties atveju, bet ne tada, kai ji susijusi su paslaugų koncesija. Be to, kadangi ši byla yra susijusi su vandens transporto paslaugomis, būtų taikomi tik kai kurie šios direktyvos reikalavimai. Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad ji negali remtis vien tik viešųjų pirkimų direktyvų laikymusi, kad įrodytų, jog laikomasi ketvirtojo *Altmark* kriterijaus. Dėl šios priežasties Komisija toliau vertina, ar Italijos pasirinkta konkurso procedūra buvo konkurencinė, skaidri ir nediskriminacinė. Atlikdama šį vertinimą, Komisija remsis atitinkamomis rekomendacijomis, pateiktomis jos Pranešime dėl pagalbos sąvokos ([144]) (ypač jo 89 ir paskesniuose punktuose).

Konkurencinis ir skaidrus konkurso pobūdis

(376) Pranešimo dėl pagalbos sąvokos 90 punkte nustatyta, kad konkursas turi būti konkurencinis ([145]), kad jame galėtų dalyvauti visi suinteresuoti ir reikalavimus atitinkantys konkurso dalyviai. Be to, minėto pranešimo 91 punkte nustatyta, kad procedūra turi būti skaidri, kad būtų sudarytos sąlygos visiems suinteresuotiems konkurso dalyviams kiekviename konkurso etape gauti vienodą ir tinkamą informaciją. Tame punkte taip pat akcentuojamas informacijos prieinamumas, pakankamo laiko suinteresuotiems konkurso dalyviams skyrimas bei atrankos ir sutarties skyrimo kriterijų aiškumas, nes visi šie veiksniai yra itin svarbūs, kad atrankos procedūra būtų skaidri, ir nurodyta, kad konkursas turi būti pakankamai paviešintas, jog apie jį galėtų sužinoti visi galimi konkurso dalyviai.

(377) Kaip išankstinę pastabą Komisija pabrėžia, kad, nors Italijos teisės aktais ([146]) nepaprastajam įgaliotiniui buvo suteikta galimybė pradėti privačias derybas su potencialiais pirkėjais, jis nepasinaudojo šia galimybe šioje byloje, išskyrus antrą procedūros etapą, kai buvo paskelbtas ir reklamuojamas kvietimas pareikšti susidomėjimą, siekiant gauti geresnes sąlygas iš bendrovių „CdI“ ir SNS. Iš tikrųjų pirmenybė buvo teikiama atviram konkursui, siekiant užtikrinti, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinys būtų parduotas rinkos kaina ir todėl būtų gautos kuo didesnės pardavimo pajamos. Kadangi nevyko jokių viešai neskelbtų privačių derybų, Komisijos abejonės, pateiktos 2011 m. sprendime, dėl šios galimybės yra išsklaidytos.

(378) Šioje byloje konkursas buvo pradėtas paskelbus kvietimą pareikšti susidomėjimą bendrovės „Siremar“ verslo padalinio įsigijimu viename tarptautiniame ir keliuose nacionaliniuose laikraščiuose bei pasirinktose specializuotose svetainėse (žr. 75 konstatuojamąją dalį). Tame kvietime „visi, galintys užtikrinti jūrų transporto paslaugų tęstinumą,“ buvo kviečiami pareikšti susidomėjimą ir jame nebuvo nustatyta jokių papildomų sąlygų. Potencialioms suinteresuotosioms šalims taip pat buvo suteikta pakankamai laiko (t. y. 16 dienų) pareikšti susidomėjimą. Vėliau vykusiame šio proceso deramo patikrinimo etape kvalifikuotiems konkurso dalyviams buvo suteiktas beveik keturių mėnesių terminas susipažinti su visa reikiama informacija, kad jie galėtų nustatyti, ar ir už kiek jie nori pirkti bendrovės „Siremar“ verslo padalinį.

([142]) Pagal Direktyvos 2004/18/EB 21 straipsnį.

([143]) Direktyvos 2004/18/EB 1 straipsnio 4 dalyje nustatyta: „Viešoji paslaugų koncesija – tai tos pačios rūšies sutartis, kaip ir paslaugų pirkimo sutartis, išskyrus tai, kad atlygis už suteiktas paslaugas yra teisė naudotis paslauga arba tokia teisė kartu su mokėjimu“.

([144]) Komisijos pranešimas dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (OL C 262, 2016 7 19, p. 1).

([145]) Pranešimo dėl pagalbos sąvokos 146 išnašoje Komisija pažymi, kad Sąjungos teismai, nagrinėdami valstybės pagalbą, dažnai vartoja „atviro“ konkurso sąvoką. Tačiau žodžio „atviras“ vartojimas nesusijęs su konkrečia procedūra, nustatyta Viešųjų pirkimų direktyvoje. Todėl Komisija mano, kad žodis „konkurencinis“ atrodo tinkamesnis, o vartojant šį žodį nenorima nukrypti nuo teismų praktikoje nustatytų esminių sąlygų.

([146]) Visų pirma Dekretu įstatymu Nr. 134/2008.

(379) Komisija pažymi, kad kvietime pareikšti susidomėjimą buvo aiškiai nurodyta, jog bendrovės „Siremar“ verslo padalinys bus parduodamas pagal specialias Marzano procedūros taisykles, siekiant aiškaus tikslo užtikrinti jūrų transporto paslaugų tęstinumą pagal viešųjų paslaugų teikimo tvarką. Be to, kvietime buvo nurodytas Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnis, kuriame nustatyta, kad, užbaigus konkursą, su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkėju bus sudarytas naujas susitarimas. Tame straipsnyje taip pat buvo nurodyta, kad tokio naujo susitarimo galiojimo trukmė bus ne ilgesnė kaip dvylika metų, ir aprašyta, kas jame turi būti nustatyta. Be to, tame pačiame straipsnyje buvo nustatyta didžiausia bendrovės „Siremar“ kompensacijos suma, t. y. 55 694 895 EUR per metus per visą naujo susitarimo galiojimo laiką. Galiausiai 19b straipsnyje buvo nurodyta, kad bendrovės „Siremar“ pirkėjui bus perduota švartavimosi pirmenybė viešųjų paslaugų maršrutais.

(380) Kaip pažymėta 2011 m. sprendime, kvietime pareikšti susidomėjimą nebuvo konkrečios informacijos apie tikslų parduodamą turtą, sutarties sudarymo kriterijų ir kitų konkurso etapų laiką. Komisija mano, kad vis dėlto visas konkurso procesas buvo pakankamai skaidrus dėl priežasčių, nurodytų tolesnėse konstatuojamosiose dalyse.

(381) Pirma, kvietime pareikšti susidomėjimą buvo nurodyta, kad konkurso dalyviai turi sugebėti „užtikrinti jūrų transporto paslaugų tęstinumą“. Tai buvo vienintelis atrankos kriterijus, kurį taikė Italija, kad nustatytų, ar suinteresuotosioms šalims bus leista dalyvauti konkurse. Kvietime nebuvo nurodyta, kaip konkurso dalyviai galėtų įrodyti, kad atitinka šį reikalavimą, tačiau iš esmės tai reiškė, kad gali būti naudojamos visos tinkamos įrodinėjimo priemonės ([147]). Komisija pažymi, kad nė vienai iš penkių susidomėjimą išreiškusių šalių nebuvo uždrausta dalyvauti, o tai rodo, kad kiekviena jų pateikė tinkamų įrodymų, jog turi finansinių priemonių, pakankamų paslaugos tęstinumui užtikrinti. Komisijos nuomone, šis atrankos kriterijus buvo aiškus visiems suinteresuotiems dalyviams ir buvo pateisinamas atsižvelgiant į siekiamą tikslą.

(382) Antra, kaip paaiškinta 379 konstatuojamojoje dalyje, nuoroda į Dekretą įstatymą Nr. 135/2009 suinteresuotosioms šalims aiškiai rodė, kad, pasibaigus konkurso procedūrai, bus sudarytas naujas susitarimas (ne daugiau kaip dvylikos metų trukmės) ir kad buvo nustatyta didžiausia metinė kompensacija už viešąją paslaugą, t. y. 55 694 895 EUR per metus. Be to, kvietime pareikšti susidomėjimą buvo nurodyta, kad buvo siekiama parduoti verslo padalinį, skirtą viešųjų paslaugų teikimui. Kaip patvirtino Italija, visa su pardavimo dalyku susijusi informacija, įskaitant susitarimo, kurį sudarys pirkėjas ir valstybė, projektą, buvo pateikta penkioms šalims, kurios galiausiai dalyvavo deramo patikrinimo etape. Tai leido šioms šalims nuspręsti, ar teikti pasiūlymą, ir kokią kainą siūlyti. Komisija pabrėžia, kad privačių veiklos vykdytojų pardavimo procedūroms taikoma įprasta praktika neskelbtiną komercinę informaciją pateikti tik deramo patikrinimo etape. Dėl tos pačios priežasties suinteresuotosios šalys turėjo pasirašyti konfidencialumo susitarimus ir tik tada joms buvo suteikta galimybė susipažinti su atitinkamais dokumentais (žr. 76 konstatuojamąją dalį). Tuo remdamasi Komisija mano, kad iš kvietimo pareikšti susidomėjimą ([148]) buvo pakankamai aišku, jog buvo parduodamas bendrovės „Siremar“ verslo padalinys, susietas su nauju susitarimu. Pareiškusioms susidomėjimą šalims buvo suteikta galimybė susipažinti su visa informacija, reikalinga sprendimui dėl galimo pasiūlymo priimti.

(383) Trečia, dėl vėlesnių konkurso etapų laiko, Komisija atkreipia dėmesį į šiuos dalykus. Suinteresuoti konkurso dalyviai 2010 m. lapkričio 24 d. raštu buvo pakviesti dalyvauti deramo patikrinimo procese. Vėliau nepaprastojo įgaliotinio rašte, išsiųstame suinteresuotiems konkurso dalyviams 2011 m. vasario 2 d., buvo pateikta atitinkama išsami informacija apie konkrečius tolesnius procedūros etapus, ypač procedūros tvarkaraštį, ir priėmimo į antrąjį deramo patikrinimo etapą kriterijai. Komisija mano, kad šios informacijos nebuvimas kvietime pareikšti susidomėjimą ([149]) greičiausiai neatbaidė potencialių konkurso dalyvių pareikšti susidomėjimą.

(384) Ketvirta, Komisija pažymi, kad paskelbus kvietimą šešios šalys išreiškė susidomėjimą įsigyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinį (žr. 76 ir 77 konstatuojamąsias dalis). Tarp šių šalių buvo keletas svarbiausių vietos keltų ir laivų operatorių: Caronte & Tourist S.p.A.“ ir „Ustica Lines S.p.A.“ (teikė bendrą pasiūlymą), „Riccardo Sanges & C. S.r.l.“, „Traghetti delle Isole S.p.A.“ ir „Mediterranea Holding S.p.A.“ (tarp kurios akcininkų buvo patyrusių

([147]) Be to, kaip paaiškinta 373 konstatuojamojoje dalyje, Direktyvos 2004/18/EB 36 straipsnio 1 dalis šiam konkursui nebuvo taikoma. Todėl Italija iš tikrųjų neprivalėjo kvietime nurodyti atrankos kriterijų.

([148]) Komisija pabrėžia, kad Italija taip pat neprivalėjo pateikti išsamaus tikslaus parduodamo turto aprašymo ir naujos viešojo paslaugų pirkimo sutarties kvietime pareikšti susidomėjimą, nes šiam konkursui nebuvo taikoma Direktyvos 2004/18/EB 36 straipsnio 1 dalis.

([149]) Be to, kadangi šiai konkurso procedūrai nebuvo taikoma Direktyvos 2004/18/EB 36 straipsnio 1 dalis, Italija taip pat nebuvo įpareigota kvietime pareikšti susidomėjimą aprašyti, kaip bus organizuojami kiti konkurso etapai.

vietos veiklos vykdytojų; kartu su kitais ji įsteigė bendrovę „CdI“). Komisijos nuomone, tai patvirtina, kad visiems potencialiems konkurso dalyviams buvo suteikta pakankama galimybė pareikšti suinteresuotumą dalyvauti konkurse. Atsižvelgdama į tai, Komisija pabrėžia, kad suinteresuotosioms šalims nereikėjo laikytis sudėtingų procedūrų ir joms neteko patirti didelių išlaidų, kad galėtų išreikšti susidomėjimą. Pakako įrodyti gebėjimą užtikrinti jūrų transporto paslaugų tęstinumą. Šešios šalys, kurios išreiškė susidomėjimą, taip pat atitiko šį atrankos kriterijų ir atitinkamai buvo pakviestos dalyvauti deramo patikrinimo etape. Penkios iš jų nusprendė jame dalyvauti. Tik po šio etapo šalys turėjo nuspręsti, ar nori pateikti pasiūlymą, ir kokią kainą nori pasiūlyti.

(385) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija mano, kad apskritai konkurso procedūra buvo konkurencinė ir skaidri. Visų pirma, bendrovės „Siremar“ ketinimas parduoti viešųjų paslaugų verslą (t. y. bendrovės „Siremar“ verslo padalinį) buvo skelbiamas taip, kad apie jį sužinotų visi galimi konkurso dalyviai atitinkamoje regioninėje arba tarptautinėje rinkoje. Be to, Komisija atsižvelgia į tai, kad potencialūs konkurso dalyviai galėjo lengvai išreikšti savo susidomėjimą ir neprivalėjo dėl to nieko įsipareigoti tame etape. Jeigu jos galėjo įrodyti, kad atitiko vienintelį atrankos kriterijų, toms šalims buvo suteikta visa reikalinga informacija ir laikas, kad jos galėtų nuspręsti, ar jos nori įsigyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinį ir už kokią kainą. Dėl šių priežasčių Komisija mano, kad jos abejonės, ar konkurso procedūra nebuvo pakankamai skaidri dėl galimų kvietimo pareikšti susidomėjimą trūkumų, yra išsklaidytos.

Nediskriminacinis konkurso pobūdis ir didžiausios kainos kriterijus

(386) Kaip pabrėžiama Pranešimo apie pagalbos sąvoką 92 punkte, kad sudarysimas sandoris atitiktų rinkos sąlygas, būtina visais procedūros etapais užtikrinti nediskriminacines sąlygas visiems konkurso dalyviams ir prieš prasidedant konkursui nustatyti objektyvius atrankos ir sutarties skyrimo kriterijus. Be to, tame punkte nustatyta, kad, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, sutarties skyrimo kriterijai turėtų būti tokie, kad konkurso dalyvius būtų galima objektyviai palyginti ir įvertinti. Be to, Pranešimo apie pagalbos sąvoką 95 punkte nustatyta, kad, kai viešosios įstaigos parduoda turtą, vienintelis svarbus pirkėjo atrankos kriterijus turėtų būti didžiausia kaina ([150]), taip pat turėtų būti atsižvelgiama į reikalaujamus sutartinius susitarimus (pvz., pardavėjo pardavimo garantiją).

(387) Kaip nurodyta pirmiau (žr. 378 konstatuojamąją dalį), kvietime pareikšti susidomėjimą buvo nurodyta tik viena sąlyga, kad konkurso dalyviai turi sugebėti „užtikrinti jūrų transporto paslaugų tęstinumą“. Kiekviena iš šešių šalių, pateikusių penkias paraiškas dalyvauti procedūroje, taip pat atitiko atrankos sąlygą ir atitinkamai buvo pakviestos dalyvauti deramo patikrinimo etape. Komisija mano, kad vienintelis taikytas atrankos kriterijus buvo objektyvus ir visoms suinteresuotosioms šalims pakankamai aiškiai pateiktas kvietime pareikšti susidomėjimą.

(388) Penki iš šešių potencialių konkurso dalyvių nusprendė dalyvauti deramo patikrinimo etape. Tame etape, kuris vyko nuo 2010 m. lapkričio mėn. iki 2011 m. kovo mėn., visiems penkiems potencialiems konkurso dalyviams buvo suteikta galimybė naudotis duomenų saugykla, kurioje buvo visa svarbi informacija, leidusi joms įvertinti parduodamą verslo padalinį (žr. 77 konstatuojamąją dalį). 2011 m. vasario 2 d. nepaprastasis įgaliotinis išsiuntė raštą, kuriame buvo išsamiai aprašyta pasiūlymo pateikimo procedūra ir reikalavimai (žr. 383 konstatuojamąją dalį). Visų pirma, tame rašte buvo aiškiai nustatytos pardavimo sąlygos: sudaryti verslo planą, kaip bus vykdomi viešųjų paslaugų įsipareigojimai, nustatyti susitarimo projekte, ir pateikti būtinas garantijas, patvirtinančias finansinį konkurso dalyvio patikimumą. Italija patvirtino, kad tuo atveju, jeigu būtų gautas daugiau nei vienas pasiūlymas, vienintelis sutarties sudarymo kriterijus būtų aukščiausia kaina. Iš tiesų siekdama gauti didžiausią galimą kainą pateikus du galiojančius ir palyginamus pasiūlymus, Italija kelis kartus atnaujino procedūrą ir galiausiai 2011 m. spalio mėn. sutartį dėl verslo padalinio sudarė su bendrove „CdI“ (užbaigta 2012 m. liepos mėn.), o vėliau 2016 m. balandžio mėn. su bendrove SNS (žr. 2.3.3.2 skirsnį).

(389) Todėl Komisijos abejonės, išreikštos 2011 m. sprendime, kad dėl Dekreto Nr. 134/2008 konkurso nugalėtojas galėtų būti nustatytas remiantis kitais kriterijais, yra išsklaidytos. Visos šalys buvo tinkamai ir vienodai informuotos įvairiuose konkurso etapuose, todėl turėjo galimybę pateikti pasiūlymą, gerai žinodamos procedūrą ir reikalavimus. Komisija taip pat mano, kad sutarties sudarymo kriterijus leidžia objektyviai palyginti ir įvertinti pasiūlymus.

Užtikrinti, kad paslaugos būtų teikiamos mažiausia kaina bendruomenei

(390) Šioje byloje Italija konkursą skelbė dėl naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu, nustačius tam tikras sąlygas dėl darbo jėgos, o ne tik dėl paties naujo susitarimo. 2012 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės pozicijos, kad konkurso dalyviai, kurie jau buvo tinkamai aprūpinti laivais ir įgulomis, būtų patyrę

([150]) Žr. 2012 m. vasario 28 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Land Burgenland ir Austrija/Komisija*, sujungtos bylos T-268/08 ir T-281/08, ECLI:EU:T:2012:90, 87 punktą.

mažesnes išlaidas, jeigu nebūtų įpareigoti perimti dalies bendrovės „Siremar“ ilgalaikio turto ir darbuotojų. Todėl Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad rengiant konkursą dėl naujo susitarimo be įpareigojimo perimti tuos bendrovės „Siremar“ laivus ir įgulas, kurių reikia viešosioms paslaugoms teikti, būtų užtikrinta mažesnė kaina bendruomenei.

(391) Kadangi bendrovė „Siremar“ buvo didelė įmonė, kuriai taikoma nepaprastoji administravimo procedūra, pagal bendrą nacionalinę teisę ([151]) buvo reikalaujama, kad jos įgijėjas dvejus metus išlaikytų tą patį personalo lygį. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, verslo padalinio perdavimo sutartyje reikalaujama, kad bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, siūlytų darbą (sudarant naujas sutartis) buvusiems bendrovės „Siremar“ darbuotojams ir dvejus metus neatleistų darbuotojų ([152]). Pirma, Komisija pažymi, kad šis reikalavimas grindžiamas juridine prievole, kurios Italijos valdžios institucijos negalėjo nepaisyti perduodamos verslo padalinį, ir kad ši prievolė turi būti vykdoma tam tikrą laiką t. y. dvejus metus. Komisija taip pat pažymi, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinys toliau teikė viešąsias paslaugas, remdamasis naujame susitarime apibrėžtais viešųjų paslaugų įsipareigojimais. Šiuo klausimu Italija pareiškė, kad bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, perėmė tik įgulas ir administracijos darbuotojus, reikalingus nuolat teikti viešąsias paslaugas ([153]). Atsižvelgiant į tai, kad darbo jėgos išlaidos padengiamos iš kompensacijos, mokamos bendrovei SNS pagal naują susitarimą, Komisija mano, kad prievolė išlaikyti darbo jėgos lygį praktikoje nėra našta bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS. Todėl mažai tikėtina, kad ši prievolė sumažintų verslo padalinio pardavimo kainą ir tokiu būdu bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, negalėjo būti suteiktas pranašumas. Be to, šis sprendimas buvo naudingas ir bendrovei „Siremar“ (todėl ir jos savininkei Italijai), nes pastarajai nereikėjo mokėti išeitinių išmokų darbuotojams, kuriuos įdarbino bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS. Komisija pažymi, kad bendrovė „Ecorys“ apskaičiavo, jog visos bendrovės „Siremar“ išlaidos darbuotojų išeitinėms išmokoms būtų sudariusios mažiausiai 34 mln. EUR.

(392) Susiejus bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turtą su nauja viešojo paslaugų pirkimo sutartimi ([154]), verslo padalinio įgijėjui taikomas reikalavimas užtikrinti viešųjų paslaugų tęstinumą ir jam suteikiama švartavimosi pirmenybė. Pirma, Komisija pažymi, kad su viešojo paslaugų pirkimo sutartimi buvo susietas tik tas turtas, kuris reikalingas vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus. Iš tiesų vienas greitasis keltas, kuris nebuvo pripažintas būtinu šiam tikslui, buvo parduotas per atskirą konkursą Antra, Komisija mano, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turto susiejimas su nauja viešojo paslaugų pirkimo sutartimi nelemia mažesnės kainos, nei tuo atveju, jeigu turtas ir ši sutartis būtų parduodami atskirai, dėl šių priežasčių:

— Kaip minėta pirmiau, bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ nepaprastasis įgaliotinis surengė atskiras konkurso procedūras septyniems laivams, kurie nebuvo priskirti „Tirrenia“ ar „Siremar“ verslo padaliniui, parduoti. Iš šių septynių laivų tik vieną buvo galima parduoti konkurso dalyviui, kuris ketino jį toliau naudoti laivybai. Kiti šeši laivai galėjo būti parduoti tik išardymui. Be to, 2011 m. kovo mėn. laivų brokerių įmonė ([155]), kurios buvo paprašyta nustatyti bendrovės „Siremar“ laivų vertę, atkreipė dėmesį į tai, kad jie yra gana seni ir pritaikyti vietos maršrutams, kuriems buvo naudojami. Todėl jų rinkos vertė tarptautinėse rinkose buvo ribota ir jie galėjo būti naudojami tik keliais Viduržemio jūros regiono maršrutais. Dėl šių priežasčių ir atsižvelgiant į sudėtingas to meto ekonomines aplinkybes, atrodo mažai tikėtina, kad visi 18 bendrovės „Siremar“ laivų galėjo būti parduoti laivybos tikslais (t. y. už didesnę kainą nei jų metalo laužo vertė) ([156]). Komisija mano, kad šių laivų susiejimas su viešojo paslaugų pirkimo sutartimi leido gauti didesnę kainą ([157]) už bendrovės „Siremar“ laivus, nes mainais už laivų eksploatavimą viešųjų paslaugų maršrutais juos įsigyjantis asmuo dvylika metų gautų kompensaciją už viešąsias paslaugas.

— 2012 m. sprendime Komisija nurodė galimybę, kad konkurso dalyviai, kurie jau turėjo pakankamai laivų ir įgulų, būtų nenorėję įsigyti bendrovės „Siremar“ laivų ir samdyti jos darbuotojų. Tačiau Komisija pažymi, kad 2010 m. bendrovės „Siremar“ verslo padalinys turėjo maždaug 500 darbuotojų ir 18 laivų. Komisijos

([151]) Dekreto įstatymo Nr. 270/1999 63 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad bet kuris potencialus didelės įmonės, kuriai taikoma nepaprastoji administravimo procedūra, verslo padalinio įgijėjas privalo įsipareigoti išlaikyti darbo jėgos lygį (t. y. darbuotojų skaičių) ir tęsti verslo veiklą ne mažiau kaip dvejus metus po įsigijimo.

([152]) Išskyrus aiškiai nurodytas aplinkybes.

([153]) Kaip susitarta su profesinėmis sąjungomis 2011 m. lapkričio mėn., pasirašant pirkimo–pardavimo sutartį tai buvo visi verslo padalinio darbuotojai.

([154]) Su šios sutarties projektu duomenų saugykloje galėjo susipažinti visi konkurso dalyviai. Be to, pagrindinės jo nuostatos jau buvo nustatytos Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnyje.

([155]) Bendrovė „Ferrando & Massone Srl“.

([156]) Iš tiesų bendrovės „Ferrando & Massone Srl“ ataskaitoje buvo nurodyta, kad du iš šių laivų neturėjo jokios finansinės vertės.

([157]) Taip yra todėl, kad nepasibaigus laivo naudingo tarnavimo laikui, jo vertė laivybai būtų didesnė nei jo laužo vertė. Pagal scenarijų, kai laivai parduodami atskirai, tikėtina, kad bent keli laivai turėtų būti parduodami už jų laužo kainą. Taigi, susiejus laivus su viešojo paslaugų pirkimo sutartimi, visi laivybai tinkami laivai gali būti toliau eksploatuojami ir todėl gali būti parduodami už didesnę kainą, nei jų laužo vertė.

nuomone, mažai tikėtina, kad potencialūs konkurso dalyviai galėjo turėti tokių didelių išteklių ir turto, kuriuos galėtų lengvai perskirstyti, kad galėtų vykdyti viešųjų paslaugų įsipareigojimus, nustatytus naujame susitarime. Taip yra todėl, kad naujame susitarime yra nustatyti konkretūs reikalavimai, pavyzdžiui, dėl pajėgumų ir greičio, laivams, kurie bus naudojami viešųjų paslaugų maršrutais. Bet kuris veiklos vykdytojas, turėjęs reikiamus išteklius, greičiausiai jau būtų juos naudojęs kitais maršrutais, o juos perskirstęs pagal naują susitarimą būtų neišvengiamai praradęs pajamas už jų ankstesnį naudojimą. Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, kad nei bendrovė SNS, nei bendrovė „CdI“ Komisijai netvirtino, kad jos būtų linkusios neįsigyti bendrovės „Siremar“ laivų.

(393) Siekdama patikrinti, ar naujo susitarimo susiejimas su bendrovės „Tirrenia“ verslo padaliniu ir darbo jėgos sąlyga neapsunkina bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, Komisija oficialaus tyrimo metu nepriklausomam ekspertui (bendrovei „Ecorys“) pavedė atlikti tyrimą (žr. 117–121 konstatuojamąsias dalis). Bendrovės „Ecorys“ buvo paprašyta nustatyti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio rinkos vertę netaikant jokių sąlygų. Bendrovė „Ecorys“ padarė išvadą, kad, jeigu bendrovės „Siremar“ verslo padalinys būtų buvęs parduotas be jokių sąlygų ir visų pirma be naujos viešojo paslaugų pirkimo sutarties dėl viešosios paslaugos teikimo (taigi ir be įpareigojimo užtikrinti šios viešosios paslaugos tęstinumą), bendrovė būtų buvusi parduota jos likvidacine verte, kuri sudarė –0,3 mln. EUR. Bendrovė „Ecorys“ šią išvadą grindė prielaida, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinys negalėtų pelningai tęsti veiklos negaudamas kompensacijos už viešąsias paslaugas. Bendrovė „Ecorys“ pažymėjo, kad ši likvidacinė vertė yra mažesnė už konkurso metu nustatytą vertę, ir nurodė, kad todėl neatidėliotinas likvidavimas (iš esmės laivų pardavimas) nebuvo perspektyvi alternatyva rinkos ekonomikos veiklos vykdytojo požiūriu. Be to, bendrovė „Ecorys“ palygino, kurią bendrų pajamų dalį sudaro bendrovės „Siremar“ verslo padalinio ir kelių panašių keltų bendrovių darbo sąnaudos, taip pat jų darbo sąnaudų ir darbuotojų skaičiaus santykį. Atlikus analizę nenustatyta jokių esminių skirtumų, dėl kurių galėtų kilti abejonių dėl per didelio darbuotojų skaičiaus arba per didelių darbo sąnaudų. Taigi potencialus pirkėjas būtų turėjęs nedaug veiksmų laisvės atleisti arba pakeisti darbo jėgos dalį. Šiuo pagrindu bendrovė „Ecorys“ padarė išvadą, kad nėra elementų, rodančių, jog darbo jėgos būklė turėjo reikšmingos įtakos bendrovės „Siremar“ verslo padalinio vertei. Todėl Komisija daro išvadą, kad nei naujo susitarimo susiejimas su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu, nei darbo jėgos sąlyga nesumažino verslo padalinio pardavimo kainos.

(394) Apibendrinant galima pasakyti, kad sąlygą išlaikyti darbo jėgos lygį nustato bendroji nacionalinė teisė, o ne pardavėjas. Be to, ši sąlyga nėra našta bendrovės „Siremar“ verslo padalinio įgijėjui, kaip patvirtino ir Komisijos nepriklausomas ekspertas, t. y. bendrovė „Ecorys“. Sąlyga užtikrinti viešosios paslaugos tęstinumą, kuri yra tiesioginė turto ir viešųjų paslaugų įsipareigojimų susiejimo pasekmė, negali būti laikoma mažinančia kainą. Priešingai, kaip tvirtinta pirmiau ir patvirtinta bendrovės „Ecorys“, pardavus turtą atskirai, kaina būtų buvusi mažesnė. Be to, mažai tikėtina, kad būtų buvę potencialių konkurso dalyvių, norinčių įsigyti viešojo paslaugų pirkimo sutartį neperimant turto, atsižvelgiant į didelį laivų ir įgulos narių skaičių, reikalingą viešosioms paslaugoms teikti. Todėl Komisija daro išvadą, kad bet kuris rinkos ekonomikos pardavėjas būtų nusprendęs parduoti bendrovės „Siremar“ verslo padalinio turtą kartu su nauja viešojo paslaugų pirkimo sutartimi, kad gautų didžiausią kainą. Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad Italija nenustatė sąlygų, kurios galėjo sumažinti kainą arba kurių nebūtų reikalavęs privatus pardavėjas. Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad jos abejonė, jog naujo susitarimo pardavimas konkurso tvarka kartu su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir darbo jėgos sąlygos negalėjo užtikrinti mažiausios kainos bendruomenei, yra išsklaidyta.

(395) Remdamasi pirmiau aprašytu vertinimu (žr. 376–394 konstatuojamąsias dalis), Komisija daro išvadą, kad konkurso procedūra buvo atvira, skaidri ir nediskriminacinė pagal viešųjų pirkimų taisyklės.

(396) Tačiau VESP komunikato 68 punkte pažymima, kad „vykstant procedūroms, kurių metu pateikiamas tik vienas pasiūlymas, konkursas negali būti laikomas pakankamu siekiant užtikrinti mažiausią kainą bendruomenei“.

(397) Šiuo atžvilgiu Komisija pirma atkreipia dėmesį į tai, kad iš pradžių vykdant procedūrą dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio, susieto su nauju susitarimu, buvo gauti du pasiūlymai. Iš pradžių šis padalinys buvo perduotas vienam iš šių konkurso dalyvių, t. y. bendrovei „CdI“. Paskutiniame procedūros etape, po to, kai Italijos administraciniai teismai priėmė sprendimus dėl bendrovės „CdI“ pašalinimo, bendrovė SNS patvirtino savo ankstesnį pasiūlymą, kuris gali būti laikomas vieninteliu galiojančiu pasiūlymu, kuris galiausiai buvo pateiktas.

(398) Tačiau Komisija mano, kad, atsižvelgiant į konkrečias šios procedūros faktines aplinkybes, siekiant nustatyti, ar buvo pateiktas daugiau nei vienas pasiūlymas ir ar dėl to galima daryti prielaidą, kad įvykdžius konkursą bus gauta mažiausia kaina bendruomenei, reikėtų atsižvelgti į tai, kada buvo parengtas laimėjęs bendrovės SNS pasiūlymas, t. y. 2011 m. gegužės mėn. Tai yra momentas, kai bendrovė SNS vertino verslo padalinio, susieto

su nauju susitarimu, vertę, ir tuo metu buvo dvi konkuruojančios procedūros šalys: bendrovės „CdI“ ir SNS. Be to, Komisija pažymi, kad bendrovė „CdI“ iš tikrųjų laikinai laimėjo konkursą, perėmė verslo padalinį ir teikė paslaugą 2012–2016 m., kol po administracinių teismų sprendimų procedūra buvo pradėta iš naujo ir verslo padalinys galiausiai perduotas bendrovei SNS. Atsižvelgiant į tai, vertinant atitiktį 4-ajam *Altmark* kriterijui, reikėtų manyti, kad bendrovė „CdI“ taip pat pateikė pasiūlymą šioje procedūroje, todėl šis pasiūlymas gali būti laikomas pakankamu, kad būtų užtikrinta, jog įvykdžius procedūrą gauta mažiausia kaina bendruomenei.

(399) Todėl, remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad šiuo atveju laikomasi 4-ojo *Altmark* kriterijaus.

Griežtos apsaugos priemonės procedūros struktūroje

(400) Komisija papildomai pažymi, kad, jeigu tinkamas momentas nustatyti, ar konkurso metu buvo pasiekta rinkos kaina, yra momentas, kai buvo galutinai patvirtintas paskutinis bendrovės SNS pasiūlymas, t. y. 2016 m. sausio mėn., su kuo Komisija nesutinka, tuomet iš tikrųjų buvo pateiktas tik vienas pasiūlymas, nes bendrovė SNS buvo vienintelė procedūros šalis tame etape. Atitinkamai tokio konkurso paprastai nepakaktų, kad būtų užtikrinta, jog laimėtojas neįgys pranašumo.

(401) Tačiau Komisija patikslino poziciją, išreikštą VESP komunikate, savo VESP vadovo ([158]) 68 punkte nurodydama, kad „tai nereiškia, kad negali būti atvejų, kai dėl procedūros struktūroje numatytų itin stiprių apsaugos priemonių, procedūra, kai pateiktas vienas pasiūlymas, irgi gali būti pakankama, kad būtų užtikrintas paslaugos teikimas „mažiausia bendruomenei kaina“.

(402) Komisija mano, kad vertinamu atveju, kaip ir bendrovės „Tirrenia“ verslo padalinio privatizavimo atveju, kuris įvertintas 2020 m. Sprendime „Tirrenia“/CIN, tokios apsaugos priemonės buvo taikomos. Konkrečiau:

— konkurso procedūra buvo vykdoma taip, kad potencialūs konkurso dalyviai būtų kuo labiau suinteresuoti dalyvauti. Be to, šiems potencialiems konkurso dalyviams nereikėjo laikytis sudėtingų procedūrų ir jiems neteko patirti didelių išlaidų, kad galėtų išreikšti susidomėjimą. Dėl to iš šešių Italijos subjektų gautos penkios paraiškos, jie visi buvo pakviesti dalyvauti deramo patikrinimo etape (žr. 388 konstatuojamąją dalį);

— tikra konkurencija buvo įmanoma iki konkurso pabaigos. Visų pirma, šeši potencialūs konkurso dalyviai buvo pakviesti dalyvauti deramo patikrinimo etape. Du iš jų (t. y. „Ustica Lines S.p.A.“ ir „Caronte & Tourist S.p.A.“) įsteigė bendrąją įmonę ir pateikė įpareigojantį pasiūlymą bendrovės SNS vardu. Kitą pasiūlymą pateikė bendrovė „Mediterranea“, kuri taip pat kartu su vietos privačiais veiklos vykdytojais įsteigė bendrovę „CdI“. Komisija mano, kad, sprendžiant iš profilio, kitos dvi šalys, dalyvavusios deramo patikrinimo etape, buvo tikrai suinteresuotos pateikti pasiūlymus (pvz., jau vykdė veiklą sektoriuje ir (arba) Italijoje);

— minimali kaina buvo nustatyta iš anksto remiantis verte, kurią nustatė Italijos paskirtas nepriklausomas ekspertas (žr. 78 konstatuojamąją dalį). Su šia minimalia kaina duomenų saugykloje galėjo susipažinti visi potencialūs konkurso dalyviai, todėl buvo nustatyta gana aukšta pradinių pasiūlymų riba. Iš tiesų, kaip nurodyta 79 konstatuojamojoje dalyje, pirmame etape nebuvo pateikta jokių įpareigojančių pasiūlymų, o tai rodo, kad buvo nustatyta gana didelė minimali bendrovės „Siremar“ verslo padalinio kaina. Iš tiesų, nors ši didelė minimali kaina padėjo užtikrinti mažiausią procedūros kainą bendruomenei, tačiau ji taip pat galėjo atbaidyti kitus du potencialius konkurso dalyvius nuo pasiūlymo pateikimo;

— Pirmas galiojantis bendrovės „CdI“ pasiūlymas buvo paskelbtas duomenų saugykloje, o kiti konkurso dalyviai buvo aiškiai pakviesti pateikti geresnį pasiūlymą. Vėliau bendrovės SNS prašymu nepaprastasis įgaliotinis pratęsė geresnių pasiūlymų pateikimo terminą. Po to, kai bendrovė SNS taip pat pateikė savo pasiūlymą, nes abu gauti įpareigojantys pasiūlymai nebuvo lengvai palyginami, procedūra buvo kelis kartus atnaujinta ir kiekvieną kartą šalys buvo raginamos pateikti geresnius pasiūlymus. Raginimas pateikti geresnius pasiūlymus yra ypač stipri apsaugos priemonė, užtikrinanti, kad būtų gautas pats geriausias pasiūlymas (taigi ir mažiausia kaina bendruomenei). Iš to, kad šioje procedūroje dalyvavo du solidūs konkurso dalyviai, taip pat iš bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ susirašinėjimo su bendrovėmis „CdI“ ir SNS matyti, kad būta tikros konkurencijos. Tai, kad ši konkurencija buvo laikinai iškreipta dėl priešpriešinės garantijos, dėl kurios konkursą iš

([158]) Konkrečiau žr. Komisijos atsakymą į 68 klausimą, pateiktą 2013 m. balandžio 29 d. jos tarnybų darbiniame dokumente „Europos Sąjungos valstybės pagalbos, viešųjų pirkimų ir vidaus rinkos taisyklių taikymo visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms vadovas“ (žr. https://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/new_guide_eu_rules_procurement_lt.pdf).

pradžių laimėjo bendrovė „CdI“, nekelia abejonių dėl šios išvados. Priešingai, tai yra dar vienas rodiklis, kad konkurso dalyvių konkurencija buvo reali, net jei tomis konkrečiomis aplinkybėmis buvo nesilaikyta procedūrinių taisyklių.

(403) Komisija mano, kad, atsižvelgiant į pirmiau nurodytas apsaugos priemones, įskaitant, visų pirma, minimalią kainą ir raginimą pateikti geresnius pasiūlymus, konkurso procedūros pakako užtikrinti, kad paslauga būtų teikiama mažiausia kaina bendruomenei, net jeigu pačiame paskutiniame procedūros etape buvo pateiktas tik vienas pasiūlymas. Siekdama išsamumo, Komisija pažymi, kad nagrinėjama byla skiriasi nuo toliau nurodytų bylų, kai buvo pateiktas tik vienas pasiūlymas:

— greitojo keleivių jūrų susisiekimo tarp Mesinos ir Kalabrijos regiono konkurso procedūroje pasiūlymą pateikė tik bendrovė „Ustica Lines“. Tačiau ta bendrovė taip pat buvo vienintelė, kuri išreiškė susidomėjimą, todėl tikra konkurencija niekada nebuvo galima. Toje byloje Komisija neišvengiamai padarė išvadą, kad nėra vykdomas 4-asis *Altmark* kriterijus, o kompensacija už viešąsias paslaugas yra valstybės pagalba ([159]). Komisija primena, kad nagrinėjamoje byloje šešios šalys pareiškė susidomėjimą ir penkios iš jų dalyvavo paskutiniame konkurso etape;

— konkurse dėl spaudos platinimo koncesijų skyrimo Belgijoje pasiūlymą pateikė tik bendrovė „bpost“ (rinkoje įsitvirtinęs šios VESP teikėjas). Nors iš pradžių trys bendrovės pareiškė susidomėjimą dalyvauti konkurse, viena bendrovė pasitraukė nepasibaigus pasiūlymų pateikimo terminui, o kita paskelbė nebenorinti pateikti pasiūlymo (nors ir praėjus trims dienoms po to, kai pasiūlymą pateikė bendrovė „bpost“). Nepaisant to, Belgijos valdžios institucijos teigė, kad konkurso metu buvo tikra konkurencija ir buvo pakankamai apsaugos priemonių, užtikrinančių, kad paslauga būtų perkama mažiausia kaina bendruomenei. Tačiau Komisija nustatė, kad toje byloje apsaugos priemonės yra nepakankamos, ir todėl padarė išvadą, kad nėra vykdomas 4-asis *Altmark* kriterijus, o kompensacija už viešąsias paslaugas yra valstybės pagalba ([160]). Jeigu Italijos valdžios institucijos pasirinko atviro konkurso procedūrą, tai Belgijos valdžios institucijos organizavo derybų procedūras ([161]), o pagal VESP komunikato 66 punktą „išimtiniais atvejais gali būti laikoma, kad jų pakanka laikantis keturių [ketvirtojo] *Altmark* kriterijų [kriterijaus]“. Komisija pažymi, kad be šio svarbaus skirtumo, apsaugos priemonės bendrovės „bpost“ byloje taip pat skyrėsi nuo tų, kurios buvo taikomos nagrinėjamoje byloje. Galiausiai reikia pažymėti, kad bendrovės „bpost“ byloje rinkoje įsitvirtinęs VESP teikėjas laimėjo konkursą pateikęs vienintelį pasiūlymą, kai buvo tik vienas galimas konkuruojantis konkurso dalyvis. Vertinamoje byloje konkursą laimėjo konkurso dalyvis (bendrovė SNS), kuris neturėjo jokių sąsajų su rinkoje įsitvirtinusiu VESP teikėju, dalyvaujant kitiems galimiems konkuruojantiems tiekėjams ir taikant pirmiau nurodytas apsaugos priemones. Dėl šių priežasčių Komisija daro išvadą, kad bendrovės „bpost“ bylos aplinkybės nėra panašios į nagrinėjamos bylos aplinkybes.

(404) Be to, Komisija pažymi, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo konkurso procedūra gerokai skiriasi nuo procedūros, pagal kurią buvo pasirenkamas laivybos paslaugų teikėjas tarp žemyninės Prancūzijos dalies ir Korsikos ([162]) (toliau – SNCM byla):

— Prancūzijos valdžios institucijos viešųjų paslaugų įsipareigojimus nustatė vykdydamos derybų procedūrą iš anksto paskelbus pranešimą apie pirkimus. Remiantis VESP komunikato 66 punktu, „išimtiniais atvejais gali būti laikoma, kad jų pakanka laikantis keturių [ketvirtojo] *Altmark* kriterijų [kriterijaus]“. Priešingai, Italijos valdžios institucijos pasirinko atvirą konkursą, o privačios derybos vyko tik paskutiniame procedūros etape, siekiant palyginti jau gautus pasiūlymus ir juos pagerinti;

— nors SNCM byloje buvo pateikti du pasiūlymai, vienas pasiūlymas buvo atmestas remiantis vienu atrankos kriterijumi. Taigi, siekiant pasilikti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, abu pasiūlymai net nebuvo lyginami iš esmės. Taigi, net jeigu iš tikrųjų buvo pateikti du pasiūlymai, to nepakako norint užtikrinti veiksmingą konkurenciją. Tačiau vykdant bendrovės „Siremar“ konkurso procedūrą, penkios šalys dalyvavo galutiniame etape ir buvo pateikti du pasiūlymai (žr. 398 konstatuojamąją dalį). NET jei manoma, kad pagal 4-ojo *Altmark* kriterijaus vertinimą galiausiai tik bendrovė SNS pateikė galiojantį pasiūlymą, su kuo Komisija nesutinka, iki procedūros pabaigos vyko reali konkurencija (žr. 402 konstatuojamąją dalį);

([159]) Komisijos sprendimas byloje SA.42710, VESP – greitasis keleivių vežimas jūrų transportu tarp Mesinos ir Kalabrijos regiono – Italija (OL C 40, 2018 2 2, p. 4).
([160]) Komisijos sprendimas byloje SA.42366, Kompensacijos už viešąsias paslaugas, suteiktos bendrovei „bpost“ 2016–2020 m. – Belgija (OL C 341, 2016 9 16, p. 5).
([161]) Direktyvos 2004/18/EB 30 straipsnis, Direktyvos 2004/17/EB 1 straipsnio 9 dalies a punktas.
([162]) Komisijos sprendimas byloje SA.22843, Korsikos viešųjų paslaugų įgaliojimai, 2007–2013 m. suteikti SNCM ir CMN (OL L 220, 2013 8 17, p. 20).

— SNCM byloje rinkoje įsitvirtinęs veiklos vykdytojas – SNCM/CMN grupė – taip pat pateikė pasiūlymą ir turėjo didelį konkurencinį pranašumą, nes jau turėjo laivus, kurie atitiko viešųjų paslaugų pavedimo sutartyje nustatytus techninius reikalavimus. Šie reikalavimai reiškė beveik pritaikytų laivų, panašių į kai kuriuos SNCM laivus, statybą. Tai reiškė dideles galimų suinteresuotų konkurso dalyvių sąnaudas. Nagrinėjamoje byloje rinkoje įsitvirtinęs veiklos vykdytojas, t. y. bankrutuojanti bendrovė „Siremar“, konkurse nedalyvavo ir negalėjo teikti pasiūlymų, o bendrovė SNS neturėjo jokių sąsajų su rinkoje įsitvirtinusiu veiklos vykdytoju. Kadangi konkursas buvo susijęs su laivais, kurie atitiko techninius reikalavimus teikti viešąją paslaugą, nė vienas iš galimų konkurso dalyvių neturėjo konkurencinio pranašumo prieš kitus;

— be to, SNCM byloje Komisija laikėsi nuomonės, kad labai trumpas laikotarpis (t. y. mažiau nei vienas mėnuo), kuris buvo nustatytas nuo viešųjų paslaugų pavedimo sutarties sudarymo dienos iki paslaugų teikimo pradžios, galėjo būti didele kliūtimi patekti į rinką naujiems rinkos dalyviams. Komisija pažymi, kad bendrovės „Siremar“ byloje nuo pirmo konkurso pabaigos (2011 m. spalio mėn.) iki bendrovės „CdI“ viešųjų paslaugų teikimo pradžios (2012 m. rugpjūčio mėn.) praėjo beveik metai, o bendrovė SNS perėmė verslo padalinį ir pradėjo veikti pagal naują susitarimą po daugiau nei ketverių metų (2016 m. balandžio mėn.).

(405) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad net ir remiantis šiais papildomais argumentais, ši byla atitinka 4-ąjį *Altmark* kriterijų.

(406) Atsižvelgdama į tai, kad visos keturios sąlygos, kurias Teisingumo Teismas nustatė *Altmark* byloje, yra įvykdytos kartu, Komisija daro išvadą, kad sudarant naują susitarimą, susietą su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir švartavimosi pirmenybės suteikimu bendrovei SNS, pastarajai nesuteikiamas ekonominis pranašumas.

8.1.3.5. Išvada dėl naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir švartavimosi pirmenybės suteikimu bendrovei SNS, sudarymo

(407) Kadangi vykdomi ne visi SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijai, Komisija daro išvadą, kad sudarytas naujas susitarimas, susietas su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir švartavimosi pirmenybės suteikimu bendrovei SNS, nėra valstybės pagalba bendrovei SNS.

8.1.3.6. Bendrovės „CdI“ kapitalo didinimas

(408) Komisija pažymi, kad šio sprendimo priėmimo metu bendrovė „CdI“ nevykdo veiklos ir yra likviduojama. 2016 m. balandžio mėn. notaro patvirtintu aktu bendrovės pavadinimas ir veiklos forma pakeisti iš „Compagnia delle Isole S.p.A.“ į „Compagnia delle Isole S.r.l. in liquidazione“. Bendrovės buveinė taip pat perkelta iš Palermo į Neapolį ir paskirtas likvidatorius. Nuo to laiko bendrovė nebeturi jokio veiklos tikslo, nevykdo jokios komercinės veiklos, pardavė visus savo laivus ir neturi jokių darbuotojų (išskyrus pagal įstatymus privalomus darbuotojus, kuriuos pagal teisės aktus privalo turėti likviduojamos bendrovės). NET jeigu likvidavimo procedūra tebevyksta, Komisija mano, kad bet koks galimas konkurencijos iškraipymas baigėsi, kai bendrovė „CdI“ nutraukė komercinę veiklą. Atsižvelgiant į tai, šios bendrovės atžvilgiu nebėra pagrindo tęsti oficialią tyrimo procedūrą dėl bet kurios iš dar neįgyvendintų priemonių, vertinamų šioje valstybės pagalbos byloje. Todėl tyrimas dėl bendrovės „CdI“ kapitalo didinimo nebeturi tikslo ([163]).

8.1.3.7. Priešpriešinė garantija

(409) Kaip aprašyta 3.3.2 skirsnyje, 2012 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad dėl priešpriešinės garantijos bendrovei „CdI“ ir (arba) bankui „Unicredit“ galėjo būti suteikta valstybės pagalba. Remdamasi per oficialų tyrimą gauta informacija, Komisija pirma pažymi, kad galimą valstybės pagalbą šioms dviem bendrovėms reikėtų vertinti atskirai, nes jų vaidmuo procese buvo skirtingas.

Pagalba bankui „Unicredit“

(410) *Ekonominis pranašumas*: Kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ja gavėjui turi būti suteikiamas ekonominis pranašumas. 2012 m. sprendime Komisija priminė, kad pagal Pranešimą dėl garantijų pagalba suteikiama garantijos suteikimo momentu, o ne tada, kai ja pasinaudojama ar kai atliekami mokėjimai pagal garantijos sąlygas. Pranešimo dėl garantijų 2.3.1 punkte taip pat nustatyta, kad „net jei paprastai pagalbos gavėjas yra skolininkas, negalima atmesti galimybės, kad tam tikromis aplinkybėmis pagalbą tiesiogiai gaus ir skolintojas“. Be to, Pranešime dėl garantijų paaiškinama, kad garantijas gali teikti tiesiogiai valstybė arba jos gali būti teikiamos kaip priešpriešinės garantijos pirmajam garantui. Galiausiai Pranešime dėl garantijų paaiškinta, kad tokiomis aplinkybėmis „jeigu valstybės garantija suteikiama *ex post*, kai paskola jau suteikta arba kitas finansinis įsipareigojimas prisiimtas nepatikslinus šios paskolos arba finansinio įsipareigojimo sąlygų arba jeigu viena garantuota paskola

([163]) Taip pat žr. ankstesnius Komisijos sprendimus dėl tikslo nebuvimo, pavyzdžiui, *Mines de potasse d'Alsace* (OL L 86, 2006 3 24, p. 20) ir *Ducatt* (byla SA.39990, dar nepaskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*).

naudojama kitai negarantuotai paskolai grąžinti tai pačiai kredito įstaigai, tokiu atveju paskolos davėjui taip pat gali būti suteikta pagalba, nes tada padidėja paskolų užstatas. Kai garantija apima pagalbą paskolos davėjui, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad tokia pagalba iš esmės gali būti laikoma pagalba veiklai“.

(411) Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad šiuo atveju Sicilija netiesiogiai, t. y. per banką „Unicredit“, veikiantį kaip pirmasis garantas, suteikė priešpriešinę garantiją bendrovei „CdI“. Iš tiesų Sicilija suteikė priešpriešinę garantiją bankui „Unicredit“ dėl atidėtų bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkimo kainos mokėjimų tą pačią dieną, kai bankas „Unicredit“ suteikė garantiją bendrovei „CdI“ (žr. 2.3.3.5 skirsnį). Sicilijos priešpriešinės garantijos išdavimas buvo sąlyga, kad bankas „Unicredit“ išduotų garantiją tokiomis sąlygomis, kaip nustatyta CdS sprendime Nr. 592/14. Pagal Pranešimą dėl garantijų priešpriešinė garantija būtų suteikusi pranašumą bankui „Unicredit“, jei Sicilijos garantija būtų buvusi suteikta *ex post* dėl jau prisiimto finansinio įsipareigojimo, nekeičiant šio finansinio įsipareigojimo sąlygų. Tačiau, kadangi šiuo atveju priešpriešinė garantija buvo suteikta tą pačią dieną, kai bankas „Unicredit“ suteikė garantiją bendrovei „CdI“ (iš tiesų tai buvo būtina šios garantijos suteikimo sąlyga), nėra įrodymų, kad sumažėjo banko „Unicredit“, kaip pirmojo garanto, rizika, susijusi su jo garantija. Todėl Komisija daro išvadą, kad priešpriešinė garantija nesuteikė bankui „Unicredit“ jokio pranašumo.

(412) *Išvada*. Kadangi priešpriešinė garantija, kurią Sicilija suteikta dėl banko „Unicredit“ garantijos dėl atidėtų bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkimo kainos mokėjimų, atitinka ne visus SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, Komisija daro išvadą, kad ji nėra pagalba bankui „Unicredit“.

Pagalba bendrovei „CdI“

(413) Komisija primena, kad šio sprendimo priėmimo metu bendrovė „CdI“ nevykdo veiklos ir yra likviduojama (žr. 408 konstatuojamąją dalį). NET jeigu likvidavimo procedūra tebevyksta, Komisija mano, kad bet koks galimas konkurencijos iškraipymas baigėsi, kai bendrovė „CdI“ nutraukė komercinę veiklą. Atsižvelgiant į tai, šios bendrovės atžvilgiu nebėra pagrindo tęsti oficialią tyrimo procedūrą dėl bet kurios iš dar neįgyvendintų priemonių, vertinamų šioje valstybės pagalbos byloje. Todėl tyrimas dėl galimos pagalbos, suteiktos bendrovei „CdI“ suteikus priešpriešinę garantiją, nebeturi tikslo.

8.1.4. *2010 m. įstatyme nustatytos priemonės*

(414) 2011 m. sprendime Komisija laikėsi išankstinės nuomonės, kad visos 2010 m. įstatyme nustatytos priemonė, yra valstybės pagalba buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms tiek, kiek atitinkami naudos gavėjai galėjo pasinaudoti šiomis priemonėmis likvidumo poreikiams patenkinti ir taip pagerinti savo bendrą finansinę būklę.

(415) Remdamasi informacija, gauta atliekant oficialų tyrimą, Komisija laikosi nuomonės, kad trys priemonės turėtų būti vertinamos atskirai.

8.1.4.1. Galimas lėšų laivams atnaujinti panaudojimas likvidumo tikslais

(416) Kadangi kriterijai, pagal kuriuos priemonė pripažįstama valstybės pagalba, taikomi visi kartu, Komisija gali pradėti vertinimą nuo bet kurio iš jų. Šioje byloje ji pirmiausia įvertins, ar priemone iš tikrųjų suteikiamas koks nors pranašumas bendrovei „Siremar“.

(417) Ekonominis pranašumas: Komisija pažymi, kad bendrovė „Siremar“ gavo maždaug 7 215 800 EUR laivams atnaujinti, kad jie atitiktų tarptautinius saugos standartus, ir, remdamasi 2010 m. įstatymu, galėjo šias lėšas laikinai naudoti likvidumo tikslais (žr. 132 konstatuojamąją dalį). Tačiau bendrovė „Siremar“ nepanaudojo šių lėšų likvidumo tikslais. Priešingai, Italija patvirtino, kad šios lėšos buvo panaudotos laivams atnaujinti, kaip numatyta iš pradžių (žr. 228 konstatuojamąją dalį). Todėl Komisija pažymi, kad bendrovė „Siremar“ nepanaudojo šių lėšų likvidumo tikslais, t. y. siekdama išvengti išlaidų, kurias paprastai būtų turėjusi padengti iš nuosavų finansinių išteklių, ir atitinkamai dėl šios priemonės neįgijo jokio ekonominio pranašumo.

(418) Kadangi ekonominio pranašumo kriterijus bendrovės „Siremar“ atveju nėra įvykdytas, Komisija daro išvadą, kad priemonė nėra pagalba ir kad jos 2011 m. sprendime išreikštos abejonės dėl bendrovės „Siremar“ yra išsklaidytos.

8.1.4.2. Mokesčių išimtys, susijusios su privatizavimo procesu

(419) Kaip aprašyta 133 konstatuojamosios dalies b punkte, pagal 2010 m. įstatymo 1 straipsnį tam tikriems veiksmams ir operacijoms, kurių buvo imtasi siekiant privatizuoti „Tirrenia“ grupę ir kurie yra aprašyti Dekreto įstatymo Nr. 135/2009, kurį pakeitė 2009 m. įstatymas su pakeitimais, 19b straipsnio 1–15 dalyse, nėra taikomi jokie mokesčiai, kurie paprastai mokamų už tokius veiksmus ir operacijas.

(420) Pirma, Komisija pažymi, kad šis atleidimas nuo mokesčių, kuris yra besąlyginis, yra susijęs su dviem atskirais perdavimais: 1) buvusių „Tirrenia“ patronuojamųjų įmonių „Caremar“, „Saremar“ ir „Toremar“ perdavimu iš bendrovės „Tirrenia“ (bankrutuojančios) Kampanijos, Sardinijos ir Toskanos regionams ir 2) bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimu iš bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS. Netaikomi mokesčiai visų pirma yra registracijos mokestis, žemės registracijos ir hipotekos registracijos mokesčiai, žyminis mokestis (toliau kartu – netiesioginiai mokesčiai), PVM ir pelno mokestis. Šios pagalbos priemonės gavėjai būtų pardavėjas, pirkėjas arba abu. Šiame sprendime bus vertinamas tik antrasis perdavimas.

(421) Komisija iš karto pažymi, kad pagal 1972 m. spalio 26 d. Prezidento dekretą Nr. 633 veiklą tęsiančių įmonių ar padalinių perdavimas kitai bendrovei nėra laikomas prekių tiekimu, todėl nėra apmokestinamas PVM. Taigi tokiems sandoriams, kaip bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimas, nėra taikomas PVM, todėl bendrovę „Siremar“ atleidus nuo mokesčio jai negalėjo būti suteiktas pranašumas dėl PVM. Be to, dėl netiesioginių mokesčių Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo bendrovei „CdI“ sutartyje aiškiai nurodyta, jog pirkėjas turi padengti visus su sandoriu susijusius mokesčius, rinkliavas ir notarines išlaidas. Italija taip pat pateikė įrodymų, kad bendrovė „CdI“, registruodama sutartį, nepasinaudojo šiuo atleidimu nuo mokesčių. Todėl Komisija pritaria, kad bendrovė „CdI“ negavo naudos iš šios priemonės. Tačiau pirkimo–pardavimo sutartyje dėl perdavimo bendrovei SNS, kurioje numatyta ta pati nuostata, taip pat nurodyta, kad pirkėjui bus taikomas fiksuotas registracijos mokestis, remiantis 2010 m. įstatyme numatytomis mokesčių išimtimis.

(422) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija vertins:

1. ar (bankrutuojanti) bendrovė „Siremar“ ir bendrovė SNS gavo naudos ją atleidus nuo registracijos mokesčio, žemės registro ir hipotekos registracijos mokesčių bei žyminio mokesčio (toliau – netiesioginiai mokesčiai), taikomų bendrovės „Siremar“ verslo padalinį perduodant bendrovei SNS, ir

2. ar (bankrutuojanti) bendrovė „Siremar“ gavo naudos ją atleidus nuo pelno mokesčio, taikomo bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimo bendrovei SNS pajamoms.

(423) Valstybiniai ištekliai: dėl savo pobūdžio atleidimas nuo mokesčių reiškia, kad atsisakoma valstybės išteklių. Be to, kadangi nuo šių mokesčių buvo atleista pagal 2010 m. įstatymą (žr. 133 konstatuojamosios dalies b punktą), tai taip pat priskirtina valstybei.

(424) Atrankumas: kadangi nuo mokesčių atleidžiamos tik operacijos ir veiksmai, susiję su buvusios „Tirrenia“ grupės privatizavimu, jie yra atrankieji. Italija neginčijo ir neįrodinėjo, kad atleidimas nuo mokesčių nėra atrankusis.

(425) Ekonominis pranašumas: bendrovė „Siremar“ buvo atleista nuo netiesioginių mokesčių mokėjimo už operacijas ir veiksmus, susijusius su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimu bendrovei SNS, todėl jai buvo suteiktas ekonominis pranašumas, lygus mokesčiams, įprastai mokėtiniems už tokias operacijas ir veiksmus pagal nacionalinę teisę.

(426) Kalbant apie netiesioginius mokesčius, bendrovė SNS pasinaudojo fiksuotu mokesčiu už bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkimo sutarties įregistravimą pagal 2010 m. įstatymą, kaip numatyta tos sutarties 9 straipsnyje. Todėl bendrovė SNS įgijo ekonominį pranašumą, lygų mokesčio, kuris paprastai mokamas už šių aktų registravimą pagal nacionalinę teisę, ir faktiškai sumokėto mokesčio skirtumui. […]

(427) Dėl atleidimo pelno mokesčio, kuris turėtų būti taikomas pajamoms, gautoms perdavus bendrovės „Siremar“ verslo padalinį bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, Komisija preliminariai pažymi, kad tinkamas momentas įvertinti, ar priemonė yra valstybės pagalba, yra jos suteikimo momentas, t. y. kai pagalbos gavėjas pagal nacionalinę teisę įgyja teisę gauti pagalbą pagal tą priemonę ([164]). Šiuo atveju šis momentas yra 2010 m. įstatymo įsigaliojimas. Tada Komisija, tirdama neteisėtai suteiktą pagalbą, remdamasi turima informacija, gali atsižvelgti į tai, ar ta pagalba jau buvo išmokėta, ar ne, ir į tai, ar ji gali būti išmokėta ateityje pagal nacionalinėje teisėje nustatytą taikytiną metodiką. Tai lemia, ar Komisija nurodys valstybėms narėms susigrąžinti nesuderinama pripažintą pagalbą, ar ateityje nemokėti nesuderinama pripažintos pagalbos, tačiau ji nekvestionuoja pagalbos buvimo tuo metu, kai ji buvo suteikta.

(428) Atsižvelgdama į tai, Komisija pirmiausia pažymi, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinys buvo perduotas už atlygį, kurį iš pradžių sumokėjo bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS. Tačiau verslo padalinio pardavimas bendrovei „CdI“ už 69,15 mln. EUR buvo anuliuotas (žr. 99 konstatuojamąją dalį). Todėl šis atleidimas nuo mokesčio neturėjo jokio praktinio poveikio, o bendrovė „Siremar“ dėl šio pirmo perdavimo neįgijo jokio pranašumo. Priešingai, pardavimas bendrovei SNS už 55,1 mln. EUR paprastai būtų apmokestintas pelno mokesčiu.

([164]) Sprendimas *Arriva Italia*, C-385/18, ECLI:EU:C:2019:1121, 36 punktas.

Atleidimas nuo šio mokesčio yra ekonominis pranašumas, nes į tam tikro turto pardavimo pajamas paprastai būtų atsižvelgiama apskaičiuojant bendrovės pelno mokestį. Iš tiesų tokiose nemokumo bylose, kaip ta, kuri iškelta bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“, pelno apskaičiavimo metodika nustatyta Konsoliduoto pelno mokesčio įstatymo 183 straipsnyje. Remiantis tuo straipsniu, įmonės pelnas už laikotarpį nuo bankroto bylos iškėlimo iki jos užbaigimo yra įmonės turto bylos pradžioje ir likusio turto jos pabaigoje skirtumas. Priimant šį sprendimą, bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ likvidavimo procedūra tebesitęsia, todėl neįmanoma numatyti, ar bus mokestinis įsipareigojimas ir koks bus jo dydis, nes nėra aišku, ar apskritai bus mokėtinas pelno mokestis. Tačiau dėl 427 konstatuojamojoje dalyje paaiškintų priežasčių tai neturi įtakos išvadai dėl ekonominio pranašumo buvimo, nes 2010 m. įstatyme buvo nustatyta besąlygiška teisė į atleidimą nuo mokesčių.

(429) Poveikis prekybai: remdamasi 312 ir 313 konstatuojamosiose dalyse pateiktais pagrindais, Komisija mano, kad bendrovių „Siremar“ ir SNS atleidimas nuo tam tikrų mokesčių gali paveikti Sąjungos prekybą ir iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje.

(430) Išvada. 2010 m. įstatymu suteiktas atleidimas nuo pelno mokesčio, kuris būtų taikomas pajamoms, gautoms pardavus bendrovės „Siremar“ verslo padalinį bendrovei SNS, ir nuo netiesioginių mokesčių už to paties verslo padalinio perdavimą bendrovei SNS yra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“. Bendrovės SNS sumokėtas fiksuotas mokestis už bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkimo sutarties įregistravimą pagal 2010 m. įstatymą vietoje mokesčio, kuris paprastai mokamas pagal nacionalinę teisę, yra valstybės pagalba bendrovei SNS.

8.1.4.3. Galimybė pasinaudoti FAS lėšomis

(431) 2011 ir 2012 m. sprendimuose Komisija nurodė galimybę buvusioms „Tirrenia“ grupės įmonėms naudoti FAS lėšas (žr. 133 konstatuojamosios dalies c punktą), kad būtų patenkinti trumpalaikiai likvidumo poreikiai. Tačiau per oficialią tyrimo procedūrą Italijos valdžios institucijos paaiškino, kad FAS lėšos nebuvo skirtos naudoti kaip papildoma kompensacija bet kuriai iš buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių (įskaitant bendrovę „Siremar“). Vietoje to, šios lėšos buvo skirtos biudžeto asignavimams, skirtiems kompensacijoms už viešąsias paslaugas buvusios „Tirrenia“ grupės įmonėms mokėti, papildyti pasirodžius, kad jų nepakanka. Iš tikrųjų 2010 m. įstatymo 1 straipsnio 5b dalimi regionams buvo suteikiama galimybė panaudoti FAS lėšas finansuojant įprastą kompensaciją už viešąsias paslaugas (jos dalį) ir taip užtikrinti viešųjų jūrų transporto paslaugų tęstinumą. Kitaip tariant, ši priemonė susijusi tik su lėšų paskirstymu Italijos valstybės biudžete kompensacijoms už viešąsias paslaugas mokėti.

(432) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad FAS lėšos yra tik finansavimo šaltinis, kuris suteikia galimybę valstybei mokėti kompensacijas už viešąsias paslaugas (skiriamas remiantis pratęstu pradiniu susitarimu), ir tai nėra priemonė, kuria bendrovė „Siremar“ gali pasinaudoti papildomai be šių viešųjų paslaugų kompensacijų. Kitaip tariant, galimas FAS lėšų panaudojimas nėra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“, todėl šiame sprendime nebus toliau vertinamas.

8.1.5. *Išvada dėl pagalbos buvimo*

(433) Remdamasi pirmiau pateiktu vertinimu, Komisija nusprendžia, kad:

— kompensacija bendrovei „Siremar“ už jūrų maršrutų eksploatavimą nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. ir švartavimosi pirmenybė šiais maršrutais yra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ir yra laikoma nauja pagalba;

— sanavimo pagalbos pratęsimas nuo 2011 m. rugpjūčio 28 d. iki 2012 m. rugsėjo 18 d. yra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį;

— naujo susitarimo sudarymas laikotarpiui nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. iki 2016 m. balandžio 11 d., susietas su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir švartavimosi pirmenybės suteikimu bendrovei „CdI“, panaikintas ir negali būti vertinamas atskirai. Naujo susitarimo sudarymas laikotarpiui nuo 2016 m. balandžio 11 d. iki 2028 m. balandžio 11 d., susietas su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir švartavimosi pirmenybės suteikimu bendrovei SNS, atitinka keturis *Altmark* kriterijus ir todėl nėra valstybės pagalba bendrovei SNS pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Tyrimas dėl bendrovės „CdI“ kapitalo didinimo nebeturi tikslo. Priešpriešinė garantija nėra valstybės pagalba bankui „Unicredit“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Tyrimas dėl galimos pagalbos, suteiktos bendrovei „CdI“ suteikus priešpriešinę garantiją, nebeturi tikslo;

— kadangi bendrovė „Siremar“ lėšų laivams atnaujinti nepanaudojo likvidumo tikslais, kaip galėjo pagal 2010 m. įstatymą, ta priemonė nėra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį;

— atleidimas nuo i) netiesioginių mokesčių, taikomų „Siremar“ verslo padalinio perdavimui, ir ii) pelno mokesčio, jo netaikant pajamoms, gautoms pardavus bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, kuris buvo taikomas pagal 2010 m. įstatymą, yra valstybės pagalba bendrovėms „Siremar“ ir SNS pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį ir

— galimybė naudoti FAS lėšas likvidumo poreikiams tenkinti, kaip nustatyta 2010 m. įstatyme, nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

8.2. **Pagalbos teisėtumas**

(434) Visos pagalbos priemonės, nagrinėjamos šiame sprendime, buvo pradėtos taikyti nesulaukus oficialaus Komisijos patvirtinimo. Todėl tiek, kiek joms vis tiek buvo taikomas reikalavimas apie jas pranešti pagal 2005 m. VESP sprendimą arba 2011 m. VESP sprendimą, Italija šias pagalbos priemonės taikė pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį ([165]).

8.3. **Pagalbos suderinamumas**

(435) Tiek, kiek nurodytos priemonės yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, jų suderinamumą reikia vertinti atsižvelgiant į minėto straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas išimtis bei SESV 106 straipsnio 2 dalį.

8.3.1. *Pradinio valstybės ir bendrovės „Siremar“ susitarimo pratęsimas*

8.3.1.1. Taikytinos taisyklės

(436) Kaip jau minėta, pradinio susitarimo galiojimas pasibaigus 2008 m. buvo pratęstas vėlesniais teisės aktais:

a) Dekrete įstatyme Nr. 207/2008, kurį pakeitė 2009 m. vasario 27 d. Įstatymas Nr. 14, buvo nustatytas pradinių susitarimų pratęsimas nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d.;

b) Dekrete įstatyme Nr. 135/2009, kurį pakeitė 2009 m. įstatymas, be kita ko, buvo nustatytas pradinių susitarimų pratęsimas nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2010 m. rugsėjo 30 d. ir

c) Įstatyme dekrete Nr. 125/2010, kurį pakeitė 2010 m. įstatymas, buvo numatytas papildomas pradinių susitarimų pratęsimas: nuo 2010 m. spalio 1 d. iki bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ privatizavimo procesų užbaigimo.

(437) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija pažymi, kad kompensacija už viešąsias paslaugas pratęsiant pradinį susitarimą buvo suteikta iki 2011 m. VESP sprendimo ir 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų įsigaliojimo. Tačiau 2011 m. VESP rinkinyje – 2011 m. VESP sprendimo 10 straipsnyje ir 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 69 punkte – nustatyta, kad jis taikomas ir paramai, suteiktai iki jo įsigaliojimo 2012 m. sausio 31 d. 2011 m. VESP sprendimo 10 straipsnio b punkte visų pirma nustatyta, kad

„bet kokia prieš įsigaliojant šiam sprendimui suteikta pagalba [t. y. iki 2012 m. sausio 31 d.], kuri nebuvo laikyta suderinama su vidaus rinka ir kuriai netaikytas reikalavimas apie ją pranešti pagal Sprendimą 2005/842/EB, bet atitinka šiame sprendime nustatytas sąlygas, yra suderinama su vidaus rinka ir jai netaikomas reikalavimas apie ją iš anksto pranešti“.

(438) 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 68 ir 69 punktuose nurodyta, kad Komisija jų principus taikys visiems pagalbos projektams, apie kuriuos jai bus pranešama, neatsižvelgdama į pranešimo dieną, taip pat bet kokiai neteisėtai pagalbai, dėl kurios ji priims sprendimą po 2012 m. sausio 31 d., net jei ta pagalba buvo suteikta iki 2012 m. sausio 31 d. Pastaruoju atveju netaikomos 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 14, 19, 20, 24, 39 ir 60 punktų nuostatos.

([165]) Italijos valdžios institucijos pranešė tik apie kompensaciją už viešąsias paslaugas, suteiktą pagal naują susitarimą, kurią Komisija pripažino nesant valstybės pagalba (žr. 9 konstatuojamąją dalį). Be to, bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ teigė, kad kompensacija už viešąsias paslaugas, suteikta bendrovei „Siremar“ pratęsus pradinį susitarimą, yra suderinama ir apie ją nereikia pranešti pagal 2011 m. VESP sprendimą. Komisija įvertins, ar taip buvo iš tikrųjų, 8.3.1 skirsnyje.

(439) Todėl pirmiau apibūdintos 2011 m. VESP sprendimo ir 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų taikymo taisyklės reiškia, kad kompensacija už viešąsias paslaugas, suteikta bendrovei „Siremar“ per pratęsimo laikotarpį, gali būti vertinama pagal 2011 m. VESP dokumentų rinkinį. Jeigu atitinkamos 2011 m. VESP sprendimo arba 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų sąlygos įvykdytos, ta pagalbos priemonė yra suderinama su vidaus rinka visu laikotarpiu nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. ([166])

(440) Komisija pažymi, kad tiek 2005 m. VESP sprendimas, kuris įsigaliojo 2005 m. gruodžio 19 d., tiek 2011 m. VESP sprendimas yra taikomi tik valstybės pagalbai, kuri teikiama skiriant kompensaciją už viešąsias paslaugas už jūrų transporto jungtis salomis, kurių vidutinis metinis srautas per dvejus finansinius metus iki tų metų, kuriais buvo paskirta VESP, neviršijo 300 000 keleivių. Iš Italijos pateiktų įrodymų matyti, kad 2007 m. ir 2008 m. keleivių skaičius keturiais jūrų susisiekimo maršrutais, kuriuos bendrovė „Siremar“ eksploatavo pagal pratęstą pradinį susitarimą, neviršijo vidutiniškai 300 000 keleivių per metus ribos. Kalbama apie šias maršrutų grupes: Trapanis–Pantelerija, Porto Empedoklė–Pelagų salos, Palermas–Ustika (t. y. mišrūs maršrutai D1, D4, D5 ir tik keleiviams skirtas maršrutas ALD/1). Visi kiti maršrutai arba atskirai viršijo ribą (ALC/6, Liparis–Vulkanas–Milacas), arba buvo maršrutų grupės, kuri gerokai viršijo ribą, dalis (Milacas–Eolijos salos–Neapolis ir Trapanis–Egadų salos). Todėl Komisija negali vertinti kitų 16 maršrutų, kurie buvo eksploatuojami pagal pratęstą pradinį susitarimą, kompensacijos už viešąsias paslaugas, sumokėtos bendrovei „Siremar“ pratęsus pradinį susitarimą iki 2012 m. liepos 30 d., suderinamumo nei remiantis 2005 m. VESP sprendimu, nei 2011 m. VESP sprendimu.

(441) Taigi nuo 2009 m. iki privatizavimo pabaigos bendrovei „Siremar“ mokėtos kompensacijos už viešąsias paslaugas suderinamumas paprastai turėtų būti vertinamas pagal 2011 m. VESP bendrąsias nuostatas. Tačiau 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 9 punkte nustatyta, kad VESP teikiančioms įmonėms, kurios patiria sunkumų, skirta pagalba turi būti vertinama pagal 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires. Bendrovės „Siremar“ atžvilgiu nepaprastoji administravimo procedūra pradėta 2010 m. rugsėjo 17 d., o 2010 m. spalio 5 d. bendrovė paskelbta bankrutavusia. Taigi tai buvo sunkumų patiriantis VESP teikėjas pagal 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 punkto c papunktį, bent jau dalį pratęsimo laikotarpio (nuo 2010 m. spalio 5 d. iki pardavimo 2012 m. liepos 30 d.).

(442) Nuo 2014 m. rugpjūčio 1 d. galiojančios 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės ([167]) VESP teikėjams suteiktai pagalbai taikomos atgaline data. Tose gairėse nustatyta, kad pagalbos, kuri sunkumų patiriantiems VESP teikėjams suteikta iki 2012 m. sausio 31 d., t. y.(2011 m. VESP bendrųjų nuostatų įsigaliojimo dienos, suderinamumo vertinimas atliekamas pagal 2011 m. VESP bendrąsias nuostatas, išskyrus 9, 14, 19, 20, 24, 39 ir 60 punktų nuostatas ([168]). Todėl tos pačios taisyklės taikomos visam laikotarpiui nuo 2009 m. sausio 1 d. iki verslo padalinio perdavimo bendrovei „Cdl“ 2012 m. liepos 30 d.

(443) Kadangi 16 vertinamų bendrovės „Siremar“ maršrutų netaikomi 2005 ir 2011 m. VESP sprendimai ir dėl glaustumo bei veiksmingumo priežasčių, Komisija pirmiausia įvertins, ar bendrovei „Siremar“ suteikta kompensacija už viešąsias paslaugas už visų dvidešimties jūrų transporto maršrutų, sugrupuotų į penkias grupes, eksploatavimą pratęsimo laikotarpiu atitinka 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų sąlygas, išskyrus jų 9, 14, 19, 20, 24, 39 ir 60 punktuose nustatytas sąlygas. Tik po šio pirmo etapo Komisija vertins, ar ta pati kompensacija (tik už tų grupių maršrutus, kuriais nebuvo viršyta 300 000 keleivių riba) galėjo būti suderinama su vidaus rinka ir jai netaikomas reikalavimas pranešti pagal 2005 m. VESP sprendimą, nes ji susijusi su pagalba, kuri buvo suteikta nuo 2005 m. gruodžio 19 d. iki 2012 m. sausio 31 d. (žr. 436 konstatuojamąją dalį).

([166]) Siekdama išsamumo, Komisija pažymi, kad 2011 m. VESP sprendimo 10 straipsnio a punkte nustatyta pereinamojo laikotarpio nuostata, pagal kurią bet kuri pagalbos schema, įsigaliojusi iki šio sprendimo įsigaliojimo dienos (t. y. iki 2012 m. sausio 31 d.), kuri buvo suderinama su vidaus rinka ir kuriai nebuvo taikomas reikalavimas pranešti pagal 2005 m. VESP sprendimą, ir toliau bus suderinama, o apie ją nereikės pranešti dar dvejus metus (t. y. iki 2014 m. sausio 30 d. imtinai). Tai reiškia, kad pagalba, kuri buvo suteikta pagal tokią schemą nuo 2005 m. VESP sprendimo įsigaliojimo 2005 m. gruodžio 19 d. iki 2011 m. VESP sprendimo įsigaliojimo 2012 m. sausio 31 d., bus laikoma suderinama su vidaus rinka, bet tik nuo jos suteikimo dienos iki 2014 m. sausio 30 d. imtinai. Bet kuriuo atveju pagalbai, suteiktai nuo 2012 m. sausio 31 d., netaikoma 2011 m. VESP sprendimo 10 straipsnio a punkte nustatyta pereinamojo laikotarpio nuostata, o suderinamumo vertinimas turi būti atliekamas pagal 2011 m. VESP sprendimą.

([167]) OL C 249, 2014 7 31, p. 1.

([168]) Žr. 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 140 punktą.

8.3.1.2. Tikra visuotinės ekonominės svarbos paslauga, kaip nurodyta SESV 106 straipsnyje

(444) 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 12 punkte nustatyta, kad „[p]agalba turi būti skiriama už tikrą ir tinkamai apibrėžtą visuotinės ekonominės svarbos paslaugą, minimą Sutarties 106 straipsnio 2 dalyje“. 13 punkte paaiškinta, kad „valstybės narės negali priskirti konkrečių viešųjų paslaugų įsipareigojimų paslaugoms, kurias patenkinamai ir su valstybės apibrėžtu viešuoju interesu suderinamomis sąlygomis, pvz., susijusiomis su kaina, objektyviais kokybės reikalavimais, tęstinumu ir galimybe naudotis paslauga, jau teikia arba gali teikti įprastomis rinkos sąlygomis veikiančios įmonės. Kalbant apie tai, ar paslaugą gali suteikti rinkoje jau veikianti įmonė, Komisijos vertinimas apsiriboja patikrinimu, ar apibrėždama tai valstybė narė nepadarė akivaizdžios klaidos, išskyrus tuos atvejus, kai Sąjungos teisės nuostatose numatytas griežtesnis standartas“. Galiausiai 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 56 punkte nurodyta, kad „valstybėms narėms suteikta didelė veiksmų laisvė“ nustatant, kurios paslaugos gali būti laikomos visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis.

(445) Vertinimas, ar VESP yra tikros, taip pat turi būti atliekamas atsižvelgiant į VESP komunikatą (žr. 326 ir 341 konstatuojamąsias dalis), Jūrų kabotažo reglamentą (žr. 328–330 konstatuojamąsias dalis) ir teismų praktiką (žr. 332 ir 333 konstatuojamąsias dalis). Todėl Komisija turi įvertinti, ar pratęsimo laikotarpiu:

1. buvo naudotojų paklausa;

2. rinkos dalyviai negalėjo patenkinti šio poreikio nesant valdžios institucijų nustatytų įpareigojimų (rinkos nepakankamumo buvimas);

3. tiesiog nustatytų viešųjų paslaugų įsipareigojimų nebūtų pakakę tam trūkumui ištaisyti (mažiausiai žalingas požiūris).

(446) Komisija pabrėžia, kad bendrovės „Siremar“ viešųjų paslaugų maršrutai, kurie buvo eksploatuojami pratęsimo laikotarpiu, yra tie patys, kurie pagal naują susitarimą buvo patikėti bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS. Be to, Komisija jau apibūdino ir įvertino konkurencinę šių grupių maršrutų padėtį pratęsimo laikotarpiu. Atsižvelgiant į tai, atliekant tolesnį vertinimą bus remiamasi ir nurodomos atitinkamos jau atlikto naujo susitarimo vertinimo dalys (žr. 8.1.3.1 skirsnį).

(447) Atsižvelgdama į tai, Komisija visų pirma primena (žr. 184 konstatuojamąją dalį), kad Italija nustatė pradiniame susitarime numatytus viešųjų paslaugų įsipareigojimus iš esmės i) siekdama užtikrinti teritorinį Sicilijos ir jos mažesniųjų salų tęstinumą ir ii) prisidėti prie mažesniųjų salų ekonominio vystymosi, teikiant reguliarias ir patikimas jūrų transporto paslaugas. Komisija jau padarė išvadą, kad tai iš tiesų yra pagrįsti viešojo intereso tikslai (žr. 335 konstatuojamąją dalį).

(448) Aptariami maršrutai buvo eksploatuojami beveik be pokyčių daugelį metų, t. y. bent jau nuo pradinio susitarimo įsigaliojimo. Italija patvirtino, kad per pratęsimo laikotarpį bendrovei „Siremar“ pavestų paslaugų apimtis nepasikeitė. Komisija pažymi, kad prieš pratęsimo laikotarpį 2008 m. buvo sumažintas maršrutų, kuriais teikiamos viešosios paslaugos, skaičius. Visų pirma, buvo panaikintas maršrutas Macara del Vallo–Pantelerija, kuriuo bendrovė „Siremar“ vežė šešias dienas per savaitę greitaeigiu keltu „Guizzo“, taip pat Eolijos ir Egadų maršrutų grupių tvarkaraščiuose, taikomuose sezono metu, sumažintas kai kurių maršrutų dažnumas.

(449) Siekdamos įrodyti tikrą paslaugų naudotojų paklausą, Italijos valdžios institucijos pateikė išsamių statistinių duomenų, iš kurių matyti, kad 2008 m., paskutiniais pradinio susitarimo metais iki pratęsimo, bendrovė „Siremar“ iš viso pervežė 1 821 387 keleivius ir 397 626,5 tiesinių metrų krovinių eksploatuodama maršrutus, sugrupuotus į penkias grupes. Remiantis 2009 m. duomenimis, šiais maršrutais bendrovė „Siremar“ pervežė 1 513 214 keleivių ir 324 540 tiesinių metrų krovinių.

(450) Šie skaičiai 2010 m. buvo šiek tiek mažesni (žr. 337 konstatuojamąją dalį), tačiau panašūs. Tai rodo, kad bendra naudotojų paklausa buvo didelė ir gana stabili ištisus metus. Iš tikrųjų Italijos valdžios institucijos taip pat pateikė išsamių 2007–2019 m. statistinių duomenų apie kiekvieną maršrutą ([169]). Komisija atkreipia dėmesį, kad visus metus reisų ir keleivių skaičius įvairių grupių maršrutais svyravo. Tačiau svyravimą galima paaiškinti tuo, kad šie maršrutai sujungia labai mažas salas, turinčias ribotą uostų infrastruktūrą ir esančias palyginti netoli viena kitos. Tai reiškia, kad tvarkaraščius reikia dažnai koreguoti atsižvelgiant į naudotojų paklausą vietos lygmeniu. Iš tiesų Komisija jau įrodė (žr. 5 lentelę), kad 2010 m. paklausūs buvo visi maršrutai. Atlikus tą pačią 2009 m, 2011 m. ir 2012 m. sausio–liepos mėn ([170]). analizę nenustatyta jokių požymių, kad atitinkamų grupių maršrutais teikiamų keltų paslaugų naudotojų paklausa būtų išnykusi.

([169]) Išskyrus 2015 m. (duomenys nepatvirtinti išorės konsultantų – žr. 120 išnašą) ir 2016 m. sausio 1 d.–balandžio 10 d. laikotarpį (trūksta duomenų – žr. 121 išnašą).

([170]) Siekdama trumpinti tekstą, Komisija šiame sprendime nepateikia išsamių duomenų.

(451) Komisija mano, kad minėti statistiniai duomenys aiškiai rodo, jog nuo 2009 m. sausio mėn. iki 2012 m. liepos mėn. kiekvienu iš nagrinėjamų viešųjų paslaugų maršrutų buvo tikra keleivių ir krovinių vežimo paslaugų paklausa. Todėl galima daryti išvadą, kad šios paslaugos patenkino tikrą naudotojų paklausą, taigi tenkino ir realius visuomenės poreikius.

(452) Kaip paaiškinta 341 konstatuojamojoje dalyje, Komisija taip pat turi išnagrinėti, ar šios paslaugos būtų buvusios nepakankamos, jeigu būtų teikiamos tik rinkos sąlygomis, atsižvelgiant į reikalavimus, kuriuos Italija nustatė pratęsusi pradinį susitarimą. Šiuo klausimu VESP komunikato 48 punkte pažymima, kad „Komisijos vertinimas apsiriboja patikrinimu, ar valstybė narė nepadarė akivaizdžios klaidos“.

(453) Komisija pirma pažymi, kad, kaip nurodyta jos 2004 m. sprendime, nenustatyta akivaizdžių klaidų nustatant 1992–2008 m. VESP bendrovei „Siremar“ ir kad ši išvada nebuvo ginčijama nei 2009 m. teismo sprendime, nei 2020 m. „Tirrenia“ grupės sprendime (žr. 342 konstatuojamąją dalį). Be to, dėl sunkios ekonominės padėties Italijoje 2009–2012 m. šių maršrutų pelningumas greičiausiai būtų buvęs dar mažesnis.

(454) Komisija atkreipia dėmesį ir į tai, kad nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. visų grupių maršrutais, kuriuos bendrovė „Siremar“ turėjo eksploatuoti pratęsus pradinį susitarimą, kiti veiklos vykdytojai teikė jūrų transporto paslaugas, tačiau nebūtinai visus metus, o dažnai ir skirtingu dažnumu ar kitokio tipo laivais, ir dažnai taip pat gaudavo valstybės kompensaciją. Komisija jau įvertino (žr. 341–349 konstatuojamąsias dalis), ar aptariamų grupių maršrutais kitų veiklos vykdytojų, kurie negavo valstybės kompensacijos, teiktos paslaugos buvo lygiavertės toms, kurias bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS turėjo teikti pagal naują susitarimą. Komisija primena, kad šis vertinimas buvo pagrįstas konkurencine padėtimi šiuose maršrutuose nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. Kadangi paslaugos, kurias turėjo teikti bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, pagal eksploatuojamus maršrutus ir dažnumą yra labai panašios į tas, kurias bendrovė „Siremar“ turėjo teikti pratęsimo laikotarpiu, Komisijos išvada, kad vien rinkos jėgų nepakako viešųjų paslaugų poreikiams patenkinti, taikytina ir bendrovei „Siremar“ per visą pratęsimo laikotarpį. Visų pirma, Komisija pažymi, kad pavedimo metu joks kitas veiklos vykdytojas paslaugų neteikė ištisus metus nė vienu iš bendrovės „Siremar“ eksploatuojamų grupių maršrutų, negaudamas už tai valstybės kompensacijos. Kiti veiklos vykdytojai, kuriems taip pat buvo nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimai, teikė paslaugas, kurios nebuvo lygiavertės tęstinumo, reguliarumo, pajėgumų ir kokybės atžvilgiu, todėl nevisiškai tenkino viešųjų paslaugų poreikių, nustatytų bendrovei „Siremar“ pradiniame susitarime (pratęstame).

(455) Galiausiai, atsižvelgdama į numatomą privatizavimą ir siekdama užtikrinti viešųjų paslaugų, kurios buvo teikiamos pagal pradinį susitarimą, tęstinumą, Italija nusprendė pratęsti šį susitarimą be pakeitimų (išskyrus kompensavimo metodikos pakeitimą, taikomą nuo 2010 m.). Komisija sutinka, kad naudotojų paklausa, kaip aprašyta 449–451 konstatuojamosiose dalyse, negalėjo būti patenkinta nustatant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, taikomus visiems veiklos vykdytojams, eksploatuojantiems nagrinėjamus maršrutus. Iš tiesų bendrovės „Siremar“ eksploatuojamais maršrutais visos kitų veiklos vykdytojų teikiamos panašios paslaugos taip pat buvo subsidijuojamos ir bet kuriuo atveju šių veiklos vykdytojų teikiamos paslaugos neatitiko reguliarumo, tęstinumo ir kokybės reikalavimų ištisus metus. Be to, šių maršrutų eksploatavimas ne sezono metu yra nuostolingas, todėl tikėtina, kad be kompensacijos už viešąsias paslaugas jie būtų eksploatuojami tik sezono metu. Bendrovė „Ecorys“ savo ataskaitoje padarė panašią išvadą ir nurodė, kad te maršrutai ekonomiškai neperspektyvūs (žr. 119 konstatuojamąją dalį). Be to, Komisija pritaria, kad, atsižvelgiant į bendrovės „Siremar“ privatizavimo procesą, galiojančios viešojo paslaugų pirkimo sutarties pratęsimas buvo vienintelis būdas užtikrinti viešųjų paslaugų tęstinumą iki šio privatizavimo pabaigos.

(456) Todėl Komisija daro išvadą, kad Italija nepadarė akivaizdžios klaidos nustatydama, kad pratęsimo laikotarpiu bendrovei „Siremar“ pavestos paslaugos yra VESP. Taigi Komisijos abejonės, išreikštos 2011 ir 2012 m. sprendimuose, yra išsklaidytos.

8.3.1.3. Reikalavimas parengti pavedimą, kuriame nurodomi viešųjų paslaugų įsipareigojimai, ir kompensacijos apskaičiavimo metodus

(457) Kaip nurodyta 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 2.3 skirsnyje, atsakomybė už visuotinės ekonominės svarbos paslaugos teikimą pagal SESV 106 straipsnį turi būti patikėta atitinkamai įmonei vienu ar keliais oficialiais dokumentais.

(458) Šiuose dokumentuose visų pirma būtina nurodyti:

a) tikslų įsipareigojimo teikti viešąsias paslaugas pobūdį ir trukmę;

b) įmonę ir teritoriją;

c) išimtinių teisių pobūdį;

d) kompensacijos apskaičiavimo, priežiūros ir peržiūros kriterijus;

e) kompensacijos permokos išvengimo ir grąžinimo tvarką.

(459) 2011 ir 2012 m. sprendimuose Komisija išreiškė abejonių, ar pavedime buvo išsamiai aprašytas bendrovės „Siremar“ viešųjų paslaugų įsipareigojimų pobūdis pratęsimo laikotarpiu. Visų pirma, Komisija pabrėžė, kad 2000–2004 ir 2005–2008 m. laikotarpiams nebuvo patvirtintas penkerių metų planas, kaip nustatyta pradiniame susitarime. Nepaisant to, Komisija taip pat priminė, kad skirtingi pavedimo elementai gali būti nustatyti keliuose aktuose, nesukeliant abejonių dėl įsipareigojimų apibrėžimo tinkamumo. Pratęsimo laikotarpiu bendrovės „Siremar“ pavedimą sudarė pradinis susitarimas (su vėlesniais pakeitimais ir pratęsimais), patvirtinti penkerių metų planai, keletas Italijos valdžios institucijų *ad hoc* sprendimų, CIPE direktyva ir 2009 m. įstatymas.

(460) Atsižvelgdama į tai, Komisija pirmiausia pažymi, kad pradinis susitarimas (su vėlesniais pakeitimais), kuris yra bendrovės „Siremar“ pavedimo esmė, visiškai galiojo iki privatizavimo pabaigos remiantis daugybe dekretų įstatymų (žr. 436 konstatuojamąją dalį). Tuose dokumentuose nurodyta, kad bendrovei „Siremar“ buvo pavesti viešųjų paslaugų įsipareigojimai iki jos privatizavimo pabaigos.

(461) Remiantis pradiniu susitarimu, penkerių metų planuose nurodomi maršrutai ir uostai, kuriuose bus teikiamos paslaugos, laivų, naudojamų atitinkamoms jūrų jungtims, tipas ir pajėgumai, paslaugų dažnumas ir mokėtinos bilietų kainos, įskaitant subsidijuojamas kainas, visų pirma mažesniųjų salų gyventojams. Tačiau Italija teigė, kad, kadangi 1999–2004 m. vis dar buvo vykdomas Komisijos tyrimas byloje SA.15631 dėl „Tirrenia“ grupės įmonių (įskaitant bendrovę „Siremar“), Italija nepatvirtino jokio penkerių metų plano šioms bendrovėms 2000–2004 m. laikotarpiui ([171]). Todėl paskutinis oficialiai patvirtintas bendrovės „Siremar“ penkerių metų planas buvo 1995–1999 m. planas, o bendrovė „Siremar“ toliau vykdė veiklą vėlesniais metais, remdamasi 1999 m. maršrutų tinklu. Priėmus 2004 m. sprendimą, Transporto ministerija parengė 2005–2008 m. plano projektą. Šiame plane nebuvo numatyta didelių maršrutų tinklo ar jų tvarkaraščių pakeitimų. Tačiau, kadangi jau buvo prasidėjusios parengiamosios diskusijos ir būsimo privatizavimo darbai, Italija nusprendė jo oficialiai nepatvirtinti. Todėl bendrovės „Siremar“ įsipareigojimai pagal pradinį susitarimą ir toliau buvo taikomi tokie, kokie buvo nustatyti 1999 m. ir patvirtinti 2004 m. potvarkiu (žr. 40 konstatuojamąją dalį). Kitaip tariant, jei nebuvo priimtas sprendimas pakeisti tam tikrus konkrečius elementus (pvz., maršrutą, dažnumą, laivo tipą), palyginti su 2004 m. tvarkaraščiu, nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. toliau buvo taikomos visos tais metais taikytos pradinio susitarimo nuostatos. Be to, Italija patvirtino, kad per visą pratęsimo laikotarpį nebuvo priimti jokie ministrų dekretai, kuriais būtų toliau keičiamos bilietų kainos, kurias gali nustatyti buvusios „Tirrenia“ grupės įmonės, įskaitant bendrovę „Siremar“. Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad, atsižvelgiant į labai specifines „Tirrenia“ grupės apskritai ir bendrovės „Siremar“ verslo padalinio konkrečiai privatizavimo aplinkybes, viešųjų paslaugų įsipareigojimai, kuriuos bendrovė „Siremar“ turėjo vykdyti pratęsimo laikotarpiu, buvo pakankamai aiškiai apibrėžti.

(462) Komisija jau 2011 m. sprendimo 239 ir 240 konstatuojamosiose dalyse pažymėjo, kad parametrai, reikalingi kompensacijos sumai apskaičiuoti, buvo nustatyti iš anksto ir yra aiškiai aprašyti. Visų pirma, pradiniame susitarime pateiktas išsamus ir tikslus 2009 m. išlaidų elementų, į kuriuos reikia atsižvelgti, sąrašas ir veiklos vykdytojo investuoto kapitalo grąžos apskaičiavimo metodika (žr. 45–47 konstatuojamąsias dalis). Laikotarpiui nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. taikoma metodika yra nustatyta CIPE direktyvoje (žr. 48–58 konstatuojamąsias dalis). Visų pirma, CIPE direktyvoje išsamiai nurodomi sąnaudų elementai ir kapitalo grąža, į kuriuos reikia atsižvelgti, o 2009 m. įstatyme nustatyta, kad nuo 2010 m. didžiausia kompensacijos suma, skiriama bendrovei „Siremar“, yra 55 694 895 EUR. Galiausiai pradiniu susitarimu buvo užtikrinta, kad kompensacija būtų grindžiama faktinėmis sąnaudomis ir pajamomis, patirtomis teikiant viešąją paslaugą, ir buvo nustatyta, kad kompensacija bus mokama dalimis. Tokiu būdu galima lengvai nustatyti per didelę kompensaciją ir jos išvengti. Prireikus, valstybė galėtų susigrąžinti permokėtą kompensacijos sumą iš bendrovės „Siremar“.

(463) Tuo remdamasi Komisija mano, kad pradinio susitarimo pratęsimo laikotarpiu pavedimuose buvo aiškiai apibrėžti viešųjų paslaugų įsipareigojimai, trukmė, įmonė ir teritorija, kompensacijos apskaičiavimo, kontrolės ir peržiūros parametrai bei kompensacijos permokos išvengimo ir grąžinimo tvarka, kaip reikalaujama pagal 2011 m. VESP bendrąsias nuostatas.

([171]) Priėmus 2001 m. sprendimą, Italijos valdžios institucijos parengė penkerių metų bendrovės „Tirrenia di Navigazione“ planą 2000–2004 m. laikotarpiui. Šis planas buvo patvirtintas 2001 m. rugsėjo 20 d. ministro dekretu.

8.3.1.4. Pavedimo laikotarpio trukmė

(464) Kaip nurodyta 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 17 punkte, „[p]avedimo laikotarpio trukmė turėtų būti grindžiama objektyviais kriterijais, kaip antai poreikiu amortizuoti ilgalaikį neperleidžiamą turtą. Iš esmės pavedimo vykdymo trukmė neturėtų viršyti laikotarpio, reikalingo svarbiausiam turtui, kuris būtinas VESP teikti, nuvertinti“.

(465) Italija teigė, kad pratęsimo trukmė atitinka laikotarpį, reikalingą svarbiausio turto, naudojamo teikiant VESP, t. y. bendrovės „Siremar“ laivų, nusidėvėjimui. Konkrečiau, bendra pradinio susitarimo galiojimo trukmė yra pratęsta kiek daugiau nei 23,5 metų. Laivų, kuriuos bendrovė „Siremar“ naudoja viešosioms paslaugoms teikti, naudingo tarnavimo laikas ([172]) yra 30 metų (motorinių keltų) ir 20 metų (greitaeigių keleivinių laivų) ir per tą laikotarpį jie yra nudėvimi. Be to, ekspertinis vertinimas, atliktas privatizuojant verslo padalinį, parodė, kad laivai buvo palyginti seni ir skirti vietos pobūdžio paslaugoms Vidužemio jūros regione teikti. Taigi jie nebuvo lengvai perleidžiami, o tai iš esmės pateisina ilgą pavedimo laikotarpį. Be to, Italija priminė, kad, norint užtikrinti viešųjų paslaugų tęstinumą iki privatizavimo pabaigos, pradinį susitarimą reikėjo pratęsti nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d.

(466) Tuo remdamasi, Komisija daro išvadą, kad pavedimo laikotarpio trukmė yra pakankamai pagrįsta, todėl laikomasi 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 17 punkto.

8.3.1.5. Atitiktis Direktyvai 2006/111/EB ir apskaitos atskyrimas

(467) Pagal 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 18 punktą „[p]agalba bus laikoma suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 106 straipsnio 2 dalį tik tuomet, jei įmonė, kai taikoma, laikosi Direktyvos 2006/111/EB [dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse] ([173])“.

(468) Be to, 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 44 punkte nustatyta, kad: „Kai įmonė vykdo su VESP teikimu susijusią ir nesusijusią veiklą, vidaus ataskaitose išlaidos ir pajamos, susijusios su VESP, turi būti atskirtos nuo išlaidų ir pajamų, susijusių su kitomis paslaugomis, laikantis 31 punkte nustatytų principų“.

(469) Komisija pažymi, kad pagal abu 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų punktus reikalaujama, kad įmonė, kuriai pavesta teikti paslaugą, tinkamai atskirtų apskaitą. Šiuo klausimu Italija priminė, kad 2004 m. sprendimo 2 straipsnyje buvo nustatytas reikalavimas, kad bendrovė „Siremar“ nuo 2004 m. sausio 1 d. atskirai tvarkytų kiekvieno maršruto apskaitą. Atsižvelgdama į 2001 ir 2004 m. sprendimus ir Komisijos prašymą, bendrovė „PriceWaterhouseCoopers“ (toliau – PWC) parengė tyrimą, kuriame atkurtos 1992–1999 m. bendrovės „Siremar“ analitinės ataskaitos, kurias Italijos valdžios institucijos papildė 2000 ir 2001 m. duomenimis. Bendrovė PWC parengė nuomonę, kuria patvirtino, kad šioms ataskaitoms rengti naudojama metodika yra tinkama ir atitinka taikomą apskaitos praktiką. Italijos teigimu, bendrovė „Siremar“ toliau rengė savo analitines ataskaitas šiuo pagrindu ir todėl atitiko reikalavimus, nustatytus 2004 m. sprendime. Vertinamuoju laikotarpiu Italija taip pat kaip įrodymus pateikė bendrovės „Siremar“ 2009 ir 2010 m. atskirų maršrutų apskaitą.

(470) Nepaprastasis įgaliotinis nerengė tokių sąskaitų laikotarpiui nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. Tačiau Italija patvirtino, kad per pratęsimo laikotarpį bendrovė „Siremar“ nevykdė jokios veiklos, kuri neatitiktų viešųjų paslaugų įsipareigojimų. Todėl bet koks galimas kryžminis subsidijavimas atmestinas. Be to, nepaprastasis įgaliotinis 2011 ir 2012 m. teikė ketvirčio finansines ataskaitas Ekonominės plėtros ministerijai. Iš šių ataskaitų, kurios skelbiamos bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ interneto svetainėje, matyti, kad 2010 m. rugsėjo–2012 m. birželio mėn. veiklos rezultatai buvo neigiami (iš viso 0,7 mln. EUR nuostolių). Be to, iki 2012 m. rugsėjo mėn. šie nuostoliai padidėjo iki 4,8 mln. EUR. Komisija mano, kad tai akivaizdžiai parodo, jog laikotarpiu nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d., kai nebuvo parengtos atskirų maršrutų ataskaitos, bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“ nebuvo suteikta per didelė kompensacija (taip pat žr. 8.3.1.6 skirsnį). Komisija pažymi, kad du pagrindiniai apskaitos atskyrimo tikslai, t. y. išvengti per didelės kompensacijos ir kryžminio subsidijavimo, yra pasiekti ir tuo laikotarpiu.

(471) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, ir atsižvelgdama į labai specifines privatizavimo, kurį vykdė nepaprastasis įgaliotinis, kartu užtikrindamas viešųjų paslaugų tęstinumą, aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 18 ir 44 punktuose nustatytų reikalavimų buvo laikomasi.

([172]) Nustatyta 2004 m. gruodžio 30 d. tarpžinybinės konferencijos sprendimu. Šiuo sprendimu iš pradžių numatytas nusidėvėjimo laikotarpis buvo prailgintas nuo 20 iki 30 metų motorinių keltų atveju ir nuo 15 iki 20 metų greitaeigių keleivinių laivų atveju. Pagal Įstatymo Nr. 856/1986 11 straipsnį buvo įsteigta tarpžinybinė konferencija, kurią sudarė Transporto ministerijos, Ekonomikos ministerijos ir Ekonominės plėtros ministerijos atstovai.

([173]) OL L 318, 2006 11 17, p. 17.

8.3.1.6. Kompensacijos suma

(472) 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 21 punkte numatyta, kad „<…> kompensacijos suma turi neviršyti sumos, reikalingos su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų vykdymo išlaidoms padengti, įskaitant nuosaikų pelną“.

(473) Nagrinėjamu atveju, kadangi bent dalis kompensacijos yra neteisėta pagalba, suteikta iki jų įsigaliojimo ([174]), 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 69 punkte konkrečiai numatyta, kad grynųjų išvengiamų išlaidų metodo nereikia taikyti, kai atliekamas valstybės pagalbos vertinimas. Vietoje jo gali būti taikomi alternatyvūs metodai, pavyzdžiui, išlaidų paskirstymu grindžiama metodika. Taikant pastarąją metodiką, grynosios išlaidos apskaičiuojamos kaip viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymo išlaidų ir pajamų skirtumas, kaip nurodyta ir įvertinta pavedime. 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 28–38 punktuose išsamiau apibūdinta, kaip turėtų būti taikoma ši metodika.

(474) 2011 ir 2012 m. sprendimuose Komisija negalėjo padaryti išvados, ar kompensacijos suma buvo proporcinga, nes vis dar turėjo abejonių, ar tam tikros bendrovei „Siremar“ pavestos viešosios paslaugos iš tikrųjų yra VESP. Šios abejonės nagrinėjamos 8.3.1.2 skirsnyje.

(475) Tačiau Komisija taip pat išreiškė abejonių dėl nuo 2010 m. taikomo 6,5 % rizikos priedo. Visų pirma, Komisija abejojo, ar šis priedas atspindi atitinkamą rizikos dydį, atsižvelgiant į tai, kad atrodo, jog bendrovė „Siremar“ *prima facie* neprisiėmė atsakomybės, kuri paprastai prisiimama teikiant tokias paslaugas. Iš tiesų Komisija primena, kad 2011 m. sprendime ji laikėsi išankstinės nuomonės, jog bendrovei „Siremar“ galėjo būti sumokėta per didelė kompensacija tik už viešųjų paslaugų užduočių vykdymą nuo 2010 m. Tai reiškia, kad Komisijai nereikia *ex post* vertinti, ar 2009 m. buvo permokėta kompensacija ([175]).

(476) Todėl Komisija vertins, ar kompensacijos permoka buvo per visą laikotarpį nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d., kaip nurodyta 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 47 punkte. Dėl šio laikotarpio Komisija visų pirma pabrėžia, kad:

— pirma, 2011 m. gegužės mėn. nepaprastojo įgaliotinio parengtoje ataskaitoje dėl bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ nemokumo priežasčių teigiama, kad iki 2010 m. pagal pradinį susitarimą bendrovei „Siremar“ skiriama valstybės kompensacija vidutiniškai siekė 70 mln. EUR per metus. Tai sudarė 70–75 % bendrovės „Siremar“ apyvartos tuo laikotarpiu. Todėl bendrovė „Siremar“ buvo beveik visiškai priklausoma nuo kompensacijos už viešąją paslaugą, kad galėtų vykdyti savo veiklą. Iš tiesų, nors 1999–2008 m. bendrovė „Siremar“ vis labiau priklausė nuo valstybės kompensacijų, metinės, ne didesnės kaip 55,7 mln. EUR kompensacijos būtų nepakakę, kad ji galėtų vykdyti savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus ilguoju laikotarpiu. Visų pirma ataskaitoje pažymima, kad pagal pradiniame susitarime numatytą valstybė kompensacijos apskaičiavimo metodiką, taikytą iki 2009 m. imtinai, bendrovei „Siremar“ visada buvo tinkamai kompensuojami visi jos gamybos veiksniams (t. y. kapitalas ir darbo jėga), nors vidutinė nuosavo kapitalo grąža buvo nedidelė. Tačiau nuo 2010 m. ta metodika nebetaikoma. Priešingai, taikoma nauja metodika, nustatyta CIPE direktyvoje ir 2009 m. įstatyme, pagal kurią bendrovei „Siremar“ buvo nustatyta viršutinė riba, gerokai mažesnė už vidutinę kompensaciją, gautą per praėjusį dešimtmetį;

— antra, iš pateiktų dokumentų matyti, kad 2010 m. bendrovė „Siremar“ prašė maždaug 66 mln. EUR, tačiau Italija patvirtino tik 55,7 mln. EUR dydžio kompensaciją. Be to, ši suma reiškia, kad nuo 2009 m. iki 2010 m., kai įsigaliojo nauja kompensacijos apskaičiavimo metodika ir nustatyta viršutinė riba, kompensacija sumažėjo 17 % Palyginti su 2008–2009 m. ir 2010–2011 m., skirtumas dar didesnis: kompensacija per tą laikotarpį sumažėjo 22 %;

— trečia, remdamasi bendrovės „Siremar“ parengtomis 2010 m. atskirų maršrutų ataskaitomis, Komisija pažymi, kad 2010 m. bendrovės „Siremar“ veiklos rezultatas buvo teigiamas ir sudarė maždaug 5,9 mln. EUR. Italija paaiškino, kad ši suma buvo lygi kapitalo grąžai, apskaičiuotai investuotam 77,5 mln. EUR kapitalui taikant 7,6 % normą. Komisija pažymi, kad 2010 m. nurodytas investuotas kapitalas yra daugiau nei du kartus

([174]) Kaip nustatyta 440 konstatuojamojoje dalyje. Kitiems maršrutams suteiktos pagalbos teisėtumas bus toliau nagrinėjamas 8.3.1.8 skirsnyje.

([175]) Italijos valdžios institucijos pateikė tam tikrą su tais metais susijusią informaciją: 2009 m. kompensacijos sumos, t. y. 67 mln. EUR, kuri buvo apskaičiuota remiantis pradiniame susitarime nustatyta metodika, apskaičiavimą ir atskirų maršrutų ataskaitas. Tais metais bendrovė „Siremar“ prašė skirti maždaug 72,2 mln. EUR, tačiau Italija nepripažino kai kurių siūlomų išlaidų, nes jos nebuvo tinkamos finansuoti pagal galiojančią metodiką. Skirta 67 mln. EUR suma buvo gerokai mažesnė nei 2008 m. patvirtinta kompensacijos suma (t. y. 75,4 mln. EUR). Italija taip pat patikslino, kad taikant pradinį susitarimą buvo apskaičiuota 2,9 mln. EUR kapitalo grąža. Ši suma buvo pridėta prie visų išlaidų ir taip nustatyta 67 mln. EUR kompensacija.

didesnis už bendrovės „CdI“, o vėliau bendrovės SNS, nurodytą vidutinį metinį investuotą kapitalą (žr. 135 išnašą), o norma yra didesnė už CIPE direktyvoje nustatytą 6,5 % rizikos kapitalo priedą, tačiau mažesnė už normą, gautą visiškai pritaikius CIPE metodiką (t. y. 8,87 %, žr. 218 konstatuojamąją dalį). Jei būtų taikoma 6,5 % norma, kapitalo grąža būtų siekusi tik 5 mln. EUR. Taigi Komisija pažymi, kad 2010 m. kompensacijos permoka bendrovei „Siremar“ sudarė maždaug 0,9 mln. EUR;

— ketvirta, po to, kai 2010 m. rugsėjo mėn. bendrovės „Siremar“ atžvilgiu buvo pradėta nepaprastoji administravimo procedūra (šiuo atveju – likvidavimo procedūra), 2010, 2011 ir 2012 m. finansinės ataskaitos nebuvo rengiamos. Tas pats pasakytina ir apie 2011 ir 2012 m. atskirų maršrutų ataskaitas. Priešingai, kaip numatyta galiojančiuose teisės aktuose, nepaprastasis įgaliotinis parengė ir pateikė ketvirčio ataskaitas nacionalinėms priežiūros institucijoms, t. y. Ekonominės plėtros ministerijai. Iš šių ataskaitų matyti, kad nuo 2010 m. rugsėjo mėn. iki 2012 m. birželio mėn. bendri veiklos rezultatai buvo neigiami, o nuostolis siekė 0,7 mln. EUR. 2012 m. rugsėjo mėn., t. y. po verslo padalinio perdavimo bendrovei „CdI“, šie veiklos nuostoliai padidėjo iki 4,8 mln. EUR. Taigi bendrovė „Siremar“, toliau vykdydama viešųjų paslaugų įsipareigojimus, patyrė nuostolių, kol vyko bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo procedūra. Nors Komisija apgailestauja, kad nebuvo parengtos 2011 m. ir 2012 m. pirmojo pusmečio atskirų maršrutų ataskaitos, Italija patvirtino, kad bendrovė „Siremar“ neteikė jokių kitų paslaugų ir tik vykdė savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus pratęsimo laikotarpiu. Kadangi bendri finansiniai rezultatai nuo 2010 m. rugsėjo mėn. iki 2012 m. rugsėjo mėn. buvo neigiami, iš šių dokumentų aiškiai matyti, kad bendrovė „Siremar“ negavo kompensacijos permokos po to, kai jos atžvilgiu buvo pradėta taikyti nepaprastoji administravimo procedūra, o 2010 m. gauta nedidelė kompensacijos permoka buvo prarasta vėlesniais metais.

(477) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, į itin specifines bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo aplinkybes ir remdamasi Italijos valdžios institucijų pateikta informacija, Komisija pažymi, kad 2010 m. nustatytą nedidelę kompensacijos permoką panaikino vėlesnio laikotarpio nuostoliai. Todėl Komisija daro išvadą, kad laikotarpiu nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d. bendrovė „Siremar“ apskritai negavo kompensacijos permokos. Kadangi 2011 m. sprendime Komisija išreiškė abejonių dėl galimos kompensacijos permokos bendrovei „Siremar“ tik tuo laikotarpiu, Komisija laikosi nuomonės, kad jos abejonės šiuo klausimu buvo išsklaidytos.

(478) 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 49 punkte nustatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, jog kompensacija, suteikta įmonėms už VESP teikimą, nebūtų per didelė (kaip apibrėžta tų bendrųjų nuostatų 47 punkte). Iš tiesų, Komisijos prašymu valstybės narės turi pateikti įrodymų. Be to, jos turi atlikti reguliarias patikras arba užtikrinti, kad tokios patikros būtų atliktos baigiantis pavedimo vykdymo laikotarpiui ir bet kokiu atveju bent kas trejus metus. Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, kad Italijos valdžios institucijos pateikė reikalaujamus įrodymus, kaip apibūdinta pirmiau (žr. 469 ir 470 konstatuojamąsias dalis). Iš tikrųjų 2009 ir 2010 m. bendrovė „Siremar“ teikė kiekvieno maršruto ataskaitas prižiūrinčiai ministerijai, kuri dėl to galėjo peržiūrėti kompensacijos sumą. Nuo 2010 m. rugsėjo 17 d. Italijos valstybės paskirtas nepaprastasis įgaliotinis, kuriam taikomos išsamios nacionalinėje teisėje nustatytos taisyklės ir kuriam taikoma civilinė ir baudžiamoji atsakomybė, tapo dar viena apsaugos nuo kompensacijos permokos priemone. Be to, Komisija primena, kad kompensacija mokama dalimis, galutinė išmoka priklauso nuo faktinių metų išlaidų ir pajamų, o po 2010 m. lapkričio 25 d. Tarpžinybinės konferencijos sprendimu bet kokia kompensacijos permokos suma išskaičiuojama iš būsimų išankstinių subsidijų mokėjimų (žr. 43 konstatuojamąją dalį). Atsižvelgdama į tai, nors 2010 m. bendrovė „Siremar“ gavo kompensacijos permoką, Komisija pažymi, kad ši permoka vis dėlto buvo išnaudota vėlesniais metais, nes bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ veikė nuostolingai (žr. 476 konstatuojamąją dalį). Todėl už visą 2010 m. sausio 1 d.–2012 m. liepos 30 d. laikotarpį kompensacijos permoka nebuvo skirta. Šiomis aplinkybėmis Komisija daro išvadą, kad, atsižvelgiant į labai specifines privatizavimo, kurį vykdė nepaprastasis įgaliotinis, kartu užtikrindamas viešųjų paslaugų tęstinumą, aplinkybes, pirmiau aprašytos priemonės gali būti laikomos pakankamomis, kad būtų išvengta kompensacijos permokos ir ji būtų nustatyta.

(479) Remdamasi pirmiau aprašytais elementais (žr. 472–478 konstatuojamąsias dalis), Komisija daro išvadą, kad yra laikomasi taikomų 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 2.8 skirsnio „Kompensacijos suma“ reikalavimų.

8.3.1.7. Švartavimosi pirmenybė

(480) Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 21 dalyje aiškiai nurodyta, kad švartavimosi pirmenybė yra būtina siekiant užtikrinti teritorinį tęstinumą su salomis ir atsižvelgiant į buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių, įskaitant bendrovę „Siremar“, viešųjų paslaugų įsipareigojimus. Iš tikrųjų, jeigu įmonėms, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, nebūtų teikiama švartavimosi pirmenybė, jos (kartais) galėtų būti priverstos laukti savo eilės įplaukti į doką ir dėl to vėluoti, todėl nebūtų pasiektas tikslas piliečiams užtikrinti patikimą ir patogų susisiekimą. Bendrovės „Siremar“ atveju reguliarus tvarkaraštis yra būtinas, kad būtų patenkinti mažesniųjų salų gyventojų

judumo poreikiai ir būtų prisidedama prie pastarųjų ekonominio vystymosi. Be to, kadangi pagal pradinį susitarimą bendrovei „Siremar“ buvo taikomi konkretūs laiko įpareigojimai, švartavimosi pirmenybe buvo padedama užtikrinti, kad uostai krantines ir švartavimosi laiką paskirstytų taip, jog bendrovė „Siremar“ galėtų vykdyti savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus.

(481) Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad ši priemonė suteikta tam, jog bendrovė „Siremar“ galėtų vykdyti savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kurie yra tikra VESP (žr. 456 konstatuojamąją dalį). Be to, Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad švartavimosi pirmenybė taikoma tik toms paslaugoms, kurios teikiamos pagal viešųjų paslaugų teikimo tvarką, o bendrovė „Siremar“ neteikė jokių kitų paslaugų ir tik vykdė savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus pratęsus pradinį susitarimą. Komisija jau išsamiai įvertino VESP ir susijusios kompensacijos bendrovei „Siremar“ suderinamumą pradinio susitarimo pratęsimo metu (žr. 444–479 konstatuojamąsias dalis). Taigi Komisija mano, kad vertinant švartavimosi pirmenybės suderinamumą pakanka tik nustatyti, ar dėl šios priemonės galima kompensacijos permoka.

(482) Italija teigia, kad bet kokia piniginė nauda, gaunama dėl švartavimosi pirmenybės, negali būti įvertinta kiekybiškai (žr. 227 konstatuojamąją dalį). Bet kuriuo atveju Komisija pažymi, kad tiek, kiek šia priemone būtų sumažintos viešųjų paslaugų teikėjo veiklos išlaidos arba padidintos pajamos, šis poveikis būtų visiškai atspindėtas veiklos vykdytojo vidaus apskaitoje. Todėl atlikti patikrinimai, ar bendrovei „Siremar“ nebuvo skirta per didelė kompensacija, kaip aprašyta pirmiau (žr. 8.3.1.6 skirsnį), yra tinkami ir siekiant nustatyti, ar dėl švartavimosi pirmenybės nebuvo suteikta per didelė kompensacija.

(483) Todėl Komisija daro išvadą, kad švartavimosi pirmenybė, kuri neatsiejamai susijusi su bendrovės „Siremar“ teikiama VESP, taip pat yra suderinama su vidaus rinka, remiantis SESV 106 straipsnio 2 dalimi ir 2011 m. VESP bendrosiomis nuostatomis.

8.3.1.8. Atitiktis 2005 m. VESP sprendimui

(484) Kaip paaiškinta 440 konstatuojamojoje dalyje, vidutinis metinis keleivių srautas per dvejus finansinius metus prieš metus, kuriais buvo priskirta VESP, neviršijo 300 000 keleivių šių grupių maršrutais:

— Trapanis–Pantelerija (mišrus maršrutas D4),

— Porto Empedoklė–Pelagų salos (mišrus maršrutas D5),

— Palermas–Ustika (mišrus maršrutas D1 ir tik keleivinis maršrutas ALD/1).

(485) Todėl maršrutų D1, D4, D5, ALD/1 atveju 2005 m. VESP sprendimo 2 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimas įvykdytas. Be to, Komisija mano, kad taip pat laikomasi 2005 m. VESP sprendimo 2 straipsnio 2 dalies, pagal kurią reikalaujama laikytis Jūrų kabotažo reglamento reikalavimų ([176]). Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad šiuos keturis maršrutus galima įvertinti remiantis 2005 m. VESP sprendimu.

(486) Komisija jau nustatė (žr. 8.3.1.3 skirsnį), kad pradinio susitarimo pratęsimo laikotarpiu pavedimuose buvo aiškiai apibrėžti viešųjų paslaugų įsipareigojimai, trukmė, įmonė ir teritorija, kompensacijos apskaičiavimo, kontrolės ir peržiūros parametrai bei kompensacijos permokos išvengimo ir grąžinimo tvarka. Todėl maršrutai D1, D4, D5, ALD/1 atitinka 2005 m. VESP sprendimo 4 straipsnio „Pavedimas“ reikalavimus.

(487) Be to, Komisija priėjo prie išvados (žr. 8.3.1.6 skirsnį), kad i) visu pradinio susitarimo pratęsimo laikotarpiu bendrovė „Siremar“ negavo per didelės kompensacijos, ii) o Italijos valdžios institucijos reguliariai atliko patikrinimus, kad bendrovė „Siremar“ negautų per didelės kompensacijos. Tuo remdamasi Komisija nustato, kad maršrutai D1, D4, D5, ALD/1 taip pat atitinka 2005 m. VESP sprendimo 5 straipsnio „Kompensacija“ ir 6 straipsnio „Kompensacijos permokos kontrolė“ reikalavimus.

(488) Atsižvelgiant į neatsiejamą ryšį su viešųjų paslaugų teikimu ir pirmiau pateiktą vertinimą (žr. 8.3.1.7 skirsnį), maršrutų D1, D4, D5, ALD/1 eksploatavimui suteikta švartavimosi pirmenybė taip pat atitinka 2005 m. VESP sprendimo reikalavimus.

8.3.1.9. Išvada

(489) Remdamasi 436–483 konstatuojamosiose dalyse pateiktu vertinimu, Komisija daro išvadą, kad bendrovei „Siremar“ už jūrų transporto paslaugų teikimą suteikta kompensacija pratęsus pradinio susitarimo galiojimą nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. rugpjūčio 1 d. ir neatsiejamai susijusi švartavimosi pirmenybė atitinka taikytinus 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų reikalavimus, todėl yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnį.

([176]) Šiuo klausimu Komisija primena, kad buvo nustatyta, jog šie keturi maršrutai yra tikra VESP (žr. 8.3.1.2 skirsnį) ir atitinka viešųjų paslaugų įpareigojimų reikalavimus, nustatytus Jūrų kabotažo reglamente. Be to, Komisija pritarė bendrovės „Siremar“ pradinio susitarimo pratęsimui, atsižvelgdama į šios bendrovės privatizavimo procesą, todėl jos 2012 m. birželio 21 d. pagrįsta nuomonė nebuvo susijusi su bendrove „Siremar“ (žr. 143 konstatuojamąją dalį).

(490) Be to, remiantis 484–488 konstatuojamosiose dalyse pateiktu vertinimu, bendrovei „Siremar“ suteikta kompensacija ir švartavimosi pirmenybė eksploatuojant maršrutus D1, D4, D5, ALD/1 pratęsimo laikotarpiu taip pat yra suderinamos su vidaus rinka ir joms nėra taikoma pareiga iš anksto pranešti pagal 2005 m. VESP sprendimą.

8.3.2. *Neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovei „Siremar“ pratęsimas*

(491) Remiantis 2010 m. sprendimu, sanavimo pagalba bendrovei „Siremar“, jeigu ji buvo teikiama ne ilgiau kaip šešis mėnesius iki 2011 m. rugpjūčio 28 d., buvo suderinama su vidaus rinka. Tačiau remiantis 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis, Italija turėjo per šešis mėnesius pateikti Komisijai i) įrodymą, kad buvo grąžinta visa paskola ir (arba) garantija buvo nutraukta, arba ii) restruktūrizavimo (arba likvidavimo) planą.

(492) 2011 m. liepos 11 d. buvo pareikalauta įvykdyti garantiją, o bendrovė „Siremar“ visą valstybei mokėtiną sumą grąžino tik 2012 m. rugsėjo 18 d. (žr. 65 konstatuojamąją dalį). Todėl Italija negalėjo pateikti įrodymų, kad visa paskola buvo grąžinta ir (arba) garantija buvo nutraukta per šešių mėnesių laikotarpį, pasibaigusį 2011 m. rugpjūčio 28 d.

(493) Remiantis Italijos pateikta informacija (žr. 4.2 skirsnį) atliekant oficialią tyrimo procedūrą, bendrovės „Siremar“ likvidavimo planas turėjo būti paskelbtas bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ svetainėje gerokai anksčiau, nei baigėsi 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatytas šešių mėnesių terminas. Be to, Italija tvirtina, kad ji nuolat informavo Komisiją apie bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo proceso pažangą.

(494) Iš Komisijos bylos medžiagoje esančios informacijos matyti, kad Italijos valdžios institucijos iš tikrųjų teikė naujausią informaciją Komisijai apie tuo metu vykstantį bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimą. Be to, Italija taip pat patvirtino, kad bendrovė „Siremar“ ketino grąžinti sanavimo pagalbą nepasibaigus šešių mėnesių terminui, panaudodama šio privatizavimo pajamas. Tačiau Italijos valdžios institucijos oficialiai nepateikė Komisijai restruktūrizavimo ar likvidavimo plano. Tuo metu Komisija nežinojo, kad likvidavimo planas buvo paskelbtas bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ svetainėje. Be to, aplinkybė, kad Komisija buvo informuota apie bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo procesą, negali pakeisti oficialaus likvidavimo plano pateikimo. Konkrečiau, Komisijai turi būti suteikta galimybė įvertinti, ar likvidavimo planas atitinka 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires, todėl Italija jį turėjo pateikti oficialiai.

(495) Be to, Komisija pažymi, kad 2011 m. spalio 5 d. atsiuntė raštą, kuriame paprašė Italijos patvirtinti, kad ji laikosi 2004 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių ir 2010 m. sprendimo reikalavimų. 2011 m. lapkričio 28 d. Komisija išsiuntė priminimo raštą Italijai ir 2011 m. gruodžio 12 d. gavo Italijos valdžios institucijų atsakymą. Taigi, Komisijos vertinimu, iki pastarosios dienos (taigi pasibaigus šešių mėnesių laikotarpiui) Italija nepateikė nei i) įrodymų, kad buvo grąžinta visa paskola ir (arba) buvo nutraukta garantija, nei ii) restruktūrizavimo (arba likvidavimo) plano.

(496) Atsakydama į 2011 m. spalio 5 d. Komisijos raštą, Italija patvirtino, kad buvo planuojama, jog bendrovė „Siremar“ grąžins pagalbą iki 2011 m. rugpjūčio 28 d., po to, kai bus parduotas bendrovės „Tirrenia“ verslo padalinys, tačiau pastarojo privatizavimo procesas buvo atidėtas, nes reikėjo gauti Komisijos leidimą vykdyti susijungimą. Kadangi privatizavimo pajamos buvo reikalingos pagalbai valstybei grąžinti, ši grąžinimas negalėjo būti atliktas iki nustatyto termino pabaigos, t. y. 2011 m. rugpjūčio 28 d. Komisija pabrėžia, kad 2011 m. gruodžio 12 d. rašte Italijos valdžios institucijos visiškai nenurodė bendrovės „Siremar“ likvidavimo plano, kuris, remiantis jų vėlesniais pareiškimais, turėjo būti paskelbtas viešai iki 2011 m. rugpjūčio 28 d. Italija tiesiog bandė paaiškinti, kodėl grąžinimas negalėjo būti atliktas iki šešių mėnesių laikotarpio pabaigos. Tačiau, jeigu Italijos valdžios institucijos būtų pateikusios Komisijai restruktūrizavimo arba likvidavimo planą iki 2011 m. rugpjūčio 28 d., joms nebūtų reikėję teikti tokių paaiškinimų. Komisija mano, kad tai yra papildomas įrodymas, jog Italija per nustatytą šešių mėnesių laikotarpį nepateikė restruktūrizavimo arba likvidavimo plano.

(497) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, net jeigu Komisija žinojo apie privatizavimo procesą, Italija neįvykdė 2010 m. sprendimo įsipareigojimo per šešis mėnesius nuo sanavimo pagalbos patvirtinimo pateikti Komisijai restruktūrizavimo (arba likvidavimo) planą. Todėl nuo 2011 m. rugpjūčio 28 d., kai baigėsi šešių mėnesių laikotarpis, sanavimo pagalba turi būti laikoma neteisėta ir nesuderinama pagalba. Komisija mano, kad neteisėtai

pratęsta sanavimo pagalba negali būti laikoma suderinama dėl kitų priežasčių, nes ji neatitinka nei atitinkamų Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių reikalavimų, nei 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų reikalavimų ([177]).

(498) Iš tikrųjų nagrinėjamu atveju Komisija pažymi, kad neteisėtai pratęsta sanavimo pagalba nebuvo suteikta už tikrą ir teisingai apibrėžtą visuotinės ekonominės svarbos paslaugą, kaip reikalaujama pagal 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų 12 punktą. Bendrovė „Siremar“ jau buvo gavusi kompensaciją už viešųjų paslaugų teikimą remiantis pradiniu susitarimu (vėliau pratęstu), o apie sanavimo pagalbą buvo pranešta ir ji buvo patvirtinta kaip laikina sanavimo pagalbos priemonė, o ne kaip VESP kompensacija. Todėl remiantis 2011 m. VESP bendrosiomis nuostatomis ji negali būti pripažinta suderinama.

(499) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija pažymi, kad bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ jau grąžino 15 511 529,35 EUR sumą 2012 m. rugsėjo 18 d. Šis mokėjimas buvo didesnis nei 2011 m. liepos 11 d. skola valstybei, sudariusi 15 121 838,33 EUR ([178]). Tačiau, kadangi neteisėtai pratęsta sanavimo pagalba buvo pripažinta nesuderinama, į grąžinamą sumą turi būti įskaičiuota bent jau susigrąžinimo palūkanų suma. Jeigu bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ jau sumokėtos palūkanos būtų nepakankamos, likusią palūkanų sumą vis tiek reikėtų susigrąžinti.

8.3.3. *Mokesčių išimtys, susijusios su privatizavimo procesu*

(500) Komisija padarė išvadą (žr. 419–430 konstatuojamąsias dalis), kad 2010 m. įstatymu bendrovei „Siremar“ suteiktas atleidimas nuo pelno mokesčio, kuris būtų taikomas pajamoms, gautoms pardavus bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, bendrovėms „Siremar“ ir SNS suteiktas atleidimas nuo netiesioginių mokesčių už to paties verslo padalinio perdavimą bendrovei SNS yra valstybės pagalba bendrovėms „Siremar“ ir SNS.

(501) Abiem atvejais pagalba yra lygi mokesčio, kuris įprastai mokėtinas už tokius sandorius, ir faktiškai sumokėto mokesčio skirtumui. Todėl šios valstybės pagalbos suderinamumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į SESV 107 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas išimtis ir SESV 106 straipsnio 2 dalį.

(502) Pirma, Komisija mano, kad nė viena iš šių išimčių negali būti laikoma suderinama remiantis kuria nors SESV 107 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta nukrypti leidžiančia nuostata.

(503) Antra, Komisija pažymi, kad šie atleidimai nuo mokesčių už bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimą yra vienkartinės priemonės, susijusios su turto perdavimu, kuris buvo platesnio masto „Tirrenia“ grupės reorganizavimo ir privatizavimo dalis. Todėl Komisija mano, kad ši pagalba nėra neatsiejamai susijusi su bendrovės „Siremar“, o vėliau bendrovės SNS, teikta VESP, todėl neturėtų būti vertinama remiantis tuo pačiu suderinamumo pagrindu. Iš tiesų toks atleidimas nuo mokesčių nėra susijęs su visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimu, kaip apibrėžta pradiniame ar naujame susitarime ([179]). Todėl negalima remtis SESV 106 straipsnio 2 dalyje nustatytais suderinamumo pagrindais.

(504) Todėl Komisija daro išvadą, kad bendrovių „Siremar“ ir SNS atleidimas nuo mokesčių yra veiklos pagalba, kuria sumažinamos išlaidos, kurias bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ ir bendrovė SNS būtų turėjusios padengti savo lėšomis, taigi ji yra nesuderinama su vidaus rinka ([180]).

8.3.4. *Išvada dėl pagalbos suderinamumo*

(505) Remdamasi pirmiau pateiktu vertinimu, Komisija pripažįsta, kad:

— bendrovei „Siremar“ suteikta kompensacija ir švartavimosi pirmenybė eksploatuojant jūrų transporto maršrutus 2009 m. sausio 1 d.–2012 m. rugpjūčio 1 d. yra suderinami su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnį, 2011 m. VESP bendrąsias nuostatas, o keturių maršrutų, sugrupuotų į tris grupes, atveju – ir 2005 m. VESP sprendimą;

— sanavimo pagalba bendrovei „Siremar“ buvo neteisėtai pratęsta nuo 2011 m. rugpjūčio 28 d. iki 2012 m. rugsėjo 18 d. (kai ji buvo grąžinta) ir yra nesuderinama su vidaus rinka;

— Bendrovės „Siremar“ atleidimas nuo netiesioginių mokesčių, mokėtinų už operacijas ir veiksmus, susijusius su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimu bendrovei SNS, ir nuo pelno mokesčio, mokėtino už iš šio perdavimo gautas pajamas, yra nesuderinama veiklos pagalba bendrovei „Siremar“;

([177]) NET jeigu ši pagalba buvo suteikta iki 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių įsigaliojimo, pagal tų gairių 139 punktą Komisija, nagrinėdama pagalbą sunkumus patiriantiems VESP teikėjams, kokia buvo bendrovė „Siremar“, turi taikyti 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių nuostatas, neatsižvelgiant į pagalbos suteikimo datą. Kai Komisija įvertins pagalbos, suteiktos sunkumus patiriantiems VESP teikėjams iki 2012 m. sausio 31 d., suderinamumą pagal 2014 m. Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires, tokia pagalba bus laikoma suderinama su vidaus rinka, jeigu ji atitiks 2011 m. VESP bendrųjų nuostatų reikalavimus, išskyrus 9, 14, 19, 20, 24, 39 ir 60 punktus.

([178]) Į šią sumą buvo įtrauktos 11 367,51 EUR palūkanos, mokėtinos valstybei už laikotarpį nuo 2011 m. birželio 30 d. iki 2011 m. liepos 11 d.

([179]) *Ad abundantiam* dėl pagalbos, suteiktos bendrovei „Siremar“ ją atleidžiant nuo mokesčių, Komisija pažymi, kad priimant šį sprendimą bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ nebeteikia VESP ir nevykdo jokios kitos ekonominės veiklos.

([180]) Sprendimas *Prancūzija/Komisija*, C-301/87, ECLI:EU:C:1990:67, 41 punktas.

— bendrovės SNS sumokėtas fiksuotas mokestis už bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkimo sutarties įregistravimą pagal 2010 m. įstatymą vietoje mokesčio, kuris paprastai mokamas pagal nacionalinę teisę, yra nesuderinama veiklos pagalba bendrovei SNS.

8.4. **Atsakymas į bendrovės „CdI“ pareiškimus**

(506) Kaip aprašyta pirmiau (žr. 6 skirsnį), bendrovė „CdI“ pateikė tris pareiškimus Komisijai. Šie pareiškimai buvo pateikti pasibaigus terminui, per kurį suinteresuotosios trečiosios šalys galėjo pateikti pastabas dėl 2011 ir 2012 m. sprendimų.

(507) Komisija dėl argumentų, kuriuos bendrovė „CdI“ pateikė savo pareiškimuose, pažymi:

— Komisija patvirtina, kad atlikdama vertinimą atsižvelgė į pateiktus duomenis apie maršrutus, kurie buvo eksploatuojami nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d.;

— dėl bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo, įskaitant tai, ar jis įvyko rinkos kaina, Komisija pažymi, kad priimant šį sprendimą Italijos valdžios institucijos ir bendrovė „CdI“ jau buvo panaikinusios tiek pradinę pirkimo–pardavimo sutartį, tiek naują susitarimą, ir tas susitarimas kartu su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu galiausiai buvo perduoti bendrovei SNS. Kaip nustatyta 295 konstatuojamojoje dalyje, užbaigti tyrimą dėl pradinio naujo susitarimo, susieto su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu, sudarymo su bendrove „CdI“ 2012 m. rugpjūčio 1 d.–2016 m. balandžio 10 d. laikotarpiui būtų logiškai neįmanoma. Todėl Komisija nepateiks pastabų dėl bendrovės „CdI“ pateiktos informacijos apie bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimą;

— dėl kelių bendrovės „CdI“ raštų, iš kurių galima suprasti, kad 2012 m. rugpjūčio 1 d.–2016 m. balandžio 10 d. pagal naują susitarimą bendrovei nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimai yra tikros VESP, Komisija 351 konstatuojamojoje dalyje padarė išvadą, kad šie viešųjų paslaugų įsipareigojimai, pavesti bendrovei SNS, tenkina tikrą naudotojų paklausą, jais sprendžiamas tikras rinkos nepakankamumas ir jie gali būti laikomi mažiausiai žalingu požiūriu. Tačiau Komisija pažymi, kad, kadangi naujas Italijos ir bendrovės „CdI“ susitarimas buvo panaikintas, o viešųjų paslaugų įsipareigojimai galiausiai buvo pavesti bendrovei SNS, dėl tų pačių pirmiau nurodytų priežasčių neįmanoma atskirai įvertinti, ar pagal naują susitarimą bendrovei „CdI“ nustatyti viešųjų paslaugų įsipareigojimai yra tikra VESP. Todėl Komisija nepateiks pastabų dėl bendrovės „CdI“ pateiktos informacijos šiuo klausimu;

— 408 ir 413 konstatuojamosiose dalyse Komisija padarė išvadą, kad tyrimas dėl priešpriešinės garantijos ir kapitalo didinimo nebeturi tikslo. Todėl Komisija nepateiks pastabų dėl bendrovės „CdI“ pateiktos informacijos apie šias priemones;

— dėl ekonominio tęstinumo tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“ Komisija pažymi, kad, kadangi bendrovės „Siremar“ verslo padalinys ir naujas susitarimas galiausiai buvo perduoti bendrovei SNS, dėl tų pačių pirmiau nurodytų priežasčių nebūtina atskirai vertinti galimo ekonominio tęstinumo tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“. Priešingai, 11 skirsnyje Komisija įvertins, ar esama ekonominio tęstinumo tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės SNS ([181]). Be to, Komisija papildomai pažymi, kad šiuo metu bendrovė „CdI“ yra likviduojama ir veiklos nevykdo. Todėl šioje valstybės pagalbos byloje tyrimas dėl bet kokios jai suteiktos pagalbos būtų betikslis. Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad taip pat nebūtų tikslinga vertinti galimą ekonominį tęstinumą tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“. Todėl Komisija nepateiks pastabų dėl bendrovės „CdI“ pateiktos informacijos apie ekonominį tęstinumą tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės „CdI“.

9. **IŠVADA**

(508) Komisija daro išvadą, kad Italija neteisėtai taikė kai kurias vertinamas pagalbos priemones, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį. Remdamasi pateiktu vertinimu, Komisija nusprendė, kad kompensacija už viešąsias paslaugas, suteikta bendrovei „Siremar“ pratęsus pradinį susitarimą, yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnį. Be to, kadangi švartavimosi pirmenybė yra neatsiejamai susijusi su bendrovės „Siremar“ teikiama VESP, ši priemonė taip pat suderinama su vidaus rinka pagal SESV 106 straipsnį. Italija neprivalėjo iš anksto pranešti apie keturis iš 20 nagrinėjamų viešųjų paslaugų maršrutų pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, nes bendrovei „Siremar“ suteikta kompensacija už viešąsias paslaugas ir švartavimosi pirmenybė, suteikiama eksploatuojant šiuos keturis maršrutus, atitiko 2005 m. VESP sprendimą.

([181]) Komisija pažymi, kad, kadangi verslo padalinys buvo grąžintas bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“, o vėliau kartu su nauju susitarimu perduotas bendrovei SNS, nekyla klausimų dėl galimo ekonominio tęstinumo tarp bendrovių „CdI“ ir SNS, nes jos yra dvi skirtingos konkurso šalys.

(509) Tačiau sanavimo pagalba bendrovei „Siremar“, kuri buvo neteisėtai pratęsta nuo 2011 m. rugpjūčio 28 d. iki 2012 m. rugsėjo 18 d., yra nesuderinama su vidaus rinka. Galiausiai bendrovių „Siremar“ ir SNS atleidimas nuo netiesioginių mokesčių, taikomų operacijoms ir veiksmams, susijusiems su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimu, ir bendrovės „Siremar“ atleidimas pelno mokesčio, jo netaikant pajamoms, gautoms pardavus bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, taip pat yra veiklos pagalba bendrovėms „Siremar“ ir SNS, kuri yra nesuderinama su vidaus rinka.

(510) Šis sprendimas nesusijęs ir neturi įtakos kitiems klausimams, kuriems taikomi 2011 m. ir 2012 m. sprendimai arba į kuriuos suinteresuotosios šalys atkreipė Komisijos dėmesį atliekant tyrimą, pradėtą pagal minėtus sprendimus.

10. **SUSIGRĄŽINIMAS**

(511) Remiantis SESV ir suformuota Sąjungos jurisprudencija, Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė turi pakeisti arba nutraukti pagalbą, jeigu nustatoma, kad pagalba nesuderinama su vidaus rinka ([182]). Sąjungos teismai taip pat nuosekliai laikėsi nuomonės, kad valstybės narės prievolė nutraukti pagalbą, kurią Komisija laiko nesuderinama su vidaus rinka, nustatyta siekiant atkurti anksčiau buvusią padėtį ([183]).

(512) Šiuo atžvilgiu Sąjungos teismai yra nustatę, kad šis tikslas būna pasiektas, kai gavėjas grąžina sumas, jau suteiktas kaip neteisėta pagalba, taip netekdamas vidaus rinkoje turėto pranašumo prieš savo konkurentus, ir yra atkuriama iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis ([184]).

(513) Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 ([185]) 16 straipsnio 1 dalyje, kuri atitinka jurisprudenciją, nustatyta, kad „[j]eigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo“.

(514) Taigi, kadangi aptariamos priemonės įgyvendintos pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį ir laikytinos neteisėta ir nesuderinama pagalba, pagalbos sumą reikia susigrąžinti, kad būtų atkurta vidaus rinkoje iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis. Susigrąžinimas apima laikotarpį nuo dienos, kurią pagalba buvo suteikta gavėjui, iki faktinio susigrąžinimo dienos. Į susigrąžintiną sumą įskaičiuojamos palūkanos, susidariusios iki faktinio susigrąžinimo dienos.

(515) Šiuo atveju pagalbos gavėjai, t. y. bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“, jau yra iškelta nemokumo byla. Todėl veiksmingą susigrąžinimą galima užtikrinti įtraukus į kreditorinių reikalavimų sąrašą reikalavimą grąžinti pagalbą ([186]). Tuo atveju, iškart po to, kai įregistruojamas reikalavimas: i) turi būti susigrąžinama visa susigrąžintina suma arba, jeigu susigrąžinimas ir toliau neįmanomas, ii) įmonė turi būti likviduojama ir turi galutinai nutraukti savo veiklą.

(516) Bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“ suteikta nesuderinama valstybės pagalba, nurodyta 505 konstatuojamojoje dalyje, turi būti grąžinta Italijai tiek, kiek jos buvo išmokėta. Visų pirma, susigrąžintina pagalba nustatoma taip:

a) pagrindinė sanavimo pagalbos suma, t. y. 15 121 838,33 EUR, kartu su susigrąžinimo palūkanomis, skaičiuojamomis nuo dviejų paskolos dalių išmokėjimo dienos ir nuo dienos, kai BIIS pareikalavo valstybės garantijos (t. y. 2011 m. vasario 28 d. už pirmą 12 000 000 EUR paskolos dalį, 2011 m. kovo 23 d. už antrą 3 000 000 EUR dalį ir 2011 m. liepos 11 d. – 121 838,33 EUR) iki visiško susigrąžinimo. Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ jau grąžino pagrindinę pagalbos sumą ir dalį susigrąžinimo palūkanų;

b) Tiek, kiek netiesioginius mokesčius už operacijas ir veiksmus, susijusius su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimu, turi sumokėti pardavėjas (t. y. bankrutuojanti bendrovė „Siremar“), pagrindinė pagalbos suma yra lygi mokesčiams, kurie paprastai mokami už tokio pobūdžio sandorius. Italija taip pat turi apskaičiuoti fiksuoto mokesčio, kurį bendrovė SNS sumokėjo už „Siremar“ verslo padalinio pirkimo sutarties įregistravimą

([182]) 1973 m. liepos 12 d. Sprendimas *Komisija/Vokietija*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13 punktas.
([183]) 1990 m. kovo 21 d. Sprendimas *Belgija/Komisija*, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 66 punktas.
([184]) 1999 m. birželio 17 d. Sprendimas *Belgija/Komisija*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64 ir 65 punktai.
([185]) 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).
([186]) Nacionalinės teisės aktais reglamentuojamas reikalavimo grąžinti valstybės pagalbos eiliškumas kreditorinių reikalavimų sąraše, jeigu eiliškumas atitinka veiksmingumo ir lygiavertiškumo principus. Žr. Komisijos pranešimo dėl neteisėtos ir nesuderinamos valstybės pagalbos susigrąžinimo (OL C 247, 2019 7 23, p. 1) 64 punktą. Bet kokiu atveju reikalavimai dėl valstybės pagalbos negali būti tenkinami paskesne eile nei paprasti neužtikrinti reikalavimai. Atlikus galutinę reikalavimo grąžinti valstybės pagalbą registraciją taip pat sustabdomas papildomų palūkanų išieškojimas.

pagal 2010 m. įstatymą, ir mokesčio, kuris paprastai mokamas pagal nacionalinę teisę, skirtumą. […] Italija taip pat turi pateikti visų dokumentų, už kuriuos mokesčiai faktiškai nebuvo sumokėti, sąrašą ir apskaičiuoti mokesčių, kuriuos paprastai turėtų sumokėti bendrovės „Siremar“ ir SNS, ir faktiškai sumokėtų mokesčių skirtumą. Prie šių sumų pridedamos susigrąžinimo palūkanos, skaičiuojamos nuo oficialių dokumentų, kuriems nebuvo taikomi mokesčiai, dienos (-ų) iki visiško susigrąžinimo.

(517) Be to, Italija neatleidžia bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ nuo pelno mokesčio, kuriuo turi būti apmokestintos bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo pajamos.

11. **EKONOMINIS TĘSTINUMAS**

(518) Pardavus arba perdavus neteisėtos ir nesuderinamos valstybės pagalbos gavėją, grąžinimo pareiga gali būti taikoma ir kitoms įmonėms, kurioms buvo perduotos pagalbos gavėjo akcijos ar verslas ([187]). Akcijų sandorio atveju, kai pagalbos gavėjas vis dar egzistuoja ir veikia rinkoje, tačiau tiesiog pasikeitė jo savininkai, pareiga grąžinti pagalbą lieka pagalbos gavėjui. Turto sandorio atveju, kai kita įmonė tęsia veiklą naudodama visą pirminio pagalbos gavėjo turtą arba jo dalį, ta kita įmonė turėtų būti laikoma valstybės pagalbos gavėja, su sąlyga, kad dėl perdavimo arba pardavimo struktūros darytina išvada, kad tarp dviejų bendrovių yra ekonominis tęstinumas.

(519) Priešingai, kai galima įrodyti, kad, nepaisant dalies ar viso turto perdavimo, neteisėtos pagalbos naudą toliau gauna pradinis gavėjas, o įsigyjančioji bendrovė vykdo iš esmės kitokią veiklą, grąžinimo pareiga liks pradiniam pagalbos gavėjui. Jurisprudencijoje nustatyta, kad vertinant ekonominio tęstinumo buvimą galima atsižvelgti į šiuos veiksnius: perdavimo mastą (turtą ir įsipareigojimus, darbo jėgos išsaugojimą ir turto grupes), perdavimo kainą, perimančiosios ir perimamos bendrovių akcininkų ar savininkų tapatybę, perdavimo įvykdymo momentą (jau pradėjus tyrimą, procedūrą ar priėmus galutinį sprendimą) arba net sandorio ekonominę logiką ([188]).

(520) Remiantis ta pačia teismų praktika, minėtaisiais veiksniais galima remtis įvairiu mastu, atsižvelgiant į specifinius konkretaus atvejo požymius. Taigi Komisija neprivalo atsižvelgti į visus šiuos veiksnius, kaip matyti iš formuluotės „gali būti atsižvelgiama“ ([189]) vartojimo ir to, kad tarp šių veiksnių nėra hierarchijos. Nagrinėjamu atveju Komisija mano, kad vertinant ekonominį tęstinumą reikėtų atsižvelgti į ypatingą bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės SNS sandorio pobūdį, kai konkurso tvarka buvo privatizuojama valstybinės įmonės dalis, sudarant dvylikos metų viešojo paslaugų pirkimo sutartį ir įsigyjant turtą, būtiną toje sutartyje nustatytoms VESP teikti. Bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ iki dabar egzistuoja kaip atskiras subjektas, tačiau nevykdo jokios ūkinės veiklos ir jos atžvilgiu toliau vykdoma bankroto procedūra, kurios pagrindinis tikslas – grąžinti skolas kreditoriams ir užbaigti likvidavimą.

(521) Siekdama nuspręsti, ar tarp bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės SNS esama ekonominio tęstinumo, ir todėl nustatyti, ar pastarąją taip pat reikėtų laikyti atsakinga už pirmajai suteiktos nesuderinamos pagalbos grąžinimą, Komisija rėmėsi minėtais rodikliais, susijusiais su aptariamojo atvejo konkrečiomis aplinkybėmis.

11.1. **Perdavimo mastas**

(522) Šis rodiklis susijęs su turimo turto ir įsipareigojimų, įskaitant sutartinius santykius su darbuotojais ir tiekėjais, perdavimo iš bendrovės „Siremar“ (vėliau – bankrutuojančios bendrovės) bendrovei SNS mastu. Iš pradžių reikėtų pažymėti, kad nebuvo perduotas nė vienas iš esamų įsipareigojimų jie liko tik bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“ ir tebėra jos įsipareigojimai šio sprendimo priėmimo metu. Perdavimas reiškė visų reikalavimo teisių į perduodamą turtą, pavyzdžiui, hipotekos, arešto ir prioriteto reikalavimų, nurašymą.

(523) Be to, kiek tai susiję su turtu, Komisija pirmiausia pažymi, kad bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo procedūra buvo vykdoma po nesėkmingo bandymo privatizuoti visą bendrovę „Tirrenia di Navigazione“, įskaitant visą jos turtą ir įsipareigojimus, tarp jų ir tuometinę patronuojamąją įmonę „Siremar“. Antras, sėkmingas,

([187]) Sprendimas *Italija/Komisija*, C-303/88, ECLI:EU:C:1991:136.
([188]) Sprendimas *Fortischem a.s./Komisija*, T-121/15, ECLI:EU:T:2019:684, 208 punktas.
([189]) Sprendimas *Ryanair/Komisija*, T-123/09, ECLI:EU:T:2012:164, 156 punktas.

bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimo bandymas apėmė „Siremar“ prekės ženklą ([190]), turtą, kuris laikomas būtinu vykdant bendrovei „Siremar“ nustatytus viešųjų paslaugų įsipareigojimus ir sutartinius santykius su tiekėjais; jo mastas, palyginti su pirmu bandymu, buvo kitoks ir siauresnis (pvz., maždaug 45 % pagal laivų skaičių). Bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“ priklausantis turtas, kuris nebuvo laikomas būtinu su viešųjų paslaugų įsipareigojimams vykdyti, įskaitant greitaeigį laivą „Guizzo“, buvo parduotas atskirai, rengiant skirtingus ir nesusijusius konkursus.

(524) Galiausiai dėl darbo jėgos Komisija taip pat pažymi, kad bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ darbo sutartys nebuvo perduotos bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS. Iš tikrųjų įmonės perdavimo atveju Italijos civilinio kodekso 2112 straipsnis įpareigoja pirkėją tęsti galiojančias darbo sutartis, o kiekvienas darbuotojas išlaiko visas susijusias teises. Tačiau pagal Dekretą įstatymą Nr. 270/1999 ši įprasta tvarka netaikoma perduodant įmonės padalinį, kuriam taikoma nepaprastoji administravimo procedūra ir kuris teikia būtiniausias viešąsias paslaugas. Priešingai, naujasis savininkas yra įpareigotas perimti darbuotojus, reikalingus paslaugų teikimui, ir dvejus metus susilaikyti nuo kolektyvinio darbuotojų atleidimo (žr. 195 konstatuojamąją dalį). Komisija pažymi, kad pagal bendrąją taisyklę būtų užtikrintas aiškus bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės SNS per bendrovę „CdI“ darbo jėgos tęstinumas, tačiau šia išimtimi iš tikrųjų buvo suteikta galimybė bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“ nutraukti visas sutartis su darbuotojais. Tada bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, darbuotojams, kurie faktiškai dirbo vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimus, pasiūlė sudaryti naujas sutartis.

(525) Pareiga išlaikyti darbuotojų skaičių buvo nustatyta bendrame įstatyme, kurio Italijos valdžios institucijos negalėjo nepaisyti nustatydamos pardavimo procedūrą. Tačiau, net jeigu nebūtų šios juridinės prievolės, Komisija pažymi, kad laivybos versle laivams eksploatuoti reikalingas privalomas minimalus darbuotojų, turinčių labai specifinius įgūdžius, skaičius, kaip nustatyta personalo sąrašuose (žr. 210 konstatuojamąją dalį). Iš tikrųjų šiuo atveju, sudariusi naują susitarimą, bendrovė „CdI“, o vėliau bendrovė SNS, per trumpą laiką būtų turėjusi įdarbinti maždaug 500 darbuotojų, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus. Todėl labai tikėtina, kad bendrovė SNS būtų pasamdžiusi didžiąją bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ darbuotojų dalį, net jeigu ji nebūtų įpareigota siūlyti jiems darbo sutartis, dėl tikslingumo ir siekdama sumažinti įdarbinimo išlaidas.

(526) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad nors buvo faktinis darbo jėgos tęstinumas, jį lėmė faktinės bylos aplinkybės (t. y. perdavimo dydis) ir apskritai galiojantys darbo teisės aktai. Kita vertus, bendrovei SNS buvo perduotas beveik visas bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ turtas ir nė vienas iš jos įsipareigojimų. Apskritai, kalbant apie perdavimo apimtį, Komisija laikosi nuomonės, kad yra šių bendrovių ekonominio tęstinumo požymių.

11.2. **Perdavimo kaina**

(527) Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, turto perdavimas mažesne nei rinkos kaina taip pat rodytų ekonominį likviduotos bendrovės, turinčios valstybės pagalbos skolą, ir naujai įsteigtos bendrovės tęstinumą. Šiuo atveju Komisija pažymi, kad turtas buvo perduotas vykdant konkursą, kuris buvo pakankamai atviras, skaidrus ir nediskriminacinis, kad būtų galima gauti rinkos kainą, kaip aprašyta 8.1.3.4 skirsnyje. Nėra įrodymų, kad bendras turto ir viešojo paslaugų pirkimo sutarties konkursas turėjo neigiamos įtakos konkurso rezultatams. Priešingai, Italija įrodė, kad rengiant atskirus konkursus kai kuriems kitiems bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ laivams buvo pasiūlyta tik metalo laužo kaina. Iš tikrųjų pirkėjui taikytos sąlygos, pavyzdžiui, reikalavimas išlaikyti darbuotojų skaičių dvejus metus, nesumažino kainos, kaip nustatyta bendrovės „Ecorys“ ataskaitoje (žr. 121 konstatuojamąją dalį). Be to, kaina, kurią galiausiai sumokėjo bendrovė SNS, t. y. 55,1 mln. EUR, buvo didesnė už banko „Banca Profilo“ nepriklausomo ekspertinio vertinimo metu nustatytą mažiausią kainą, t. y. 55 mln. EUR, o bendrovė SNS turi mokėti 1,5 % metines palūkanas už du atidėtus 9 mln. EUR mokėjimus. Be to, kaip nurodyta 122 konstatuojamojoje dalyje, tuo metu, kai verslo padalinys buvo perduotas bendrovei SNS, antrojoje bendrovės „Ecorys“ ataskaitoje nustatyta rinkos vertė pagal nuosavybės vertinimo metodą buvo gerokai mažesnė ir sudarė 39,9 mln. EUR. Galiausiai Komisija pažymi, kad iš daugybės kvietimų teikti geresnius pasiūlymus konkurso metu (žr. 79–100 konstatuojamąsias dalis) aiškiai matyti, kad bendrovės „CdI“ ir SNS konkuravo, ir net jei pirmoji iš jų galiausiai buvo pašalinta iš konkurso, tuo metu, kai pirmą kartą buvo pateiktas konkursą laimėjęs bendrovės

([190]) Tačiau, kaip nurodyta 41 išnašoje, bendrovė SNS šiuo metu teikia paslaugas tik kaip „Caronte & Tourist“ arba „Liberty Lines“, o ne savarankiškai (žr., pavyzdžiui, bendrovės „Siremar“ svetainę adresu http://siremar.it/, iš kurios lankytojas iš karto nukreipiamas į vieną iš šių dviejų bendrovių svetainių).

SNS pasiūlymas, bendrovė „CdI“ vis dar buvo aktyvi konkurso dalyvė. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką, kai valdžios institucija parduoda įmonę atviro, skaidraus ir besąlyginio konkurso būdu, galima daryti prielaidą, kad rinkos kaina atitinka didžiausią gautą įpareigojantį ir patikimą pasiūlymą. Be to, pagal teismų praktiką net ir neteisėtos šio konkurso sąlygos negali kelti abejonių dėl šios išvados, jei dėl šių sąlygų nesumažėjo pasiūlymo suma ([191]).

(528) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad dėl perdavimo aplinkybių joks ekonominis pranašumas, suteiktas bankrutuojančiai bendrovei „Siremar“, negalėjo būti perduotas bendrovei SNS. Taigi šiuo atveju perdavimo kaina negali būti laikoma ekonominio tęstinumo rodikliu.

11.3. **Savininkų tapatybė**

(529) Kai turtą vienas kitam perduoda dvi susijusios įmonės, tai yra ženklas, kad perdavimo tikslas gali būti prievolės grąžinti pagalbą, kuri Komisijos sprendimu pripažinta neteisėta ir nesuderinama, apėjimas. Šiuo atveju Komisija pažymi, kad bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ ir bendrovė SNS nebuvo susijusios jokiais ryšiais. Pirmoji buvo valstybinė įmonė, kuri visiškai priklausė Ekonomikos ministerijai (žr. 22 konstatuojamąją dalį). Pastaroji yra privati įmonė, kurios 50 % priklauso bendrovei „Ustica Lines S.p.A.“ ir 50 % – bendrovei „Caronte & Tourist S.p.A.“ Todėl Komisija pažymi, kad bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ negalėjo kontroliuoti bendrovės SNS ir atvirkščiai.

(530) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad ir akcininkų tapatybės kriterijus rodo, jog šiuo atveju ekonominio tęstinumo nėra.

11.4. **Perdavimo laikas**

(531) Jeigu turtas buvo perduotas priėmus Komisijos sprendimą, kuriame išreikštos abejonės dėl jau suteiktos pagalbos suderinamumo, tai yra dar vienas požymis, kad toks perdavimas galėjo būti vykdomas siekiant apeiti vykdomąjį raštą dėl susigrąžinimo. Šioje byloje Komisija pažymi, kad kvietimas pareikšti susidomėjimą buvo paskelbtas 2010 m. spalio 4 d., o bendrovė SNS įpareigojantį pasiūlymą pateikė 2011 m. gegužės 23 d. Komisijos sprendimas pradėti oficialų tyrimą, be kita ko, dėl bendrovės „Siremar“ padalinio privatizavimo, buvo priimtas po kelių mėnesių, t. y. 2011 m. spalio 5 d. Tada, 2011 m. spalio 20 d., bendrovė „CdI“ pasirašė pirkimo–pardavimo sutartį, remdamasi naujausiu 2011 m. spalio 13 d. pateiktu pasiūlymu. Perdavimas buvo baigtas tik 2012 m. liepos 30 d. dėl teisinių ginčų, susijusių su verslo padalinio ir naujo susitarimo perdavimu bendrovei „CdI“. Vėliau, 2012 m. lapkričio 7 d., Komisija išplėtė oficialų tyrimą, kuris, be kita ko, apėmė bendrovės „CdI“ pasirašytą naują susitarimą. Galiausiai, pasibaigus 2.3.3.2 skirsnyje aprašytam teisminiam procesui, 2016 m. balandžio mėn. verslo padalinys buvo perduotas bendrovei SNS.

(532) Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad net jei perdavimas bendrovei SNS įvyko po 2011 ir 2012 m. sprendimų priėmimo, kai bendrovė SNS rengė ir pateikė įpareigojantį pasiūlymą, t. y. 2011 m. gegužės mėn., nei bendrovė SNS, nei bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ negalėjo žinoti, kad po kelių mėnesių Komisija pradės oficialų tyrimą. Mažai tikėtina, kad kuri nors iš šalių jau galėjo žinoti 2011 ir 2012 m. sprendimų turinį, įvertinti jų keliamą riziką ir nuspręsti perduoti turtą, kad tyrimas netektų prasmės.

(533) Be to, Komisija pažymi, kad Italija iš anksto informavo Komisiją apie savo ketinimą parduoti bendrovės „Siremar“ verslo padalinį, susietą su nauju susitarimu, vykstant diskusijoms su Komisija dėl Jūrų kabotažo reglamento įgyvendinimo (taip pat žr. 2.4 skirsnį). Be to, siekdama teisinio tikrumo, Italija taip pat pranešė apie naujo susitarimo projektą (žr. 9 konstatuojamąją dalį). Tai yra dar vienas ženklas, kad Italija neketino išvengti jokio būsimo vykdomojo rašto dėl susigrąžinimo organizuodama verslo padalinio perdavimą ir naujo susitarimo sudarymą 8.1.3 skirsnyje apibūdintu ir įvertintu būdu.

(534) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, net jei perdavimas bendrovei SNS įvyko po 2011 ir 2012 m. sprendimų priėmimo, Komisija mano, kad, atsižvelgiant į ką tik aprašytas konkrečias aplinkybes, visų pirma ilgą teisminį procesą dėl pirmo verslo padalinio perdavimo bendrovei „CdI“, iš įvykių sekos matyti, kad šiuo atveju ekonominio tęstinumo nėra.

11.5. **Ekonominė perdavimo logika**

(535) Šis rodiklis susijęs tiek su šalių ketinimais atliekant turto perdavimą, tiek su jo ekonominiu pagrindimu, atsižvelgiant į būsimą tą turtą eksploatuojančios įmonės veiklą. Šiuo atžvilgiu Komisija pirmiausia pažymi, kad, viena vertus, Italijos valdžios institucijos ketino įvykdyti jūrų transporto sektoriaus liberalizavimo įpareigojimą, nurodytą Jūrų kabotažo reglamente, privatizuodamos šalies pagrindinį viešąjį veiklos vykdytoją, t. y. „Tirrenia“ grupę, įskaitant bendrovę „Siremar“, ir pavesdamos viešųjų paslaugų įsipareigojimus įsigyjančiajai įmonei. Nors pagal tą reglamentą nereikalaujama, šis turto perdavimas ir kompensacija už viešąsias paslaugas iš tikrųjų buvo viena iš Italijos galimybių įgyvendinti tą liberalizavimą (žr. 136 konstatuojamąją dalį), o šiomis aplinkybėmis tai buvo ir

([191]) Žr. 2013 m. spalio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Land Burgenland/Komisija*, sujungtos bylos C-214/12 P, C-215/12 P ir C-223/12 P, ECLI:EU:C:2013:682, 94–96 punktus.

optimalu atsižvelgiant į turto pardavimo kainą ir nereikėjo vykdyti dviejų atskirų procedūrų (žr. 393 konstatuojamąją dalį). Kita vertus, bendrovė SNS ketino eksploatuoti maršrutus, susijusius su viešųjų paslaugų įsipareigojimais, efektyviau nei bendrovė „Siremar“ (vėliau bankrutuojanti) ir taip gauti pelno.

(536) Veiklos mastas, t. y. jūrų transporto paslaugų teikimas į tam tikras Sicilijos salas ir tarp jų pagal konkrečius viešųjų paslaugų įsipareigojimus, iš esmės išliko toks pats pagal dažnumą, bilietų kainas ir laivų charakteristikas.

(537) Dėl būsimos įmonės veiklos Komisija pažymi, kad, nors bendrovė SNS siūlo tuos pačius arba labai panašius maršrutus ir dažnumą, kaip ir bendrovė „Siremar“, tai tik logiška nuolatinio poreikio teikti tikras visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, kaip nustatyta naujame susitarime, pasekmė. Kitaip tariant, viešosios paslaugos tęstinumas neturėtų būti painiojamas ir siejamas su ekonominiu tęstinumu pagal valstybės pagalbos taisykles. Komisija mano, kad Italija negalėjo pasirinktinai pakeisti bendrovės SNS teikiamų viešųjų paslaugų masto, nepažeisdama naujo susitarimo tikslo, t. y. i) užtikrinti žemyninės dalies ir salų teritorinį tęstinumą ir ii) prisidėti prie atitinkamų salų ekonominės plėtros.

(538) Be to, Komisija pažymi, kad bendrovės SNS kasdienio viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymo sąlygos yra kitokios nei sąlygos, kurios buvo taikomos iki 2009 m. imtinai. Kompensacijos dydis nustatomas pagal kitokį mechanizmą ir reikalaujama, kad veiklos vykdytojas veiktų efektyviai. Be to, kadangi nėra garantijos, kad bus padengtos visos išlaidos, o nominalios kompensacijos dydis yra nustatomas keleriems metams (t. y. mažėja realia verte), bendrovė SNS neturėjo kito pasirinkimo, kaip tik iš naujo persvarstyti verslo strategiją, kurios laikėsi bendrovė „Siremar“. Per savo ilgą istoriją „Tirrenia“ grupėje bendrovė „Siremar“ visada ir nuosekliai veikė kaip viešųjų paslaugų teikėja, neturėdama jokios strategijos, kaip pasiekti tvarų pelningumą, o bankrutuojanti bendrovė „Siremar“ tiesiog siekė tvarkingai likviduoti įmonę ir užtikrinti viešųjų paslaugų tęstinumą, kol nuosavybė bus perduota bendrovei „CdI“, o vėliau bendrovei SNS, konkurso tvarka.

(539) Iš tiesų Komisija pažymi, kad 2011 m. gegužės mėn. parengtame pirmame verslo plane, apimančiame 2011–2022 m. laikotarpį, bendrovė SNS užsibrėžė padidinti laivyno efektyvumą jo techninės priežiūros, draudimo ir degalų sąnaudų aspektais, pagerinti pardavimą internetu, taupyti darbo sąnaudas sudarant naujas darbo sutartis ir mažinti išlaidas sudarant naujas sutartis su tiekėjais. 2016 m. vasario mėn. parengtame antrame verslo plane, apimančiame 2016–2027 m. laikotarpį, bendrovė SNS atnaujino finansines prognozes ir prielaidas, remdamasi bendrovės „CdI“ duomenimis, pakeitė tam tikrų laivų priskyrimą įvairiems maršrutams, visų pirma tik keleivių vežimo paslaugų atveju, ir pakeitė tam tikras prielaidas dėl personalo išlaidų ir amortizacijos ([192]). Galiausiai nuo 2016 m. rugsėjo 1 d. bendrovė SNS faktiškai padalijo savo veiklą į keltų ir tik keleivių vežimo paslaugas, jas atitinkamai perleisdama bendrovėms „Caronte & Tourist“ ir „Liberty Lines“ ir proporcingai perduodama savo turtą. Komisija pažymi, kad tai yra esminis bendrovės SNS ir bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ viešųjų paslaugų teikimo skirtumas.

(540) Taigi bendrovė SNS vykdė savo viešųjų paslaugų įsipareigojimus kitokiomis veiklos sąlygomis nei bankrutuojanti bendrovė „Siremar“, remdamasi savo verslo strategija. Iš tiesų Italijos valdžios institucijos nereikalavo, kad bendrovė SNS laikytųsi kokio nors konkretaus veiklos modelio ar išlaikytų tam tikrą veiklos apimtį, išskyrus tai, kas nustatyta naujame susitarime, taip pat nereikalavo perimti jokio konkretaus turto ar darbuotojų, kurie iš esmės nesusiję su viešųjų paslaugų įsipareigojimų, nustatytų naujame susitarime, vykdymu. Šiuo atžvilgiu bendrovė SNS galėjo (ir dabar gali) nevaržomai daryti bet kokius, jos manymu, tinkamus veiklos valdymo pakeitimus.

(541) Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad patys viešųjų paslaugų įsipareigojimai yra neišvengiamai panašūs maršrutų ir dažnumo atžvilgiu, nes jie skirti panašiems viešųjų paslaugų poreikiams patenkinti, tačiau jų vykdymo sąlygos ir už jų slypinti verslo strategija yra skirtingi. Iš tikrųjų, šis faktinis vykdomos veiklos panašumas atsirado dėl labai specifinių aplinkybių ir sumažėjo dėl skirtingų bendrovės SNS veiklos finansinių apribojimų. Apskritai, kalbant apie nagrinėjamo sandorio ekonominę logiką, Komisija laikosi nuomonės, kad šiuo atveju yra tam tikrų ekonominio tęstinumo požymių.

11.6. **Išvada dėl bankrutuojančios bendrovės „Siremar“ ir bendrovės SNS ekonominio tęstinumo**

(542) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija pažymi, kad perdavimo kaina, laikas ir savininkų tapatybė neturi jokio ekonominio tęstinumo požymių. NET jeigu yra tam tikrų sandorio masto ir ekonominės logikos elementų, iš kurių būtų galima spręsti, kad ekonominis tęstinumas galimas, dėl tų kriterijų Komisija pažymi, kad bet kuris galimo tęstinumo elementas atsiranda dėl itin specifinių šio sandorio aplinkybių, t. y. turto perdavimo ir viešojo paslaugų pirkimo sutarties susiejimo vykdant vieną procedūrą, sandorio dydžio ir apskritai taikomų darbo teisės

([192]) Į 2016–2027 m. verslo planą nebuvo įtrauktas reisų dažnumas (žr. 123 konstatuojamąją dalį). Į jį taip pat nebuvo įtraukti pagrindinės strateginės verslo plano „varomosios jėgos“, kurios buvo nurodytos 2011–2022 m. plane: naujos darbo sutartys su visais darbuotojais, pardavimas internetu, taupus degalų naudojimas, veiklos efektyvumas.

aktų. Visų pirma, nėra jokių požymių, kad būtų vengta įsipareigojimo susigrąžinti lėšas. Atsižvelgdama į tai, Komisija daro išvadą, kad tarp bendrovių „Siremar“ ir SNS ekonominio tęstinumo nėra. Tai taip pat reiškia, kad pareiga grąžinti bendrovei „Siremar“ suteiktą neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą nebus taikoma bendrovei SNS,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Bendrovei „Siremar“ suteikta kompensacija ir švartavimosi pirmenybė, skirta už jūrų transporto paslaugų teikimą pagal pradinį susitarimą, pratęstą nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. liepos 30 d., yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Išskyrus valstybės pagalbą, suteiktą eksploatuojant maršrutus D1 (Trapanis–Pantelerija), D4 (Porto Empedoklė–Linoza–Lampedūza), D5 (Palermas–Ustika), ALD/1 (Palermas–Ustika), Italija neteisėtai suteikė pagalbą, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pagalba yra suderinama su vidaus rinka.

2 straipsnis

1. Sanavimo pagalbos teikimo pratęsimas nuo 2011 m. rugpjūčio 28 d. iki 2012 m. rugsėjo 18 d. yra pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Italija neteisėtai suteikė valstybės pagalbą, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pagalba, sudaranti 15 121 838,33 EUR, yra nesuderinama su vidaus rinka.

3 straipsnis

1. Bendrovės „Siremar“ verslo padalinio perdavimo bendrovei SNS atleidimas nuo netiesioginių mokesčių yra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Italija neteisėtai suteikė valstybės pagalbą, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį.

2. Bendrovės SNS sumokėtas fiksuotas mokestis už bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pirkimo sutarties įregistravimą pagal 2010 m. įstatymą vietoje mokesčio, kuris paprastai mokamas pagal nacionalinę teisę, yra valstybės pagalba bendrovei SNS pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Italija neteisėtai suteikė valstybės pagalbą, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį.

3. Pajamų iš bendrovės „Siremar“ verslo padalinio pardavimo bendrovei SNS neapmokestinimas pelno mokesčiu yra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Italija neteisėtai suteikė valstybės pagalbą, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodyta pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka.

5. Tuo metu, kai buvo priimtas šis sprendimas, Italija dar nebuvo išmokėjusi šio straipsnio 3 dalyje nurodytos pagalbos.

4 straipsnis

1. Naujo susitarimo sudarymas laikotarpiui nuo 2016 m. balandžio 11 d. iki 2028 m. balandžio 11 d., susietas su bendrovės „Siremar“ verslo padaliniu ir švartavimosi pirmenybės suteikimu bendrovei SNS, nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

2. Galimybė naudoti *Fondo Aree Sottoutilizzate* lėšas likvidumo poreikiams tenkinti, kaip nustatyta 2010 m. įstatyme, nėra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

3. Bendrovė „Siremar“ nepasinaudojo galimybe laikinai panaudoti finansinius išteklius, jau skirtus laivynui atnaujinti ir modernizuoti, siekiant patenkinti neatidėliotinus likvidumo poreikius, kaip nustatyta 2010 m. įstatyme. Todėl tai nėra valstybės pagalba bendrovei „Siremar“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

5 straipsnis

1. Italija turi susigrąžinti iš gavėjų tą 2 ir 3 straipsniuose nurodytą nesuderinamą pagalbą, kuri buvo išmokėta.

2. Susigrąžinamoms sumoms taikomos palūkanos, skaičiuojamos nuo sumų išmokėjimo pagalbos gavėjams dienos iki jų faktinio susigrąžinimo dienos.

3. Palūkanos skaičiuojamos nuo pagrindinės sumos ir nuo susikaupusių palūkanų pagal Reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyrių ir Reglamentą (EB) Nr. 271/2008, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 794/2004.

4. Remdamasi turima informacija Komisija pripažįsta, kad pagalbos gavėjas jau grąžino 2 straipsnyje nurodytos pagalbos pagrindinę sumą ir dalį susigrąžinimo palūkanų.

5. Italija nuo šio sprendimo priėmimo dienos nutraukia visų dar neišmokėtų 3 straipsnio 2 dalyje nurodytos pagalbos sumų mokėjimą.

6 straipsnis

1. 5 straipsnyje nurodyta pagalba susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai.

2. Italija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos.

7 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Italija pateikia Komisijai šią informaciją:

— visą iš pagalbos gavėjų susigrąžintiną sumą (pagrindinę sumą ir palūkanas);

— išsamų priemonių, kurių ėmėsi ar ketina imtis šiam sprendimui įvykdyti, apibūdinimą;

— dokumentus, kuriais įrodoma, kad iš gavėjų pareikalauta pagalbą grąžinti.

2. Italija informuoja Komisiją apie nacionalinių priemonių, kurių ji ėmėsi šiam sprendimui įgyvendinti, taikymo eigą tol, kol bus susigrąžinta 6 straipsnyje nurodyta pagalba. Komisijos paprašyta, ji nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis, kad būtų įvykdytas šis sprendimas. Ji taip pat pateikia išsamią informaciją apie pagalbos ir susigrąžinimo palūkanų sumas, jau susigrąžintas iš pagalbos gavėjų.

8 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Komisija gali paskelbti taikant šį sprendimą susigrąžintas pagalbos ir palūkanų sumas nepažeisdama Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 30 straipsnio nuostatų.

Priimta Briuselyje 2021 birželio 17 d.

Komisijos vardu

Margrethe VESTAGER

Vykdomoji pirmininko pavaduotoja